

Vol. I

Book No. 4

14th March, 1985.

Thursday,

23rd Phalgun, 1906 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
1. Oath or Affirmation.	253
2. Presentation of the Supplementary Estimates of Expenditure for 1984-85.	253
3. Announcement.	
re : panel of Chairman.	253
re : Recognition of Congress (I) Legislation Party as the Main Opposition Party.	254
re : Communications from Various Parties.	254
4. Motion on Address by the Governor.	255
5. Budget for 1985-86 (Vote on Account).	330
6. Appendix	390

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : ... Sri G. Narayana Rao

Deputy Speaker : ... Sri A. V. Suryanarayana Raju

Panel of Chairmen : ... 1. Sri Simhadri Satyanarayana

2. Sri H. B. Narse Goud

3. Smt. Y. Sita Devi

4. Sri M. Rajaiah

5. Sri V. Jaipal

6. Sri Vaddi Ranga Rao

Secretary : ... Sri E. Sadasiva Reddy

Deputy Secretaries : ... Sri C. Venkatesan

Sri N. Pattabhi Rama Rao

Assistant Secretaries : ... 1. Sri P. Satyanarayana Sastry

2. Sri p.V.K.L.N.V. Raghavasarma

3. Sri K. V. N. Appa Rao

4. Sri V.V. Subrahmanyam

5. Sri V.V. Bhaskara Rao

6. Sri S. Suryanarayana Murty

Chief Reporter : ... Smt. M. V. S. Jayalakshmi

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Fourth Day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
Thursday the 14th March, 1985

The House met at Half-past Eight of the Clock
(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

OATH OR AFFIRMATION

Name of the Member — Name of the Constituency
Dr. K. Sivaprasada Rao, Narasaraopet.

PRESENTATION OF THE SUPPLEMENTARY
ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1984-85 :

The Minister for Finance (Sri P. Mahendranath) :

అధ్యక్షా, 1984-85 సంవత్సరపు అనుబంధపు ఖర్చుల అంచనాను సభా
ఆమోదానికై సమర్పించుచున్నాను.

Mr. Speaker — Presented

ANNOUNCEMENTS

Re : Panel of Chairmen.

MR. SPEAKER : I am to announce to the House that I have nominated the following members to the Panel of Chairmen for the First Session :

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

Announcement
Recognition of Congress (I)
Legislature Party as the Main Opposition Party
Communications from Various Parties

1. Sri Simhadri Satyanarayana,
2. „ H. B. Narase Goud,
3. Smt. Y. Sita Devi,
4. Sri M. Rajaiah,
5. „ V. Jaipal,
6. „ Vaddi Ranga Rao.

Re - Recognition of Congress (I) Legislature Party as the Main Opposition party.

Having regard to the fact that the Congress (I) Legislature Party is having a strength of 49 members in the Legislative Assembly, I hereby recognise the Congress (I) Legislature Party as the main Opposition party and Sri M. Baga Reddy, the floor Leader of that party as Leader of the Opposition.

I am also to announce that Sri Kudupudi Prabhakar Rao is the Deputy Leader of the Congress (I) Legislature Party.

Re : Communications from various parties.

I am further to announce that I have received the communications from various parties stating as follows :-

1. C. P. I. Legislature Party :
Sri Ch. Rajeswara Rao, Leader,
„ Mohd. Rajab Ali; Deputy Leader,
„ G. Venkateswara Rao, Whip.
2. C. P. I. (M) Legislature Party :
Sri N. Raghava Reddy, Leader,
„ B. Venkateswara Rao, Deputy Leader,
„ P. Venkatapathi, Whip.
3. B. J. P. Legislature Party :
Sri Ch. Vidyasagar Rao, Leader,
„ N. Indrasena Reddy, Deputy Leader,
„ A. Narendra, Whip.
4. Janata Legislature Party :
Sri N. Narasimha Reddy, Leader,
„ U. Sambaiah, Deputy Leader.
5. M. I. M. Legislature Party :
Sri Mohd, Mukarramuddin, Leader.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రీకల్) :- పాయింట్ ఆఫ్ యిచ్చర్యేడను సార్. తమరు ఎగ్జాంస్ చేసిన ఛైర్మన్ షిప్ పెనల్ యేదైతే ఉందో, దీనికి యిదివరకు ఆపోజిషన్ నుంచి పెట్టే సాంప్రదాయం ఉంది. అది కాదని కేరళం అధికార వాస్తవం నుంచి పెట్టి నట్లుగా కనిపిస్తోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీతో కన్సెన్ట్ చేసి మరం దీనిలో కాస్త మార్పులు తీసుకొని వస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : ఇది యిదివరకు ఉన్న సాంప్రదాయం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తప్పుచుండా చూస్తాను,

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

శ్రీ పితృతల రంగారెడ్డి (గిద్దలూరు) :- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుచున్నాను. ప్రథమంగా వారి ప్రసంగంలో మొత్తంమీద యెన్నికలు ప్రశాంతంగా జరగడం ముదావహం అని సంతృప్తి చెందినారు. ఈ విషయాలను దీర్ఘంగా ఆలోచించినప్పుడు మనందరం కూడా సంతృప్తి చెందుతున్నామా అనేది ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉందని భావిస్తున్నాను. తమకు తెలిసిన విషయమే. దాదాపు 100 పోలింగు బూత్స్ లో 85, 86 పోలింగు స్టేషన్స్ లో పోలింగు బాక్సెస్ ఎత్తుకొనిపోయి ఓటింగు జరగకుండా నిరోధించే హింసాత్మకమైన చర్యలకు పాల్పడి ఫిఫ్ట్ ల్స్, రివాల్యూర్స్ చూపించి యీ విధంగా సంఘటనలు జరగడం తద్వారా రిపోలింగు జరగడం యిది మనందరం చూసినదే. ఇది ప్రత్యక్షంగా జరిగినటువంటిదే. పరోక్షంగా నా నియోజకవర్గంలో యెన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా అభ్యర్థులను యెత్తుకొని పోవడం దగ్గర నుంచి అనేక అవాంఛనీయమైన సంఘటనలు జరిగిన సందర్భాలు కోకొల్లలు. ఆ విధంగా యెందుకు జరిగినాయి? ఈ జరిగిన సంఘటనలు ఒక యెన్నిక నుంచి మరొక యెన్నికకు వచ్చేప్పుటికి పెరిగిపోతున్నాయా? తరుగు తున్నాయా? ఏటివి అరికట్టగలుగుతున్నామా? లేకపోతే అభివృద్ధి పథంలో సాగిపోతున్నాయా అనేది ఆలోచించాలి. ఈ విధంగా మన రాష్ట్రంలోనే కాదు పలు రాష్ట్రాలలో కూడా జరిగింది. అందువల్ల దీనిని మనము యధాలాపంగా తీసుకొని సంతృప్తిచెంద వచ్చునని సంతృప్తిపడి పదిలివేస్తే రాబోయే యెన్నిక సందర్భాలలో యిటువంటి సంఘటనలు మరింత యెక్కువ స్థాయిలో జరిగి ఫెయిర్ ఎలక్షన్స్ జరుపుకునే పరిస్థితి యీ రాష్ట్రంలో ఉంటుందా? అనే సందేహం కలుగజేసింది. అందువల్ల యెక్కడెక్కడ యే యే సంఘటనలు జరిగినాయో యేదో దీనికి బాధ్యులే, దీనిని యెట్లా అరికట్టాలనేది ఒక ప్రధాన సమస్య. ప్రభుత్వం ఎలక్షన్ కమిషన్ తో మరియు యిక్కడ ఓప్ ఎలక్టోరల్ ఆఫీసర్ తో సంప్రదింపు జరిపి, యిటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చూడ వలసి ఉంది. ఈ సందర్భంలో 2 లక్షలమంది ప్రభుత్వదోష్టులు చేసిన అపారక్రమ యీ సందర్భంలో ప్రశంసనీయమైనది. సందేహం లేదు. వారిని అభినందించవలసిన

అవసరం చూడాలి. కాని యిందులో ఒక సాధారణ వ్యక్తి చేసే దానికంటే ఒక ఉద్యోగికి దాద్ర్యంను అప్పగించినప్పుడు ఆ దాద్ర్యంను తీసికొని యీ యెన్నికంలో యిటువంటి దుస్సంఘం కలలో పాగొనడం మాత్రమే కాకుండా ప్రకారాన వెళ్ళేదానికి దోహదం చేసి యిటువంటి వారిపై తీవ్రమైన చర్యతీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. నా నియోజకవర్గంలో యిటువంటి సంఘటనలు జరిగివాయి. కాని యిప్పుడు దీనికి యిది సమయం కాదు. కనుక యిప్పుడు లేకుండా వారిని గురించి మాట్లాడడం మంచిది కాదు. ఇదిగలదు నాకు ఉన్న ఏజంట్స్ రిపోర్ట్స్ రాని అక్కడున్న ఉద్యోగిగల సంస్థలలో చాలా ఉన్నాయి. వీటిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇదే సమయంలో ప్రభుత్వోద్యోగుల పాత్ర యేమిటి? అనేది ప్రధానసమస్య. ప్రభుత్వోద్యోగుల మొదలంలో నిలచిన అవ్యర్థుల బంధువులే కావచ్చును, లేదా మరొక బంధువర్గమే కావచ్చును. ఒక నియోజకవర్గానికి చెందినవంటి సందర్భం. ఆ నియోజకవర్గం ఉద్యోగిగల వీరు లేవకలే ఉన్నవారు కాదు. యీ ఎన్నికలలో గజిబెడ్ ఆఫీసర్స్ చురుకైన పాత్ర యేమిటంటే వారికి సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ ఉంది. వారి యింటిలో కూర్చుని తమ అభిప్రాయాలు చెప్పుకోవచ్చును. వాంఛ యింట్లో కూర్చుని వారి అభిప్రాయాన్ని మరొకరికి చెప్పవచ్చు. వారు ఓటు వేయవచ్చు. కాని, నా నియోజక వర్గానికి చెందిన ఒక గజెబెడ్ ఉద్యోగి జీపులో ఎక్కి ప్రచారం చేయడం సబబా అని అడుగుతున్నాను. ఇటువంటి దానిని ఏ విధంగా అరికట్టాలో భవిష్యత్తులో ఆలోచనచేసి, ఎన్నికలలో ప్రభుత్వోద్యోగుల కర్తవ్యమేమిటో, వారి పాత్ర ఏమిటో పరిశీలన చేసి, నిర్వహణచేసే సందర్భం వచ్చినది అభిప్రాయపడుతున్నాను.

ఈ ప్రసంగములో అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలగురించి గవర్నరుగారు ప్రస్తావన చేశారు. ఎవరూ కాదనలేదు. అవి ప్రజలకెంతో మేలు చేసినవి. తెలుగుదేశం పార్టీకి ప్రజలు కావలసిన బలాన్ని చేకూర్చారు. చాలా సంతోషం. రానీ ఆచరణలో మనము ఆశించిన రీతిగా జరుగుచున్నదా లేదా అనేది ప్రభుత్వము తిరిగి పరిశీలన చేయవలసిన అవసరముంది. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం, అలాగే పిల్లల మధ్యాహ్న భోజన పథకము ఇంకా ఏమయినా కానివ్వండి, ఇవన్నీ ప్రజల సంక్షేమ కార్యక్రమాలు. సందేహం లేదు, అయితే ఆచరణలో ఎంతవరకు జనుగుచ్ఛవో పరిశీలన చేసి ప్రభుత్వానికి తిరిగి నివేదిక పంపే మెషిన్ ఏముంది? ఎన్నో కంప్లయింట్స్ వస్తున్నాయి. ఇక్కడన్న కాసన సభ్యులే కానివ్వండి, ప్రజలే కానివ్వండి ప్రభుత్వానికి కంప్లయింట్ చేస్తూ వుంటారు. ప్రతిదానిపైన దుర్వినియోగం జరగడానికి వీలుపడదు, కొత్తగా వచ్చిన యువక కాసన సభ్యులున్నారు. అదేవిధంగా అనుభవజ్ఞులైన మిగతా పార్టీల సభ్యులున్నారు. వీరితో ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసి, నా నియోజక వర్గములోనే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలు జరిగే తీరును పరిశీలించి, తిరిగి ప్రభుత్వానికి నివేదికను పంపే ఏర్పాటు చేయడం మంచిదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. తిరిగి ఫుల్ బడ్జెటు వచ్చేసరికి అటువంటి వివేకంను అధికారిత్వా, సభముందుపెట్టేటట్లు చేయవలసివచ్చును. వాటిపై సముదానమైన సలహాలు యిచ్చేందుకు సభ్యులకు వీలు ఏర్పడుతుంది.

చైర్మన్ ఇరిగేషన్, మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు వెల్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు గాని నా అనుభవం దృష్ట్యా నా నియోజకవర్గములో గత 31 ప్రధానరంగుండి నిర్మాణం చేస్తున్నట్లు, మరియు మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు, ఇంకనూ అంతరంగం పెద్ద ప్రాజెక్టులు, వెల్ సింకింగ్ ప్రాజెక్టు, వీటికి మనం మొత్తం ఎంత ఖర్చు చేశాము? ఎంత ఆయకట్టు వీటి క్రింద వస్తుందని ఆశించాము? ఎంత ఈ రోజు ఫలితాన్ని, సాధించాము? అనేది పరిశీలించే ఒక నివేదిక తీసుకుందే మంచిదని భావిస్తున్నాను. నేను ఎందుకు ఇటు వంటి సత్యాన్ని చెబుతున్నానంటే 50 శాతంకూడా మనం ఫలితాన్ని సాధించలేదని చెబుతున్నాను. అందువల్లనే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఒకదే పర్యాయం దీనిని పరిశీలన చేయడం కష్టమని భావిస్తే, బ్రయిల్ గా ముందు నా నియోజకవర్గం తీసుకొని రేదా మరేదయినా ప్రాంతాన్ని తీసుకొని చేయండి. అప్పుడు ఏ ప్రభుత్వమయినా వుండినీయండి. అది ప్రాముఖ్యము కాదు. దాని ఫలితం ఎంతవరకు ప్రజలకు అందిందనేది ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి తెలియాలి. అప్పుడు సక్రమమైన మార్గాన వెల్లడానికి అవకాశము ఉందనే సద్భావంతో చెబుతున్నాను. దానిని పరిశీలన చేయమని కోరుతున్నాను.

ఒక ప్రధాన విషయం ఈ సందర్భంగా చెబుతున్నాను. ప్రకాశం జిల్లా కొత్తగా ఏర్పడినపుడు మార్కాపురం డివిజన్ - ఎర్రగోండిపాలెం, మార్కాపురం, గిద్దలూరు ఇవి కొన్ని ఏండ్లుగా కర్నూలు జిల్లాకు చెందినవి, మార్కాపురం డివిజన్ కు చెందిన మమ్మలను ప్రకాశం జిల్లాలో చేర్చారు. ప్రకాశం జిల్లా కోస్తా ప్రాంతానికి చెందినది. మమ్మలను ఎక్కడ ఏ జిల్లాలో చేర్చామోకి మేము రాయలసీమ వాసులము. రాయలసీమ వెనుకబడ్డ ప్రాంతం. అక్కడ వ్యవసాయం చాలా తక్కువ. ఇవే వారోజుల పరిస్థితులు మా మార్కాపురం డివిజన్ లో వున్నాయి కాబట్టి, మా ప్రాంతాన్ని బ్యాకవర్డ్ ఏరియాగా భావించి, భవిష్యత్తులో రాదోయే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు కేటాయింపు సందర్భంలో మా ప్రాంతాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని చెప్పాము. దానికి ప్రభుత్వముకూడా అంగీకరించింది, అప్పుడు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు యిచ్చే కేటాయింపులలో, కర్నూలు జనాభాలో 5వ భాగమున్న మార్కాపురం డివిజన్ - ప్రకాశం జిల్లా అనే దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, అప్పటి మా ప్రాంత పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకోవడం చేయాలని చెప్పాము. దానికి కూడా ప్రభుత్వము యొక్క అంగీకారం వుందని నాకు జ్ఞాపకం. అందువల్ల మరొకసారి దీనిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

రాయలసీమకు ప్రధానంగా కృష్ణా జిల్లాల మల్లింపు ముఖ్యమైంది. మా ప్రాంతానికి కృష్ణా జిల్లాల తరలింపులో మేము కూడా భాగస్వాములమే. రంభం, గిద్దలూరు, మార్కాపురం అక్కడ పెద్దనదులేమీలేవు. కృష్ణా జిల్లాతో ఆ ప్రాంతము కూడా బాగుపడాలి. ఈ విషయం ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వానికి చెప్పడం జరిగింది. వారుకూడా అమోదించారు. ఇప్పుడు వచ్చిన ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని సర్వావంతో ఒక డివిజన్ గా చేసి-

ఇప్పుడు అక్కడ పరిస్థితులు చదునుకున్నది సంతోషమే అయితే ఇది సత్కరంగా చరగలసిక అవసరం వచ్చింది. ఇంకా ఈ ప్రాజెక్టు కేంద్రంనుండి ఆమోదం రావలసి వుంది. ప్రస్తుత డ్వాంట్ డీమ్ వస్తున్నది. అది వచ్చే లోపల కృష్ణా జలాలకు సంబంధించి రిపోర్టు తెప్పిచి, తరువాతగా ఉపయోగపడే ఈ ప్రాజెక్టు మా మార్గాపురం డివిజన్‌కు ఉపయోగపడేట్లు చేయండి. ఇప్పుడున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్‌ను రానుండా ఇంకా ఆసక్తికరమే ఏదో. ఇ. రంపే పై అభికారిని వేసి రిపోర్ట్ వచ్చేట్లు చేయించండి. ప్రధాన ఎగ్జిక్యూటివ్ చాలా పెనుపెనికర రాయాలన్నాయి. అందులో పొదిలి, కనిగిరి ప్రాంతానికి నాగార్జునసాగర్‌నుండి నీరు వచ్చే స్క్రీమ్ ఒకటి మొదట వుండివుంది. అది సెకండ్ ఫేజ్‌లో వస్తుంది. ఈ సభలో అనేకసార్లు ఈ విషయం గురించి చెప్పడం జరిగింది. దాని వల్లనే ఏమైంది? దీని విషయంలో ప్రజలు కుతూహలంగా వున్నారు. నాగార్జునసాగర్ కాలావల వస్తుంది, ఆకర్షణలు కానిస్తోంది భవిష్యత్తులో వాటిని రూపొందించాలి. ఆ ప్రాంతానికి నాగార్జునసాగర్ జలాలు ఎప్పుడు, ఎంతవరకు రూపొందిస్తారో అవి స్పష్టం చేయడం అవసరం. ఈ తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు రాయలసీమలో ఇదొక సునితమైనదే కానుండా. జరిగిందేమిట? కూడా. అందువల్ల దీనిపట్ల ముఖ్యమంత్రిగారికి అనేకసార్లు అనేకమంది పార్టీలవారు రానిస్తుండి వస్తున్న కాన్వీషన్, వారు వారి వారి నిర్ణయాలను తెలియజేయడం జరిగింది.

అందుచేత అటువంటి సందేహాలకు ఆస్కారము లేకుండా నిర్ణయమైన ప్రకటన అన్ని పక్షాల వారిలో సంప్రదించిన తరువాత మంత్రిగారు యీ సభలో చేయాలని ఆ విధంగా మరల యీ సమస్య తలెత్తకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలు అనేకం ఉన్నాయి. రైతులు పండించే పంటలకు నీకరమైన ధరలు లభించేట్లు చూడాలి. చెరకు, పొగాకు, ప్రత్తిపంటల ధరల విషయంలో ఏమి జరిగిందంటే ఎన్నికలు ప్రకటించకముందు క్వింటాల్ ధర 600 రూపాయలు ఒక పంటకు ఉంటే ఎన్నికల తరువాత దానిధర 500 రూపాయలకు పడిపోయింది. టూటాకో దొర్ల వారు ఐయింగ్ పాయింట్‌లను గిద్దలూరు ప్రాంతంలో ఓపెన్ చేసారు. కాని రైతు ఆ ప్రాంతానికి పరిసర గ్రామాలనుంచి రావాలంటే 60 మైళ్ళు తక్కువ దూరం ఉండదు కాబట్టి అతనికి రవాణా చార్జీలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఐ.ఎల్.డి.డి. వారు అయితే యీ ప్రత్తి నిర్వి చేసుకోవడానికి తగిన వసతులులేవని ఆ ప్రత్తిని తీసుకోవడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులను సరిదిద్ది ప్రభుత్వం రైతాంగానికి తోడ్పడాలి. ఇక రైతులకు ఉపయోగపడే విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి సరిగా లేదు. రైతాంగం పంపుసెట్ల వద్దకు వచ్చేసరికి యీ కరెంటు లో వోల్టేజీలో రావడంవల్ల రైతులు పంపుసెట్లు నడుపుకోలేక పంటలు పండించుకోలేక చాలా బాధలు పడుతున్నారు. ఏదైనా ఒక రైతు తనకు విద్యుచ్ఛక్తి

కావాలని చెప్పి అట్టికేసును పెట్టుకుంటే ఆ అడ్వోకేట్ నమీద ఎన్నికోశంలో యీ గవర్నమెంటు విద్యుచ్ఛక్తిని అలనికి అందిస్తున్నారనుకుంటే చెప్పే దిస్తుంటుంది.

ఈ సంగత్యం యీ ప్రభుత్వం ఎన్ని గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని అందిస్తుందన్నది పరిశీలన చేస్తే నా నియోజకవర్గంలోని 25 గ్రామాలకు ఎప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి అందుతుందో చెప్పకుండా ఉన్నారు. ఇదివరకు అయితే 1984 సంవత్సరానికి 15 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని అందిస్తామన్నారు. కాని 1985 సంవత్సరం మార్చి నెంబర్ 2 గ్రామాలకంటే ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తి పని పూర్తికాలేదు. పెడూల్ రోడ్డు ఏరియాలకు కూడా ఎప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తిని అందిస్తారో చెప్పలేని పరిస్థితిలో యీ ప్రభుత్వం ఉన్నది. ఎందుకు అట్లాగ జరుగుతోంది అంటే ట్రాన్సిమిషన్ లైన్స్, రెడర్లర్స్, వైరు లేదని ఆపివేయడం చెబుతున్నారు. ఇంకొకసారి అయితే పోయి తీసుకొని వెళ్ళి తారీఖు లేని అంటున్నారు. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎంతో సత్కారంతో యీ ప్రజానికానికి మేలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కార్యక్రమాలు వేస్తుంటున్నారని రాసి అది ఇంట్టిమెంట్ చేసేలో మాత్రం ఆ స్క్రీములకు ఎత్తివారేస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ప్రజలు మనలను ఏ విధంగా నమ్ముతారో అర్థం కావడంలేదు. తరువాత సెంట్రల్, స్టేటు గవర్నమెంటు రిలేషన్స్ విషయంలో నేను ఒకమాట చెప్పదలచుకున్నాను. నిన్ను కోస్టిల్ లో ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటన ప్రకారం స్టేట్స్ లో ఒక స్థిరమైన పటిష్టతంతమైన ప్రభుత్వాలు ఉంచేనే పనులు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయి. కాని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కూడా పట్టించుకోకుండా ఉండే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అభ్యున్నతికి వారు దోహదం చేయగలరు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా రాష్ట్ర అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని యిక్కడ సమస్యలను పరిష్కరించాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సంపూర్ణ సహకారం అందించి రాష్ట్రాల సహకారాన్ని పొందాలి. ఏదైనా ముఖ్యమంత్రిగారు సెంట్రల్ కోఆర్డినేషన్ సీట్ చేస్తామని మార్గం అవకాశం. మన ముఖ్యమంత్రిగారు విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టులు తేవడంలోగాని, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు కోసముగాని చేస్తున్న కృషికి యిక్కడ అన్ని పక్షాలకు సంబంధించిన సభ్యులవారే రి కోట్ల మంది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజానీకం ఆయన వెనుక ఉంటారు. నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షులవారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్ పల్లి) :- అధ్యక్షా యీ సభద్వారా మన రాష్ట్ర ప్రజలకు నా ఆభినందనలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడా, అక్రమంగా రాజ్యం చెలాయిస్తున్న ప్రభుత్వాన్ని పెద్ద మెజారిటీని సంపాదించి పెట్టిన ప్రజలను అభినందించక తప్పదు. మెజారిటీతో ఉన్న ప్రభుత్వాన్ని కూలదోయడానికి ఫిరాయింపుదారులు పన్నిన వలలు చేధించి ముఖ్యమంత్రిగారు తిరిగి ఎన్నికలలో పెద్ద

ఎన్నడూ మెకానికల్ గేలడం చాలా సంతోషించడం విషయం. ప్రతి వాహినీని కరిసి యీ ప్రభుత్వం దైనిర విలువలను నింపెట్టగలదని దాని పరిరక్షణకు కృషి చేస్తుందని చెప్పడమే. ఇది ఫిరాయింపుదారులను ఏరివేయడానికీగాను ముఖ్యమంత్రిగారు మెకారిటీతో ఉన్న తర ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేసి ఏలక్షన్ను జరిపించమని గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేసారు. తద్వారా ప్రభుత్వం నింబడి ఫిరాయింపుదారులకు ఒక పరిచారితృకమైన గణపాఠం నేర్పారు. అందుకు రామారావుగారు అభినందనీయులు. అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ లోక్ సభకు కూడా చెప్పేయరు. ఇది ప్రతిపక్షాల సమైక్య సారథిగా నిలచి ఎన్నికలలో ప్రతి నియోజకవర్గాన్ని పర్యటించి వితరణాలవారికి కూడా విషయాన్ని సాధించగలగిండును ముఖ్యమంత్రిగారి అభినందించరు. ఉండలేకపోతున్నాను. ఇప్పుడు మన గవర్నరుగారు కొత్తగా ఎన్నికైన సభ్యులను అభినందిస్తూ సుధీర్ఘమైన ప్రసంగం ఉభయభల సభ్యులముందు చేసారు. దానికి భారతీయ జనతాపార్టీ తరపున భక్తివాదాలు తెలుపుతున్నాను. అయితే గవర్నరుగారి మొత్తం ప్రసంగంలో ఎన్నికలు చాలా ప్రశాంతంగా జరిగాయని అన్నారు. దాని అట్లా కాదు. అక్కడక్కడ కొన్ని సంఘటనలు మనకు ఎన్నికలు శాంతియుతంగా జరిగాయని గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చదివించి బాగుండేది. ఎందుకంటే మా జిల్లాలో తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున నిలచిన అభ్యర్థి శ్రీ వెంకటరావుమీద రెండూ బాబులు వేసారు. ఒక బాబు పేర్చి వారు ఎంపీయమందు హాస్పటల్ పాలు అయినారు. నా నియోజకవర్గంలో నామీద కనీకార్థి నా కారును ముక్కలు ముక్కలు చేసిన సంగతి అందరికీ తెలుసు. దాని విషయంలో పోలీసు కేసుకూడా నమోదు అయినది. ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో ఒక వివిధమైన పరిస్థితి నెలకొంది.

10 a.m.

కరీంనగర్ జిల్లా నేకాదు నిజామాబాద్, అదిలాబాద్ జిల్లాలలో కూడా ఈ పరిస్థితులున్నాయి. గవర్నరు ప్రసంగంలో చిరగా సంఘ విద్రోహ పర్యలను అరికట్టడానికి కొన్ని చర్యలను తీసుకుంటున్నారని ముఖ్యంగా నేను పేర్కొన్న ఈ మూడు జిల్లాలలో కుట్రతో, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నుకోబడిన ప్రభుత్వాన్ని కూల్చి, దాని స్థానే సరికొత్త ప్రభుత్వ నిర్మాణం చేయాలని సిద్ధాంతపరంగా ఉద్దేశం రేపబడుతున్నాయి. కొన్ని గ్రామాలలో ప్రజా కోర్టులను తయారుచేసి, అవి అనుకుంటున్న శత్రువులను కాళ్ళు, చేతులు, తల నరకడము అనే సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. వీరిని ఏ జాబితాలో చేర్చాలనేది మన సమస్య. అన్నిటికీ కరిసికట్టుగా సంఘ విద్రోహ శత్రులని ఉరుకోవడం అల్లలాటం ఉండదు. నేను చెప్పినవారిని అతివాదులని అందామా, ఉగ్రవాదులని అందామా, ప్రగతి నిరోధక శత్రులనీ, దుస్సాహసంతో చ్యవహరించే దుండకుని అందామా? వారిని విర్యవించే బాధ్యత ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో కొన్ని నియోజక వర్గాలలో ఎన్నికల సందర్భంగా ప్రచారానికి వెళ్ళినప్పుడు ఒరిగిన సంఘటన. ఎన్నికల

వాహనం గ్రామంలోకి రాగానే పిల్లలు వాహనం నుండి వడే కర్రపైరాల రోడ్లూ, నివాసాలూ కోసమూ చూస్తారు సాధారణంగా అనే విషయం అందరికీ తెలిసిందే. కాని హృదయ విదారకంగా జరిగిన సంఘటన ఏమంటే కొన్ని గ్రామాలలో అక్కడి ఉస్తాదలు ఎన్ని కర్రల బహిష్కరించమని అంటున్నారు కనుక పిల్లలు కొన్ని గజాల దూరంలో ఉండి చూడంగా చేతులు కట్టుకుని నిలబడి చూస్తున్నారు. ఈ రకంగా నిర్మానుష్యంగా ఉన్న గ్రామాలు కొన్ని తిరిగిము. మరొక ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలోనే ఉన్నామా అనే అనుమానం వచ్చింది. గ్రామాలలో దోపిడి చట్టవస్థ ఉంది. లేదని మేము అనడంలేదు. దోపిడి జరుగుతోంది. ప్రజలు దానిని గురి అవుతున్నారు. ఇది వాస్తవమే. ఒకమే ఉస్తాదలు దొరికితే వారి మీద విచారణ లేకుండా కాల్చి చంపాలని అనడంలేదు ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక స్టాండ్ తీసుకోవాలి. గత కొంత సమయంలో ఈ విషయం చూ బి.జె.పి. నాయకులు ఎన్నో సందర్భాలలో లేవదీసారు. అయితే ప్రభుత్వానికి ఏమి చుట్టూట్లుగా కూడా లేదు. ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను పరోక్షంగా ప్రోత్సహిస్తోందా అనే అనుమానం వస్తున్నది. ఈ సమస్యను బయటపడతే అనిపిస్తున్నది. అప్పుడే, అదృష్టవశాత్తు మీరు కూడా ఆ జిల్లాను చేరచ్చారు దీనిని చక్కగా అ.గ.హ. చేసుకుని ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. గవర్నరుగారి సుదీర్ఘమైన సందేశంలో ప్రభుత్వం చేయవోతున్న చర్య గురించి చెప్పడం జరిగింది.

అన్నీ ప్రగతిశీలకంగా, సంతోషదాయకంగానూ ఉన్నాయి. అన్నీ ఏ సమస్య లేకుండా అమలు జరిగితేనే ప్రభుత్వాన్ని ఆధిపత్యం జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా ఇదివరకు ఉండిన నాదెండ్ల భాస్కరరావుగారి మంత్రివర్గం ధర్మమహా మాత్రను తీసి వేసింది. ఎందుకంటే వారు అధర్మపాలన చేశారు కనుక వారిని దాని అనసరంలేదు. కాని ఇప్పుడు మరకు అనసరం. దానిని గురించి ప్రసంగంలో లేకపోవడం విచారకరం. దాని వల్ల ఎన్నో శాఖలలో ఉండే అవినీతిని నిరోధించే చర్యలు తీసుకోవచ్చును. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం కార్మికమాన్ని, సగం ధరకు ప్రస్తాయి దొరికే కార్మికమాన్ని గురించి చెప్పారు. అవి అమలు జరుగుతున్నాయీకూడా. కానీ అది కేవలం కాలరాతస్థాయివరకే ఉండినా గ్రామ స్థాయిలో లేదు గ్రామస్థాయిలో కూడా అమలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇర రైతుల సమస్య వచ్చినప్పుడు కేంద్రం అవలంబిస్తున్న రైతు వ్యతిరేక విధానాలవల్ల రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లేకుండా పోతున్నది. రైతులు పండించిన చెరకు, పొగాకు మరి ఇతర కాష్ క్రాప్స్, ధాన్యం మొదలైనవాటికి సరైన ధరలేకుండా పోతోంది. మా బి. జె. పి. తరపున ఎన్నోసార్లు రైతుపండించిన దానాన్ని అంతర్ జిల్లాలలోనేకాక అంతర్ రాష్ట్రాలకు తీసుకువెళ్ళే అవకాశం కల్పిస్తేనే ఈ సమస్య తీరుతుందని చెప్పాము. తిరిగి చెబుతున్నాము. రైతులమీదనే కేవలం ఈ ఆంక్షలు ఉంటున్నాయి. ఇది సరైన పద్ధతికాదు. అదే విధంగా విద్యుచ్ఛక్తి విషయానికి

వచ్చినప్పుడు ఎమ్మెల్యే ఉద్వాచక దాగా పెరుగుతోంది కానీ సరైన చర్యలకు రాదంటే 50 శాతం గ్రామాంచు విద్యుత్ సరఫరా లేదు. ఇందుకు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా పోయిన సంవత్సరం తెలంగాణ ప్రాంతంలో లో వోల్టేజీ సమస్య రావడంగా వేలాది కంప్యూటర్ మోటార్లు కారిపోయాయని ఆందోళన ఎరిగింది. దీనిపై కూడా చర్య తీసుకోవాలి. ఇక ముగళగిరి డైరీ ఫ్యాక్టరీ గురించి ఎక్కడా చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం దీనిని ముందరియినదాని విధానంతో ఉండనేది ముఖ్యమంత్రిగారు విరిస్తారని అనిపిస్తున్నాను. రాష్ట్రంలోని విద్యుత్ నిక్షేపణ, ఓడ్ కాప్, ఫిరదీస్ లో కోట్లాది రూపాయల నష్టం వస్తున్నది. దీనికి కేరం అధికారుల బదిలీలే కారణం. కనుక తగు చర్యలు తీసుకుని ప్రభుత్వానికి నష్టం రాకుండా చూడాలి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుంచి ఎన్నో విద్యుత్ బయోలు వచ్చాయి.

ఎంతోమంది గవర్నర్లకు సందేశాలు విన్నాము. కానీ అసెంబ్లీయందు బయటకు వెడితే నిరసించాలి, పనిపిల్లలు, చెత్త కుండీల వద్ద పారేసిన ఎంజివి విస్తారాలలోని అన్నం తీసుకుపోవడం రాష్ట్రంలో ఎక్కడకు వెళ్ళినా కలబడుతుంది. దీనిని గురించి కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఇంత కాలంలో ఈ సమస్య వర్తించిస్తామనేది ఆలోచించకపోతే, చట్టాలు చేసినంత మాత్రాన లాభం ఉండదు. తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఉద్యోగులకు వేతన సవరణ సంతకాన్ని వేశారు. సంతోషమే. కానీ దాని కాల పరిమితిని చెప్పలేదు. కాలపరిమితి చెప్పడం అవసరం. ఆ పని చెయ్యాలి. అదే విధంగా ఉద్యోగులకు కూడా ప్రభుత్వం అమలు చేసే సగతికి కార్యక్రమంను చిర్రు చుట్టో అమలుచేయాలి. గతంలో మాదిరి వచ్చిన అవోహలకు ప్రభుత్వం కూడా ఇక మీద తాళు ఇవ్వకుండా సత్వంపరిధాయాలు పెట్టుకుని కార్యక్రమం అమలుకు సహకరించాలి. ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టిన అన్ని ప్రగతికి కార్యక్రమంకు మా భాగతీయ జనతా పార్టీ సహకరిస్తుంది. అదేరకంగా ప్రజాస్వామిరేక కార్యక్రమాన్ని చేపడితే తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తామని చెబుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్): అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఉన్నది ఉన్నట్లుగా వ్రాసినందుకు వారు ప్రసంగించినందుకు మేము ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాము. గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై మరల అభిప్రాయం చెప్పాలంటే ఎన్నికల చాలా ప్రశ్నలతోనూ జరిగాయని చెప్పడం చాలా నిజం. కానీ, కొన్ని సంఘటనలు ప్రతి ఎన్నికలలోనూ జరుగుతూనే ఉంటాయి. కానీ కొంత మంది ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పారు ఈ ఎన్నికలు కేరం పోలీసు బంగం అంతా అధికార పార్టీ వారికే సహాయం చేసారని వారు ఆరోపణ చేశారు. అది నిజమయిన ఆరోపణ కాదు. గత 35 సంవత్సరాలుగా వారు పోలీసుల సహాయంతో అధికారం చేసారా, ప్రభుత్వాన్ని చేపించారా అని కేసు వారిని ప్రశ్ని

స్తున్నాను. ఈనాడు వేరే పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చే సరికి వారు కూడా పాఠ అర్హతను అవలంబిస్తున్నారేమో అని అనుకోవడం శోచనీయమయిన విషయం. నిజంగా ఈనాడు ఈ రాష్ట్రంలో మొట్ట మొదటి సారిగా ప్రజల అభ్యుదయం కొరకు, ప్రజల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం వచ్చింది అంటే మేము చాలా సంతోషిస్తున్నాము. ప్రజల కూడా 1983లో తీర్పు ఇచ్చారు. 1983 తరువాత కొంత రాజకీయ శక్తులు రాజకీయాలకు కలువితం చేసి వాటిని అప్రజాస్వామ్యంగా నడిపించాలని ప్రయత్నం చేస్తే అప్పుడు కూడా ప్రజల మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దిగిపోయిన ముఖ్యమంత్రి మరల ముఖ్యమంత్రిగా రావడం మర రాష్ట్ర చరిత్రలోనే లేదు. ఎక్కడయినా ముఖ్యమంత్రిని దింపారంటే, రాష్ట్రపతి వాలనో లేక అసెంబ్లీ డిసార్డ్ చేయడమో జరిగింది. కానీ ఇక్కడ ప్రజల యొక్క అభిప్రాయాన్ని అలంకారంగానైనా లేదా ప్రభుత్వం ఆదం చేసుకుని ప్రజల తీర్పుకు తల ఒగ్గింది. ఏది ఎమయినప్పటికీ అమ్మతోటి విసిగిపోయిన ప్రజల అప్పు గారిని అధికారంలోకి తీసుకువచ్చారు. అప్పుగారు ప్రజలలో ఎన్నో ఆశలు రేపించారు. ప్రజల వారి యొక్క కష్టాలు తీరుతాయని. వారి సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయనే ఆశతో అప్పుగారిని తిరిగి అధికారంలోకి తీసుకు వచ్చారు. వాని ఆశలను పట్టు చేయకుండా వారి సమస్యల పరిష్కారానికి గవర్నరు గారి ఉపన్యాసములో చూపినటువంటి కార్యక్రమాలే కాకుండా ఇంకా ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తీసుకుని ముందుకు పోయే దానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అందుకు జనతా పార్టీ నుంచి పూర్తి సహాయం తెలుగు దేశం పార్టీ నాయకులకు, ఎన్.టి. రామారావు గారికి ఉంటుంది, అని నేను హామీ ఇస్తున్నాను. కొంతమంది మిత్రులు చెప్పారు. సారా రట్నను ఎన్నికలలో ఉపయోగించాలని ఎన్నికలలో సారాయని, రట్నను ఉపయోగించే 49 సీట్లు వారు తెచ్చుకున్నారా? వారు కూడా అవే ఉపయోగించారా? ఇవన్నీ కేరళం అసెంబ్లీలో వాదించుకోవడం కాదు. ఎన్నికల నియమాలలో కొన్ని మార్పులు తీసుకురావాలి. ఎన్నికలలో దుబారా ఖర్చులను తగ్గించాలి. అలాంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలి. అందుకు కేంద్రం నాయకత్వం పంపించడానికి సిద్ధంగా ఉండా అని సవాలు చేస్తున్నాను. ఐడెంటిటీ కార్డులు పెట్టండి. ఎన్నికలకు తనివించి, త్రాగించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనికి సిద్ధంగా లేదు. తప్పుడు పనులన్నీ చేసేది వారే కాబట్టి, ఈ పనులను సమర్థించుకోవాల్సి కాబట్టి ఐడెంటిటీ కార్డులు పెట్టడం లేదు. చిరకి ఫిరాయింపుల బిల్లు తెచ్చారు. తమ అధికార బలం నిలుపుకోడానికే అది తీసుకు వచ్చారు. మేము దానికి వ్యతిరేకించకుండా ఎంతో సంతోషించాము. 35 సంవత్సరాల పాలనతో విసిగి బేజారయిన ప్రజలు ఈనాడు తెలుగుదేశాన్ని అధికారంలోకి తీసుకు వచ్చారు. తెలుగుదేశం నాయకులు సాంఘికంగా మార్పు తీసుకురావలసి ఆ సరం ఉంది. చాలా అసమానతలు ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ కూడా గ్రామాలలో ఒక బావిలో మంచినీరు అందరూ త్రాగే పరిస్థితిలేదు. ఇంకా అక్కడ అంటరాని తనం ఉంది. దానిని దూరం చేయాలి. అట్టడుగున ఉన్న వారిని పైకి తీసుకువచ్చే కార్యక్రమం గవర్నరు

గారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. చెండు రూపాయలకు లిలోబియ్యం యాదై శాతం తగ్గింపు ధరలను పేరలు, ధోరలు పంచే కార్యక్రమం తీసుకున్నందుకు ఎన్. టి. రామారావు గారిని అభినందిస్తున్నాను. వారు చెబుతున్నారు. ఈ కార్యక్రమం కొట్టి వినియోగస్థుల డెడ్డి గారు సుడున్నారని. తీసుకున్నారు కానీ అమలు జరగలేదు. ఎవరు చేసినా ప్రజల కొరతే. కాంగ్రెసు వారు చేసినా, జనతా పార్టీ జేసినా, తెలుగుదేశం పార్టీ వారు చేసినా ప్రజలందరూ బేరపన్నాము కాబట్టి ఈ కార్యక్రమాలను మేము పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాము.

శ్రీమం, ఆడడమందు నిర్దేశించబడిన ఒక కార్యక్రమం లేకపోతే ఏమవుతుంది. అప్పుగాలికి ఈ రాష్ట్రంలో ఆడడమల అడ నూటికి నూరు శాతం ఉంది. దానిని చూచేయడం చూడాలి, సమాజంలో అణగారిన వర్గం వర్గం అంటే శ్రీ. అమెకు అన్ని స్థాయిలలో సమాన హక్కు ఈ రోజుకు కూడా పరిరాలిస్తూ, కాగితాల మీద తప్ప అమలులో లేదు. వారికి అన్ని స్థాయిలలో సమాన హక్కులు కల్పించాలి. ఇందులో లేకపోయినా ఒక కార్యక్రమం చేపడాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. వ్యవసాయం గురించి. ఈనాడు వ్యవసాయదారులే దేశానికి వెన్నెముక. వ్యవసాయం చేసే పంటలు పండించునకు తినే అవకాశం కల్పించేది వ్యవసాయదారులు. వారికి దీనిలో సరయిన కార్యక్రమం పొందుపరచ లేదు. ఏదో ఒక రూపంగా వ్యవసాయ దారులకు గిట్టు బాటు ధర లభించే దారి చేయలేదు. కొన్ని సందర్భాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకరించడం ద్వారా రాష్ట్రాలకు ఇబ్బందికరమయిన సమస్యలు ఎదురవుతాయి. ప్రజల సహకారం మీకు ఉంది. తప్పకుండా ప్రభుత్వం కాన్ఫరెన్స్ చేసి అయినా ముందుకు పోతే ప్రజలు మీకు సహకరిస్తారు, ఆ కార్యక్రమం తీసుకుని రైతులకు మేలు చేయాలి. అదే విధంగా భూ సంస్కరణలు. ఈ నాడు భూమి లేనివారు చాలా మంది ఉన్నారు. కొత్త కార్యక్రమం తెలుగుదేశం తీసుకున్నది. రానీ 5 సంవత్సరాలు కాకుండానే ఆ ప్రభుత్వం పడిపోయింది. భూసంస్కరణలు పక్కబండిగా చేయాలి. ఈనాడు దొంగ పేగ్గతో, బినామీ పేరులతో భూములను ఉంచుతని భూములను ఒకటి తీసి వీరలకు పంచి పెట్టే కార్యక్రమం తీసుకోవాలి. అది విఫలమయిన కార్యక్రమం. ఈ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం అధికారంలోకి వచ్చింది. అది కొంత కాలం ఉండాలి అంటే భూసంస్కరణలు చాలా కీలకమయిన పాత్ర వహించాలి. దానిని తప్పకుండా ముందుకు తీసుకురావాలి.

నిత్యాసర వస్తువుల పంపిణీ. వీరల పంపకం, కిలో రు.డు రూపాయ కార్యక్రమం గ్రామాల స్థాయికి కూడా వెస్తరింప చేయాలి. నిత్యాసర వస్తువుల పంపిణీ మూలం చాలా అస్థుత్వంగా ఉంది. క్రింది స్థాయిలో పంపిణీ సక్రమంగా జరగడం లేదు. ఇంతకు ముందు ఉన్న ప్రభుత్వానికి ఫంక్షనింగ్ లో చాలా విఫలం ఉంది. కానీ ఇంకా మార్పు తీసుకురావాలి. రేట్లు తగ్గి బి అన్ని రకంగా పట్టు చేసే కార్యక్రమం

క్రమం గ్రామ స్థాయి పరకూ తీసుకుపోవడానికి కృషి చేయాలి. తెలుగుదేశం పార్టీ తీరు కునే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు జనతా పార్టీ పూర్తి సహకారం ఇస్తుందని నాకు విశ్వాసం ఉంది. అధికారంలోకి వచ్చాక వారికి అన్యాయం చేయరాదు. అలా జరిగినాడు ఆ దరూ వారికి సహకరించడం కష్టం. ఏ ఆశయంతోటి అధికారంలోకి వచ్చారో దాని పూర్తి చేయానికి దానికి పూర్తి సహకారం జనతాపార్టీ నుంచీ ఉంటుందనీ మరొకసారి తెలియ జేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పి. మణెమ్మ (పెనుకొండ) :- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ 2, 3 పాయింట్లు మాట్లాడి నా ప్రసంగాన్ని ముగించడంను చున్నాను. ఈ మధ్య దాశవా పద్ధతి వలన భూములు దబ్బతిన్నాయని రైతులు బాధను వ్యక్తం చేశారు. కాలమాన పరిస్థితితో లేక విత్తనాలు బాగులేని పరిస్థితిలో మరి దేవుల్లో కానీ చాలా చోట్ల పంట దెబ్బతింది. దానికి సరైన మార్గంగా రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర సబ్సిడీ యిచ్చే ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని చాలామంది రైతులు కోరారు. నేను కూడా ఆ భూములను చూసాను. చాలా బాధాకరంగా వుంది. ఇండ్ల స్థలాల విషయంలో ఆక పడుచుంకు ఇచ్చిన ఎకరం భూమి, రెండు ఎకరాల భూములలో చాలామంది ఇండ్లు కడుతున్నారు. దేవాదాయ భూములు చాలా చోట్ల వున్నాయి. ఆ భూములకు శిస్తు కూడా చాలా తక్కువగా వున్నది. రూ. 25 వేలు, 50 వేల రూపాయలు విలువచేసే భూములకు రూ. 200, 300 లు శిస్తు ఇస్తూ వుంటే చాలా బాధగా వుంది. అలాంటి భూములను గవర్నమెంటు తీసుకుని చక్కగా ఇండ్లు కట్టుకోడానికి నిరుపేదలకు ఇస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ స్థలాలు పేదలకు ఇచ్చిన తరువాత పూడికలతో 5, 6 సంవత్సరాలుగా అలాగే మట్టబెట్టి ఇండ్లు కట్టుకోకుండా వున్నందువలన దానికి ప్రాధాన్యత యిచ్చి పూడికలు చేసినట్లయితో ఇండ్ల నిర్మాణం చక్కగా జరుగుతుందని అంటున్నాను. మన తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అభ్యుదయ కార్యక్రమాలన్నీ జరిగాయి. పక్కా ఇండ్ల నిర్మాణం చాలా జరిగింది. అందువలన పై విషయములలో తగు శ్రద్ధ తీసుకోగలరని నమ్ముచున్నాను.

మహిళల విషయంలో అన్నగారు వచ్చిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వంలో జరిగినంతగా 36 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో జరుగలేదు. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ మా మహిళగా వున్నారే మాకు ప్రాధాన్యం కలిగించలేకపోయారు. ఒకనాటి చరిత్రలో చలో హైదరాబాద్, స్త్రీల ఆస్తి హక్కులు, సమాన హక్కులు అని ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. కానీ పరకట్న పితావమయితే ఏమీ, స్త్రీల ఆస్తి హక్కుల విషయమయితే ఏమీ మాకు గౌరవం లేకుండా పోయింది. అలాంటి విషయాలలో ఈనాడు అన్నగారు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. స్త్రీలకు విశ్వవిద్యాలయాలు కట్టించడంలో 100కి 30 శాతం మంది మహిళలకు వుద్యోగాలు

కల్పించడంలో ఆయిదే ఏదీ అన్ని రంగాల్లో చక్కగా కృషి చేశారు కాబట్టి ఈ రోజున ప్రజలు తీర్పు ఇస్తున్నారు. ఎక్కువగా మహిళలు అమ్మ పెట్టకపోయినా అమ్మ అయినా ఈ చదువులు కల్పిస్తున్నారని అంటూ ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. గ్రామాంలో స్త్రీల మరుగుదొడ్ల విషయం చాలా వాధాకరంగా వుంది. పంచాయతీలో డబ్బు లేక, షేడీయల్ యల్ సరఫరాలుంకగా లేక మరుగుదొడ్ల నిర్మాణం జరుగలేదు. అందుకలక మెటీరియల్ పెంచి గ్రామానికి రెండు మరుగుదొడ్లు కట్టించే ఏర్పాటు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. చాలాచోట్ల మ చిన్నీ సమస్యాయం గురించి చాలా బాధ పడకంసి చస్తున్నాది. అయ్యప్పాత్మగారి రరపున నేను, ఆరోగగడపలిగారు శ్రీహరకం ప్రాంతానికి క్యాంపింగు వ్యాపారులు పల్లెంలో చూస్తే నిజంగా మంచినీటికొరత చాలా వున్నది. మీటింగ్లో మాట్లాడుతున్నప్పుడు నాకు గొంతు ఆరిపోతే అక్కడ మంచినీరు దొరకకుండా పోయింది. అలాంటి ప్రాంతాలలో నీటి కొశాయిలు పెట్టించి మంచినీటికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యిస్తులయ్యును మనవిచేస్తున్నాను. సివిల్ సప్లయన్ విషయంలో చాలా ప్రాధాన్యం యిస్తున్నాము. మన కాంగ్రెస్ సోదరులు ఏమీ జరగలేదని అంటున్నారు అది పొరపాటు.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు (నాగూరు) :- ఇంకనుముందు వారుకూడా కాంగ్రెస్లో వున్నవారే.

శ్రీమతి పి. మణిమ్మ :- నాకు సీటు ఇచ్చిర మూర్తిరాజుగారు ఏమిచేశారు అర్థం చేసుకోండి. స్త్రీల సరైన మార్గం చూపించలేదు. యక్ష ప్రశ్నలకు రావిప్పవద్దు,

మిర్చిక్ స్పీకర్ :- ఆవేశాలకు పోకద్దు.

శ్రీమతి పి. మణిమ్మ :- సివిల్ సప్లయన్ విషయంలో చాలా ప్రాధాన్యత యిచ్చి పనిచేయడంవల్ల గ్రామాంలో ప్రజలు తెలుగుదేశం తరపున తీర్పు ఇచ్చారు. ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరపడంవల్ల ఈ రోజున మన అత్యంత మెజారిటీలో చచ్చామంటే ప్రతిపక్షం సిగ్గు పడకలసిన గర్వకారణమని చెప్పుచున్నాను. ప్రాజెక్టులను ఎక్కువగా కట్టించే ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని చెబుతూ నా వుపన్యాసాన్ని ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పద్మి రంగారావు (బందరు) :- అదృష్టా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి కృతజ్ఞతలు తెలియపరుస్తూ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వ పరిపాలన చచ్చిన తరువాత ఏమి చేయగలిగింది, ఏమి చేస్తున్నది కళ్ళు వుండి చూడలేక. చెవులుండి వినలేక, మనఃశాంతి లేక అర్థకట్లోల మయ్యే ప్రజావీకానికి కొంత శాంతిని గలుగజేయాలన్న అభిప్రాయంతో మాట్లాడుతున్నాను. 35 సంవత్సరాలు ఒకే పార్టీ పరిపాలన చేసింది. అది మనం మరచిపోలేము. ఈకిర సంచత్సరాల పరిపాలనలో మనం చేయగలిగింది, చేసింది, తరువాత ఈ రెండు సంవత్సరాలలో

అన్న పరిపాలనలో జరిగిన మార్పు గుర్తుంచడమే విజ్ఞులకు చాలా పుత్రమయ్యే చూపుతున్న మరచిపోయినది. కాంగ్రెస్ పరిపాలనకు, అన్న పరిపాలనకు వున్న తేడా ఏమిటో స్పష్టంగా వివరించే అనుమానానికి అస్సారంలేకుండా కనబడుతుందని మరచిపోయినది. మనం ఎప్పుడయినా రాజ్యాసభ ఏన్నిక జరిగితే ఏమీ చేసాము? ముందుగా నోట్ల క్లబ్ లో ఎం.ఎల్.ఎ. లను కొనడానికి ప్రయత్నించాము. ఇది మరచిపోయాడదని మిత్రులకు సునచి. చేస్తున్నాను. అన్న పరిపాలనలో ఒక్క రూపాయి ఎవరికీ ఖర్చుకాకుండా రాజ్యాసభ ఎన్నిక జరిగింది. ఇదే నీతివంతమైన ప్రభుత్వం, ఇదే కావాలని కోరుకుంటున్నారు. డైరెక్టు వియలు కలిగి, శక్తి సామర్థ్యం సంపాదించుకుని పరిపాలన సాగించాలి. శస్త్ర అల్లవర్ణం లంగా అల్లరి బిల్లరగా మాట్లాడితే ప్రయోజనం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక విద్యా విధానం తీసుకున్నట్లుంటే మన అన్న శ్రీ రామారావుగారు రాక పూర్వం దివ్యంక యి- డోసీజన్లు తీసుకుంటూ కాలేజీలలో సీట్లు దొరికినవా? ఇంతకంటే నిరర్థకం ఏమీ కావాలి? విద్యా విధానాన్ని అమ్ముకొనడమే మన ద్వేయమా? ఎవరయితే ఈ దేశంలో అతి వున్నతమైన స్థానాన్ని అలంకరించుకోడానికి అవకాశం కలిగివుంటుందని మేధావర్తి కలిగిన సుపన్నవంతులకే స్థానం కల్పించడమే మన ద్వేయమనే సంగతి అన్న రామారావు గారు గుర్తించాలని మరచిపోయినాను.

అందుకల్లా ఒక్కొక్కటి తీసుకోండి. ఏ ఒక్కటి తీసుకున్నా దానికి ప్రావాసకత 9.30 a. m., వుంటాయి. శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారి ప్రవచనంలో పేదవారికి గృహాలు కట్టిస్తామని ఏమయితే ఎలాబ్ చేశారో, ఎక్కడ గృహాలువున్నాయో, మీరుగుర్తించగలరా అని అడుగుతున్నాను. వెయ్యి రూపాయలకు గృహాలు నిర్మించామని చెప్పారు, కానీ ఏ జీపో కారో తీసుకొని ఆంధ్ర దేశంలో తిరిగితే ఎక్కడయినా ఒక్క ఇల్లు అయినా కనబడుతుందా అని అడుగు తున్నాను. అంతా మటుమాయం. అన్నగారు చేపట్టిన పక్కాగృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం, పేదవారికి వుపయోగపడే విధంగా అదే తమ ద్వేయంగా పరిచేస్తున్నట్లు కనబడు తుంది. ఇలా ఎందరు ముందుకువస్తారు? బడుగు వర్గాలను గురించి మీరు చెప్పారు, మేము చెబుతున్నాము. గాంధీగారి దగ్గర నుంచి యిప్పటి దాకా వస్తున్న స్టోగన్ ఇది. కానీ ఎంతవరకు కృతగ్నుత్వము కాగలిగిందని ఆలోచించడం వుంటుంది. “గజీబీ హతావో” నినాదం యిచ్చాము కానీ ఎంతవరకు పేదరికం తొలగిందో చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు 42 శాతం దేశ ప్రజలు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన వుండగా నేడు 52 శాతానికి పెరిగింది అంటే సిగ్గుపడవలసిందే విషయం కాదా అని అడుగుతున్నాను. మనం కేవలం స్టోగన్స్ యిచ్చామే కానీ ప్రజానీకం కోసం ఏమీ చేయలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమాలను ఏమీ చేయలేదనే విషయం చరిత్ర రుజువు చేస్తోంది. దాన్ని గుర్తించాలని నేను మరచి చేస్తున్నాను. పేద ప్రజలకు ఉపకారం కలుగడానికి రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పడకాన్ని అన్నగారు చేపట్టి రూ. 160

కోట్లు ఖర్చు చేసి ఈనాడు రూదా చేస్తూ వుంటే ఇది మా ప్లాన్ అంటూ కాంగ్రెస్ వారు అంటున్నారు. అది వారి ప్లానే కాదున్నా రాసి వారు అమలు చేయలేదు కదా. ఒక్క నాడన్న ఒక్క దిపోలో ఒక్క గిద్దెడు బియ్యం అలా యివ్వలేదుకదా. నిజాన్ని వారు గుర్తించ వలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడయినా నిజం గుర్తించి సరిదిద్దుకుంటే మంచిది. రాజ్యం శాశ్వతంగా ఒకరి చేతుల్లోనే వుంటుంది, ఒకరే ప్రభుత్వ పరిపాలన చేస్తారు అనుకోవడం పొరబాటు, యుగయుగాల చరిత్రను పరిశీలిస్తే ఎందరో రాజులు పోయారు, రాజ్యాలు పోయాయి, తదుపరి బ్రాహ్మణ రాజ్యాలు వచ్చాయి, మినిస్టర్లు ఎందరో మారిన్నారు. ఇంగ్లీషు మీరు తెలుసు, మాకూతెలుసు, ప్రజాసేవకు ముందుకు వచ్చి నన్ను ఏదో మేడూ వున్నామని చెప్పుకుంటే సంతోషమే. అన్నగారి పాలనలో వేడినీళ్ళకు చచ్చిపోతే తోడు మాచిరిగా కిలో రైడు రూపాయలు బియ్యం సరఫరా చేసి ఎంతోమందిని ఆదుకున్నారు. అది నిత్య సత్యం. నేను చెప్పనలసింది ఏమీ లేదు. మరో విషయం శివ ఏళ్ళ పరిపాలన తరువాత మనం చేపట్టిన స్కీముని ఏమన్నాయని ఎప్పుడయినా అలోచించారా? ఈ రోజు అన్నగారి పరిపాలన వచ్చిన తరువాత నిర్మాణ కార్యక్రమాలను చేపట్టి ప్రతిగ్రామానికి మంచి నీరు అందించే స్కీమ్ చేపట్టి పడకం ప్రకారం చేస్తున్నారు. ఇంకా ఎక్కువ శ్రద్ధాసత్తులతో ముందుకు పోవాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. శివ ఏళ్ళ పరిపాలన తరువాత కూడా ద్రాగడానికి మంచి నీరు లేని గ్రామాలు కొన్ని వున్నాయి. మాది సముద్రతీర ప్రాంతం, అక్కడ ద్రాగడానికి మంచి నీరు లేదు. తినడానికి తిండి, ద్రాగడానికి నీరు, రోడ్డు సౌకర్యం, లేని గ్రామాలు ఎన్నో వున్నాయనే విషయం మీరంతా జ్ఞాపకం వుంచుకోవాలి. శివ ఏళ్ళ పాలనలో ఏమి జేరారనే విషయం కాంగ్రెస్ వారికే తెలియాలి, చెప్పడం మాకు సిగ్గుచేటు. నా ఈ శరీరాన్ని ఈ దేశంకోసం ఖర్చు చేయాలని అనుకుంటున్నాను. ఏ పేద ప్రజల సేవ కోసం మరం వున్నామో, ఆ పేద ప్రజలకు ఈ రోజు చరకు ఏమీ చేయగలిగామని నేను అడుగుతున్నాను. మీ పరిపాలనలో లేక మా పరిపాలనలో కాన్సర్వేటివ్ పేదవారు పేదవారుగానే వుండి పోయారు, ధనవంతులు మరింత ధనవంతులు అయినారు. స్వల్ప ధనం విపరీతంగా పెరుగుతోంది. వీటిని ఎవరు అరికట్టాలి. పేదవారి కష్టాలు ఎప్పుడు తీరతాయని అడుగుతున్నాను. ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నాయి కానీ పేదరికం తొలగడం లేదు. ద్రాగడానికి నీరు, తినడానికి తిండి, చేయడానికి పని, వుండడానికి ఇళ్ళు లేవు. పెద్దలంతా ఈ విషయాలను దీర్ఘంగా అలోచించడని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ప్రేమ అనే విభేదాలకంటే అందరూ కలసికట్టుగా జనులకు కావలసిన పని కల్పించి, ఈ దేశం సుఖిష్టంగా వుండడానికి కలిసి ముందుకు వెడితే ఈ దేశం సుఖిష్టంగా వుండుంధమి వేరే చెప్పవలసం లేదు. బలహీన వర్గాల సంక్షేమ కార్యక్రమాలు వున్నాయి. అనేక కార్యక్రమాలను మనం ప్రారంభించాము. అ దులో ఎంతవరకు కష్టతీత్యము కాగలిగాము, ఎంతవరకు ముందుకు పోగలిగాము అనే విషయం మరం

గుర్తు చేసుకున్నప్పుడు మనదేశం నెరవేరగలదని మీరు మనవి చేస్తున్నారు. రైతు కూలీలను మనము గుర్తించాము, ఇంతకు పూర్వం ఏ ఒక్క రోజైనా ఒక్కవారు గండినీరు త్రాగడానికి మనం రైతు కూలీలకు అవకాశం కల్పించామా అని అడుగుతున్నాను. అన్న రామారావుగారు వచ్చిన తరువాత 60 సంవత్సరాల వయస్సు నిండి కరేర పటుత్వం తగ్గి వదిలి పోయి, ఎందుకూ పనికి రాకుండా తనదానికి తిండిలేక మూల కూర్చోని బాధపడుతున్న రైతు సోదరులకు కనీసం ఒకపూట తిండి అయినా తినడానికి పీలుగా రూ. 30/- ల పెన్షన్ ఏర్పాటు చేశారు. ఏ ఒక్కనాడైనా కాంగ్రెస్‌వారు ఈ ఆలోచన చేశారా అని అడగవచ్చును. దేశంలో జరుగుతున్న మంచి పనులను గుర్తించండి. ముందుకు తీసుకుపోవడానికి ప్రయత్నించండి, ఇలా చేయడం అనివార్యం అని నేను అనుకుంటున్నాను. అన్నగారు సెడుపుతున్న రాజ్యం చాలా నీతివంతమైన రాజ్యం. సుదేశంపై సంసిద్ధ ఆసక్తి లేదు అన్న కోర్కెలు నెరవేరాలంటే మాకు యింకా ధైర్యం వట్టకప్పు దేశాన్ని ముందుకు తీసుకు వెళ్ళడానికి లేదా వెనుక బడిన వర్గాలను ముందుకు తీసుకు వెళ్ళడానికి, వాళ్ళబాధలను తీర్చడానికి ఈ 2 సంవత్సరాల కొద్దిసమయంవాలదు, మీరు చెప్పిన, ఈ గెండు సంవత్సరాల కాలంలో ఎంత అర్లకల్లోం జరిగిందీ, ఈ ప్రజలు లాభాన్ని కూడా దొందానికి ఉపయులు చేతులు కలిపి ఎంత అర్లరి చేసేందీ, నేను వేరే చెప్పకపోవలెదు. ఎంతో తక్కువ కాలంలోనే ఎన్నో ప్రాజెక్టులు చేపట్టి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పని చేసిందని చెబితే అతిశయోక్తి రాదు అని అనుకుంటున్నాను. ఏదయినా పొరబాటు వుంటే చేయి ఎత్తి చూపించండి, దిద్దుకొనడానికి మా ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది. ఏదో మోకొళ్ళగా మా చేతులలోనుండి ప్రభుత్వం తారి పోయిందనే బాధతో కారుండా ఈ ప్రభుత్వమును ఎవరు పరిపాలించినా ప్రజల కోసమే అనే విషయం గుర్తు వుంచుకొని ప్రజలకు ఏదీ కావాలో గుర్తించి దాన్ని ముందుకు తీసుకువచ్చి వున్న ప్రభుత్వాని సచ్చెబుతే చాలా దాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. రామారావుగారి ప్రభుత్వానికి మన సహకారం మన అనుభవం అందించి దేశం యింకా ముందుకు నడవడానికి ప్రయత్నించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

30 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలనలో స్కూల్స్‌కి బిల్డింగ్స్ లేక చెట్ల క్రింద క్లాసులు నడుపుకొనవలసివచ్చింది. కొన్ని పాఠశాలలకు టీచర్స్ వెళ్ళే పరిస్థితి లేదు. ఆ పరిస్థితినుంచి ఈ రోజున మార్పు వచ్చింది. ప్రాథమిక పాఠశాలల భవనాల నిర్మాణానికి ఏర్పాటు జరిగింది. అన్నగారి పాలనలో చాల రృతకృత్యాలై నారనేది. గమనించ వలసివుంటుంది. కోస్తా ప్రాంతములో అనేకసార్లు ఉప్పే నలు, తుపానులు వస్తూవుంటాయి. ప్రజలు పట్టపడుతూ వుంటారు. 1977 లో వచ్చిన ఉప్పేక వల్ల అనేక యిళ్ల శిథిలమయిపోతే కొన్ని యిళ్లు నిర్మించారు. అవి ఎప్పుడు పడిపోతాయో తెలియని పరిస్థితి వుంది. ప్రైవేటు ఏజెన్సీలద్వారా ఈ నిర్మాణాలు జేయబడతాయి. పరిపాలన పడిపోయే స్థితిలో వున్నాయి కోస్తా ప్రాంతములో కట్టిన గృహాల పరిస్థితి ఎలావుందో

వాటిని వివిధంగా మరమ్మత్తు చేయాలి, ఈ నిర్మాణాలన్ని ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారా చేయిస్తే దాగుంటుందా అనేది పరిశీలించడానికి ఒక కమిటీని వేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. వాటి మరమ్మత్తుకు పూనుకోకపోతే అక్కడ అక్కళ్లతో వుండే ప్రజలు ఏదో ఒక రోజున సమాధి అయిపోతారు. అనేది గుర్తించాలి. మంచి నీటి సరఫరా, మరుగు దొడ్ల నిర్మాణం విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. గ్రామములోను మరుగుదొడ్లు సదుపాయంలేక స్త్రీలు చాల యిబ్బంది పడు తున్నారు. ఈ సదుపాయాలను కలుగజేసే విషయం గురించి గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో ఏమీ ప్రస్తావించలేదు. ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని గ్రామప్రజలను ఈ దురస్థనుంచి తప్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంచినీటి సరఫరా గ్రామ మధ్యలో కాలన పోతూ వుంటుంది. అక్కడి ప్రజలు త్రాగడానికి నీరు వుండదు. స్కూలుమైన శ్రద్ధ తీసుకొంటే అక్కడ మంచి నీటి సదుపాయాన్ని కలుగ చేయవచ్చు. పక్షిజాలలో వున్న వైద్య సదుపాయాలు గ్రామాలలో లేవు. ప్రతి గ్రామములోను గచ్చి వైద్య శ్రీలకు సహాయకారిగా వుండేదానికి ఒక మంత్రసానిని అయినా ఏర్పాటు చేయాలి. శ్రీ సంక్షేమగురించి ఎక్కువగా చెబుతున్నాము. అందువల్ల గ్రామాలలో శ్రీలకు సంబంధించిన సదుపాయాలను కలుగజేయడానికి ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. గ్రామాలనుంచి బొమ్మకి పోయే మార్గాలను ఏర్పాటు చేయడంలో తగిన శ్రద్ధతీసుకోవాల్సి పరిశ్రమల విషయంలో మనం ఎంత ముందుకు పోయామనేది యితర రాష్ట్రాలతో పోల్చు చూస్తే కొంత వెనుకపడే వున్నామని అనిపిస్తుంది. మచిలీపట్నంలో షోడా యాప్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి యంతముందే కొంత కార్యక్రమం నడిచింది. 6000 వేల టన్నుల షోడా యాప్ తయారుచేయడానికి కేంద్రము అనుమతి ఇచ్చింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని సాధ్యమైనంత త్వరలో ఈ పరిశ్రమను అక్కడ నెలకొల్పడానికి పూర్తి సహకారం అందించాలని, తద్వారా తీరప్రాంత ప్రజలు అభివృద్ధిలోకి రావడానికి తోడ్పడు తారని ఆశిస్తున్నాను. వైద్య సదుపాయాలు, మండలాలు ఏర్పాటు చేయబోతున్నారని సాకర్లతో మండల కేంద్రములో అయినా ఒక హాస్పిటల్ ని ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రూజీ శ్రీలకు ప్రసూతి సదుపాయాలు అందుబాటులో వుండే శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

శ్రీ మడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) : అధ్యక్షా, 1978 వ సంవత్సరం పరకూ ప్రభుత్వ పక్షంలో వుండి ఏడు సంవత్సరాల తరువాత ప్రతిపక్షంలో కూర్చునే అవకాశం కలిగింది. ఈ సమయంలో ఎక్కువగా నిర్మాణాత్మక విమర్శలకే నేను ఆవకాశం తీసుకుంటాను. ఆప్రోజిషన్ ఫర్ ఆప్రోజిషన్ సేక్ అని కాకుండా మంచి చేసినప్పుడు మంచి చేశారని, పొరబాటు జరిగినప్పుడు పొరబాటు చేస్తున్నారు. దానిని సరిదిద్దుకోండి అని చెబుతూ ఆప్రోజిషన్ ఈజ్ ది వాచ్ డాగ్ ఆఫ్ డెమోక్రసీ అనేదానిని నిర్ధారణ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో ప్రధమంగా సివిల్ సర్వీసెస్ గురించి ప్రస్తావించారు. సివిల్ సర్వీసెస్ గురించి చెప్పాంటే నేను గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి అని చెప్పిన గాని గత దశాబ్దాల నుండి కరప్షన్ వేళ్ళలోకి పాకిపోయింది. ప్రతి డిపార్టుమెంటులోనూ కరప్షన్ వుందని చెప్పలేను గాని ఇన్ జనరల్ చాలాచోట్ల కరప్షన్ పాతురు పోయిందని చెప్పగలను. ప్రతి డిపార్టుమెంటులో రెడ్ టేపిజం దారుణంగా వుంది. ఫయల్ మీద సెక్రటరీ సందకం అయిన తరువాత కూడా కాగితం కదలని పరిస్థితి వుంది. తెలంగాణ పిండి కోసం దూడ ఎదురు చూస్తుందన్న సామెత మాదిరిగా కన్సర్వేట్ పార్టీ డేబుల్ దగ్గరకి వస్తుందని ఆ కాగితం డేబుల్ మీదే వుంటున్నది. చాలాచోట్ల ఇలా కరప్షన్ ప్రబలమై వుంది కనుక దానిని ఆరికట్టటానికి ప్రయత్నించవలసివుంది. ఎన్నిక ముఖ్యంగా శాసనసభ్యులు కూడా దోహద పడవలసివుంది. ఇందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక సూచన చేస్తున్నాను. లెజిస్లేటర్స్ ఇన్ టర్ఫియరెన్స్ ఇన్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆరికట్టవలసివుంది, ఏ ఆఫీసుకు వెళ్ళినా లెజిస్లేటర్స్ పొరిటెకల్ బ్రోకర్స్ గా వస్తున్నారనే చిన్న చూపురావడం డెమాక్రసీకి చెడ్డపేరు తెస్తుంది. కనుక ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో లెజిస్లేటర్స్ యొక్క ఇంటర్ ఫియరెన్స్ కర్వ్ చేయవలసివుంది. అనెట్టుగా వుండే ఆఫీసర్స్ యొక్క ఇంటిగ్రిటిని, అనెస్టిసి ప్రభుత్వం గుర్తించవలసివుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు పన్ను ఆపార్డం చేసుకోవద్దని కోరుతున్నాను. కేవలం లెజిస్లేటర్స్ రికమెండ్ చేసినంతమాత్రాన అధికారులను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయకూడదు. ఎమ్.ఎల్.ఎ.ల ప్రెజెంట్ లు లొంగి రెండు మూడు సంవత్సరాలు కాకముందే ఆఫీసర్స్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ వారు డిమోరలైజ్ చేసినట్లుగా అవుతుంది. సెల్స్ కాన్సిడెన్స్ లేకుండాపోతుంది. ఎంతో సర్వీసు చేసిన ప్రభుత్వ అధికారులకు ప్రభుత్వ మెప్పు లేకపోతే ఎందుకు సిన్సియర్ గా పనిచేయాలనే నిరుత్సాహం పెరిగే ఆపకాళం వుంటుంది కనుక మంత్రులపై వచ్చే ప్రెజెంట్ లు లొంగిపోకుండా సిన్సియర్ గా పనిచేసే ఆఫీసర్ల సర్వీసును గుర్తించాలనీ, వారికి వుండే పీరియడ్ ప్రకారం ఆర్కైవ్ పని చేయించాలనీ మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాధికారుల స్థానంలో మరో అల్టర్నేటివ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయకుండా గ్రామాధికారులను రద్దుచేయడం జరిగింది. గ్రామాధికారులను తీసివేస్తూ ప్రహ్యామ్మాయి ఏర్పాట్లు చేయకపోవడం కల్ల ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. గ్రామాధికారులలో నూటికి తొంభయిమంది తిండి లేకుండా ఆకస్థ పడుతున్నారు. హ్యామ నివీరియన్ గ్రౌండ్స్ మీద నైనా వారికి నష్టపరిహారం ఇచ్చి డిఎస్పాగ్ క్యాండిడేట్స్ ను రిహబిలిటేడ్ చేస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ఎగిరల్చర్ విషయం గురించి చెప్పాంటే ఈ రోజు రైతుకు గిట్టుబాటుధర రావడం లేదు. అందుకల్ల రైతులు చాలా బాధ పడుతున్నారు. ఇంపుడ్స్ ధరలు పెరిగాయి. హైబ్రిడ్ వంగడాలు వచ్చిన తరువాత తూర్పు గోదావరి జిల్లా కోనసీమలో ఐ.ఆర్. 50 వేసిన చోట కోత కోసే అసహనంబట్టే షాలో ల్యాండ్స్ గా అయి

రైతులు భూమిని వదిలపెట్టిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వం నీటి తీరుప పనులు చేయకుండా, పన్నులు పనులు చేయకుండా పూర్తిగా డెమిషన్ ఇచ్చి పార్ట్ టరమ్ లోన్స్‌ను లాంగ్ టరమ్ లోన్స్‌గా ట్రీట్ చేసి, పోస్ట్‌పోస్ట్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పంటలకు డెస్ట్ లాకిడి తగిలి రూపాయికి పది పైసలు కూడా దక్కని పరిస్థితులు వున్నాయి. కనుక గ్రూప్ ఇన్‌స్ట్రూమెంట్స్ ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం వుంది. ఇది కేవలం పరిపంజరే గార ఆలోచనలు, చెరుకు మొదలైన ప్రతి పంటకు వర్తింప చేయాలని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి ప్రాంతంలోనూ పరిస్థితి ఇలాగే వుంది. కనుక రాష్ట్రం మొత్తంగా గ్రూప్ ఇన్‌స్ట్రూమెంట్స్ ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలోని ప్రాజెక్టులను సేషన్ ప్రాజెక్టుగా కేంద్రం ఎందుకు తీసుకోకూడదని ఇక్కడ మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు కొందరు పదేరి పదేరి అడుగుతున్నారు. భారతదేశంలో ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రమే రాదు, అనేక రాష్ట్రాలు వున్నాయి. గతంలో భాక్రానంగల్, దామోదర్ వ్యారి హైడల్ ప్రాజెక్టులు మల్లి పర్వన్ ప్రాజెక్టులు కనుకా, వాటిలో అంతర్ రాష్ట్ర తగాదాలు రావడం వల్ల పనులు ఆగిపోవడం వల్ల, అప్పటి ప్రధానమంత్రిగా వున్న జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు వాటిని జాతీయ ప్రాజెక్టులుగా తీసుకున్నారు కాని ప్రాజెక్టులన్నింటిని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీసుకోవాండా ఏటా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. దానికి కొన్ని యాక్టేసివ్స్ వున్నాయి. కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే చేసుకోవలసి వుంటుంది. మన రాష్ట్రంలో ఏడు ప్రాజెక్టు వుంది. దానికి ఘడ్స్ లేకపోవడం వల్ల నత్త నడక నడుస్తున్నది. దానిని పూర్తి చేస్తే వైజాగ్ లోని స్టీలు ప్లాంట్ ను నీరు ఇన్ ఫుల్ మేగాక రాజమండ్రి, వైజాగ్ మధ్య అనేక గ్రామాలకు మంచి నీటి సౌకర్యం కూడా కల్గించవచ్చు, కొన్ని వేల ఎకరాలు పండించటానికి కూడా అవకాశం వుంటుంది, కనుక ఆ ప్రాజెక్టుకు పొచ్చు నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. 180 సంవత్సరాల క్రితం సర్ ఆర్థర్ కాటన్ మహాశయుని దయవల్ల కట్టబడిన ధవళేశ్వరం ఆనకట్ట క్రింద ధవళేశ్వరం సర్కిల్ లో త్రవ్వకాలు అనేకం వున్నాయి. ఇప్పుడు ఆనకట్ట క్రింద ఏకరీజ్ పెరిగిరా కాలవలు అలాగే వున్నాయి. వాటిని మోడరనైజ్ చేయడం జరగలేదు. అప్పుటి పాత తూములు అట్లాగే వున్నాయి. వాటిని నీటిని అభివృద్ధి చేసి పంటలకు కారవలసిన అధిక మైన నీటిని అందించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

10-00a. m. అలాగే డెల్టా ప్రాంతములో వున్న భూములన్నింటికి మేన్ ప్రాజెక్ట్ ప్రాజెక్ట్. కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ప్రాంతాలకు సంబంధించి 1969లో డ్రేనేజ్ బోర్డు వచ్చింది. కొంత కృషి చేసింది. ఈ మధ్యన యీ కృషి కొంతవరకు నత్తనడక వల్ల మురుగు కాంక్షలు పెరిగిపోయి టూడు, డెక్లార్బోకప్ అయిపోయి కోట్ల రూపాయల ధాన్యం డెక్లార్బోకప్ పరిస్థితి వుంది. వెంటనే డ్రేనేజ్ కు ప్రాధాన్యం యిచ్చి వార్ ఫుటింగ్ మీద ఆ కార్యక్రమం అమలు చేయాలి. మనుష్యులు నివసించే యిండ్లనుండి నీరు బయటకు

పోషడానికి ఎంత అసరమో అలాగే చేరోనుండి మరికిసిరు బయటపడే అవకాశం వుండా. ద్రేక్షకు టాప్ ప్రయారిటీ యివ్వాలి.

ఇక సివిల్ సప్లయ్ విషయములో సోదర సభ్యులను మరచిచేస్తున్నాను. నన్ను అపార్థం చేసుకోవద్దు. సద్విమర్శ చేస్తున్నాను. ఈనాడున్న రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యంస్కీము మంచిదే. కాదనను. కాని యీ స్కీమును ఎంతకాలము ఏ ప్రభుత్వం ఆయినా చేపట్టగలదో విషయాన్ని ఒక నిమిషము ఆలోచించాలి. కారణం ఏమంటే, నేవరల్ కెలా విటీస్ చచ్చినప్పుడు, తుఫాన్, డ్రాట్ చచ్చినప్పుడు కొన్నాళ్లు ఆ ప్రాంతాలకు సబ్సిడెంట్ ఫుడ్ సిస్టం చేయవచ్చుగాని సంవత్సరము పొడుగునా సప్లయ్ చేస్తామంటే ఎవ్విది కాస్ట్ ఆఫ్ డెవలప్మెంటుల్ యాక్టివిటీస్ చేయవలసి వుంటుంది. ఈ పథకంపట్ల మనషికి సంవత్సరానికి మిగిలేది ఎంత? ఒక సంవత్సరానికి ఒక మనిషికి 60 కిలోలు యిస్తే యీ సబ్సిడెంట్ అతనికి లాభించేది 4 రూపాయలు మాత్రమే. అంటే 160 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి మనిషికి 4 రూపాయలు లాభం చేకూరుస్తున్నాము. దానికంటే యీ 160 కోట్లను ఒకే చోట పెడితే కొన్ని గ్రామాల్లో వుండేవారికి శాశ్వత మంచినీటి సౌకాల్యాన్ని హాసించు స్కీముగాని మరో మంచి కార్యక్రమముగాని చేయవచ్చు. మిత్రులు రాజేంద్రరావుగారు చెప్పారు. లిమిటెడ్ బడ్జెటు వున్నప్పుడు రెమ్యునరేటివ్ చర్క్సు డిశాప్ చేయాలి. కేవలం ప్రజలను అరగించడానికి రాజ్యాధిక స్కీముమీద పెచ్చు డబ్బు ఖర్చుపెడితే వచ్చే సంవత్సరాలలో యీనాడు మిమ్ములను ప్రసంసించిన ప్రజలే విమర్శించే అవకాశం వుంది. దీనిని సద్విమర్శగా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. దీనిలోవున్న మంచినీ గ్రహించాలని మరచి చేస్తున్నాను. అలాగే ఇతర ఎసెన్సియల్ కమోడిటీస్ అన్నింటి విషయములో కూడ మిషిటీమెన్సు ఎబాలిషేచేసి సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ప్రభుత్వమే డిశాప్ చేయడం ఎంతైనా మంచిది. తప్పకుండా ఆ కార్యక్రమం చేయాలని మరచి చేస్తున్నాను. షికర్ సెక్షన్స్ ప్రోగ్రాంకింద టర్ట్ ఎడ్ పెన్స్ యిస్తున్నారట. స్కీం మంచిదే. కాని గ్రామాల్లో జరిగే అవకతవకల గురించి చెబుతాను. కొంతమంది బ్రోకర్స్ ఐయలుదేరి గొప్ప దరిద్రముతో బాధపడుతున్న ముసలివారినుండి 15 రూపాయల చొప్పున చనులు చేసి ఫోటోలు తీయించి అప్లికేషన్స్ పెట్టిస్తున్నారు. గ్రామానికి యిద్దరు, రెండు ముగ్గురికి టర్ట్ ఎడ్ పెన్స్ యిస్తున్నారు. కాని ప్రతి గ్రామమునుండి సందల అప్లికేషన్స్ వస్తున్నవి. ఆ పరిస్థితిగాకుండా పేదవారందరికి అక్షలు కప్పించడం బాగా సూక్ష్మమైనదే చేసి యీ పథకం అమలుచేయాలి.

ఇకపోతే మన రాష్ట్రములో చేనేత పనివారు కొన్ని లక్షలమంది వున్నారు. ఆ పరిశ్రమలో వున్నవారు భార్య, భర్త, పిల్లలు అందరూ కలిపి రోజుకు 15 గంటలకంటే ఎక్కువ పనిచేస్తేకూడ 10 రూపాయలు వచ్చే పరిస్థితిలేదు. ఈనాడు చేనేత పాతికాక్షి పులు అప్పదరిద్రముతో బాధపడుతున్నారని మరచి చేస్తున్నాను, ఈ పరిశ్రమలో వున్న

వారికి అనుమతి ప్రత్యేక ప్రాతిపదికమీద హావీ సబ్సిడీస్ యిచ్చి కాపలసిన రాహితీలు కల్పించవలసి అవసరమంది. వెనుకబడిన జాతుల విషయములో పదేపదే యీ అసెంబ్లీలో తీరుచురావడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క మండర్ కమీషను రిపోర్టును అమలు చేయాలి. అలాగే మురళీధర్ కమీషను రిపోర్టును అమలుచేయాలని మేము సర్వాగ్రహం చేశాము. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యంతవరకు, మురళీధర్ కమీషను రిపోర్టును ఎప్పుడూ ఆమోదిస్తారు, ఎప్పుడు ప్రచురిస్తారనే విషయం చెప్పలేదు. కాబట్టి మురళీధర్ కమీషను రిపోర్టును వెంటనే ప్రచురించి ఆమోదించి అమలు జరుపడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అలాగే బేరీచర్లకాన్ విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్స్ నెంబరు ఆఫ్ పర్సన్స్ ఎక్కువ చేయాలి. ఎవంటు ఎక్కువ చేయాలి హాస్టల్స్ లో వుండేవారికి ప్రస్తుతం యిచ్చేది సరిపోవడంలేదు గాబట్టి యికా ఎక్కువ చేయాలి. పోతే మండలాల ఏర్పాటు చేస్తామంటున్నారు. గతములో రాష్ట్రములో వున్న పంచాయతీరాజ్ చ్యూస్ లో ఎస్. సి, ఎస్. డి. విమెన్స్ ప్రత్యేకమైనటువంటి రిజర్వేషన్స్ కల్పించాము. దానివల్ల సమితుల్లో, జిల్లాపరిషత్తులో పంచాయతీలలో వారికి ప్రత్యేక అవకాశాలు రావడం జరిగింది. మండలాలలో కూడ అలాంటి రిజర్వేషన్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఆ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు తమ రిప్లయ్ లో క్లారిఫై చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ విషయాన్ని మొట్ట మొదటిసారిగా దాగార్డేగారు పంచాయతీరాజ్ మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టింది, అయితే అప్పుడున్న ప్రధానమంత్రి శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ గారు దానిని రెఫ్యూజ్ చేశారు. ఎస్. సి, ఎస్. డి. లకు పంచాయతీరాజ్ లో రిజర్వేషన్స్ చేయడం జరిగింది. ఎక్స్ కేషన్ విషయములో చెప్పాలంటే, వాకేషన్ లో ఎక్స్ కేషన్ ను ప్రవేశపెట్ట వలసిన అవసరం వుంది. ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టింది సంతృప్తికరంగాలేదు. నేను జూనియర్ కాలేజీ అధ్యక్షుడిగా వుండి, ఏమేమి కోర్సులు పెడుతున్నారని డిపార్టుమెంటుకు వెళ్ళి సెక్రటరీ అడిగితే డిప్యూటీ సెక్రటరీని అడుగుతున్నారు డిప్యూటీ సెక్రటరీని అడిగితే సెక్షను ఆఫీసరును అడుగుతున్నారు.

ఏలక్కరికి విషయం తెలిసిపట్టగాలేదు. దానిగురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని పావుల రైజ్ చేయాలి. ఈనాడు ఎక్స్ కేషన్ స్టాండుర్స్ యింప్రూవ్ అయినాయి. ఎప్పుడో 20 సంవత్సరాలనాడు బ్రీనింగు అయిన టీవర్స్ చెప్పాలంటే కష్టము. ఓరియంటేషన్ కోర్సులు పెట్టే టీచర్స్ బ్రీనింగు యిచ్చి న్యూ సిలబస్ కు అనుగుణంగా తయారు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఫీజికల్ ఎక్స్ కేషన్ విషయము. ఎక్కువగా డ్రీట్ మాస్టర్స్ ను వేస్తున్నామంటున్నారు. కాని అంతటితో సరిపోదు. గవర్నరు ప్రసంగంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ గురించి చెప్పలేదు. ఈనాడు ఒక బలమైనటువంటి నేషన్ కావాలంటే, సీనియర్ మరనుండి యువకులను స్పోర్ట్స్ వైపు దృష్ట చేయాలి. ఆ విధంగా చేయాలంటే, స్పోర్ట్స్ కు ఎంకరేజ్ మెంటు యిచ్చి ఇతోధికమైన గ్రాంటుస్ యిచ్చి

రాష్ట్రంలో కోటన్ సెంటర్స్ పెట్టాలన్న భావన ఉంది. స్పెల్డ్స్ కౌన్సిల్ వారు 15 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు వ్యవధిని కేంద్రీకరించి ఉన్నారని ఎవరైనా అంటే చాలా క్రమం చేపట్టవచ్చు అని స్పెల్డ్స్ అధిష్టాధికారి చెప్పి ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేశారు. ఆర్డర్స్ ఆఫ్ సెక్యూరిటీలో గెలిస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు కాంగ్రెసుకు చెప్పి ఎంపిక చేశారు. కబితో తప్పిపడకుండా అలాంటి అశాస్త్రాధీనంగా చాలామందిని తయారుచేయాలి అని స్పెల్డ్స్ కౌన్సిల్ కు తగినంత ఆర్థిక సహాయం చేయాలి. ముఖ్యంగా కోటన్ సెంటర్స్ ను ఎక్కువగా చేయాలి. స్పెల్డ్స్ మెన్ లో కూడా చాలా మంది పూర్వీకుల వున్నారు. ఆఫ్ దిమింగ్ స్పెల్డ్స్ మెన్ ను ఐడెంటిఫై చేసి వారికి రైట్ ఎర్స్ ను ఇచ్చే విధానాలు ఉన్నాయి. జిల్లాలో స్పెల్డ్స్ కొరకు మీగర్ ఎడ్యూకేషన్ ఇచ్చున్నారు. ప్రతి స్కూలు హెడ్స్ బుక్ లు ఇవ్వాలని మరచి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో చాలా సంవత్సరాల ఆచరణకు పాటు రాహితీ ఉన్న యిస్తామన్నారు. కానీ దురదృష్టం ఏమిటోగాని ఎన్ని రాహితీలు యిచ్చినప్పటికీ డిపార్టుమెంటులో వుండే రెడ్ డిపిజంట్ల ఇండస్ట్రీలలో, ఎంటర్ప్రైజీస్ లో చినికి పోతున్నారు. ఎవరైనా ఇండస్ట్రీ కోరకు అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే అది ఫైర్ రైట్ కావడానికి రెండు సంవత్సరాల టైము పడుతుంది. ఈలోపల ప్రాజెక్టు ర్యాట్ ఎన్క్లవ్ అవుతుంది. ఏదైనా హైదరాబాదు నివాసి, నా మిత్రుడు ఒక రోజుగారు స్విట్జర్లాండుకుండి వచ్చి అప్లికేషన్ పెట్టి ఒక సంవత్సరంపైన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు ఆ డిపార్టుమెంటుకు యీ డిపార్టుమెంటుకు తిరిగి తిరిగి ఆఖరుకు ఆయన చెప్పినదేమంటే, యీ దేశంలో ఇండస్ట్రీ పెట్టడానికంటే స్విట్జర్లాండులో దేవుడైనా అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే వదిలిపోతే వచ్చేది, యిక్కడ 14 నెలలు అయినా పర్మిషన్ రాలేదు.

“Better to go to some European” contries అని అన్నారు.

ఆ విధంగా నిరాశ, నిస్పృహ లేకుండా Let us bury this red tape six fathoms deep.

ఆ విధంగాచేసి యీ ఫైల్స్ అన్నిటికీ ఒక రెడ్ లైన్ పెట్టి, ఫైలు యే టేబుల్ దగ్గరకు వెళ్ళినా అది యిన్ని రోజులకు మించి సెషన్ అప్సర్స్ దగ్గరకాని, అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ దగ్గరకాని ఉండకూడదు అనే నియమానికి లేకపోతే యీ రెడ్ డిపిజంట్ అంతా వేదని చెబుతూ దీనిమీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ మధ్య మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇండస్ట్రీస్ ఎంకరేజ్ చేసే దానికి అమెరికా వెళ్ళారన్నది గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో యెక్కడా మెన్షన్ చేయలేదు. ఆ విధంగా మెన్షన్ చేసి ఉంటే బాగా ఉండేది. వారి జవాబులో అయినా వారు వెళ్ళి టూర్ ఫలితం యేమిటో మన ఇండ

స్పీకర్ స్పీచర్స్ వేసి స్పీకర్ సిగ్నల్ ఇచ్చి గ్రౌండ్ మీద పెట్టే అవకాశం తీసుకువస్తాడు. తెలియజేస్తే దాగుంటుంది.

(మెన్బర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ యన్ ఎ ఛైర్)

అట్లాగే రానాడలో నాగార్జున డైరిలైజర్ ఫ్యాక్టరీకి రూ. 3,500 కోట్లు కాంక్ష అయి రావడానికి ప్రభుత్వం హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ మేము చాలా సంతోషించినాము. ఈ సందర్భంగా వారికి మంచి చేసేదేమంటే అక్కడ నాగార్జున డైరిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ రావడం ద్వారా అవుతూందో లేక ఏ కారణంతో గోదావరి డైరిలైజర్ ఫ్యాక్టరీని 100 కోట్ల ప్రారంభించడం జరిగింది. నా అభిప్రాయం యేమిటంటే అవి రెండు సెకరేట్ కాకుండా ఒకే మేనేజ్మెంటు క్రింద వికస్పదేస్తూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా దానికి కారలసిన యన్ ప్రాస్టెక్టర్ అండ్ క్రియేట్ చేస్తే దానిని గ్రౌండ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే గ్రౌండ్ చేయడానికి చూడాలి. రాష్ట్రంలో ఉండే పరిస్థితి నష్టం విషయం ఒకటి చెప్పాలనివుంది. ఆదేమిటంటే యానాడు ప్రతి జిల్లాలోనూ కూడా ట్రాన్స్ ఫార్మర్ యొక్క తెహసిదీ మించిపోయి లైన్స్ ఎక్స్ పెండు చేయడంవల్ల ఈనాడు రాత్రి 9, 10 గంటలుదాకా యే యింటిలో లైట్ సిల్వ్ వేసినా కనీసం అగ్ని పుట్టి అంత బెరుగుకూడా కనిపించని పరిస్థితి ఉంది. పిల్లలు చదువుకోవాలంటే కిరణ్ యిలు లైటు పెట్టుకొని చదువుకోవాలి తప్ప ఎల్ట్రిక్ లైట్ తో ఉపయోగంలేదు. దీనికి కారణం యెస్పా 20, 25 సంవత్సరముల క్రితం వేసిన లైన్స్ కాండంవల్ల అవన్నీ corrode అయినాయి. అవన్నీ మార్చి క్రొత్తలైన్స్ వేయాలనిక అవసరం ఉంది. అట్లాగే కొన్ని ట్రాన్స్ ఫార్మర్ లైన్స్ కూడా వేయాలని ఉంది. ముఖ్యంగా మా కో-సిమకు 192 కే. పి. లైను కాంక్షన్ అయింది. కాని రియల్ వరకు అక్కడ పని ప్రారంభించే అవకాశంలేదు. అటువంటి పాపులేషన్ యేరియాలో ఆస్కీమును వెంటనే అమలు పరచాలనికోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. వితల్ రెడ్డి (నరసాపూర్) :- మన రాష్ట్ర ప్రజలు వ్యవసాయ వృత్తి ప్రధానంగా ఉన్నవారు. ఈ 8 కోట్ల ప్రజలు 35 సంవత్సరముల సంది అవిచ్ఛిన్నంగా పనిపాలించిన కాంగ్రెసును 1983లో ఓడించినారు. ఆ విధంగా యెందుకూ ఓడించలేనివచ్చిందో కాంగ్రెసు మిత్రులు యిప్పటికయినా గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఆ పరిపాలనలో అవిస్థితి పెరిగిపోవడం, ప్రజా వ్యతిరేక కార్యక్రమాలు చేపట్టడం, ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం చేయకుండా ఉండడం ప్రజలు సంతోష కార్యక్రమాలు చేపట్టకపోవడం దీని పర్యవసానంగా కాంగ్రెసుకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లైట్ హౌస్ ప్రజలు బుద్ధి చెప్పారు. కాని యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని పదగొట్టేందుకు శీవ ప్రయత్నం చేసినారు. దీనికి లాండ్రప్రదేశ్ ప్రజలు మహాస్వ

మైక ఉచ్చమం నడిపినారు. అప్పుడు అన్ని పార్టీలు చురటి వాచుసి వచ్చింది. 1981 ప్రకాశ్వామ్యాన్ని కాపాడుకోవలసిన పరిస్థితులు వచ్చినాయి. అంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు ఒక చరిత్రను సృష్టించినారు. ఏ రాష్ట్రంలో చూడా ముఖ్యమంత్రిని దించిన తర్వాత తిరిగి వారిని ముఖ్యమంత్రిగా తీసికొనిరావెదు. అంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకు చూత్రమే ఆ కీర్తి ప్రతిష్టలు దక్కినాయి. అదేకాకుండా దీనిపైన చాలామంది గౌరవనీయ సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు స్పష్టంగా చెప్పుకున్నారు. నేను మరచిపోలేదమొంటే మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజలు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి తీర్పు ఇచ్చారు. మిత్ర పదాలను గెలిపించినారు. కనుక వారి సమస్యలు అమలుపరచవలసిన బాధ్యత మన గౌరవనీయులైన సభ్యులపై, ప్రభుత్వంపైన ఉంది. అనాడు ఉన్న ప్రభుత్వం యే సమస్యల గురించి మరచిపోయారో, యే సమస్యల గురించి వారు సరిగా పనిచేయలేదో ఆ సమస్యలు యిప్పుడు మనముండు ఉన్నాయి. వీటిని పరిష్కారంచేసి ముందుకుపోవలసిన అవసరం ఉందని మరచిపోతున్నాను. భూ సంస్కరణలు చాలా ప్రధానమైనవి. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో భూమిపైన అధారపడిన వారు యెక్కువగా ఉన్నారు. భూ సంస్కరణలు కాంగ్రెసు హయాంలో చేసినారు. కాని ఆ సమయంలో భూస్వామ్య శక్తుల ప్రభావం పడి భూ సంస్కరణ చట్టానికి తిలోదకాలు ఇచ్చినారు. భూ సంస్కరణలు పెండింగులో పెట్టారు. భూ సంస్కరణలు గురించి మన రామారావుగారిని ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ భూసంస్కరణ కేసులన్నీ పునర్విచారణ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

ఎంతోమంది భూస్వాములు అన్యాయకాండలు చేసి భూములు దక్కించుకున్నారు. ఎన్నో పద్ధతులలో నీచాతినీచమైన పద్ధతులు అనుసరించి భూములు దక్కించుకున్నారు. ఆ కేసున్నీ విచారణ చేయించాలి. అవిధంగా చేస్తే మనకు 12 లక్షల ఎకరములు భూమి లభించగలదు. ఇప్పుడు చూసివట్టయితే, మన గవర్నరు ప్రసంగంలో మిగులు భూములు పంచిరామని అంటే ఆ మిగులు భూములు జిల్లాకు 500, 600 ఎకరాలుదాకా ఉండవచ్చును. అవి నామమాత్రంగా మొత్తం 2 లక్షలు భూములు మాత్రమే వచ్చినాయి. ఇంకా 4 లక్షల ఎకరముల భూమి కోర్టులో కేసులు పెండింగువల్ల రాకుండా మిగిలిఉంది. ఇంకా 8 లక్షల ఎకరముల భూమి భూస్వామ్య : ట్టులు దొంగ డిక్లరేషన్లు ఇచ్చి దక్కించుకున్న ఉదాహరణలు యెన్నో ఉన్నాయి. ఈ సందర్భంలో భూసంస్కరణలకు సంబంధించి పునర్విచారణ చేయిస్తే కీర్తి, ప్రతిష్ట యీ తెలుగుదేశానికే కాకుండా మా మిత్ర పక్షాలకు కూడా బ్రహ్మాండంగా దక్కుతుంది. ఈ భూసంస్కరణలను సక్రమంగా అమలుపరిస్తే ఆ మిగులు భూమిని నికృష్ట జీవితం అనుభవిస్తున్న పేద వారి జనులకుకాని బలహీనవర్గాలకుకాని కనీసం 2 ఎకరములు చొప్పున ఇచ్చి వారి సమస్యలను తీర్చినవారము అవుతామని మరచిపోతున్నాను. చిన్న చిన్న భూస్వాముల భూములు

మాత్రమే మనకు వచ్చినాయి. ఎవరయితే 5,000 ఎకరములు, 10,000 ఎకరముల భూమి కలిగిన వారి భూములు యిప్పటికీ రాలేదు. నా నియోజకవర్గంలో పంత్ దేశ్ ముఖ్ గారు ఉన్నారు పీడి ఆఫీసులో 5,000 ఎకరములు ఉన్నాయి. మన ప్రకృతి అన్నారంలో టాటా కార్పొరేషన్ గారు 20 టోపీల స్థల దూరంలో ఉన్నారు. వీరి వర్గం సుమారు 1200 ఎకరముల భూమి ఉంది. ఇంత పెద్ద భూస్వాములు భూమిని గవర్నమెంటుకు యిప్పటికీ వజలు చేయలేదు, యివ్వలేదు. కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి.

పెద్ద పెద్ద భూస్వాముల నుండి చాలా భూములు రావలసివుంది. వాటిని సంబంధించిన కేసులు చూడాలి పెండింగులో వున్నాయి. భూ సంస్కరణల గురించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆర్డినెన్స్ జారీచేసి, చట్టము చేసింది. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు దృష్ట్యా అన్ని క్రాంతమైన భూములను మరల తీసుకొని విచారణ చేసి అవకాశము కల్పించి, ఈ విచారణలో ఆచంద్రవ కమిటీలను వేయండి. కంప్లీటుగా విచారణ చేయండి. అప్పుడు ఏ విధంగా లంచము యిచ్చి మిగులుభూములను కాపాడుకొన్నారో బయలు పడుతుంది. దాని బాధ్యత మన మీద వుంది. ప్రభుత్వము చేపట్టిన రూ. 2 లకు కే.జి. బియ్యం, మధ్యాహ్న భోజన పథకము, 50 సబ్సిడీ భోజనాలు చీరలు పడకాలు వగైరా అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలున్నాయి. ఈ స్కీములు గ్రామ ప్రాంతాలలో అమలు కావడం లేదు. రూ. 2 లకు మంచి కే.జి. బియ్యం లభిస్తున్నాయి. అయితే ఈ బియ్యం తిరిగి అధికంగా రైస్ డిస్టర్బు దగ్గరు పోతున్నాయి. మధ్యాహ్న భోజన పథకము ద్వారా పిల్లలకు భోజనము సరిగ్గా పెట్టడం లేదు. మధ్యలో హెడ్ క్వార్టర్లు, సర్పంచులు కాణేస్తున్నారు. దీనిని పక్కబండిగా చేయాలెనని కోరుతున్నాను. చీరలు, భోజనాలు వీటిని ఇందిరా గాంధీ గారు పంపిస్తున్నారని అంటున్నారు. వీటిని పంపకము చేసేది స్టేట్ గవర్నమెంటు. సెంట్రల్ ను సంబంధము లేదు. సెంట్రల్ పంపిస్తున్నట్లుగా ప్రచారము చేస్తున్నారు. అది తప్పు, దీనిని గురించి మన స్టేట్ గవర్నమెంటు ప్రచారము చేయవలసిన అవసరముంది. రూ. 2 కే.జి. బియ్యం సక్రమంగా ప్రజలకు అందాలంటే మనం విప్లవాత్మకమైన మార్పు తీసుకొని రావలెను. అధికారులపైననే మనం వదలి పెట్టకూడదు. జిల్లా, రాయాకా స్థాయిలో చెకప్ కమిటీలుండాలి. సక్రమమైన పంపిణీ విధానం బాధ్యత మనందరిమీద ఉంది. ప్రతి సంక్షేమ కార్యక్రమానికి ప్రజాప్రతినిధులతోటి చెకప్ కమిటీలుండాలి. ఈ కమిటీలకు చెకప్ చేసే అధికారమివ్వాలి.

ఇంధనస్థలాల విషయంలో ఇంధనస్థలాలు లభించకుండా వేసంఖ్యలో బలహీనవర్గాల ప్రజలున్నారు. చాలా బాధలకు గురవుతున్నారు. మునిసి పాలంలో నివశిస్తూ, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇటువంటివి చాలా వున్నాయి. దీని విషయమై ప్రత్యేకంగా ఒక స్పెషల్ ఆఫీసరును నియమించాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజక వర్గములో 80 గ్రామాలలో హరిజన ఇంధన స్థలాలు గురించి దరఖాస్తులు పెడితే, భూస్వాములుతమ భూములను కాపాడు

కోవలెననే ఉద్దేశముతో సుప్రీం కోర్టుకు పోయి 8-4 సంఘర్షణలు స్టే ఆర్డరు తెచ్చారు. ఈవార విచారించేవారు, అడిగేవారు లేరు. దీనిని అప్పుడున్న ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. అప్పటి ప్రభుత్వము ఏవిధంగా చేశారో మనకు తెలుసు. ఈనాడు అవిధంగా జరగ కూడదు. భూమిలేని వారికి, ఇండ్లు లేనివారికి కనీసము 10-15 గజాలైనా భూమిని యిప్పించే బాధ్యత మనందరిమీద వుంది. దీనిని రాడికల్గా, విప్లవాత్మకమైన చర్యగా పినుకోవలెను, విద్యా విధానము గురించి మనము పెద్దమార్పులు తీసుకొని రావలసి వుందని ప్రసంగములో చదివాను. ఇది సరిపోదు. స్పెసిఫిక్గా వ్యతివిద్య రద్దించ వలసిన అంశరముంది. మన విద్య 10 వేల సంవత్సరముల నాటిది. దీనిని దృష్టిము ముందుకు పోదు. దేశము ముందుకు పోదు. విద్యా విధానంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు రావాలి.

వైద్య రంగంలో మన రాష్ట్రములో ఏహెల్త్ సెంటరు చూచినా డాక్టర్ కొరత వుంది. ఇది తీవ్రస్థాయికి వచ్చింది. ఈ డాక్టర్ కొరతను గ్రామార్థో వివిధంగా తీసు ప్రార్థన: ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, వైద్య విధానంలో బ్రహ్మాండమైన మార్పు తీసు కొని వచ్చి, వైద్యము ప్రతి వాడికి అందుబాటులో వుండేట్లు చేసి, ఆ గౌరవప్రతిష్ఠను దక్కించుకోవలెనని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు ప్రయివేటు డాక్టర్లు ఉన్నారు, గవర్నమెంటు డాక్టర్లకూడా ఉన్నారు 10-30a.m
గ్రామాలలో హాస్పటల్స్లో చాలా చోట్ల డాక్టర్లు లేరు. రాష్ట్ర అక్కడకు ప్రభుత్వం డాక్టర్లను రిక్రూట్ చేసి పంపాలి. కొంతమంది డాక్టర్లను యీ ప్రభుత్వం అప్పాయింట్ చేసిరవుడు పైకొద్దవారు ఆ అప్పాయింట్మెంటుకు స్టే ఆర్డరు యిచ్చి పెండింగులో ఉంచింది. ఇటువంటి అచరతరకలు అన్నీ నిర్మూలన చేయడానికి గాను యీ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఒక చట్టాన్ని చేసి, లేక వెంటనే ఒక ఆర్డినెన్సును యిస్కూచేసి డాక్టర్లను అప్పాయింట్మెంటు చేసి గ్రామాలలోని స్రజంప హాస్పటల్లు ఉపయోగపడేలా చూడాలి. ఇక గ్రామీణ ప్రాంతంలో నీటివనతి సంగతిచూస్తే చాలా అధ్వాన్నంగా పరిస్థితి ఉంది. 96 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యం తరువాత కూడా యీ ప్రభుత్వాలు ఆ నీటి సమస్యను పరిష్కారము చేయలేకపోతే స్రజలు మరక నమ్మరు. ఇప్పుడు గ్రామాలలో నీరును ఏ విధంగా అందించాలంటే ఎక్కడయితే రివర్సు ఉన్నయో ఆ ప్రాంతాలలో పర్మ్యులెషన్ టాంకులను ఏర్పాటు చేస్తే బోరు వెల్స్లో వాటర్ శడదానికి భూములలో వాటర్ లెవెల్ పెరుగుతుంది. గ్రామాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ రోజురోజునా జనాభా పెరిగిపోతున్నారు. పెరిగే జనాభాకు మంచినీరు అందించాలి, అట్లాగే గ్రామాలలో నివసించే బీద ప్రజానీకానికి ప్రతీవారికి కనీసం 4 కిలోలు, 5 కిలోలు తక్కువ ధేను బియ్యం యివ్వాలి. కనీసం 10 కె.జి. లైనా యిస్తేకాని యిప్పుటి పరిస్థితులలో, ప్రతీ మనిషికి సరిపోవడంలేదు. బియ్యం సప్లయ చేయడానికి. గ్రామాలలో మ.బి.నీటి సప్లయ

కలుగ జేయడానికి ప్రభుత్వం ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టడానికి అయినా వెనుకాడకూడదు ఇక గ్రామాంలో విద్యుచ్ఛక్తి సమస్య చూడా చాలాతీవ్రంగా ఉంది. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా లేక పంపుసెట్లు పనిచేయక రైతులు గ్రామాలలో చాలా బాధలు పడుతున్నారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు అప్రోజెక్ట్స్ పార్టీ లీడరు గారితో కలిసి చర్చించి యీ విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా సమస్యను ఏ విధంగా పరిష్కారము చేయానేమి చూడాలి. గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఒకరైతుడు ఒక బోల్ డెల్ కావాలంటే లంచంక్రింద 500 రూపాయలు యివ్వాలి. కాని యీ సమస్యను పూర్తికావలసిన స్క్రీములు యింకా పూర్తికాలేదు. అందువల్ల గ్రామాలలో ప్రజలు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా లేక ఎన్నోయిబబ్బందులు పడుతున్నారు. దీనికి కారణం కొంతమంది ఉద్యోగులు యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమును అప్రతిష్టపాలు చేయాలని ప్లాను ప్రకారం యీ స్క్రీములను కంప్లీట్ కావడా చేస్తున్నారు.

కాబట్టి సకాలంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యీ ఉద్యోగుల ప్లానులను గమనించాలి. లేకపోతే రైతులను యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పైన చుంకన భావం కలుగుతుంది. ఇప్పుడు ఎన్నికలు జరిగాయి. ఇందులో ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో చాలా స్థలములలో జరిగాయి. కొన్ని స్థలాలలో ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధంగా అవినీతి పద్ధతిలో జరిగాయి. నర్సా పూర్ ప్రాంతంలో పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో చుర మాజీ హోమ్ మినిష్టరుగారి నియోజక వర్గంలోనే ఎన్నో అవినీతి కార్యక్రమాలు జరిగాయి. అక్కడ తెలుగుదేశం వారు కొందరు సమితి అధ్యక్షులను హత్య చేయించారని విన్నాము. అటువంటి సంఘటనలు యికముందు జరగకుండా చూడాలి, తరువాత ఎంక్షన్సులో సప్లయిచేయబడిన సారాయి ఎక్కడినుంచి వచ్చిందో తెలియదు. విపరీతంగా వోటర్లకు సరఫరాచేయడం జరిగింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి యీ కాంగ్రెసు వారు తెప్పించి సరఫరాచేస్తున్నారా? ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అటువంటి దురదృష్టకరమైన సంఘటనలను ఏ విధంగా చూస్తూ ఉండు కున్నారు. నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలోనే 80 పీపాల సారాయి తెప్పించారు. లంబాడీలకు ఆ సారాయి పంచడం జరిగింది. ఈ సారా యీ విధంగా పంపిస్తే ఆవుతున్నప్పుడు దాని సరఫరా ఏ విధంగా జరుగుతున్నదో యీ ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కనిపెట్టలేదా? ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగుతూ ఉంటే యీనాడు ప్రజలకు స్వేచ్ఛగా వోటు నేనుకునే హక్కు ఎట్లాగ ఉంటుంది? కాబట్టి కరప్షన్ ఎక్కడా కూడా జరగకుండా చూసే బాధ్యత యీ ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఇకముందు జరగబోయే ఎన్నికలలో అయినా, యిటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా ప్రభుత్వం జాగ్రత్త వహించాలి. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న కాంగ్రెసు వారు కూడా సహనం వహించడం చాలా అవసరం. నాకు యీ అవకాశం కలిగించినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యవోదరి (రాజమండ్రి) : అధ్యక్షా, అనేక సమస్యలకు పరిష్కార మార్గం చూపించిన గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి నా అభినందనలు తెలుపు కుంటున్నాను.

ఎన్నికలలో తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున ప్రజలు ఏ విధంగా మెజారిటీ తీర్పు ఇచ్చారో అందరికీ తెలుసు, గత ఆగస్టు, సెప్టెంబరులలో యీ సభలో సభ్యులు ఏ విధంగా మైకులు విరగగొట్టారో అందరికీ తెలుసు. అటువంటి ఫిరాయింపు దారులకు ప్రజలు ఏ విధంగా గుణపాఠం నేర్పారో కూడా అందరికీ తెలుసు. ఈ రాసనసభలో ఆనాడు ఓనా వేళం పొంది చేయకూడని పనులు చేసిన వారందరికీ యీ తెలుగుజాతి యీ ఎన్నికలలో మంచి గుణపాఠం చెప్పి యికముందు అట్లాగ చేయకుండా చేసారు. రాబట్టి యిక్కడ ఉన్న మన మిత్రులు అంతా కూడా ఆ గుణపాఠాలు గుర్తు చేసుకొని అటువంటి సంఘటనలు యీ శాసన సభలో యికముందు జరగకుండా చూడాలి. సుస్థిరంగా 5 సంవత్సరాలు సేవచేసేందుకు ప్రజలు ఎన్నుకొని పంపించినపుడు ఏమైనా చెడు ఓరుగురూ ఉంటే దానిని విమర్శ చేయవచ్చును. కాని గొడవచేసుకొని ఏమీ ప్రయోజనంలేదు. ఏమైనా తప్పులు చేస్తే ప్రభుత్వం చేసే పనులు మంచిది కాదు అనుకుంటే ప్రజలే 5 సంవత్సరాల తరువాత జరిగే ఎన్నికలలో తీర్పు ఇస్తారు. రాబట్టి ప్రభుత్వం కూడా జాగ్రత్తగా మెరిగి బీహారికి మంచి చేయడానికి చూడాలి. అందుకోసమే యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం బీహారికి గ్రామాలలో ఉండడానికి గృహము, తనడానికి తిండి, కట్టుకోవడానికి బట్ట తక్కువ ధరలకు అందిస్తున్నానికి కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నది. ఇక్కడ కొందరు సభ్యులు యీ కె.జి. 2 రూపాయల పథకం తీసివేసివేరే విధంగా యీ పథకం తయారు చేయాలని అంటున్నారు. కాని యీ పథకాన్ని తొలగించమని చెప్పడం ఏ మాత్రం భార్యంగా లేదు, జానెడు గుడ్డలేక నడి బజారులో తిరుగుతున్న బీద ప్రజానీకానికి యీ ప్రభుత్వం చేసినది యిక్కడ అందరికీ తెలుసు.

లేని వారి పాఠాలు మును కావాలి. కడుపునిండా గంజీ అయినా ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఈ పథకం చేపడితే దానిని తొలగించమనడం చావ్యంకాదు. కనీసం కట్టుకోవడానికి గుడ్డమూడా లేకుండా నడి బజారులో తిరిగేవారికి కప్పకోడానికైనా గుడ్డలు ఇవ్వడంకోసం తక్కువధరకు బట్టలు ఇచ్చే పథకం ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. రాజీవ్ గాంధీగారినుంచి కాంగ్రెస్ నాయకులు చేస్తున్న వాగ్దానాలు తెలిసినవే. ఈ కార్యక్రమాలన్నీ తమవే అంటూ పత్రికా ప్రకటనలు కూడా చేశారు. నిన్న జనార్ధనరెడ్డిగారుకూడా ఈ పథకం తమదే అనీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టారని అన్నారు. ఒక్కసారి ఆలోచించండి. నవంబర్ 28న ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ వస్తే, జనవరి 5న ఎన్నికలు జరిగితే ఎప్పుడు ఈ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టేట్టూ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్నికల వాగ్దానం చేయడమేరాదు, వాటిని అమలు చేయడం కూడా చేస్తున్నది మా తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో వందలాది గ్రామాల్లో శాశ్వత గృహ నిర్మాణాలుచేసి పేదలకు ఇచ్చారు. సక్రమంగా ప్రయోజనాలు పొందే వారిని భాగస్వాములుగా చేర్చిందన పక్కా గృహాల నిర్మాణం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు నిర్మించిన గృహాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయన్నది తెలిసిన

విషయమే. ఒక్కదైనా సరేమంగా, నివాసయోగ్యంగా లేవు. ఇక విద్యార్థులనుకొనే కాపీచేషన్ ఫీజును డ్వాన్ చేయడం జరిగింది. మేము ఎన్నికల ప్రచార సమయంలో ఆరేక పుటుండాల్వద్దకు వెళితే ఒక పేదవాని కుమారునికి బి. ఇ. లో సీటు రావడం జరిగిందనీ, రామారావుగారి పుట్టించల్ల ఈ కాపీచేషన్ ఫీజు రద్దు చేయడంవల్లనే గవర్నరు మేంటు కాలేజీలో కాచన్న ప్రయివేటు కాలేజీలో అయినా సీటు వచ్చిందని వాళ్ళు తెలపడం జరిగింది. దీనికి కేరళం మర ముఖ్యమంత్రిగారే కారణం, రైల్వేలో పనిచేస్తున్న ఒక ఉద్యోగి తన కుమారునికి గతంలోదాని సీటు ఈ కాపీచేషన్ ఫీజు బ్యాన్ వల్లనే వచ్చిందనీ, కిరి సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలనలో ఎప్పుడూ ఇది జరగలేదనీ, ముఖ్యమంత్రిగారు చేపట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ఫలితం మాకు దక్కింది కనుక తెలుగుదేశంపార్టీకే ఓటు వేస్తామని చెప్పారు. ఎంతటి మార్పు పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలో ఆర్డర్ ఆఫ్ మెరిట్ ప్రకారమే స్థానం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అదే విధానాన్ని లా కాలేజీలో కూడా ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే అవినీతి ఎక్కువ అవుతుంది. వృత్తి విద్యాలకోసం చేపట్టిన కార్యక్రమాలు కూడా సవ్యంగానే నడుస్తున్నాయి. మహిళలకోసం కూడా వృత్తి కళాశాలలు ఏర్పాటు చేసినందుకు అభినందనలు,

ఎక్కువన్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏదైనా చేయగలుగుతుందనే భావంతో ప్రజలున్నారు. అందుకు అనుగుణంగానే వితంతు పెన్షన్ పథకం ప్రవేశపెట్టారు. దానివల్ల బాధలో ఉన్న అటువంటి స్త్రీలకు కొంతైనా రక్షణ కలుగుతుంది. చేపట్టిన పథకాల అమలు తీరులో ఏమైనా కొన్ని లోటుపాట్లు ఉంటే ఉండవచ్చును. వాటిని సరిదిద్ది, మనకున్న ఆర్థిక వనరులతో అన్నిటిని సుకమంగా చేయలేకపోయినా, కనీసం ఎక్కువగా బాధంలో ఉన్నవాంకైనా ఈ సౌకర్యం అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికాను స్కూర్టీ నైజ్ చేసేటప్పుడు సుకమంగా చేయాలని ఆధికారులకు ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రభుత్వం సూచన చేస్తున్నది. వేలాదిమంది సోదరీమణులు ఎన్నో ఆశలతో ఎదురు చూస్తున్నారు. కానీ నియోజక వర్గానికి సంబంధించి కొన్ని వందలమందికే ఈ సౌకర్యం అందుబాటులో ఉంది. కనుక ఈ వితంతు ఫివన పథకంకోసం ఎక్కువ మొత్తాలను కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ఆ తరువాత ఈనాడు రైతుసోదరులు పడుతున్న బాధలకూడా చూడాలి. రైతు కూలీలకు సరైన వేతనాలు కావాలని ఆందోళన చేస్తున్నట్లే, రైతులకు కూడా గిట్టుబాటు ధరలు లభించేట్లు చూడాలి. కాటన్ కార్పొరేషన్, బొజాకో బోర్డులలో అధికార్లు, వ్యాపారస్థులతో చేతులు కలపడంవల్ల రైతు స్వప్నపోతున్నాడు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా కృషి చేయాలి. లేకపోతే రైతులు అడ్డకష్టాలపాలు అవుతారు. ఎగుమతులకు పర్మిట్ లేనందున ధర పడిపోతోంది. ప్రత్తి రైతులకు ధర రావడంలేదు. కాటన్ కార్పొరేషన్ ప్రత్తి రైతులకు సరైన ధరను చెల్లించేట్లుగా కృషి చేయగలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో పోల

పరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఏమీలేదు. అక్కడి ఉభయచోదారి, విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతాల రైతులు, రైతు కూలీలు ఏర్పాటుతో ఉన్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు వస్తే వారి సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. అందుకోసం సెంట్రల్ వాటర్ ట్రమీషన్ తో సంప్రదించి దానిని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా చేపట్టడంకోసం అందరం కలసి కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద వత్తిడి తెచ్చిన అవసరం ఉంది. ప్రస్తుతం మనకు రాష్ట్ర చర్యలతో ఆ పని చేయడం సాధ్యంకాదు. ఈ విషయంలో ప్రతిపక్ష పార్టీలు కూడా సహకరించాలని కోరుతున్నాను. ఆంధ్ర రాష్ట్ర అభివృద్ధికోసం సంసిక్టంగా కృషి చేయాలి. శాశ్వతరీతిగా దుకాణాలు 1983 జనవరికి ముందు, ఆ తరువాత ఏకకంగా

(మిస్టర్ స్పీకర్ ఇన్ ది ఛైర్)

ఉన్నాయో తెలిసిన సంగతే. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చౌర ధరం దుకాణాలు సక్రమంగా నడుస్తున్నాయి. అక్కడక్కడా కొన్ని రోపాలున్నా, నిర్మాణ సరఫరా వస్తువులు, కిరోసిన్, పామెలిన్, బియ్యం సక్రమంగా ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. కానీ ఈ దుకాణాలను వ్యాపారస్థులకు కాకుండా, నిరుద్యోగులకు ఇస్తే ప్రయోజనం చేకూరుతుందని, కొంతైనా నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుందని ఆశిస్తున్నాను. స్వంత రిజర్వ్ పథకం ప్రవేశపెట్టారు. సంతోషించవలసిన విషయం. నా నియోజక వర్గంలో 10వేల రిజర్వ్ కార్మికులున్నారు. ఈ కేటాయింపులలో 4, 5 వందల మంది మాత్రమే ప్రయోజనం పొందారు. కనుక మరో మూడు సంవత్సరాలకుకానీ ఈ పథకం అందరికీ ప్రయోజనం చేకూర్చలేదు. కనుక ఇందుకు సంబంధించిన కేటాయింపులను ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను. సత్వర పారిశ్రామికాభివృద్ధి కోసం ముఖ్యమంత్రి గారు చేపడుతున్న కార్యక్రమాల పట్ల నా సంతోషం చౌక్రం చేస్తున్నాను. తూర్పు గోదావరి జిల్లా ప్రజానీకం తరపున మరొకసారి ధన్యవాదాలు. గోదావరి, గాడ్డూరు వర్తి రైజర్స్ ఫ్యాక్టరీల కోసం ప్రభుత్వం జరుపుతున్న కృషికి మేము ఋణపడి ఉంటాము. వాటి సత్వర నిర్మాణం జరిగితే వందలాదిమందికి ఉద్యోగావకాశం లభిస్తుంది. రైతు సోదరులకు తక్కువ ధరలకు ఎరువులు లభిస్తాయి. ఈనాడు గోదావరి బేసిన్ లో ఓ. ఎన్. జి. సి. వారు జరుపుతున్న కృషి సత్ఫలితాలను ఆ చి చిగలని ఆశిస్తున్నాను. కానీ అందులో ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సరైన అధికారులులేరు. మన రాష్ట్ర అధికారులుంటే రాష్ట్ర అవసరాలకోసం శక్తివంతమైన లేకుండా కృషి చేస్తారు.

అందుకు తగిన ప్రయత్నం చేయాలి. అపారమైన గ్యాస్ నిల్వలున్నాయని తెలుస్తున్నది. కోస్తా ప్రాంతాలకు ఆ గ్యాస్ ను ప్రైవేటైజ్డ్ ద్వారా పంపిణీచేస్తే ఎన్నో ప్రయోజనాలు సిద్ధిస్తాయి. ఎరువుల ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది. మన రాష్ట్రంలో ఎంతో మంది నిరుద్యోగులున్నారు. పరిశ్రమల అభివృద్ధికోసం కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద వత్తిడిచెప్పి,

ఈ ప్రైవేట్ సౌకర్యం కల్పిస్తే దాగుంటుంది, కొందరికి ఉద్యోగావకాశాలు వస్తాయి. ఎన్నో ఆశలతో, ఆశయాలతో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. నీతిగా, నిజాయితీగా వ్యవహరించాలనే ఉద్దేశం ఉంది. ఏన్నో సమస్యలను పరిష్కరించాలి. బ్యూరోక్రసీ విధానంలో రెడ్ డివిజంవల్ల కార్యక్రమాలు సరిగ్గా అమలు కావడం లేదు. ప్రజలు చోరుసుకే కోరికలను ప్రయోజనం చేకూర్చాలి. అందుకు మన బాధ్యతలను గుర్తు చేసుకోవాలి. రెడ్ డివిజంవల్ల సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్నాయి. మనం స్వల్ప సంతోషానికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకోసం పాటుపడటం అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

మీ చోర్మల కోసం మా అందరి మద్దతు ఉంటుంది. అంతేకాదు ప్రభుత్వాన్ని సక్రమమయ్యే విధానంలో నడిపించడానికి సహకరించమని ఉద్యోగ సోదరులకు మనవి చేస్తున్నాను. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయడంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి సహకారం అందిస్తారనే భావంతో మేము ఉన్నాము.

సోదరీమణులకు మరుగుదొడ్లకోసం ఎక్కువ నిధులు కేటాయింపు చేయలేదు. వారు ఎన్నో ఆశలతో ఉన్నారు. ఈనాడు కేటాయింపులు చేసిన నిధులు చాలవు. ఎక్కువ నిధులు కేటాయింపు చేయాలి. ఏ క్లాసు మునిసిపాలిటీలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం మొండి చేయి చూపినప్పటికీ కూడా రాజమండ్రిలాంటి పట్టణాలకు రాష్ట్రంవంటి గ్రాంట్లు ఇస్తానని మీరు హామీ ఇచ్చినందుకు రాజమండ్రి ప్రజల తరపున హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. చేపట్టిన కార్యక్రమాలతో సక్రమంగా ముందుకు సాగడంకోసం ప్రతి పక్షంవారు ఎంతయినా సహకరించవలసిన అవసరం ఉంది. గతంలోలాగా అంత అల్లరి చిల్లరగా వ్యవహరించే బదులు ప్రభుత్వానికి తగిన సూచనలు ఇచ్చి వారిని ముందుకు నడపడంకోసం మీరు తగిన కృషిని చేయండి. వేరే విధానం వద్దు. ప్రజలు ఏ విధంగా తీర్పు ఇచ్చారో మనకు తెలుసు. ఆనాడు ఒక రాజకీయ అక్షర పరిష్కారంలేని స్వల్ప కేంద్రం తన స్టూడియోకు బెటర్ మెంటు చార్జ్ ఇచ్చలేదనే కక్షతో ఒక నటుడు ఆవాకులు, చిత్రాలుపేలి అస్వస్థంగా ప్రవర్తించినందుకు ప్రజలు ఆయనకు తగిన గుణపాఠం చెప్పారు. ఆ విధానంలో కాకుండా సక్రమమయ్యే విధానంలో సూచనలు ఇ్వండి. విశ్రాంతి పార్టీలతో నడుస్తున్న ప్రభుత్వానికి ప్రజల అండదండలు ఎంతయినా ఉన్నాయి. అనేక సమస్యలకు పరిష్కారం చూపించిన గవర్నరుగారి స్రవంగానికి మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర (హిమాయత్ నగర్) :- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎంతో ఆశతో ప్రజలు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి 1983లో ఎన్నుకున్న తరువాత జరిగినటువంటి అన్యాయానికి అవినీతిపరులయిన వ్యక్తులు ఆ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టిన తరువాత ప్రజలు

ఇంకా ఎంతో విశ్వాసంతో ఎంతో నమ్మకంతో ఆలోచనలో ముగ్ధులైన చిరుగజ్జె నాయకత్వాన్ని అంతరికర్షణ వాళ్ళ సమర్థులకు పరిష్కారం చూపుతుండేటటువంటి దృఢమయిన సంకల్పంతో ఈనాడు ఈ మెజారిటీ ప్రభుత్వాన్ని తెలుగుదేశానికి ఇప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఈ రివ శాసనసభ ప్రారంభంలో గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో జరిగేటటువంటి ఎన్నికలు అతి ప్రశాంతంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ముగిసేవి అనేటటువంటి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరిచారు. నిన్నటినుండి జరుగుతున్న ఈ చర్చలో పాల్గొన్నటువంటి గౌరవ సభ్యులందరూ తమ అభిప్రాయాలను వెల్లడిస్తూ ఈ యొక్క ఎన్నికలు ప్రశాంతమయిన పరిస్థితిలో జరగలేదనే అభిప్రాయాన్ని విచ్చింతగా ఈ సభ ముందు ఉంచడం జరిగింది. ప్రశాంతంగా జరగలేదని నేనుకూడా అభిప్రాయపడుతున్నాను.

ప్రశాంతంగా జరిగిందని వ్యక్తపరచి ఆంధ్ర ప్రజాసేవాన్ని తప్పదోప పట్టించే ప్రయత్నం ప్రసంగంవ్వారా జరగడం నిజంగా శోచనీయంగా భావిస్తున్నాను. వారికి జరిగిన అన్యాయాలను చెప్పడం జరిగింది. పోలీసుకేసులు కూడా నమోదు అయిఉన్నవి. అయినాకూడా ప్రశాంతంగా ఉన్నదని చెబుతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని అయిన హైదరాబాద్ లో ఒక నియోజకవర్గంలో 178 పోలింగు బూతులున్నాయి, 128 పోలింగు బూతులలో దాదాపు 90 శాతంపైన పోలింగుఅయితే 19 పోలింగు బూతులలో 105 శాతం పైన అంటే హంద్రెడ్ శాతంపైనకూడా పోలింగు జరగడం జరిగింది. దాని ఫలితంగా ఎన్నికల ఫలితాలు వాయిదా వేయడం జరిగితే దానికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలిస్తే 7 మంది హత్యకు గురయిన సంఘటన కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజాసేవకంఠం ఉన్నది. ఈ విధంగా ఎవరయితే చేస్తున్నారో ఆ వ్యక్తులను సరయిన విధానంలో ప్రజాసేవకంఠం ఉంచబలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమీద ఉంది. అనేకచోట్లలో రాడికల్స్ పేర ఉంటున్నారు. వారిని సంఘ విద్రోహక చురులు అనండి, గుండానండి ఏ పేరున ఫిలిజిన వారు రాడికల్స్ గా మారిపోయి వారు రాడికల్ అనే పేరుతో అనేక విధాలుగా ఈ ఎన్నికల సమయంలో వారి దురులు ప్రజాసేవకంఠం దొర్లనంతో, బాంబులతో, హత్యలు చేస్తూ ఈ ఎన్నికల ఫలితాలను మార్పు చేయడంకోసం చేసిన ప్రయత్నం అనుకోవడంలో అనుమానం లేకపోలేదు. అనేక నియోజక వర్గాలలో జరిగిన సంఘటనలు అనుభవజ్ఞులు, ఈ సభకు హాందాతనం ఇచ్చే ప్రతిష్ట నాయకులు అయిన శ్రీ కాగ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ అన్నారు.

ప్రభుత్వంవైపు పోలీసులు ఉన్నారు అని నిన్న ఆయన ప్రసంగంలో అన్నారు. ప్రభుత్వం తరపున ఉన్నటువంటి పోలీసులు ప్రతిపక్షంగా ఉన్నటువంటి కార్యకర్తలను హెరాన్ చేసారనే అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించారు. కానీ అది సరయిన అభిప్రాయం కాదని మీద్యారా వారికి మరవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్షంగా ఉండే వ్యక్తులనేకాదు మిత్రపక్షం వారిని కూడా, అంతేకాదు అధికార పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తులనుకూడా పోలీసులు

తమకు ఉన్న అవకాశ ప్రకారం, తమ పద్ధతి ప్రకారంగా అణగద్రొక్కేందుకు ప్రయత్నం చేసారు. నిజంగా చెప్పాలంటే నేను చూసిన విషయంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఆసేపండి ఆఫీసర్లు ఈ యొక్క ఎన్నికలలో ప్రపంచించారు అని నేను తెలుసుకున్న విషయం. చాలామంది పోలీసు అధికారులు ఏ పార్టీకి సంబంధించిన కార్యకర్తలయినా వారిని పట్టుకుని నిర్దాష్టిగా, త్రోవనవోయే అమాయక ప్రజలనుకూడా బంధించి బంపేలుగా ఉంచడం జరిగింది, ఏది ఏమయినప్పటికీ పోలీసులయొక్క ఈ ప్రవర్తన ఎన్నికలలో మొన్న జరిగిపోయింది పురాణంలో వాళ్ళ కూడా ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా కారునా వాళ్ళే నాయకులుగా పాల్గొంటున్నారా అన్నట్లుగా వారు పాల్గొనడం జరిగిన విషయం ఉంది. అనేక ఉదాహరణలతో చెప్పవచ్చు. మొదటి మొన్న జరిగిపోయింది ప్రశాంతమయిన ఎన్నిక కాదు. ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సరయి విధంగా నిర్ణయాలు తీసుకుని, ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం ద్వారా, ఏ ప్రజలు అంతో ఎదురు చూస్తున్నారో ఆ ప్రజల ఆశలన్నీ తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేయడంలో సిన్సియారిటీ ఉండాలి. పోయిన రెండు ప్రజాశక్తిలో కేటాయింబిన దమ్మకంటే ఈ 7వ ప్రజాశక్తి అంరానికి రెట్టించు మొత్తం కేటాయించాము. ఆ విధంగా కేటాయించడం ద్వారా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టి ప్రజలను సంతోషపరచాలని వెల్లడించడం గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చూసాము. రెట్టించు మొత్తంతో ప్రజా సమస్యలు, ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలను పూర్తి చేస్తాము అనే అభిప్రాయం సరయింది కాదు. ఎంత డబ్బు ఇస్తున్నా, సరయిన పద్ధతిన ఉపయోగించి యంత్రాంగం మీద ప్రభుత్వ దృష్టి ఉంచాలనిన అవసరం ఉంది. సరయిన వినియోగం జరగజేస్తే, సరయిన దృష్టి వాడిమీద లేకపోతే ఎంతయినా దుర్వినియోగం పాలౌతుంది. అని నా అభిప్రాయం. నేను మీ సమక్షంలో చెప్పేది ఏమంటే ఈ ప్రభుత్వం ద్వారా ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం జరిగింది. అందరూ ప్రశంసిస్తున్నారు. దానిలో అనుమానంలేదు. సబ్సిడీమీద ధోవతులూ, చీరలూ, కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం ఇస్తున్నారు. అనువచ్చు కార్డు అందరికీ దొరికే పరిస్థితి ఇంకా జరగలేదు. కార్డు కోసం నానా తిప్పలు పడుతూ, నానా బాధలూ పడుతూ ఇంకా లైన్లలో నిలబడి ఉన్నారు. 3, 4 నెలల నుంచి కార్డులు దొరకక వేలాది ప్రజలు ఉన్నారు. ఇంకా ధోవతి చీరలకోసం లైన్లలో నిలబడే పరిస్థితి. అవి కొంతమందికే లభించే అవకాశం కలిగింది.

00a.m. కానీ అందరికీ సునాయనంగా ఆ కార్డులు కూడా యిప్పించే ప్రయత్నం జరగవలసిన అవసరం వుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. రాష్ట్రంలో వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలున్నాయి. వాటిని శీఘ్రతరంగా అభివృద్ధి చేస్తామనే అభిప్రాయం వెల్లడించారు. దాని కోసం ఈ కార్యక్రమాలన్నీ కూడా తీసుకుంటున్నామన్నారు. కానీ అభివృద్ధి చెందిన గ్రామాలు ఎన్ని? అభివృద్ధికి కావలసిన మొత్తం ఎంత అనే సెన్సిటివ్షన్ ఏ మాత్రం

తెలవచుండా పైపై మాటలతో దాట వేశారు. ప్రకృతి కూడా మన రాష్ట్రంలో పెండ్లి
అక్కర పయంకరంగా, భీకరంగా ఎదురు తిరిగింది. ఆ ప్రకృతి భీష్మానికి 920
కోట్లరూపాయలు నష్టం అయిందనే అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించారు. ఆ 920 కోట్ల రూపా
యం నష్టాన్ని ఏ విధంగా మనం ఆ స్రజలకు అందజేయగలుగనాము. ఏ విధంగా
అయితే బాధితులు అయినారో ఆ బాధితులను ఏవిధంగా మనం అదుక్కున్నామో చూసింట్టి
యితే వారిని సరైన విధంగా అదుకోవడం జరగలేదని స్పష్టంగా కనపడుతున్నది.
చిత్తూరు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో సంభవించిన భీభత్సంపల్ల ప్రాణహత్య, అస్తి హత్య జరిగింది.
ఆ ప్రాణ హత్యలో 600 మందికిపైగా చనిపోయిన వ్యక్తులకు ఇంకా మనం సహాయం
చేయవలసిన మొత్తం అందలేదనే సమాచారం మనకు అందుతున్నది. తుఫానులో జరిగి
నటువంటి వ్యక్తికి ఆ వ్యక్తులకు మనం ఏ మాత్రం సహాయం చేసిపట్టికీకూడా ఆ సహా
యం సరైన వ్యక్తులకు అందక ఇంకా బాధల పాంపుతున్న పరిస్థితులు కనపడుతున్నవి.

వ్యవసాయక దృష్టితో చూసింట్టయితే వ్యవసాయకంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ అతి
ప్రాముఖ్యత కలిగి, అర్హులుగా పేరు గడించింది. వ్యవసాయ రంగంలో మన వ్యవ
సాయ శైతులకు, సరైన పద్ధతిని రేట్ల విషయంలో మరి మిగతా విషయంలో ఏమిచేసినా,
వాళ్ళకు కావలసిన పనులు ముఖ్యంగా సబ్సిడీ రేట్లలో యిస్తుంటేనే బాధ్యత ప్రభుత్వం
వహించవలసివుందని భావిస్తున్నాను. నిజానికి సబ్సిడీ రేటుమీద క్రిమి సంహారక మందులు
కానీ పెర్మిటెజ్స్ కానీ ఈనాడు ఇవ్వడం కోసం ప్రభుత్వం యోచన చేయవలసిన అవస
రం, అత్యంత వింతయినా వున్నదని అభిప్రాయం వున్నాను.

నీటి పారుదల విషయంలో నిజంగా శ్రీశైలం కుడి, ఎడమ కాల్యాలపని నత్తనడక
నడుస్తున్నది. ఇంత ఎరకు తీసుకున్నవర్కాలు మనం దాదాపుగా 10 సంవత్సరాలనుంచి
చూస్తున్నాము. వింటున్నాము. ఈ ఎడమ, కుడి కాలువలను తయారు చేయడానికి,
వాటిని పూరి చేయడానికి కొంత ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కానీ ఎప్పటికప్పుడు
పత్రికలలో రావడం, చర్చకు రావడం, హామీలు యివ్వడం జరుగుతూనే వున్నవి ఈ
రెండు సంవత్సరాల ప్రభుత్వ కాలంలోఅయినా దానినిగురించి అందోళన జరిగినా ఆమలు
మాత్రం శీఘ్రంగా జరగడంలేదనే అభిప్రాయాన్ని ప్రజల్లోకి తెలియజేస్తున్నాను. తెలం
గాజా ప్రాంతంలో వున్న కెనాల్స్ లో సాండ్ ఎక్కువగా వున్నది. ఆ సాండ్ ను తీయ
డం కోసం ప్రభుత్వం ద్వారా సత్కరంగా ఏర్పాట్లు చేయవలసిన అవసరంవున్నది. నిజాం
సాగర్ కెనాల్ లో మనిషి ఎత్తుకు పైగా సాండ్ పేరుకుపోయి వున్నది. దానిలో వున్న
సాండ్ ను తీయడానికి ప్రయత్నం చేసినట్లయితే అందులో వున్న నీటిని ఉపయోగించు
కోవడానికి అవకాశం వుంటుంది.

రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అనేది మొదట్లో చాలా చెప్పారు. దానిలో

చాలా అవకాశాలను అందుకున్నాయి. ఎవరియితే పంపిణీ చేయాలని బియ్యం యిస్తున్నామో ఆ పంపిణీదారులు, బ్లాక్ మార్కెటింగ్ ఆ బియ్యాన్ని అమ్ముచునే పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. నగరంలో ఒరుగుతూ వున్నది. మారుమూల ప్రాంతాలలో, పల్లె ప్రాంతాలలో ఏ విధంగా దానిని సర్దిదిద్దడానికి చేస్తున్నారన్నది చూడడానికి తనిఖీ అవసరం అలాంటి బ్లాక్ మార్కెటింగ్ మీద మనం తక్షణం చర్య తీసుకుని వారిని క్షేమపరిచి అవసరం వున్నది.

పాల ధర తగ్గించాము; పుత్తుత్తి దారులకు అవసరమయ్యే ధర యిస్తున్నామంటున్నారు. సెకానికి పుత్తుత్తి దారులకు సరైన ధర అందడంలేదని సంపూర్ణంగా అభిప్రాయపడుతున్నాను.

ఈ రోజుక మనం విదో పెన్షన్ అని లేదా ఓల్డేజ్ పెన్షన్ అని యిస్తున్నాము. ఈ విదో పెన్షన్, ఓల్డే పెన్షన్ అనేది చాలా మందికి మంచి కార్యక్రమంగా అనిపించినా చాలా మంది దాగుపడడానికి అవకాశం వున్నా మనం అందరికీ అందచేయలేని పరిస్థితిలో వున్నాము. దానిని సత్కరమే ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. విదో పెన్షన్ కు ఏదో రూ. 4,000 లో 5,000 లో ఫిగర్ యివ్వాలి. 30 వేల జనాభా వున్న పెద్ద నగరం. విదో పెన్షన్ కు ఇచ్చితమైన ఫిగర్ చెప్పి దానిని స్థిమితం చేస్తే దాని వల్ల ఎంత మంది ప్రయోజనం పొందగలుగుతారు అన్నది ఆలోచించాలి. విదోగా వున్న స్త్రీలందరికీ కూడా విదో పెన్షన్ వరించే విధంగా చూడాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజధాని అయిన హైదరాబాద్ ను దృష్టిలో పెట్టుకుని గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో ఏ మాత్రం ముచ్చటించలేదనే అభిప్రాయం వ్యక్తపరుస్తున్నాను. హైదరాబాద్ లో పరిపాలనా వ్యవస్థకు అవసరమయ్యే పురపాక సంఘ ఎన్నికలు అవసరమనే అభిప్రాయం కూడా గవర్నరుగారికి లేకపోవడం, ప్రభుత్వానికి లేకపోవడం నిజంగా చాలా కోపనీయమైన విషయంగా భావిస్తున్నాను. పరిపాలనా వ్యవస్థ అనే అంశం పెట్టుకున్నప్పుడు మండలాలను మనం అందరం సమర్థిస్తున్నాం. కానీ ఈ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు సంబంధించిన ఎన్నికలు కూడా అత్యంత అవసరం అన్నది సామాన్య మానవునికి అందుబాటులో వున్న ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని కూడా మనం ప్రజల ముందు వుండాలన్న అభిప్రాయాన్ని ఎందుకు దృష్టిలో పెట్టుకోలేదో నాకు అర్థం కాలేదు. గౌరవనీయులైన సీనియర్ నాయకులు ముట్టాడుతూ హైదరాబాద్ లో మత సామరస్యం కోసం అన్ని పార్టీల వాళ్ళను ఏకం చేసుకుని సంప్రదింపులు జరపాలనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్త పరిచారు. ఈ 80 సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపుగా 1980 వ సంవత్సరం నుంచి 1985 వ సంవత్సరం వరకు అనగా 25 సంవత్సరాలూ భయంకరమైన వాయవరణాన్ని సృష్టిస్తూ మతోన్మాదులు విచ్ఛలించి హైదరాబాద్ నగరంలో తిరుగుతూ వుంటే ఈ కాంగ్రెస్ నాయకులు

ఇన్ని సంవత్సరాలు ఏమీ చేశారు? ఈ నాడు స్థలాలు ఇచ్చే పరిస్థితికి వచ్చారు. మర సామరస్యం నిర్మాణం చేయడం కోసం 30 సంవత్సరాలు సరిపోలేదు. తుచ్చపూరు వోట్ల కోసం హైదరాబాద్ లో జరుగుతున్న కుట్రలకు, మతోన్మాదంలను దెచ్చగొట్టి వాళ్ళు దరిని తెత్తిన వేసుకు పూరేగిర విషయాలు కాంగ్రెస్ నాయకులు మరచిపోయారా అని అడుగుతున్నాను. ఇన్ని సంవత్సరాలు లేనివి ఈ రోజుక మాత్రం గుర్తువచ్చి ప్రభుత్వానికి సవాలు ఇచ్చే పరిస్థితికి వచ్చినారంటే భోజనీయంగా వుండని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్ (రల్లపల్లి) : అధ్యక్షా, ఈ రోజు గవర్నరు 'పరం'ం పై ధన్యవాదాలు అర్పించే కార్యక్రమం అసరం నాకు చనిపించలేదు. వారి మొదటి ప్రసంగంలో ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరిగాయని చెప్పారు. ఎన్నికలు ఎక్కడా ప్రశాంతంగా జరగలేదు. అనేక మంది పెద్దలు కూడా ఎన్నికలం గురించి మాట్లాడారు. నా నియోజక వర్గం కల్వకుర్తిలో గత ప్యామెంట్ ఎన్నికలలో చారకొండ గ్రామం వారు చూపిన దానివలె కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిపై దాడిచేశారు. అప్పుడు పోలీసు ప్రెరింగ్ చేయించి దానిని తీసుకురావలసిక పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందరికీ గాయాలు తగిలాయి. అదే విధంగా బెరపల్లి ఆసీ గ్రామంలో తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు పోలీసుల బూతును ఆక్రమించి, పోలీసు ప్రెరింగ్ జరిపించారు. ఇన్ని జరిగినా చూడా కనీసం హింసాత్మక చర్యలను ప్రభుత్వం ఖండించలేదని చెబుతున్నాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కరువు ఎక్కువగా వుంది. నికృష్టమైన జీవనాన్ని గ్రామాలు గడపుతున్నారు. మా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు దగ్గరలో కృష్ణా, తుంగభద్రా నదులు ప్రవాహవృష్టిపై మాకు త్రాగడానికి నీరు లేదు. మాకు పట్టుకుని 10 ఎకరాల భూమిని చూడా వండించుకోడానికి నీటివసతి లేదు. ఈ పరిస్థితిలో తెలుగుదేశం నాయకులు ఎక్కడో మద్రాసులో వున్న ప్రజలకు దాహము తీర్చడానికి ముందుకు వస్తున్నారు కానీ 100 రిలో మీటర్ల దూరములో వున్న మా లాలు కాకు త్రాగడానికి నీరు యిచ్చేందుకు ఎ దుకు పూనుకోవడం లేదో అర్థం కావడం లేదు. దానిని గురించి చూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది.

ప్రభుత్వం ఎన్నో ఇళ్ళస్థలాలను యిచ్చిందని చెబుతున్నారు. కానీ అక్కడి భూస్వాములు వెంటనే కోర్టులో సే తెచ్చుకుంటున్నారు. వేలాది కేసులు హైకోర్టులో పెండింగ్ లో వున్నాయి. ప్రత్యేక న్యాయస్థానాలద్వారా త్వరగా పరిష్కరిస్తే ప్రజలు సంతోషపడతారని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ సంతేమం విషయం తెలుసుకుంటే, దాని గురించి తెలుగు దేశం నాయకులు చాలా మాట్లాడారు. శ్రీలకు సమాన హక్కులం గురించి చెప్పారు. ఎక్కడవుంది సమాన హక్కు? తెలుగుదేశంవారు ఎంతమంది శ్రీలకు పార్టీ దీక్షట్లు యిచ్చారు? ఎంతమంది మహిళలకు మంత్రివర్గంలో స్థానం కల్పించారని అడుగు తున్నాను. మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో శ్రీ సంతేమం కోసం ఒక ప్రత్యేక శాఖవే కేటాయించాము. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం నారు శ్రీ సంతేమం, హరిజనులు, ఇతర

పెద్దపట్టణ తరగతులవారి సంక్షేమం కోసం ఒకే శాఖను కేటాయించారు. ఇప్పుడువున్న మీ ప్రభుత్వంలో హరిజనులపై అనేక అవ్యూహాలు ఉరుగుతున్నాయి. ఈ విధమైనవి ఎన్నోవున్నాయి, నేను చెప్పవలసికోలేదు, మా రాలాకారో జరిగిన సంఘటన గురించి చెబుతాను. పెద్దపురం గ్రామంలో దసరా పండుగ నాడు హరిజనులు దేవాలయ ప్రవేశం చేసిరప్పుడు కొంతమంది దుండగులు అడ్డగించి హింసించారు. ఇళ్లను దహనం చేశారు. మేము ప్రభుత్వం ద్వారా తెచ్చాము. కానీ ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. అంతే కాదు ధారత ద్వారా ప్రభుత్వానికి లిఖితపూర్వకం ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ వర్యా ఎందుకు తీసుకోలేదని అడుగుతున్నప్పుడు గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో ఈ అంశం రాలేదు. శ్రీమతి గాంధీ గారు కుటుంబనియంత్రణకు ఎంతో ప్రాముఖ్యత ఇచ్చారు. అది జాతీయ సమస్య. ఈ నాడు ఉప్పుతి పెరుగుదల రేటురన్నా జనాభా పెరుగుదల రేటు అధికంగా వుంది. జాతీయ ప్రయోజనం ద్వారా ఈ ప్రభుత్వం కుటుంబ నియంత్రణకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చి అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. మరొకటి భూసంస్కరణలకు సంబంధించిన విషయం. ఈ విషయం గురించి చాలామంది ప్రతిపక్షాలవారు మిత్రపక్షాల వారు మాట్లాడారు. ఈ నాడు మిత్ర పక్షాలుగా వ్యవహరిస్తున్న ప్రతిపక్షాలపై నాకు సానుభూతి వుంది. వాళ్ళ వాస్తవాన్ని గుర్తించడం లేదు. ఒకనాడు జాతీయ స్థాయిలో వున్న పార్టీలు ఈనాడు ప్రజల విశ్వాసమును కోల్పోయి ప్రాంతీయ పార్టీ నాయకులతో చేతులు కలిపి ఎన్నికల స్వర్ణబాల్లు చేసుకొని, యికా యిప్పటికి భూసంస్కరణలను గురించి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని దుయ్యబడుతున్నారు. భూసంస్కరణలు కాంగ్రెస్ హయాంలో జరిగాయనే విషయం మరువరాదు. 80 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెస్ పాలనలో వున్న భూస్వాములు తెలుగుదేశం పార్టీని నమర్చిస్తున్నారు. అందుకే తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం భూసంస్కరణలను ముందుకు వచ్చి చేయడం లేదు. ఈ మూడు సంవత్సరాలుగా ఏమి అమలు చేయలేదు. విమర్శల వల్ల ప్రయోజనం లేదు. మా నుంచి తప్పులు జరిగాయి కనుకనే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చారు. మీరు ప్రజలకు న్యాయం చేయడని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. క్రమశిక్షణకు మారు పేరు అయిన మా పార్టీ అధినేత శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ ఆదేశం ప్రకారం మేము ఎన్నికలలో డబ్బు ఖర్చు చేయలేదు, సారాయి పుయోగించలేదు, యీలాంటి కార్యక్రమాలేవి మేము చేయలేదు. అవి మీరు చేశారు, మీ ప్రభుత్వం చేసింది. సారాయి వస్తోందంటే అది మీ అసమర్థత, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏమి చేసింది? కోట్లాది రూపాయలు మీరు ఖర్చు చేశారు. మా రాజీవ్ గాంధీగారు పార్టీ ఫండ్ కూడా ఇవ్వలేదని తెలియ చేస్తున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూ)

నవ్వులాట కాదు, నేను వాస్తవమే చెబుతున్నాను. రాజీవ్ గాంధీ గారు డబ్బు ఖర్చు చేయలేదు.

(ఇంటర్వ్యూ)

విప్లవ స్పీకర్ : సో ఇంటర్వ్యూ.

శ్రీ జె. చిత్త రంజన్ దాస్ : మా పార్టీ నాయకుడు ఒక విషయం చెప్పారు. “మీరు ప్రజల్లోకి వెళ్ళండి. వారి రిస్పన్స్లు తెలుసుకోండి. నిజమైన కార్యకర్తలే గెలుస్తారు. అధికారం మాకు వస్తుంది” అని చెప్పారు. ఆయన చేతిలో అధికారం వుంది కనుక తోట్టాచి రూపాయలు ఖర్చు చేయవచ్చు, కానీ ఆయన అలా చేయలేదు. మా పార్టీ అధిపతి ఆదేశం ప్రకారం ఈ నాడు ఆరు కోట్ల ఆస్తులు ఆత్మ గౌరవం కాపాడటం కోసం దాహిత్యం మాకు వుంది. మా పార్టీ మీరు చేసే సంక్షేమ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను తోడ్పాటు, మద్దతు ఇస్తుందని తెలియజేస్తూ, కేరళం సినాదాలు వాడుకగా ప్రజలకు న్యాయం కలుగజేసే కార్యక్రమాలను చేయూత ఇస్తుందని తెలియజేస్తూ తెలపు నుచుంటున్నాను.

శ్రీమతి ఎ. భానుమతి (విశాఖపట్నం-1) : గౌరవ సభాధ్యక్షా, ఈ రోజు గవర్నర్ గారి ప్రసంగం పై అభిరంజించే అవకాశం కలిగించడం ఆనందమైనది. ప్రజలందరూ ఏకగ్రీవంగా స్వచ్ఛమైన పరిపాలనను, అచరణసాధ్యమైన ప్రణాళికలను అందించే ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకున్నందుకు, చక్కటి సహకారాన్ని అందించే ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకున్నందుకు సభాముఖంగా వారికి నా ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. పౌరసర ఫరాలు ప్రభుత్వం తరపున అందడం హర్షించదగిన విషయం. వ్యవసాయదారుల కొరకు మెట్ట ప్రాంతాలలో అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలనుకోవడం హర్షించదగిన విషయం. గిరిజన సంక్షేమం గురించి కూడా అనేక చర్యలు గై కొనడం జరిగింది. 1983-84 సంవత్సరాల్లో ప్రకృతి వై షణ్ణికాలు సంభవించినప్పుడు కేంద్రం ఏ రకమైన సహాయం అందించరని అనిపించినా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎంతో సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. వికలాంగుల సంక్షేమం, పేదలకు న్యాయసౌకర్యం, గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు వీటన్నింటికీ ప్రాముఖ్యత ఋచ్చించడం గవర్నర్ గారిని ఈ సందర్భంగా అభినందిస్తున్నాను. స్త్రీల సంక్షేమం విషయం తీసుకుంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేపట్టి మహిళల ఆదరాభిమానాలను పొంద గలిగింది. మహిళా సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఎక్కువ మొదలను కేటాయించవలసిందిగా సభా ముఖంగా కోరుతున్నాను. నేను విశాఖపట్టణం నుంచి ఎన్నిక అయిన తరువాత ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకున్నాను. ఇదివరలో గ్రామాల్లో మాత్రమే తోటపాట్లు వుంటాయనుకునే దాన్ని. విశాఖ పట్టణంలోను ఎన్నో మురిపివాదలున్నాయి, పేదరికం లాంటివి స్తోంది. ముఖ్యంగా గృహనిర్మాణ పథకాలు, స్త్రీలకు మరుగుదొడ్డి సౌకర్యం కల్పించే కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. ప్రత్యేక ఏర్పాటుతో, ప్రత్యేక శ్రద్ధతో స్టమ్ క్లియరన్స్

ఏనాటినుండి చూడగా ముఖ్యమంత్రిగారిని చూస్తున్నాను. అన్నిరకాలుగాను ప్రభుత్వం ముందుకు సాగుతున్నాడని అర్థమవుతుంది. వేయడానికి ఏన్నో పనులు చేయడం, ఎలక్షన్ లో కూడా ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురిచేయడం జరిగిందని మిత్ర పక్షాలవారు, ప్రతిపక్షాల వారు అంతా కూడా ప్రశ్నలెత్తిస్తున్నారు. ముందుకు నడిపించడానికి సహకరించాలి. స్వచ్ఛమైన పరిపాలనకు అందించడానికి సమర్థ పత్రమైన నాయకుడిని ఎన్నుకున్నందుకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజల తరపున అభినందిస్తున్నాను. వ్యవసాయరంగంలో, విద్యారంగంలో, గ్రామీణాభివృద్ధి సరఫరా కూడా ఎన్నో పథకాలను ఆచరిస్తూ ఈ రోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ ను ముందుకు నడిపించే సమర్థ పత్రమైన నాయకుడిని ఎన్నుకున్నందుకు ఆనందిస్తూ ఈనాడు ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు మీరుధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. రత్నపుష్పరాజు (రాజకొండ) :- అక్కడ, గోపూరుగారి ప్రసంగానికి సాధనవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. తరతరాలుగా వెలుగు నింపుతున్న తెలుగుజాతి ఈసారి చారిత్రాత్మకమైన తీర్పు నిచ్చింది. దృఢమైన, పటిష్టమైన రాష్ట్రాలు వున్నప్పుడు కేంద్రంకూడా పటిష్టపడతగా వుంటుందనే రాజకీయ విశ్వాసంతో ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పు ఇది. ఈ పరిస్థితులలో రాష్ట్రాలకు కేంద్రంనుండి రావలసిన న్యాయసమ్మతమైన వాటాలు వస్తాయా లేదా అన్న విషయాన్ని మనం ఒకసారి మనసం చేసుకోవలసివుంది. కేంద్రానికి వచ్చే ఆదాయాలలో ముఖ్యమైనది ఆదాయపు పన్ను. అనేక సందర్భాలలో కేంద్రంనుండి రాష్ట్రాలకు రావలసిన వాటాలు రావడంలేదు. ఉదాహరణకు కార్పొరేషన్ టాక్స్ తీసుకుంటే ఇది కంపెనీలు చెల్లించే ఆదాయపు పన్ను. ఇందులో రాష్ట్రాలకు వాటా వుండదు. ఒక కంపెనీగాని, ఒక పరిశ్రమగాని పెట్టికట్టయితే వాటిమీద వచ్చే ఆదాయపు పన్ను కేంద్రానికి జమ అవుతూ వుంటుంది. కాని వాటికి కావలసిన ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కు అర్హురేయవలసింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వము. కనుక అవి చెల్లించే టాక్సులో రాష్ట్రాలకు వాటా రావలసివుంది. 1958, 1959 సంవత్సరాలలో కార్పొరేషన్ టాక్స్ రూపంలో కేంద్రానికి వచ్చిన డబ్బు 54 కోట్లు. అయితే 82, 83 సంవత్సరాలలో దాదాపు 2282 కోట్ల రూపాయలు వచ్చింది. కాని ఇందులో రాష్ట్రాలకు వాటా లేకుండా కేంద్రం అన్యాయం చేస్తున్నది. రెండవది ఇన్ కమ్ టాక్స్ మీదవున్న సర్ చార్జి. ఇన్ కమ్ టాక్స్ లో రాష్ట్రాలకు వాటా వున్నదికాని పర్సనల్ లో రాష్ట్రాలకు వాటా లేదు. కనుక సర్ చార్జిలో కూడా రాష్ట్రాలకు వాటా ఇవ్వవలసి వుంది. ఇన్ కమ్ టాక్స్ లో చెల్లింపుదారులకు అనేక రాయితీలు ఇస్తూ ఇన్ కమ్ టాక్స్ ఆదాయం తగ్గుతూ వుంటుంది. అందు వల్ల రాష్ట్రాలకు రావలసిన వాటా కూడా తగ్గుతూ వుంటుంది. అలాగే ఎక్సైజ్ డ్యూటీలో రాష్ట్రాలకు వాటా వుందికాని ఎక్సైజ్ డ్యూటీలో వాటా లేదు. 1980, 1983 సంవత్సరాల మధ్య రైల్వే ప్రయాణికులపై చార్జీలు ఇతోధికంగా పెంచడం జరిగింది. అందువల్ల ఆ సంవత్సరాలలో 1206 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రానికి ఆదాయం వస్తే దానిలో

ఒక్క పైసాకూడా రాష్ట్రాలకు వాటా ఇవ్వడంలేదు. ఒకేకమంది ముద్రలు లోటుపడ్డాయి సమస్యించాలని విమర్శించారు. కేంద్రానికి వచ్చే అన్ని విధములైన ఆదాయాలలో రాష్ట్రాలకు వాటా ఇస్తే లోటును పూడ్చుకోవటానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో ప్రభుత్వోద్యోగులకు, ఉపాధ్యాయులకు చారిత్రాగతంగా సవరించటానికి ఒక సంఘాన్ని నియమిస్తామని ప్రకటించడం చూసేయమని విషయం, కాంగ్రెసుపార్టీ పాలించే ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని విధానంను, మంచి పద్ధతులను ఈ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నది. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయ స్కీము మర రాష్ట్రంలోనే అమలులో వుంది. అందుకు 85-86 సంవత్సరంలో దాదాపు 160 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. వృద్ధాప్య పెన్షన్, చిరంజీవ పెన్షన్ తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వంలోనే జరిగాయి. గాంధీగారు రన్న కలంను చవలి వ్యతం చేసేందుకు ఈ తెలుగుదేశంపార్టీ ప్రభుత్వం వృత్తి విద్యను వినియోగం తరగతి నుండి ప్రవేశపెట్టటం హామీగావ్వడం. ఆదేవిధంగా గృహ నిర్మాణ పథకం వ్రేంద 83-84 సంవత్సరంలో శాశ్వత గృహ పథకం వ్రేంద లక్ష ఏకవేల ఇండ్లను కట్టటం జరిగింది. 84-85 సంవత్సరంలో 90వేల గృహ నిర్మాణాల్ని చేపట్టటం జరిగింది. ఇంకా ఎక్కువ గృహాలను నిర్మిస్తే ఈ ప్రభుత్వానికి మంచిపేరు వస్తుంది కనుక ఈ కార్యక్రమం పట్ల మరింత శ్రద్ధ చూపాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. శీరామ (అముదాలపంప) :- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వోద్యోగుల వేతనాల సవరణకు సంఘాన్ని నియమిస్తామని వారు తెలియజేసేందుకు నా హృద్దయం తెలుపుతున్నాను. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని సాఫీగా నడపటానికి ప్రభుత్వం చేపడుతున్న కార్యక్రమాలను ప్రజల కాళ్ళ పద్దనతీసుకువెళ్ళటానికి, ప్రభుత్వానికి ప్రజలకుమన్న ఒక చారిత్రాగతమైన ఈయంత్రాంగం యొక్క వేతనాలను సవరించటానికి వేతన సంఘాన్ని నియమించడానికి నియంతీసుకున్నందుకు నా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈమధ్య చచ్చి విపత్తులను స్వయంగా పరిశీలించటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయా ప్రాంతాలకు వెళ్లి ఆయా జిల్లా పరిషత్తుల రెవ్యూ మీటింగులలో పాల్గొని, అక్కడ జరుగుతున్న అవకతంకాలను తొలగించటానికి, అక్కడ ప్రజలను ఆదుకోవటానికి వారు తీసుకున్న చర్యలకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో రామపాదసాగర్ గురించి, శ్రీశైలం మడి కాలన గురించి, కృష్ణానదీ జలాలను మళ్ళించడం గురించి తెలియజేశారుగాని శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలు కలలుకనే వంశధార గురించి ఒక్కమాట కూడా చెప్పకపోవడం చాలా బాధను కలిగిస్తున్నది. వంశధార మడి కాలన నిర్మాణం వెంటనే చేపట్టి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని అనాధపక్షి ప్రాంతాలలోని ప్రజలను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమీద వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత దీనికి అయిదుకోట్ల

11-30a.m. రూపాయలు ఓటికేషన్ ఆస్తులు సిబ్బెహరడలకాథా మంత్రిగా వున్న శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు పునాదిరాయి సేవడం జరిగింది. ఆ లింక్ ఛార్జ్ కార్పొరేషను ఇప్పుడు జరుగుతున్నది, దీనిలో అవసరమైన మొత్తాన్ని బడ్జెటులో కేటాయించి విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలకు పూర్తి ప్రయోజనం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. పంచధార చుడికాల్వను నారాయణపురం లింక్ ఛార్జ్ కు కనెక్ట్ ఇచ్చి బడ్జెటును సుండి మేఖాద్రిగడ్డకు కనెక్ట్ ఇస్తే ఎనిమిది కిలోమీటర్లు రూడ పూర్తిగా నీటి సరఫరా చేయగలుగుతామని మా విశ్వాసం. కానీ దానికి బడ్జెటులో మేయింపు చప్పుడవ్వలేదు కనుక దానికి అధిక మొత్తం కేటాయించి అక్కడి ప్రజలను ఆదుకోవాలని మంచిచేస్తున్నాను. సామాన్య మానవునికి కనీస అవసరాలైన లింక్ దానికి తిండి, వుండటానికి గూడు, కట్టుకోటానికి బట్ట ఈ మూడింటిని తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం పేద ప్రజలకు ఇస్తున్నది, రెండురూపాయలకు కీరో బియ్యం, పప్పు కార్డు వున్నానికి వీరే ధోవతి, ఆరుమే రూపాయలతో మారుమూల గ్రామాలలో ఇండ్లు నిర్మించి ప్రభుత్వం పేదవారికి ఎంతో సహాయపడుతున్నది. ఇందులో కొన్ని లోపాలు వుండవచ్చు. ఇండ్ల నిర్మాణంలో భూమి సేకరించేటప్పుడు పెద్ద భూస్వాములు కోర్టుకు వెళ్లి పే తీసుకువస్తున్నారు. కొందరు మురారీలతో సన్నకారు రైతులను ప్రోత్సహించి పే తెప్పిస్తున్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వం ముందుకు పోలేకపోతున్నది. అందువల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కొంత కుంటుపడుతున్నాయి. అందువల్ల పక్కా గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం త్వరితంగా సాగాలంటే పేలు తీసుకురాకుండా ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. గ్రీన్ కార్డు వున్నవారికి వీరే ధోవతి పద్దకం రాలాకా హెడ్ క్వార్టర్స్ పడకే పడుతున్న వుంది. ఆపోగ్ సెంటర్స్ పెట్టి గ్రామాలు కూడా ఈ పద్దకాన్ని పర్తిపచేయాలని కోరుతున్నాను, ప్రతి గ్రామానికి ఎలిమెంటరీ స్కూలును ఏర్పాటు చేయడం ఈ ప్రభుత్వ హయాములో జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రతి గ్రామానికి రహదారి సౌకర్యం ఏర్పడింది.

ఎన్నికలలో చాలా దొంగన్యాలు జరిగాయి తెలుగుదేశం పార్టీవారితో పోలిసులు కుమ్మక్క అయ్యారని కొంతమంది ఆరోపించారు. పోలిసువారు తెలుగుదేశంవారితోనే కుమ్మక్క అయ్యారనేది వాస్తవమైన విషయం కాదు. నియోజకవర్గంలో తెలుగుదేశం పార్టీ జండాలు ఎవరు కట్టారో తెలుగుదేశం పార్టీకి సింఫల్ థర్స్ ఎవరు వున్నారో వారిని కాంగ్రెసు పార్టీలో బాధ్యులైనవారు పోలిసుల సపోర్టుతో కోట్టారు, జండాలు పీకారు. దుశాణాలను ధ్వంసం చేశారు. వోటర్లను వోటు చేయనీయకుండా చేశారు. వారికి పోలిసుల అండ వుంది. మేము ఎస్. పి. రిపోర్టు ఇచ్చాము. పోలిసులు కాంగ్రెసువారితో చేతులు కలిపారు. తెలుగుదేశంవారిపై పే పోలిసులు పని చేశారని ఆరోపించడం ఎంతవరకు సమంజసమని అడుగుతున్నాను. దొంగన్యం ఏ పక్షాన జరిగినా పోలిసులు రక్షణ కల్పించాలి. నియోజకవర్గంలో 225 వ సెంటు

రులో పోలింపు సహాయంలో రిగ్గింగ్ జరిగింది. రూ. 1.50 లక్షల డిమాండ్ పై అసెంబ్లీలో చర్చ జరిగింది. చీఫ్ మినిస్టర్లు చేతులు కట్టి, మేము స్వీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. వాస్తవాలు తెలుసుకుంటే, ఆత్మ విముక్తి చేసుకుంటే అధికారంలో ఉన్న పార్టీని విమర్శించడం మంచివిధానం మంచిచెప్పున. అధ్యక్షా, యువజన క్రిడాకారులకు ఈ ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహం ఇస్తున్నది. ప్రత్యేకంగా ఒక బాట్ మెన్ స్టేడియం, ఏయారులో ఒక బాట్ మెన్ స్టేడియం, చిత్తూరులో ఒక స్టేడియం, కర్నూలులో, గుంటూరులో, చిత్తూరులో ఇన్ డోర్ స్టేడియంలు కట్టడానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న క్రద్ధ ప్రతి క్రిడాకారుడు ముందుగా మంచిచెప్పున. రూరల్ స్పోర్ట్స్ సెంటర్స్ను ఓపెన్ చేయించివుంది. ఛార్జర్లకు యువకులను ఆకర్షించి విప్లవీయంగా చేసి రూరల్ స్పోర్ట్స్ సెంటర్స్ను ఓపెన్ చేయించిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారికి మంచిచెప్పున.

అందుచేత యీ కార్యక్రమాల స్పెషలిస్ట్ రీసుకొని వెళ్ళడం ఒకగుర్తున్నది. రెండు రూపాయలకు కే.జి. బియ్యం పథకం కేంద్ర ప్రభుత్వ సబ్సిడీతో చేస్తున్నారని కాంగ్రెస్ వారికి ఒకటి మరవి చెప్పున్నాను. ఎక్కడైనా పేదవాడికి మేలు ఆరుగారి, ఏ దేశమో అయినా ఏ పరిపాలనలో అయినా సామాన్య ప్రజానీకానికి న్యాయం చేయాలి. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యిక్కడ ఉంది, క్రొత్తనపుల్ల కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలను చేయమనండి. మాట్లాడితే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రెండు రూపాయలకు కే.జి. బియ్యం అని చెబుతుంది, జనం నుండి ఓట్లు తీసుకుంటున్నదని ఎందుకు చెప్పాలి. మేము రూ. 1-90 లతో అమ్మించామని సోదరుడు జనార్దన్ గారూ చెప్పారు. అలాంటి సందర్భాలు, దాఖలాలు ఎప్పుడో వుంటే చెబితే మేము మా డైరీలో వ్రాసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో ఆ రాష్ట్రము అయిన చేయమనండి, కాదనడంలేదు, కాని ఎక్కడకూడ చేయడంలేదు. అది ఒక తెలుగుదేశ ప్రభుత్వమే యిక్కడ చేస్తున్నది. యిది స్వచ్ఛందంగా యీ ప్రభుత్వం చేసిన పథకము గాబట్టి, యీ ప్రభుత్వం రెండేళ్ళలో ఎన్నో ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేసిందిగాబట్టి ప్రజలు తీరుకుంటున్నట్లు ఉండవలసిందే. తీరుతున్నామని మొన్న ఎన్నికల్లో యిచ్చారు. ఆ తీరును కిరసావహించడం సందేహం. ఆ తీరు విమర్శమని ఆత్మ విమర్శ చేసుకొని నడచుకోవలసింది. ఆ సరం వుందని మనవిచేస్తూ యీ అసెంబ్లీ యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం) :- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ససంగ పాతం చూచిన తరువాత రాయలసీమ ప్రజా ప్రతినిధులమైన మేము, రాయలసీమ ప్రజలు చాలా చింతిస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. రాయలసీమ సమస్యలపై గతంలో మాజీ శాసనసభ్యులు రమణారెడ్డి, పి. శివారెడ్డిగారు అమరణ నిరాహార దీక్ష చేసినప్పుడు అప్పుడు

అశ్వత్థ ముఖ్యమంత్రిగా వున్న ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారు కరణం రామచంద్రరావుగారి ద్వారా లొన్న హామీలు యివ్వడం జరిగింది అలాగే అఖిలపక్ష ఐక్యకార్యాచరణ సమితి యీ సమస్య పరిష్కారంకొరకు ఆందోళన చేసిస్తున్న ఒక అఖిలపక్ష కమిటీని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అప్పుడు కూడ అఖిలపక్ష కమిటీకి లొన్న హామీలు యివ్వడం జరిగింది. అటుండి హామీలకు కూడ రాయలసీమ ప్రాంత ఆగమంవచ్చేదు. అంగీకరించకపోయినా ప్రభుత్వం కనీసం అంగీకరించిన హామీలకు కూడ గుర్తులు ప్రకటనలలో ప్రత్యేకత చూపించలేదంటే చాలా చింతిస్తున్నామని మంచి చేస్తున్నాను. శ్రీకైలాం రుడికాలర పొడిగింపు ప్రైవరం ద్వారా పాపాగ్ని నదివరకు పొడిగించ దామీద ద్వారా దిగుగు 6000 అడుగుల కట్టించడం గురించి అయితేనేమి, తుంగభద్ర అడవు జలాలను చిత్తూరు అంతపురములకు కేటాయించడం విషయములో అయితేనేమి, కె. సి. కె.ఎల్. టెలెవీజన్ రైతులు యిబ్బంది పడుతున్నారని గాబట్టి వారికి క్షేత్రాలలో మళ్ళించే విషయములో అయితేనేమి గిద్దలూరు మార్కెట్టురములకు తెలుగుగంగ పథకముద్వారా నీళ్ళు కేటాయించడములో నైతేనేమి నిర్బంధమైఉంటుంది. యం. సి. వాడు ప్రత్యేకించకపోవడం శోచనీయమని మంచి చేస్తున్నాను.

అలాగే లదు సూత్రముల పథకములో జరిగిన అకృత్యాల గురించి అయితేనేమి ఆ పథకము ప్రకారము మా రాయలసీమవాసులకు యితర జోన్సులో రావలసిన వుద్యోగాల గురించి అయితేనేమి ప్రత్యేకంగా పేర్కొనలేదని మనవిచేస్తున్నాను. బడ్జెటు కేటాయింపుల విషయములో ప్రత్యేకంగా యిందులో ఏమీ సూచించలేదని మంచి చేస్తున్నాను. అటుండి అసమానతలు యింకా కొనసాగితే రాష్ట్ర సమైక్యతకు సమగ్రతకు భంగం వాటిల్లగలదని నేను హెచ్చరికగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే యీ విషయములు రాయలసీమ ప్రాంతంలోకూడ మొదలై నవి. నిన్న యిచ్చిన ప్రజా తీర్పులో కూడ రాయలసీమ అభివృద్ధికై పోరాటం సాగించిన అయిదుగురు శాసనసభ్యులు పోటీచేస్తే వారిని యీ శాసన సభకు పంపించారంటే రాయలసీమ ప్రజలు తమ సమస్యల పరిష్కారానికి ఎంత పరితపించుచున్నారనేది తెలుస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. అందులోకూడ రాయలసీమ విమోచన సమితి అభ్యుత్థులకూడ ఘణంగా గెలుపొందారు. ఆయన తెలుగుదేశము మంత్రిగా కూడ వున్నారని చెబుతున్నాను. ఇంకొక శాసనసభ్యుడు కూడ యీ రోజు తెలుగు దేశములో రాయలసీమ సమస్యలకొరకు పోరాటం సాగించి విజయం సాధించారు. రాయలసీమ సమస్యల కొరకు పోరాటం సాగించిన విలువైన శాసన సభ్యులందరిని నూటికి నూరుపాళ్ళు రాయలసీమ ప్రజలు గెలిపించారంటే రాయలసీమ సమస్యల పరిష్కారం కొరకు రాయలసీమ ప్రజలు ఎంత పరితపిస్తున్నారనేది తెలుపడానికి యిది ప్రభుత్వానికి హెచ్చరిక అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రాంతీయ అసమానతలను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల, వర్షాభావంవల్ల రాష్ట్రములో 920 కోట్లు నష్టపోయినట్లు పేర్కొనడం జరిగింది.

అలాగే తుఫానులు వచ్చినప్పుడు ఆస్తి నష్టం జరిగిపోతుంది. దుర్ఘటనల విషయములో స్వప్రయోగమునవారికి నష్టపరిహారం ఏర్పాటు చేయడములో చిట్టా అభివృద్ధి సక్రమంగా సక్రమంగా కృషి చేయడం ముదాపమానుని పేర్కొనడం జరిగింది. రాని వర్షాధారం పరిస్థితిపై, కరువుపై, 920 కోట్లు స్వప్రయోగమున రైతుల గురించి వారికి యిస్తున్న సహాయం గురించి గవర్నరు ప్రసంగములో వివరించిన మనవి చేస్తున్నాను. అటువంటి దొంగసీతీళ్ల వెనుకబడిన ప్రాంతాల రైతులు ఎంతో యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఈనాటికి కరువుపై పైరులు పోయినదానిపై స్వప్రయోగమున ఎలాంటి నష్టపరిహారం ఉంచలేక ఇవన్నీ జరిగినప్పుడు యీ సమస్యల గురించి పేర్కొంటారని మేము అనిచాము. కాని ఆ రైతులకు నష్టపరిహారం కల్పించే విషయం ఏ మాత్రం పేర్కొనలేదు. చిన్న నీటి వనరులకు 15 కోట్లు ప్రత్యేకంగా కేటాయి చిన్న పేర్కొనడం జరిగింది, చర్చా భావ పరిస్థితులపై కాలపలు, వీధు, వనకలు నీరు పారక, పూల కాలపలు, చెరువులు యికిపోయినవి, ఎండిపోయినవి. సేద్యానికి ఏ మాత్రము అనుకూలంగా లేకుండా వున్నది. అటువంటి పరిస్థితులలో చిన్న నీటి వనరులకు 15 కోట్లు కేటాయించడంపై రాయల సీమకు ఏ మాత్రం పునరావృతంపై మంచిచేస్తున్నాను. అటువంటి పరిస్థితులలో రాయల సీమపై ప్రత్యేక శ్రద్ధాసక్తులు చూపించడంపై ఏ రోజు ఆయిరా రాష్ట్ర సమగ్రతకు భంగం వాటిల్లుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక పోతే విద్యుచ్ఛక్తి ఎంతో పుష్కలమైనది కాదుగా చెప్పడం కంటే ప్రజలకు ఎంతవరకు అది అందుబాటులో వుందనేది ప్రభుత్వం గమనించాలి. ఎక్కడైనా అగ్రికల్చర్ కనక్షన్ కావాలంటే రైతు ఎంత యిబ్బంది పడుతున్నావో అందరికీ తెలిసిన విషయమే. రైతులు అగ్రికల్చర్ కనక్షన్ కావాలంటే కండక్టర్స్ లేవు, ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ లేవు, పోల్స్ లేవు, దానిగురించి యితర సభ్యులు కూడా చెప్పారు. కాబట్టి పుష్కలమైనది ఎంత ప్రాధాన్యత యిస్తున్నారో దానిని ప్రజలకు అందించడము కూడా అంత ముఖ్యమనేది ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. ఇక రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలు అమలు గురించి. ఫ్లోరిన్ కంటెంట్ వున్న బొట్ల బయట నుండి త్రాగడం పట్ల అనేక ఎపిడమిక్స్ వస్తున్నాయని రక్షిత మంచి నీటి పథకాలకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేపట్టడం జరిగింది. ఈ రోజు ప్రతి గ్రామానికి రక్షిత నీటి సరఫరా పథకం యివ్వాలనేది యీ నాటి ప్రభుత్వ విధానం గాబట్టి యింతకుముందు పీఠకున్న క్రైడియోను మార్పు చేసి ఏ గ్రామములో ఆయితే నీటి ఎద్దడి వుందో ఆ గ్రామములో రక్షిత మంచినీటి పథకమును ఏర్పాటు చేసే విధానాన్ని అమలు చేసే విధంగా యీ పద్ధతిని మార్చాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఒక గ్రామములో రక్షిత మంచినీటి పథకము మంజూరు అయిందంటే ఆ పథకానికి కనీసం అయిదారు సంవత్సరాలు పడుతుంది, అలాగాకుండా నిర్దిష్ట సమయములో డిపార్టుమెంట్ ద్వారా కంప్లీట్ చేయించే విధానం అమలుపరచాలి. సాంఘిక

సంక్షేమ పథకాల గురించి శాసన సభ్యులు చాలా మాట్లాడే ప్రభుత్వం కూడా యీ సాంఘిక సంక్షేమ పథకాలను యితరులకు చెప్పింది. మీరు చేపట్టారా మేము చేపట్టామా అనే ప్రశ్న గాకుండా యీ పథకాలు ప్రజలందరికీ అందుబాటులో వుండడానికి కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవి లాక్కాలికంగా పేదలకు వుపయోగపడేవిగాని పక్కటూగా దరిద్రాన్ని నిర్మూరించలేవు కాబట్టి దరిద్రాన్ని నిర్మూరించడానికి శాశ్వత ప్రాతిపదికపైన పథకాలు వేసు రాష్ట్రాభివృద్ధికి కృషి చేయాలి, దానికి అన్ని విధాల అందల సహకారం వుండాలి మనవిచేస్తూ యీ అంశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జానీ మహమ్మద్ (గుంటూరు)-I : అధ్యక్షా, యీ గవర్నరుగారి ప్రసంగం మీద విపులంగా చాలా విషయాలు మాట్లాడదలచుకున్నాను. దురదృష్టవశాత్తు నాకు చివరి నిమిషములో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వడం వల్ల 1,2 రెండు సూచనలు మాత్రమే చేస్తేనేని హామీ ఇస్తున్నాను. గవర్నరు ప్రసంగం ప్రభుత్వ నోటి మాటగా ఉండి కనక ప్రభుత్వ వక్ష అధ్యక్షులకు అందరికీ యిది గొప్పగా, పచ్చగా కనిపించుచున్నది. దీనిలో కొన్ని సలుపు మచ్చలు కూడా ఉన్నాయి. అవి ప్రభుత్వ దృష్టికి ప్రతిపక్షాలు కాని, మిత్ర పక్షాలుకాని తీసుకువచ్చినప్పడు మీరందరూ ఆ సలుపు మచ్చలను సనుపు మచ్చలుగా మార్చుకుంటే సరియైన విధంగా ముందుకు వెళ్ళడానికి జాగా ఉంటుంది. ప్రజల మన్ననలను పొందగల్గారని మనవి చేస్తున్నాను. 1,2 విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తమ ద్వారా తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ముఖ్యంగా ఉద్యోగుల సమస్య మీద పే రివిజన్ కమిటీని ప్రభుత్వం యేర్పాటు చేయడం యెంతో సంతోషకరమైన విషయం. అయితే గత 18 సంవత్సరములుగా ఉద్యోగుల సమస్య మీద పోరాటంలో అనేక సార్లు పాల్గొని, ఉద్యోగుల ప్రతినిధిగా ఉండి అనుభవం కల్గినటువంటి వ్యక్తులకు గవర్నమెంటు యేర్పాటు చేయబోతున్న పే రివిజన్ కమిటీలో వేసి స్థానం కల్పిస్తే ఉద్యోగులకు ఘాతాన్ని కల్గిస్తుంది. రెండవది, గుంటూరు పట్టణంలో మంచినీటిని గురించి ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న సంగతి అక్కడ నివేదికను ప్రతిపక్షానికి సంబంధించిన, అధికార పక్షానికి సంబంధించిన, మిత్రపక్షానికి సంబంధించిన పథులు గుర్తించాలి. గవర్నరు ప్రసంగంలో గుంటూరులో మంచినీటికి సంబంధించిన స్కిము పొందుపరచినందుకు విచారిస్తున్నాను. గుంటూరు వాటర్ స్కిము పేరుతో ఒక వాటర్ స్కిమును 1980లో యేర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ నాడు గుంటూరు పట్టణ జనాభా కేవలం ఒక లక్ష 50 వేలు మాత్రమే ఉంది. గుంటూరు పట్టణానికి, ఆనాడు ఒక లక్ష 50 వేలు జనాభాకు యెంత నీరు సప్లయ చేసే వారో అంత వాటర్ నే యీ నాడు 5 లక్షల జనాభా ఉన్న గుంటూరు పట్టణ ప్రజలకు సప్లయ అవుతున్నది అంటే నీటి సమస్య యే విధంగా ఉంటుందో అలోచించండి. 1990లో అప్పటి ప్రభుత్వం దీనికి ఒక మంచినీటి పథకాన్ని పెట్టడం, దుర

దృష్టవశాత్తు అది శత్రు సడక సమస్తా పూర్తి కాకుండా ఉండడం జరిగింది. ముఖ్యంగా గుంటూరు పట్టణంలో ఉంటున్న వారు, అట్లాగే అధికార పక్ష సభ్యులు కాడించడం వల్లనే పేదహారపాడు సభ్యుడు కూడా ఉండడం జరిగింది. పీఠం దూర సహకరిస్తే, ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే రాదోయే ఎంతాకాలంలో కనీసం అప్పటికయిన చార్మలీరంగా గుంటూరు ప్రజలకు మంచివీటిని సప్లయ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఒక విషయం యేమిటంటే పెద్దలందరూ అనేక విధాలుగా నిర్బంధితుడి గవర్నరు ప్రసంగం మీద మాట్లాడడం జరిగింది. లా అండ్ ఆర్డరు గురించి కాని ఎన్నికల తీరు గురించి కాని అనేకమంది మాట్లాడడం జరిగింది. ఒక విషయం గవర్నరు మెంటు చట్టానికి తీసుకురావలసిన చున్నాను. శివ తారీఖు వేరకట్ట ప్రాంతంలో జరిగిన యిన్సిడెంట్స్ను ఒకసారి జిజ్ఞాసి తెచ్చుకోవలసిందిగా రోదతున్నాను. 70 యిట నాళనం చేయడానికి చాలమంది యెర్రా గొరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ స్థలాన్ని విశిష్ట చేసికొన్నాడు తగిన సహాయం చేస్తామని, కల్ప్రిట్స్ అరెస్టు చేస్తామని, వారికి తగిన విధ విధిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు కల్ప్రిట్స్ బజారులో తిరగడం జరుగుతోంది. ఇప్పటికయినా తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని, హోమ్ మినిస్టరుగారిని ఆ కల్ప్రిట్స్ పట్టుకో దానికి అయినా ప్రయత్నం చేయడని కోతురున్నాను. నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి మాట్లాడేప్పుడు ఒక విషయం చెప్పాలి. నేను అతి పేద వాడిని. అదృష్టమో దురదృష్టమో కాని కాంగ్రెసు పార్టీ నాకు టర్కట్టు యిచ్చి సర్దు నిలబెట్టడం జరిగింది. నా దగ్గర ఒక రూపాయి కూడా లేదు. ఆ పార్టీ నాకు కౌర్టు ధర సహాయం చేసింది. నా పై పోటీ చేసిన అవార్ధి పోలీసు బలంతో యెంతోడబ్బులు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. నేను గవర్నరు గారి ప్రసంగం మీద మాట్లాడడానికి మొట్టమొదట పేరు యిచ్చినాను. దురదృష్టం యేమిటంటే నాకు చివరి నిమిషంలో అవకాశం యిచ్చి, యిప్పుడు బెల్ కొడుతున్నాడు. ఇది మరొక దురదృష్టం అనుకుంటున్నాను. ఒక హరిజన మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ ఎం.బి.బి.ఎస్ డాక్టరుగారు యిక్కడ ఓట్లు డబ్బుల సంపాదనతో రోదతున్నారని పోలీసులను ఫిర్యాదు చేస్తే పోలీసు వారు దానికి చర్యలు తీసుకోకపోగా ఆ హరిజన మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ లారీచార్జ్ చేసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇటువంటి ముఖ్యమైన విషయాలు చర్యకు వచ్చి సభ్యుడు దయచేసి బెల్ కొట్టడం అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న యిబ్బందులను తెలియచేయడానికి నాకు అవకాశం యిస్తుంది. ఇక మూడవ విషయం ప్రెసిడెంట్ విషయం చెబునాను,

—బెల్—

మిస్టర్ స్పీకర్ : కాళిరెడ్డిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ జాని మహమ్మద్ : అవ్వడా, అందరికన్నా ముందు నా పేరు యివ్వడం

జరిగింది. కానీ నాకు చివరి నిమిషంలో అవకాశం యిచ్చినారు. ఈ మైనారిటీల విషయం చెప్పడానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి (కనిగిరి) : అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుచున్నాను. ప్రభుత్వం చేపట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు గురించి యెక్కువగా మాట్లాడి సభ ప్రైము ర్పా చేయడం చూశోలేదు. కానీ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చాలావు 100 కి 80 మంది ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు.

(యింటర్వ్యూ)

Mr. Speaker:- When I took some decision, I do not alter it. Let him wait for sometime. I will give time to him afterwards. Now Mr. M. Kasireddy will continue.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి : రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం వల్ల పేరు పట్టజాలకు వలసపోతున్నారు. కూలీగా మారిపోతున్నారు. వట్టజాలకు వలసపోవడం వల్ల పట్టణ జనాభా పెరిగి గ్రామ జనాభా తగ్గిపోతున్నది. కనుక గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిందిగా మంత్రిగారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడా కోరుతున్నాను. రైతులకు ఋణాలు యిచ్చే సహకార బ్యాంకులు జేబు సంస్థలుగా మారిపోయి, రైతులకు ఋణాలు అందకుండా మధ్య దళాలకు యివ్వడం జరుగుతున్నది. రైతుకు ఋణాలు అందక బలహీనమై వానా యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. రైతుకు యే విధమైన న్యాయం జరగడం లేదు.

—(యింటర్వ్యూ)—

శ్రీ ఎం. బాగా రెడ్డి (జమీరాబాద్) :- అధ్యక్షా, జానీ మహమ్మద్ గారికి ఒక నిమిషం మాట్లాడడానికి అవకాశం యిస్తే ప్రమాదం లేదు కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తర్వాత అవకాశం యిస్తాను.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి : ఈ ఋణాలు మధ్యదళాలే ఉపయోగించుకుంటూ యీ సహకార బ్యాంకులు జేబు సంస్థలుగా మారి రైతుకు యే మాత్రం ఉపయోగం లేని సంస్థలుగా ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్స్ యిచ్చి సింగిల్ సెక్టార్ గా యేర్పాటు చేయాలని తమ చార్టర్ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మార్కాఫూర్, దర్మి, పొదిలి తాలూకాలలో ముఖ్యంగా ఎక్కువగా ప్రదర్శనమొనర్చునట్లు ఆ సరము ఎంతయినా వుంది. మా ప్రాంతంలో ఎక్కువగా దాదాపు సీటీతో వ్యవహారం చేసుకొంటున్నారు. బావులలో నీటి మట్టం తగ్గి పోయింది. రైతు శ్రీవత్సవ స్థూల గురవుతున్నాడు. ఇటీవల శ్రీవత్సవ తుఫాను సంభవించి పశువులు, మనుషులు, వాటి పోయారు. మా తాలూకాలో ఒక చినుకు కూడా పడలేదు. కనిగిరి తాలూకాలో త్రాగటానికి చుక్క నీరు కూడా దొరకడం కష్టమై పోయింది. యుద్ధ ప్రాంతానికి మీద 400 దోర్ వెల్స్ వెంటనే వేయడం ప్రారంభిస్తే ప్రభుత్వమేంకో సహాయం చేసేస్తువుతుంది. వచ్చే ఎ.డకాలము ఎంతో భయంకరంగా కనబడుతున్నది. 'ఈ ప్రాంతాన్ని రెండు ప్రాంతంగా వెంటనే డిక్లెర్ చేసి, రూ. 2 లకు కే. జి. విద్యుత్తుని 5 కేజీలు కాకుండా 10 కేజీలు ఒక్కొక్కరికి యిచ్చేటట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పూట చెరువుల నిర్మాణం తక్షణమే చెప్పాలి. అప్ల్యాండ్ ఏరియాలో నీటి నిర్మాణం ముఖ్యంగా చేపట్టాలి. బి.సి. రేషియో 1:1.5 ఎక్కువయ్యేందుకల్ల, ఎస్టిమేట్స్ రేట్లు పెరిగి, చెరువుల నిర్మాణం కొరకు మంజూరు కావడం లేదు. ఈ ప్రొక్లెషన్ ట్యాంక్స్ కు ఇదొక అడ్డంకంగా ఎప్పుడొంది. ఈ బి.సి రేషియో తగ్గిస్తారని అనిపిస్తున్నాను. పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ ద్వారా ఈ ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ రూరల్ ఏరియాలో సక్రమంగా సాగడంలేదు. రాజకీయాల వత్తిడుల కల్ల జీవర్లు స్కూళ్ళకు పోవడం లేదు. స్కూళ్ళకు రాకాలు మేసి, జీతాలు మాత్రం తీసుకొంటున్నారు. మారుమూలలో ఎలిమెంటరీ విద్య దెబ్బతిని సమాదం కనబడుతున్నది. ముఖ్యంగా దీనిని పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థనుండి తీసివేసి, ఎటామన్స్ గా చేయాలి. అప్పుడే ఈ ఎలిమెంటరీ విద్యా విధానము బాగుపడుతుంది. ఎక్కువ డబ్బులున్నారని పట్టణాలకు వెళ్తున్నారు. పేరవాడు అక్కడే మ్రగ్గు చున్నాడు. రూరల్ బయోస్ ఏర్పడుతున్నది.

వైద్య విధానము గ్రామ ప్రాంతాలలో చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. తాలూకా హెల్త్ క్వార్టర్స్ లో డిస్పెన్సరీలు లేవు. కంభం, పొదిలి లాంటి చోట్ల కనీసము 10 పడకల ఆసుపత్రి కూడా లేదు. ప్రతి తాలూకా కేంద్రానికి 50 పడకల ఆసుపత్రి వుండేట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దోమల బాధ ఎక్కువయ్యేందుకల్ల బోదకాలు, బ్రెవెన్సిక్ ప్రజలు గురవుతున్నారు. 3,500 పేషెంట్లు ఈవ్యాధితో బాధపడుతున్నారు. ఈ వైద్య విధానము ముఖ్యంగా రూరల్ ఏరియాలో ఎక్కువ అభివృద్ధి పరచాలని కోరుతున్నాను.

గ్రామీణ నీటిసరఫరా విషయం చెప్పాను. ఈ నీటిసరఫరా విషయాన్ని శ్రీవ. విషయంగా పరిగణించి, యుద్ధ ప్రాంతానికి పైన చర్యలు తీసుకోవడాని మనవిచేస్తున్నాను.

రైతులకు ముఖ్యంగా తెలుగువారికి వాటర్, నాగార్జున వాటర్ అందేలా చూడాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రైతులకు ముఖ్యమైన సహాయం అందజేయాలంటే మోటార్లకు కరెంటు కనెక్షన్స్ ముందుగా ఇవ్వాలని, కొన్ని గ్రామాలలో కరెంటు వేరారు. అక్కడ ఎలెక్ట్రిఫై చేసినా గాని మోటార్ కనెక్షన్ ఇవ్వడం జరగలేదు. హరియానా పద్ధతిలో అంటే అక్కడ ఓకల్ ప్రాప్యేఫ్యాక్టర్, ఓకల్ బిల్డింగ్ వేసిన పద్ధతిలో ఇక్కడ కూడా చేయాలి. 10 సంవత్సరాలాటి ప్రాప్యేఫ్యాక్టర్స్ కూడా ఉన్నాయి. వూరికే ఎంతో చూపుతానని చేసికొని పద్ధతిలో వెలుతున్నారని. పంపు సెట్లకు కనెక్షన్ వేయని గ్రామాలున్నాయి. వెంటనే కనెక్షన్లు ఇచ్చి, రైతులను ఆదుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఈనాడు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సీనియర్ గవర్నర్ ముఖ్యమంత్రి గారు, శాసన సభ్యులు అందరూ పచ్చినా, లిఫ్టింగ్ ఎక్స్ ట్రాక్షన్ ఇంజిన్ త్రొత్తడి, బాడీ పాతడి అన్నట్లుగా ఉంది. పరిపాలనా వ్యవస్థలో చాలా మార్పులు చేపడాలని ఉంది. మండల వ్యవస్థలో ప్రజలకు ఎక్కువగా...

(బెర్)

*Dr. Mohd. Vizarat Rasool Khan (Asifnagar) :- Sir, the Governor's address was not clear about the Minorities problems. So, in that connection I want to tell you that the State Government has formed a Minorities Commission just for upliftment of the minorities communities and the Minorities Commissions Annual Reports and whatever its Recommendations are should be made, those would be available to the House. I think four Annual Reports were submitted to the Government but they were not submitted in this House. I think it is the contempt of the House. When it was spelt out clearly that whatever the Minority Committee Reports were sent it shall be submitted in this House, now it must be placed before the House. So, I made a special reference to our Chief Minister that Reports had to be taken out and see whatever recommendations were made are circulated. The Minorities Commission has made the recommendations that those who are economically backward, they should be treated as B. C. Those people whose annual income is less than Rs. 10,000, they should also be treated as Backward Community. This factor was accepted by Bihar and Gujarat Governments and all the other Southern States. So, we request the Chief Minister that one sided improvement and one sided development is not a healthy development for the State. The Minorities should be developed economically as well as educationally otherwise, they will

become a liability for the State as well as for the Country. It is high time for the Hon'ble Chief Minister to consider about the minority problems. We have got lot of problems, economically as well as educationally. About educational problems, the Government should consider and constitute a Committee to prove in the problems and that Committee should see and high light all our problems, now the educational facilities for minorities have been deteriorating and how the Urdu medium schools are deteriorating. If a muslim boy wants to take Hindi as a first language, he has to take Telugu as second language. So, we want to make out a composite formula, so that if a muslim boy wants to take Urdu as first language he should be given 70% of syllabus of Urdu and 30% Syllabus of Hindi, so that the next second language, they can take Telugu. In that way there will be national integration and they will learn all the three languages i. e., Hindi, Urdu and Telugu.

In the same way, if a person wants to take Hindi as first language we should follow 70 percent and 30 percent composite formula. All the educational institutions should be made like that as it will develop national integration. It will also have a good impact on the Government as well as the minority community. I request the Chief Minister to consider the problems of minorities, They have to be sorted out This is high-time the Chief Minister should consider our problems. .

శ్రీజానీ మహమ్మద్ :- అభ్యుదయ గవర్నరు ప్రసంగంమీద మాట్లాడడానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుచుంటూ ముందుగా యీ మైనారిటీల సంగతి చెప్పదలచుకున్నాను. గవర్నరు ప్రసంగంలో యీ మైనారిటీల అభ్యుదయంలో ఎలాంటి సంగతి చెప్పలేదు. అట్లాగే ఏరుమా వాష అభివృద్ధి విషయం కూడా గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో ఏమీ ప్రస్తావించలేదు. అదరంగా, సాంఘికంగా యీ మైనారిటీ ప్రజలను వివిధంగా ముందుకు తీసుకుపోగలరనేది ఆలోచించర అయి వారి సంగతే మరచిపోయింది. 8,000 రూపాయల తక్కువ ఆదాయం ఉండే చాక్లర్లు క్లాస్ వారు మైనారిటీలకైంద బ్రీటీష్ చేయబడాలని వారు కోరారు. మైనారిటీ కమిషన్ కు ఏమీ చేయడానికి ఒక అధికారముకాని స్టేటస్ నొని లేదు. అట్లాగ అధికారం ఇచ్చి కమిషన్ ను పనిచేసే విధంగా చేయాలని నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏ విధంగా

రాష్ట్రంలో యీ మైనారిటీల సంక్షేమానికి ఏర్పాట్లు చేయాలో యీ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు మైనారిటీ ప్రెసాన్స్ కాలెజరేషనును ఒకదానిని ఏర్పరిచారు. గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో ౬ మైనారిటీ కమిషన్ కు ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించబడినట్లు చెప్పారు. ఆ డబ్బు ఎంతవరకూ సరిపోతుందని అడుగుతున్నాను. చిరగ్గా యీ రాష్ట్రంలో వక్స్ ఆన్లు విషయం తీసుకుంటే ఆ డబ్బు ఎంతో దుర్వినియోగం అవుతోంది దాని పై ప్రభుత్వానికి ఒక కంట్రోలులేదు. అది వదలివేసిన విస్తరిలాగా ఉంది. గుంటూరు పట్టణానికి సంబంధించి చిర వక్స్ కు ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఉండే ఆయన 10 లక్షల రూపాయలతో ఒక నిర్మాణం చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పర్యవేక్షకొరకు వ్రాస్తే అది కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల మధ్య తిరుగుతోంది కాని యితవరకూ పర్యవేక్ష రాలేదు. ఇదివరకు యీ వక్స్ పోర్టిఫోలియో ముఖ్యమంత్రిగారి పరిధిలో ఉండేది. ఈ రోజు వక్స్ కు ఒక మినిస్టరుగారిని పెట్టారు. గుంటూరులో యీ వక్స్ నిర్మాణానికి కేవలం సి. డబ్ల్యు. సి. పంపించడానికి రి నెలలుకాలం తీసుకున్నారు. ఈలాంటి చిన్న పనులకు అనుమతి లభించకపోతే యిక యీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మైనారిటీల అభివృద్ధి విషయంలో యీ ప్రభుత్వం ఏమి శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నదో గమనించగలరని అనుకుంటున్నాను. ఇలాంటి లోపాలు లేకుండా మైనారిటీ ప్రజలకు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ప్రారంభించడానికి పర్యవేక్ష ఆలస్యం లేకుండా యిస్తారని ఆశిస్తూ, నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి మనోహరి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. జయరాంబాబు (గుంటూరు II :- అధ్యక్షా, మొన్న పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ఎక్కడయితే కాంగ్రెసుకు మెజారిటీ ఓట్లు పడ్డాయో అక్కడ లా అండ్ ఆర్డర్ క్రిమినల్ చేయించాలని యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యీ ఎసంబ్లీ ఎన్నికలలో పూనుకొంది. మా పరియాలో గుంటూరుకు పది కిలోమీటర్ల దూరంలో వెంకటకృష్ణా పురం అనే గ్రామం ఉంది. 35 సంవత్సరాలుగా స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుంచి కాంగ్రెసు పరిపాలన చేసినపుడు అక్కడ ఏలాంటి లాఠీచార్జీ జరగలేదు. కాని యీ ఎసంబ్లీ ఎన్నికలలో ఆ గ్రామంలో దాదాపు 75 ఇళ్ళు తగులపెట్టారు. మునుసలు, కరణాల యిళ్ళు కూడా తగులపెట్టారు. ఆ పరిస్థితిని మొన్న 4వ తేదీన మన ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడికి వచ్చి చూసారు. కొంతమందిని అరెస్టు చేయవలసిందిగా ఆదేశాలు కూడా యిచ్చారు. కానీ ఆ అరెస్టులు యితవరకూ కూడా జరగలేదు. ఇక ఆ వెంకటకృష్ణాపురం గ్రామంలో మిగిలిన 150 యిళ్ళ కూడా తగులపెట్టాలని చూస్తున్నారు. కాబట్టి ఆ గ్రామ ప్రజలకు తగిన రక్షణ యీ ప్రభుత్వం వెంటనే కల్పించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ఇళ్ళు కాలి పోయినప్పుడు ఆ యీలాంటి యజమానకు 4 వేల రూపాయలు నష్టపరిహారం యిచ్చారు. అది ఏమి సరిపోతుంది. బ్యాంకులనుంచి సబ్సిడీ రూపంలో 8,000 రూపాయలు యిస్తా మన్నారు. కాని ఆ సబ్సిడీని పెంచాలని కోరుతున్నాను. ఇక గుంటూరు పట్టణానికి వాటర్

స్కీము శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ప్రారంభించడం ఎరిగింది. ఇప్పుడు విజయవాడనుంచి గుంటూరుకు వాహనం పంపడం ఎదుగుతోంది. ఆ దుష్టులగుంటూరు పట్టణానికి స్వయంగా నీచి సరఫరా చేసేది లేకపోవడంవల్ల నీచి సరఫరా చేయడం తగ్గింది. ఇక గుంటూరులో టౌన్‌లో ఇండస్ట్రీ ఉంది. అక్కడ చాలామంది వర్కర్లు ఆ పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్నవారు నివసిస్తున్నారు. గుంటూరుకు వచ్చే వారు వాల్‌తో తేవచ్చునుగాని ఆ వాగులో కూడా నీరుకెదు. కాబట్టి ఏ విధంగా అయినాగల గుంటూరు పట్టణానికి యీ మంచినీటి ఎద్దడి సమస్యను తీర్చాలని కోరుతున్నాను. ఇరవోతే గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో యీ నాగాడుకు ఫర్మలైజ్డ్ విషయం చెప్పారు. చిన్న చిన్న ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకోవడానికి ఇతరచోట్ల ఎన్నో సౌకర్యాలు యిస్తున్నారు. ఈ ఇండస్ట్రీస్ స్టాపించాలంటే పారిశ్రామికజీత్రం ప్రతివానికి ప్రాధరావాదు చుట్టూ తిరగవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి యీ పరిశ్రమల స్థాపనకు అగర్లు జారీ చేయడానికి జిల్లా స్టాయిలో ఉన్న ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు అధికారులకు అనుకూల అధికారాలు యివ్వాలి. ఏ పరిశ్రమైనా తప్ప అడుగితే అధికారులు తమవద్దదయ్యలేదంటున్నారు. కాబట్టి సరైన ప్రతిమలోనైనా సరే తిరిగి దయ్యించించి ప్రజల శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని పనులుచేయాలనికోరుతూ సంపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వివేకానంద (గోపాలపురం) :- అధ్యక్షా, ఆరుకోట్ల ఆంగ్లం అన్నగారి నాయకత్వంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నో అసకాళాలు తల్లిస్తున్నందుకు నా ధన్యవాదాలు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో బలహీన చర్యల సంక్షేమానికీ, పేద ప్రజల అభ్యున్నతికీ ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని చెప్పించుకు వారికి నా ర్యతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను. ఎన్నికలు ప్రకారంగా ఎరిగించుకు నాయకులందరి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. కానీ బాగారెడ్డిగారు మాత్రం అనుతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. గతంలో అగస్టు సంవత్సరంలో మేమంతా అన్నగారి నాయకత్వంలో ఉ.డి. ఆరుకోట్ల ఆంగ్లం అభిమతానికి విరుద్ధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరించిన విధానానికి నిరసనగా ఉన్నప్పుడు రాత్కాలిక ప్రభుత్వం సమయంలో అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరిగితే అప్పుడు బాగారెడ్డిగారు అప్పుడు స్థానంలో ఉన్నారు. అసెంబ్లీ హాలులో చుట్టూ మార్షల్స్ను పెట్టి సభ ఎరిపారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులూ, తెలుగుదేశంపార్టీకుండి పిరాయి చిరవారు ప్రసరించిన తీరుకు చుట్టికేత చూపకుండా, మా శాసన సభ్యులలో కొందరిపై మార్షల్స్ను ఉపయోగించినా కూడా నోరు మెదపని స్థితి ఉంచంటే విషయం స్పష్టం అవుతోంది. అధికార పార్టీలో ఉన్నప్పుడు కూడా స్వచ్ఛమైన పరిపాలనకు అకాళం రల్పించే ప్రయత్నం చేశాము. ప్రజల తీర్పు కోసం ఆనాటి నాయకులు కొందరు చేసిన దురంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని శాసనసభను రద్దు చేయడమనేది అన్నగారి నాయకత్వంలో తెలుగుదేశంపార్టీ తప్ప మరే పార్టీ చేయవలసి చెబుతున్నాను. ఇది తెలుగుదేశం పార్టీ హయాంలోనే జరిగింది. ప్రజలకూడా రాక్షసి అనుగుణంగా ప్రసరించారు. అంతేకానీ అధికార యంత్రాంగ దుర్వినియోగం జరగలేదు.

ఇటువంటి విషయాలను వారు ఈ రకంగా చెప్పడం భావ్యంకాదు. వ్యవసాయకంగా ప్రధాన మైనది మన రాష్ట్రం ఇంక అన్నపూర్ణ. ఇందులో రైతులు బాధపడుతున్నారనే ఉద్దేశంతో అనేక పథకాలు చేపట్టడం జరిగింది. మెట్ట ప్రాంతాల రైతులకు కరెంటు స్లాబ్ సిస్టం ప్రకారం రు. 50 హెచ్. పి. ప్రవేశ పెట్టడమైంది. అన్నపూర్ణ ప్రాంతాలలో కానీ తుపాను వచ్చినప్పుడు కానీ రైతు సంపత్తురాలలో ఈత బాధలు వచ్చినా ఈ ప్రభుత్వం తట్టుకుని సకాండ్ రైతులకు ఋణాలు అందజేసి, విత్తనాలుపంచి అన్నంపెట్టి రైతును అదు కుంచి ఈ ప్రభుత్వం పొగాకు రైతుల సమస్యలున్నాయి. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పొగాకు రైతులకు గతంలో ఎన్నో సమస్యలుండేవి.

రు. 1 కోటి 20 లక్షలు పెట్టి ఈ ప్రభుత్వం పొగాకు బోర్డు ఏర్పాటు చేసింది. చెరుకు రైతుల ప్రోత్సాహంకోసంగాను రాష్ట్రం నూచించిన ధర కంటే మెట్రిక్ టన్నుకి రు. 15 ఎక్కువగా ప్రభుత్వరంగ సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు చెల్లించేందుకు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నట్లుగా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. కాంగ్రెస్ హయాంలో గత 35 సంవత్సరాలుగా వర్చేస్ టాక్స్ విధిస్తూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే తీసు కుందితప్ప రైతులకు మేలు జరగలేదు. అన్నగారి నాయకత్వంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం దానిలో రు. 10 మినహాయించింది. ఇందుకుగాను రు. 37 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. రైతులకు న్యాయం చేయాలంటే ఈ ప్రభుత్వమే చేయగలుగుతుంది. నీటి పారు దల విషయంలో గవర్నరు చెప్పారు. రు. 15 కోట్లు నీటి పారుదలకు కేటాయించారు. త్రాగడానికి మంచినీరు కూడా సరిగ్గాలేని పరిస్థితిలో యుద్ధప్రాతిపదికమీద రెండు సంవత్స రాలలో త్రాగడానికి నీరు పథకం ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టింది. రు. 15 కోట్లు కేటాయించ డమే కాకుండా కొన్ని రిజర్వాయర్ల నిర్మాణం విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహి స్తున్నది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని పోలవరం వద్ద రిజర్వాయర్కి 15 సంవత్సరాల క్రితం సంజీవయ్యగారు పునాదివేశారు. అప్పుడు రు. 90 లక్షల అంచనా ఉండేది ఇప్పుడు రు. 9 కోట్లు అవుతుంది. ఈ ప్రాంతంలో గోపాలపురం, పోలవరం ప్రాంతాలకు త్రాగడా నికి మంచినీరులేని పరిస్థితి ఉంది. తిండి, నీరు లేకుండా ఉన్న ఈ పరిస్థితికి ఇదొకటి అవకాశం. రు. 9 కోట్లతో దీని నిర్మాణంచేస్తే మంచినీరు, తినడానికి తిండి లభిస్తుంది. ఈనాడు తినడానికి తిండి, కట్టుకోవడానికి బట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది కనుకనే ప్రజలు దీనికి తిరిగి విజయం చేకూర్చారు. ఎన్నికల సమయంలో కేంద్ర నాయకులు చాలామంది వచ్చారు. ప్రధానమంత్రితోనూ వారంతా కలిసి రైతు రూపాయల బియ్యం పథకం, తాము ప్రవేశపెట్టినవే అని చెప్పారు. దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రు. 165 కోట్లు ఖర్చు చేస్తుంది. నిజంగా కాంగ్రెస్ నాయకులకు, ప్రధానమంత్రికి ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టాలని ఉంటే పూర్తి సహాయం వాడే చేయాలి. పేదవారికి, తిండి, గుడ్డ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం సున్నేను పథకాలను పెడుతుంటే ఆ పథకాలు తమవే అందకాదు

అయా పథాలు సక్రమంగా నిర్వహించే అవకాశం ఇవ్వాలి. విద్యా విషయంలో మున్యూటర్ భారతదేశంలోనే 8వ తరగతిలో వృత్తి విద్యను చేపట్టడం జరిగింది. స్త్రీ విద్యకు చూడా ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం జరిగిందని గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పారు. ఈ విద్యా విషయంలో ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (వాయల్పాడు) :- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చాలా ముఖ్యమైన విషయాలు మరిచారు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వానికి, గవర్నరుకి ఉన్న ముఖ్యమైన గ్రామాధికారుల వివాదం గురించి, ఆర్డినెన్సు గురించి గవర్నరు ప్రసంగంలో లేదు. మరి ముఖ్యమంత్రిగారు గవర్నరుగారితో పెన్షియర్లగా ఆర్డినెన్సు ఇస్తూ చేయలేదా ఇదేలాకుండా ప్రజా సమస్యలను గురించి, సహకార సమస్యలను గురించి, పంచాయితీరాజ్ సమస్యలను గురించికాని జిల్లా పరిషత్ సమస్యలను గురించినా పంచాయితీ సమితుల గురించినా వాటికి ఎన్నికలు జరుపుతారో, టీఎస్ సర్టిఫైడ్ అకౌంటెంట్స్ అనే మాటచూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో లేదు. అంతేకాక 20 సూత్రాల పథకంవంటి జాతీయ కార్యక్రమం గురించి చూడా లేదు. ఇవి రోజుండు మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినవి కాదు.

భారతదేశానికి సంబంధించి ఈ ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని గురించి చూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఎక్కడా ఉపసంహరించుకోవడం సిగ్గుచేటు విషయం. చాలా శోచనీయం. కేంద్రంలో ఈ ఆర్థిక కార్యక్రమానికి సంబంధించి ఈ 20 సూత్రాల కార్యక్రమానికి సంబంధించి ఎన్నో రకాల స్కిములు సిగ్గు చేయండి ఉంటాయి. ఇటువంటి జాతీయ కార్యక్రమం గురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో కనీసం ఒక్కమాటయినా పెట్టకపోవడం నిజంగా వివాదాస్పదం. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలను, చదుగు చులకు బలహీనవర్గాలకు సంబంధించిన 20 సూత్రాల కార్యక్రమం విస్తరించడం నిజంగా శోచనీయం. ఇవే కాకుండా సహకార సంస్థలకు సంబంధించి ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావలసిన విషయాలున్నాయి. సుమారు 7వేల సంస్థలు ఒడుగు వర్గాలకు సంబంధించి అర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచే సంస్థలు ఇవి. గ్రామాంలో 40 వేలు, 50 వేల సహకార సంస్థలు ఉండేవి. వాటిని 7వేలకు కుదింపు చేసారు. ఒడుగు వర్గాలవారికి, హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఈ సంస్థలలో స్థానం కల్పించడం జరిగింది. వెనుకబడిన కులాలకు అన్ని సంస్థలలో బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ స్థానాలు కల్పించడం జరిగింది. జిల్లాలకు సంబంధించి సహకార సంస్థలకు డిస్ట్రిక్టు సెంట్రలైజ్డ్ బ్యాంకులలో ఈ హరిజనులకు, వెనుకబడిన కులాలకు 50 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించడం జరిగింది. వారికి సంబంధించిన అప్పుల విషయంలో, పరిపాలనా విధానంలో వారికి కూడా భాగస్వామ్యం కల్పించాలి. వెనుకబడిన కులాలు అన్న సందర్భంతో ఈ కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఆ కార్యక్రమం ఈనాడు కొన

12-30p.m.

సాగుతోంది. సహకార సంస్థలలో ఆనాడు 31 సంవత్సరములకు ఇవ్వడం జరిగింది. పంచాయతీలతోనూ సహకార సంస్థలను చూడగా 5 సంవత్సరములవరకూ ఓర్వీ ఎక్స్‌జెండు చేయాలనే ఉద్దేశంతో వారు చేసారు. సహకార సంస్థలకు ఎన్నికలు జరుపుతారా? డిస్ట్రిక్ట్ సెలక్షన్ బ్యాంకులకు సంబంధించి ఎన్నికలు జరుపుతారా? ల్యాండ్ మాన్‌గేజ్ బ్యాంకు రైతాంగానికి సంబంధించింది. వీటికినూడా ఎన్నికలు జరిపించాలి. బడుగు శ్లోలకు, వెనుకబడిన వారికి సంబంధించిన ఈ సంస్థలకు ఎన్నికల విధానం తప్ప వేరే మార్గంలేదు. దీనిని గురించి ఒక నిర్ణయమును ప్రకటన చేయాలని ఉంటుందని నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ప్రధానంగా సుమారు 4 వందల కోట్ల రూపాయలు స్వల్పకాలిక దీర్ఘకాలిక, మధ్య కాలిక అప్పులు ఇచ్చే మహాత్తరమయిన సంస్థల గురించి ఇంకా సమీకరించవలసిన అవసరం, ఒక నిర్ణయమును ప్రకటన చేయాలనిన ఆసరం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ఇవి రాకుండా పంచాయతీ సంస్థలు ఉన్నాయి. సమితులు జిల్లా పరిషత్తులు ఉన్నాయి. సమితులలో ఈనాడు హరిజనులు ఉన్నారు. హరిజనులు అధ్యక్షులుగా కూడా ఉన్నారు. జిల్లా పరిషత్తులలో హరిజనులు అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు. ఈనాడు వీటికి బదులు మండలలు పెట్టాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వంలో ఉన్నది. మరల మీరే అధికారంలోకి వచ్చారు. మీరు సుమనే నిర్ణయాలను మంచి సలహాలు చెప్పడానికి, ఏదీ మంచి ఏదీ చెప్పే చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పును శిరసావహించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

జిల్లా పరిషత్తులకు బదులు మండలలు పెట్టే కార్యక్రమం ఎప్పుడు పెట్టుతున్నారో ఈ మండలలు పెట్టి కార్యక్రమం గురించి గ్రామాలలో ఎన్నికలకు తిరిగినప్పుడు ఎక్కడ చూసినా బ్యానర్లుపై చూసాము. మండలలు పెట్టే కార్యక్రమమే తెలుగుదేశం కార్యక్రమం, అని ఉంది. పంచాయతీ సమితులు ఎప్పుడో వరకూ ఉంటాయి. ఎప్పుడు పోతాయి. ఒక నిర్ణయమును కార్యక్రమం గ్రామానికి సంబంధించింది కనుక వీటి గురించి ప్రకటన చేయాలి. గ్రామాలకు సంబంధించిన సీటిపాదుదల సమస్యలు, రహదారుల సమస్యలు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు గురించి నిర్ణయమును అతి ప్రాయాన్ని తయారుచేసి, పంచాయతీ సమితులకు జిల్లా పరిషత్తులకు ఎక్కడ ఏ స్వరూపం ఉంటుందోనేది ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సుమారు 1107 మండలాలను పెట్టడం జరుగుతుందని గవర్నరుగారు ప్రసంగించారు. పంచాయతీ సమితులకు రిజర్వేషన్లు పెట్టాలి. హరిజనులకు మీరు ప్రత్యేకంగా 14 శాతం, 16 శాతం రిజర్వేషన్లు పెట్టే అవకాశం ఉన్నదా? వెనుకబడిన కులాలకు, బలహీన వర్గాలవారికి ప్రత్యేకంగా అధ్యక్ష స్థానాలకు రిజర్వేషన్లు చేసే పరిస్థితి ఉన్నదా? మహిళలకు ప్రత్యేకంగా మండలాలలో అధ్యక్షులుగా చేసే పద్ధతి మీరు ఆలోచిస్తున్నారా? మండలలు వచ్చే పరిస్థితి ఎప్పుడూ వాటి స్వరూపం ఏమిటి? మండలాధ్యక్షులకు ఎవరూ అవి ఏ మండలాలు? తెలిస్తూ మండలాల్లో లేక పంచాయతీ మండలాల్లో వీటిని క్రోడీకరించే పద్ధతి ఏమిటి?

అదే విధంగా గ్రామాధికారుల విషయం. ఇంతకు ముందు కాంగ్రెసు పార్టీవారు దీనిగురించి అలోచన చేశారు. మీరు ఆలోచనచేసి తరువాత మీరు గ్రామాధికారులను కష్టం చేశారు. మీరు ప్రజల అభీష్టంమీద పరిపాలన చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఉండే చర్యలుంటాయి. మండలాలు రద్దుచేస్తే ప్రజామూలక పరిస్థితులనే పరిస్థితిలో గ్రామీణాభివృద్ధి ఉంది. ఈనాడు అసలు చైరాంగానికి సంబంధించి ఏ రికార్డు రిపోర్టు, రైతు అప్పీలేషన్ వాలంటీ గ్రామాధికారులను కష్టం చేసి తరువాత చాలా కష్టాలకు గురవు తున్నారు. బలహీనవర్గాలవారు, బడుగువర్గాలవారుగానీ హరిజనులు, గిరిజనులుగానీ గ్రామీణ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ నుంచిగానీ, నేషనల్ లెజ్ట్ ఛాంబరులనుంచిగానీ అప్పు టీఎస్ వారిందే చాలా కష్టంగా ఉంది. ఒక సర్టిఫికేటు టీఎస్ కోసం పరిస్థితిలో ఉన్నారు. భూములను సంబంధించి రికార్డులు తెలుసుకోలేని స్థితిలో ఉన్నారు. బలవంతులు సర్వేరాజు మార్చి వేరేచోట పెట్టుకుంటే సర్వే నెంబర్ తెలుసుకోలేని స్థితిలో రైతులున్నారు. ఛేంబర్ ఫర్ టెటర్. మంచీకోసం చేసినప్పుడు ప్రజామూలకం మారు ఏమిటి వి.డి.ఓలు, విల్డె అసిస్టెంట్లు ఎవరికీ తెలుసు? ఏదయినా చాలాసేపట్టికలు గ్రామాధికారుల. దగ్గరను పోయి వ్రాయించుకు రమ్మంటారు. గ్రామాధికారులలో చూడ మంచివాళ్లు ఉన్నారు. వి. డి. ఓ లు గ్రామాధికారుల కష్టం, కరణాల కష్టం పంపి సర్టిఫికేట్లు తెచ్చుకోమంటారు. మరల వి. డి. ఓ నుంచి రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్లు, అక్కడనుండి తహశీల్దారు దగ్గరకుపోయి రావాలి. ఒక్క సర్టిఫికేటు కోసం ఎంత పెద్ద కార్యక్రమం చేయడం సిన అససరమున్నదో చూడండి. ఇంతకు ముందు ఉన్న ప్రభుత్వం గ్రామాధికారులుగా గిరిజనులను, హరిజనులను పెట్టడం జరిగింది. వారిలో చూడా చదువుకున్నవారు ఉన్నారు. వారిని వి. డి. ఓ నుంచి, విల్డె అసిస్టెంట్లను గ్రామాధికారులకు ప్రజామూలకంగా నియంత్రించాలి అంటున్నారు. హరిజనులకు, గిరిజనులకు చూడా మండలాలలో స్థానాలు కల్పించాలి కొంతమంది కరణాలు బిజ్నెస్ చేస్తున్నారు. వారిలో చదువుకున్నవారికి మైనారు రాష్ట్రంలోలాగా రిహబిలిటేషన్ చేయాలి. రాష్ట్రపెన్షన్ ఇప్పించడం అససరం ఉంది. ప్రజామూలక పద్ధతులను చేసి సరయి కష్టం నుంచి ఈ విధంగా చేసి ఉంటే బాగుండేది.

ఇక వ్యవసాయ శాఖామాత్యులను వ్యవసాయ పంటల సంరక్షణ కమిషన్ వారిని ఎన్నుకున్నారు, మంచిదే. వ్యవసాయానికి సంబంధించి గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో చెరకు గురించి, ప్రత్తి, పొగాకు, పరి గురించి చెప్పారు, కానీ బలహీన వర్గాలు, బడుగు వర్గాలు ఎక్కువగా ఆధారపడుతున్న వేరుశనగ గురించి ప్రస్తావించలేదు. రాయలసీమలో, తెలంగాణాలో సర్కార్ జిల్లాలలో ఈనాడు సన్నకారు చిన్న రైతులు, మామూలు మధ్య రకం రైతులు వేరుశనగ మీద ఆధారపడుతున్నారు. ఈ సంగతిని ప్రభుత్వం అలోచన చేయలేదు. వ్యవసాయ అధికారులు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కనుగొన్నారో లేదో

తెలిదు, ఆయన దృష్టికి వచ్చిందో లేదో తెలిదు. 35 సంవత్సరాలుగా ఏ రాష్ట్రంలోను లేని విధంగా వేరుశనగపైన ఇంటర్ స్టేట్ బ్యాన్ పెట్టి మన రాష్ట్రం నుంచి వేరే రాష్ట్రానికి ఈ వేరుశనగ పంపి పోయేటా అరికట్టారు. దీనిలో ఒక లోపం ఏమంటే రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర రాకుండా చేసే ఏర్పాటు ఈనాడు జరిగింది. వేరుశనగ తీసుకున్న వారు డబ్బు చెల్లించడానికి నెలా రెండు నెలలు బకాయిలు పెడుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో వేరుశనగ ముఖ్యంగా బాంబే, మద్రాస్ మార్కెట్ల పైన ఆధారపడి వుంది. మన మద్రాస్, బొంబాయిలకు ఎగుమతి చేసుకునే పరిస్థితి లేకపోతే నిజంగా మనకు గిట్టుబాటు ధర రాదు. వేరుశనగను ఎస్సెస్‌మెంట్ కమ్యూడిటీస్ యాక్టునుంచి తీసివేసి, అదనపుపైన ఎడల సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ప్రొక్యూర్ చేయాలి. ఈ వేరుశనగ మీద ఇంటర్ స్టేట్ బ్యాన్ పెట్టడం ద్వారా ప్రభుత్వం రైతుకు గిట్టుబాటు ధర రాకుండా చేస్తున్నది. ఇంతే కాకుండా మిల్లర్ల వేరుశనగను ప్రత్యేకంగా స్మగిల్ చేసే అవకాశం ఏర్పడుతోంది. రాయలసీమలోని కడప, చిత్తూర్ మొదలగు చోట్ల 40 కిలోం వేరుశనగ 150 రూపాయలకు అమ్మే పరిస్థితి వుంటే అదే బార్డర్ దాటించి ఏ కర్నాటక లోనో, మద్రాస్ లోనో, బెంగళూరులోనో అమ్ముతే 200 రూపాయలపైన వచ్చే పరిస్థితి వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు యిప్పటికైనా ఈ సమస్య ఎడల ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి పెట్టుప్రాయాలకు సంబంధించిన సన్నకారు, చిన్నకారు రైతుల సమస్యలను గుర్తించి వేరుశనగ పైన గల ఈ ఇన్‌డర్ స్టేట్ బ్యాన్ తీసి వేసి ఆ విధంగా ఒక నిర్ణయ పైన ప్రకటన చేయవలసినదిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. వేరుశనగ పండించే రైతాంగాన్ని అడుకోవలసినదిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. వరికి సంబంధించి ప్రొక్యూర్ చేస్తున్నారు. మిల్లర్ల, సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషన్ కూడా ప్రొక్యూర్ చేస్తున్నారు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా యిచ్చే ప్రొక్యూర్‌మెంట్ కాకుండా వాళ్ళకు ప్రత్యేకంగా 1:2, 1:1, యిలా ఒక పద్ధతి లేకుండా మిల్లర్లకు విపరీతంగా యిచ్చే పెర్మిట్స్ ద్వారా రైతాంగానికి వచ్చే రేట్ దెబ్బతింటున్నది. ఈనాడు వరికి, చెరకుకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. చెరకుకు సంబంధించి టన్ను ఒక్కొంటికి రూ. 190/- రూ. 200/- కు ఫ్యాక్టరీకి తోలే పరిస్థితి వుంటే దానికి బదులు వంట చెరకు వేసుకుంటే రైతుకు రెండు వందల రూపాయలు వచ్చే పరిస్థితి వుంది. చెరకు పండి చి, సంవత్సరం అంతా ఎరువు వేసి, దాన్ని కాపాడి ఈనాడు రూ. 185/- రూ. 190/-కి అమ్మే పరిస్థితి ఏర్పడడం నిజంగా శోచనీయం. రైతును కాపాడవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. బంపీన వర్గాలకు సంబంధించిన సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. మంచిదే. బంపీన వర్గాల సంక్షేమ కార్యక్రమాలను మిగతా ప్రభుత్వాలు చేయలేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంతకు ముందున్న ప్రభుత్వం బంపీన వర్గాలను గురించి ఆలోచన చేయలేదా అని అడుగుతున్నాను. విత్తు ముచా చెట్టు ముచా అని మీమాంస పెట్టుకొని ప్రయోజనం లేదు. ఇంతకు ముందున్న ప్రభుత్వం బియ్యానికి సంబంధించి ముతక బియ్యం

రూ. 190 లకు సర్దుబియ్యం రూ. 2.10 వాపున ఏర్పాటు చేయగల జరిగింది. ఆత్మధర ప్రజానీకం ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నిక చేశారు. చాలా సంతోషం. కిలో పెండు రూపాయల బియ్యానికి సంబంధించి ఇంకా మనం ప్రత్యేకంగా చర్య తీసుకోవలసిగా అవసరం వుంది. ఆంధ్ర, రాయలసీమ తెలంగాణా ప్రాంతాలలో 4 లేవ 5 ఎకరాల మెట్టభూమిని సాగుచేసుకుంటున్న చిన్న కైతులకు కూడా అనువచ్చు కార్డులు యివ్వాలి. అందరికీ సమానంగా ఈ పథకం అందుబాటులో వుండేలా చూడాలి. కేరళం 5 కిలోలు, లేదా 15 కిలోలు మాత్రమే కాకుండా బిస్త్రుతంగా అందరికీ పంపిణీచేసే ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రైడరాబాద్. విశాఖపట్టణం లాంటి నగరాలలో మాదిరిగా నిర్ణీత సమయంలో నిర్వాహనర చస్తువుల పంపిణీ కార్యక్రమం గ్రామంలోని రేషన్ పాప్ డిస్ట్ర గానీ, మరొకరు గానీ, తన యింట్లో వచ్చినప్పుడు యిచ్చే చద్దరి కాకుండా ఒక నిర్ణీత సమయంలో టైమ్ స్రకారం పంపిణీ చేయ వలసిన అవసరం ఎంతయిస్తుంది. ప్రత్యేకించి చుద్దాహ్నా భోజన పథకం నడ దృష్టికి తీసుకు వస్తాను. ఈ పథకం మొత్తం రాష్ట్రంలో చాలా ప్రాంతాలలో సర్పంచుల అధ్వర్యంలో వుంది. గ్రామానికి ఎన్నిక అయిన సర్పంచులకు ఆధిపత్యం వుండడానికి సేను చ్యతిరేకిని కాదు. సర్పంచ్ తన యింటి దగ్గర పాకశాంసు ఏర్పాటు చేసే వంటునుషులతో వంటచేయించి ఎనిమిది పది పాకశాలలకు సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది. సర్కార్ జిల్లాలోఅయితే గ్రామానికి ఒకసర్పంచ్ వుంటాడు. తెలంగాణా గ్రామాలలో ఒక సర్పంచ్ క్రింద 15 నుంచి 20 దాకా పట్టెలు వుంటాయి. అన్నీ చిన్నచిన్న పట్టెలు. 10,15 పాకశాలలకు చుద్దాహ్నం ఎండలో పైలు, రెండుపైళ్ళు నడచి భోజనం సరఫరాచేయడం, ఆ పంపిణీ విధానం ఏమంతమయింది కాదు. గ్రామంలోని టీచర్లకు, యితర వుద్యోగులకు బాధ్యత పెట్టింది. పంచాయతీ అధికారుల పర్యవేక్షణ పెట్టింది. సర్పంచ్ లకు ఆధిపత్యం పెట్టింది అంతేకాని బాధ్యత కాదు. సర్పంచ్ లను అడిగే అధికారం ఏ ప్రభుత్వానికి లేదని మనవి చేస్తున్నాను, భూ సంస్కరణల సంగతి తెప్పారు. గవర్నర్ గారు తమ ప్రసంగంలో. భూ సంస్కరణల అమలుకు సహకరించే విషయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ చిత్తశుద్ధితో వుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణలలో భూసంస్కరణలు బ్రహ్మాండమైనవి. ఈ సంస్కరణల విషయంలో మా కాంగ్రెస్ పార్టీ సహకారం అధికార పక్షానికి వుంటుంది. ఈ భూ సంస్కరణల విషయంలో ఏ విధమైన రాడికల్ చేజెన తీసుకురాదలచుకున్నా, అందుల్లో బలహీన వర్గాలకు ప్రయోజనం చేకూరుతుంది అంటే ఈ పార్టీ తరపున మీకు ఎల్లప్పుడూ సహకారం వుంటుందని, మీ వెనుక నిలుస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. భూ సంస్కరణలతోబాటు ఆర్బన్ సీలింగ్ కూడా తీసుకోవాలి. దాన్ని మీరు విస్మరిస్తున్నారు. పట్టణాలలో వేలాది ఎకరాల భూమి వుంటే, రక్షలాది, కోట్లాది రూపాయల ఆస్తులు వుంటే వారికి పరిమితి అవసరం లేదా అని అడుగుతున్నాను. పరిమితికి మించి వారి వద్ద వున్న ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకొని పేదలకు పంచవలసిన అవసరం వుంది. ప్రజలు తిరుగుదాటు చేసేసమయం వచ్చింది. కేరళం గ్రామ ప్రాంతా

లలో చూ సంస్కరణలు మాత్రమే కాకుండా, పట్టణ ప్రాంతాలలో అర్బన్ సీరింగ్ కూడా రావాలి. కేరళం నివాసంగా చూ తమే మిగిలి వుండరాదు. ఈ విషయం అందరూ గుర్తించాలని అనుచు వుంది. గవర్నర్ గారు తమ ప్రసంగంలో ఎన్నికల విషయం మాట్లాడారు. నేను వివాదానికి దిగదలచుకోలేదు.

ఎన్నికలకు సంబంధించిన సంస్కరణలు అనుచరం. అవి నిర్వహదాంశం. ఏవిధంగా ఎన్నికలు ఎరిగినా ఎర్క్వో ఒకచోట పౌరపాటు జరగక తప్పదు. కానీ బలహీన వర్గాల మీద, బహువర్గాలమీద హరిజనులమీద ఎక్కువ దౌర్జన్యాల జరుగుతున్నాయి. వారి గృహాలను అగ్నికి ఆహుతిచేసే పనులు కొన్ని జరిగాయి. వాటిని అరికట్టవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారికి పిజ్జి ప్రి చేస్తున్నాను. హరిజనులు పోలింగ్ బూతులకు రాకుండా వారిని అరికట్టడం, వారి గృహాలను దహనం చేయడం, హరిజనుల బలహీన వర్గాలవారి గ్రామాలను అగ్నికి ఆహుతి చేయడం ముచివని కాదు. ఈ విధంగా హింసకు రావు యిస్తే మన లను తిరిగి తిప్పకొడుతుంది ఎవరు పౌరపాటు చేసినా ఏపార్టీ పౌరపాటు చేసినా, అది కాంగ్రెస్ కాన్వీండి, తెలుగుదేశం కాన్వీండి, బలహీనవర్గాల ఇళ్ళు తగలపెట్టడం లాంటి అన్యాయాలు చేస్తే సహించరాదు. గుంటూరు జిల్లాలో, చిత్తూరు జిల్లాలోని మోతుకూరు అనే హరిజనవాడపైన, నెల్లూరు, కడప జిల్లాలలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో హరిజనులపై అత్యాచారాలు జరిగాయి. ఈనాడు పోలీస్ వారు గ్రామాల్లో ఏమి చెబుతున్నారంటే, పోలీస్ శాఖ నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించడానికి సిద్ధంగా వుంది, కాని మాకు పైనుంచి హయ్యర్ ఆఫీషియల్స్ నుంచి ఒత్తిడి వస్తున్నదని చెప్పడం జరుగుతోంది. వాట్ల నిజమే చెబుతున్నారా, లేక అధికార పక్షం వారికి చెడ్డపేరు రావడానికి యిలా చెబుతున్నారా? నాకు తెలీదు. ఈ సందర్భంగా శాంతి భద్రతలను కాపాడటంలో ఎన్నికల తరువాత కూడా జరిగే సంఘటనల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించవలసి వుంది, నిర్దుష్టమైన ప్రకటన చేయవలసివుంది. పరిశ్రమలకు సంబంధించి గవర్నర్ గారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా ఆమెరికా వెళ్ళారు. అక్కడి నాన్ రెసిడెన్షియల్ ఆంధ్రులకు కలుసుకొని వారు పరిశ్రమల స్థాపనకై తమ పెట్టుబడిని ఆంధ్రలో పెట్టవలసిందిగా కోరడం, అక్కడికి బ్రహ్మాండమైన టీఎంతో వెళ్ళి అక్కడ విషయాలను చర్చించారు, చాలా సంతోషం. తిరిగి వచ్చిన తరువాత అక్కడి నాన్ రెసిడెన్షియల్ ఆంధ్రులు రూ. 150] కోట్లదాకా పెట్టుబడి పెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారని ప్రకటన చేశారు. ఈ పర్యటన ఫలితాలను ముఖ్యమంత్రి మరొకసారి ప్రకటిస్తే సంతోషిస్తాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖారీ పరిశ్రమలకు సంబంధించి, ఖారీ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి, ఖారీ నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి, ఖారీ విద్యుచ్ఛక్తి కార్యక్రమాలకు సంబంధించి, కేంద్రంతో మీరు చేసే సంప్రదింపులకు మా కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి వ్యతిరేకంగా సహకారం ఎల్లప్పుడూ వుంటుంది. అన్ని పక్షాలవారం కలిసి మన రాష్ట్రానికి

వ్యక్తికి కృషిని సాగిద్దాము. ఇంతకుముందు చెప్పినట్లుంటే మండలం విషయంలో నిర్ణయం ప్రకటన చేయాలి. ఈ యర్. ఆర్. ఇ. సి. ప్రాజెక్ట్ ఛార్జ్ ప్రోగ్రామ్, మొదటి నుండి తప్పిదొకటి నడుస్తున్నది. ఎన్నోసార్లు ప్రభుత్వంలో వుండగా ప్రభుత్వానికి తెన్నడం జరిగింది. ఇంతకుముందు పనికి ఆహార పథకం (నేషనల్ రూరల్ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రోగ్రామ్) కేంద్ర ప్రభుత్వం రూపొందించిన విధంగా మన రాష్ట్రంలో అమలు జరుగడంలేదు. గ్రామాల్లో ఈ ప్రోగ్రామ్ ను విల్డ్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్లు, బ్లాక్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్లు, బ్లాక్ కు సంబంధించిన ఎక్స్ పెన్స్ ఆఫీసర్లు పేరుతో అమలు జరుగుతోంది. ఈ పథకం క్రింద పనిచేసే కార్మికునికి పనికి, డబ్బుకు బదులు ఆహార ధాన్యాలు అందించాలి. ఈ పథకాన్ని యిప్పటికీ అయినా సరిదిద్ది అమలు జరిగేలా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ పథకం కాపీని ముఖ్యమంత్రిగారు తెప్పించి, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం పథకం అమలు జరిగేలా చేయాలి. గ్రామీణ ప్రాంతంలో రహదారి పొకర్కాలు ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రత్యేకించి గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ కార్యక్రమంలో మంచి చాలా వెనుకబడినాము. నూటికి డెబ్బది, ఎనుబది శాతం విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ జరిగిందనుకున్న జిల్లాలలో, రాయలసీమ, తెలంగాణా లేక ఆంధ్ర జిల్లాలలో కూడా ఈ శాతాన్ని మెయిన్ విల్డ్ జెస్ట్ మాత్రమే సాధించడం జరిగింది. కాని చిన్న చిన్న తండాలలో చిన్న చిన్న పల్లెలలో విస్తరణ జరుగలేదు. హరిజన బస్తీలలో చిన్న చిన్న పల్లెలలో కరెంట్ పోల్ వేసుకోవడానికి రూ. 500/- కట్టందని విద్యుచ్ఛక్తి అధికారులు అడుగుతున్నారు. ఇది యద్దార్థ విషయం. ఈ చిన్న చిన్న గ్రామాలలో కరెంట్ శాంక్షన్ కు ఈ నియమ నిబంధనలను తీసి వేయండి. ఎండ్ లెస్ టోరు వారు పంచాయతీ కోరినప్పుడు ఈ నిబంధనలను ఎత్తివేసి పోయి గ్రాంట్ చేయాలి. ఈనాడు డీసెల్, కిరోసిన్ ఛార్జ్ లో పోల్చుచూసినప్పుడు కరెంట్ ఛార్జ్ తక్కువగా వున్నాయి. అందువల్ల కరెంట్ పట్ల లైతుల ఆకర్షణ పెరిగింది. అందుకని కనీసం విద్యుచ్ఛక్తి ఛార్జీలు అయినా తగ్గించాలి. రూరల్ ఎంప్లాయిమెంట్ కార్పొరేషన్ (ఆర్. ఇ. సి) ఈ స్క్వామ్ తయారుచేసిన వారికి డబ్బు యిస్తుంది. అందుకే ఆంద్రప్రదేశ్ ఈ విషయంలో వెనుకబడరాదు. ప్రతి తాలూకాకుండి ఆర్.ఇ.సి. స్క్వామ్ తయారుచేసి స్పెషల్ అగ్రికల్చరల్ ప్రోగ్రామ్, స్పెషల్ ట్రైబల్ ప్రోగ్రామ్, హరిజన బస్తీలకు ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రోగ్రామ్ తయారుచేసి పంపితే ఆర్. ఇ. సి. వారు గ్రాంట్ యిస్తారు. ఆ కార్పొరేషన్ లో ఈనాడు ఆంధ్రుడే అధ్యక్షుడుగా వున్నాడు. వారి సహకారం వినియోగించుకొని గ్రామాలకు వెలుగు తేవాలి. ఇంతకుముందు అమలులోవున్న స్క్వాములాగా మళ్ళీ ఒక్కొక్క శాసనసభ్యునికి మూడు గ్రామాల చొప్పున కేటామించి సరిగా అమలు జరిగేలా చేయండి. ఈ కేటాయింపు పద్ధతి గత 30 సంవత్సరాలుగా వున్నదే, కొత్తది ఏమీకాదు. శాసనసభ్యుడు వెళ్ళి అడిగినా అక్కడి అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ రూ. 500/- యిస్తే పోల్ వేస్తారు. ఇక శాసనసభ్యుడికి ఏమీ గౌరవం వుంటుంది. ఈనాడు హరిజన బస్తీలకు పోల్ యివ్వడానికి యిబ్బంది వుంది. ట్రాన్స్

పార్మర్ వుంచే కండక్టర్ వుండడు, కండక్టర్ వుంచే పోల్ వుండడు, యిన్నీ వుంచే ఎస్టిమేట్ వుండడు, ప్లాన్ వుండడు, ఇదీ పరిస్థితి. విద్యుచ్ఛక్తి అధికారులను, శాఖను మందలించాలి, దాన్ని రివైట్ చేయాలి, అసలు ఏ ప్రభుత్వం అయినా అపకీర్తి పొందుకు విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ చలననే. విద్యుచ్ఛక్తి శాఖను రి ఆర్గనైజ్ చేయడానికి ప్రజా ప్రతినిధులతో డిస్కం కమిటీను పెట్టి విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ కార్యక్రమం వెంటనే చేయడని మా పార్టీ తరపున విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

1-00 p.m.

విద్య. ఎన్నో కాలేజీలు పెట్టారు. చాలా సంతోషం వెనుకపడిన ప్రాంత మైన చిత్తూరు జిల్లాకు రాప్సన్ ఫర్ కడితే యిచ్చారో, లేకుండానే యిచ్చారో తెలియదు. డిజిల్ సడ ఎన్జిన్ నోటిఫికేషన్ యిచ్చేయిందు చేసి వుంటే ఎంతో హర్షించి వుండేవాణ్ణి. పేషంబర్లకు చదువుకొనే అవకాశం కలుగజేస్తూన్నారని సంతోషించేవాణ్ణి. ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ చిత్తూరు జిల్లాలో 7,8 కాలేజీలు వచ్చాయి. ఇది మంచిది కాదు. అయితే ఒక మంచి పని జరిగింది. దాన్ని గురించి అభ్యంతరం చెప్పడం లేదు. వెనుకపడిన ప్రాంతాలలో కాలేజీలు పెట్టడానికి కార్పస్ ఫండ్ కట్టే పద్ధతి లేకుండా చేయాలి. ప్రజలు భరించే పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వమే భరించవలసిన అవసరం వుంది. మంచినిది సమస్య. విశేషముగా డిజిల్ వేస్తున్నారు. 10 సంవత్సరాల నుంచి వేస్తున్నారు రాయలసీమ తెలంగాణ ప్రాంతాలతో భూగర్భ జలాలు లోపలకు పోతున్నాయి. ఇదే విధంగా మరొక 10, 15 సంవత్సరాలు జరిగితే రాయలసీమ ఎడారిగా తయారయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. కనక పెక్కోవన ట్యాంక్స్ కట్ట వర్షాలు పడినపుడు వాటర్ లెవల్ పెంచితే తప్ప లేకపోతే ప్రయోజనంలేదు. గ్రామీణ మంచినీటి పథకాలు నత్త చడగా నడుస్తున్నాయి. 1,2 సంవత్సరాలైతే ముడుపు జరగడం లేదు. రూరల్ వాటర్ సప్లయి సమీక్షలను, సమన్వయము చేసి పని రిగేచిఫంగా చూడాలి. ప్రతిరక్షాలు చేసి నిర్మాణాత్మక విమర్శలను స్వీకరించాలి. రాష్ట్రాభివృద్ధికి అనువైన కేంద్రంపైన వత్తిడి తెచ్చి సచ్చ తెప్పే విషయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ కృషి చేస్తుందని, మా పార్టీ ప్రభుత్వంతో సహకరిస్తుందని మంచి చేస్తూ శంకు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. బి. రామారావు : గౌరవనీయులైన అధ్యక్షా, ఎంతో ఆదరంతో, అభిమానంతో, ఉత్సాహంకొద్దీ సుమారు 35 మంది వివిధపక్షాలను చెందిన గౌరవసభ్యులు సమన్వితమైన సూచనలపై చిరుదుకు నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతా నమస్సులు అంద చేస్తున్నాను. పార్టీలు వేరు కావచ్చు. సిద్ధాంతాలు వేరు కావచ్చు. ధ్యేయ రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధినే అందరూ కోరుకుంటున్నాము. ఉత్తమోత్తమమైన రీతిలో చక్కని చాలనేదే అందరి బాధ్యత. ఈ విషయంలో మా ప్రభుత్వం పూర్తిగా సహకరిస్తుందని అందరికీ సవిధంగా మనవిచేస్తున్నాను. వాణి బాధ్యతను వారు నిర్వహించాలి. అంత మైన సూచనలపై వున్న సహృదయముతో స్వీకరించడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమాత్రం వెనుక

కాడదు. మా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని మరొకసారి సవిషయంగా తెలియజేస్తున్నాను. కుల, మత, వర్గభేదాలు కాని, ప్రాంతీయ భేదాలు కాని ఏమాత్రంనూ సిద్ధాంతాలలో లేవు మా పార్టీకి లేదు. ఏమైనా సరే ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్రాభివృద్ధికి అంకితమైన ప్రభుత్వం యిది. ఏ విధంగానూ ఏవరికీ, ఏ అన్యాయం జరగకుండా, ఏ విధంగా సమగ్రాభివృద్ధిని చేసుకోగలము, ఉన్నతమైన స్థాయిలో కృషి చేయగలము, అట్టడగు, దడుగు వర్గాల ప్రజల సంక్షేమానికి కృషి చేయగలము. ఏ విధంగా సమాజానికి తృప్తిని, భుష్టిని, పుష్టిని యివ్వడానికి వీలు వుంటుందో ఆ విధంగా అన్ని విధాల కృషి చేయాలనేది మా ప్రభుత్వ లక్ష్యం. ఆ విధంగా కృషి చేస్తుంది. ఎన్నికలగురించి మనవిచేశాడు. ప్రభుత్వ పరమైన విధానాన్ని చెబుతున్నాను, పోలీసు డిపార్టుమెంటువారికి ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది, శాంతిభద్రతలకు ముప్పు కల్గించేవారిని ఎవరినీ తప్పించడానికి వీలులేదు. నిర్దాక్షిణ్యముగా ధర్మము, న్యాయము అయిన పద్ధతిలో వ్యవహరించాలని పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది, ఏవరి దగ్గరయినా మారజాయుధాలుంటే ముందే వాటిని సేకరించాలని ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది, ఎన్నికల శాంతియుత వాతావరణములో జరిగాయా లేదా అంటే ప్రతి చోట జరగకపోవచ్చు కాని ఈ విధమైన ఆదేశాలు, చర్యలు తీసుకోకపోతే ఎన్నికలు శ్రాంతి వాతావరణములో అయ్యేవి కావు. మనము ఈ శాసన సభలో కూర్చోని వుండేవారము కాదు. 78 పోలింగ్ కేంద్రాలలో మాత్రమే రిపోలింగ్ వచ్చింది. అంటే ఎంత చక్కగా, ఎట్లా జరిగాయి అనేది తెలుస్తుంది. గ్రామాలలో ఏ పార్టీవారు చేశారు, ఎవరు చేశారనే విషయంలోకి వెళ్ళడం లేదు. ప్రభుత్వ పరమైన విధానంగురించే మాట్లాడుతున్నాను. సంతృప్తిరహితమైన విధానాలను అసలందించడంవల్ల ఈ ఎన్నికలు చాలా ప్రశాంతముగా జరిగాయని మనకు పూర్వరంగా చెబుతున్నాను. ప్రతి విషయానికి డిపార్టుమెంటును అవమానించడం మంచిది కాదు. వారి ధర్మాన్ని వారు నిర్వహించారు. కనుక ఈ విధంగా ఎన్నికలను జరుపుకోగలిగాం కొన్ని రిపోర్టును బయట పెట్టదలచుకోలేదు. ఒక పార్టీ ఒక వ్యక్తి అని ప్రస్తావించడం నా పరమంగా జరగదు. 6 కోట్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల ప్రతినిధిగా నా హుందాను నేను రాపాడుతాను. మంచి విధానాలకు అంకితమైనవారు ఆ అంకితమైన భావముతో మా ప్రభుత్వంతో సహకరించాలని కోరడం జరుగుతోంది. అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయం చెప్పగలగితే సామాన్య ప్రజానికానికి నిత్యావసరస్తువులైన తిండి, బట్ట, నీడ కల్గిస్తామని హామీ యిచ్చాము. అన్నార్తులై చాలేరే బ్రతుకుతున్న ప్రజానీకము, కన్నీటితో కడుపు నొప్పు కొనే ప్రజానీకం సంక్షేమానికి మా ప్రభుత్వం అంకితమైనది. కాంగ్రెసుపార్టీ 36 సంవత్సరాలు పాలన చేసింది. మేము చచ్చి 2 సంవత్సరాలైంది. వారి 36 సంవత్సరాల పాలనాకాలములో ఏవిధమైన న్యాయం జరిగింది చర్చించ దలచుకొనలేదు. ఈనాటికి సూటికి 52 మంది దానద్రోహి రేఖకు దిగువన ఉన్నారు. దానికి కారణమేమిటి? సమాజ ఘర్షమైన న్యాయాన్ని ఎవరికి అందించాలి? అదర్హమైన ప్రభుత్వం ఏ విధంగా నడపాలి? ఇప్పుడు

52 శాతం ఓట్లు యిచ్చి గెలిచిన పేదవారి పట్ల విశ్వాసము పురాలి వారికి ఈ ప్రభుత్వం ద్వారా మంచి జరుగుతుందని వారు అభిస్తున్నారు. వారికి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అందించాలనే ఈ ప్రభుత్వ విధానంలో భాగం. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యము యిస్తున్నామంటే ఎన్ని యిబ్బందులకు రోనై చేస్తున్నది తెలుసు. మనకు 22 1/2 లక్షం టన్నుల బియ్యము కావాలి. కేవలం 10 లక్షల టన్నులు సెంట్రల్ ఫూల్ నుంచి తీసుకొంటున్నాము. ఒక లక్ష టన్నులు మతక బియ్యము, 4 లక్షల టన్నులు మధ్యకకము, 5 లక్షం టన్నులు మేలుకకము వారి లెవీనుంచి తీసుకోడానికి అనుమతి వుంటే మతక బియ్యాన్ని 205 రూపాయలకు, మధ్యకకం బియ్యాన్ని ఇస్తా 220 రూపాయలకు, మేలుకకం ఇస్తా బియ్యాన్ని రు. 235 రూపాయలకు సెంట్రల్ లెవీ ఫూల్ నుంచి మనకు అందుతున్నాయి. దీనికోసం 55 కోట్లు సబ్సిడీగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యివ్వలసిస్తున్నది. 12 1/2 లక్షల టన్నుల విషయం ఏమి చేయాలి? కొంతమందికి కూడుపెట్టి, కొంతమందికి కూడు పెట్టకుండా ఆకలితో చచ్చేట్లు చేయాలని ఉద్దేశ్యం కాదు. మిగతా 12 1/2 లక్షల టన్నులు ఓపెన్ మార్కెటునుంచి సేకరించడానికి ఈనాడు రు. 118 కోట్లు సబ్సిడీగా యివ్వాలని స్ట్రోండ్. మొత్తము రు. 168 కోట్లు కేవలం కిలో రెండు రూపాయల బియ్యానికి సబ్సిడీగా యివ్వలసివున్నది. ఇవి వారి కార్యక్రమం అని కొంతమంది పెద్దలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు అన్నారు. వారి పేర్లు చెప్పదలచుకొనలేదని ముందే మనవి చేశాను. వారి కార్యక్రమమే అయితే కాదనడంలేదు. రు. 168 కోట్లు సబ్సిడీ యివ్వగలిగితే నేను వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తాను.

అదేవిధంగా గృహ నిర్మాణ పథకం వుంది. ఏ ప్రభుత్వమూ చేయని నూతన విధానాలను ఈ ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నది. మనం మేడల్లో వుండి, శాసన సభలో ఎ. సి. రూమ్మరో కూర్చుని చర్చించడంకాదు, సామాన్య మానవునికి ఇంట్లు నిర్మించడమే ఈ ప్రభుత్వ ద్వేయమని మనవిచేస్తున్నాం. ఒక పాకలో, ఒక గుడిసెలో పేదవారిని వుంచడం మా ధ్యేయంకాదు. పక్కా ఇంట్లు నిర్మించి ఇవ్వాలనే ధ్యేయంతో ఈ రెండు సంవత్సరాలలో లక్షా డబ్బయవేం ఇంట్లు నిర్మించి పేదలకు అందించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాక 7 లక్షం పైచిలుకు మందికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ తే కాదు, 18 లక్షలమందికి గ్రామాంలో పుష్పవారికి పృత్తి సంచంధించిన పతికరాలు, కుట్టు మిషనులు ఇచ్చి వారికి జీవనభృతి కల్పించడం జరిగింది. అదేవిధంగా విద్య వుండి పని లేకుండా వున్నవారికి ప్రత్యేకంగా గ్రామాంలో వున్నవారికి గ్రామోదయ పథకం. పెట్టి 25 వేల మందికి గ్రామాంలో సహాయపడటం జరిగింది. ఇవి జాతీయ కార్యక్రమమే కావచ్చు. యూనియన్ ప్రభుత్వము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అనే బేధభావం మాకులేదు. ఏదోమేగినా ఎందు కాదీనా, పొగడరా నీ తల్లి భూమి భారతీని అన్నట్లు నేను ముందుగా భారతీయుడ్ని, భారతదేశంలో ఒక భాగం ఆంధ్రప్రదేశ్ అనే భావంతోనే నేను మాట్లాడు

తున్నాను. యూనియన్ ప్రభుత్వంతో వేర్పాటు చేసుకోరడంలేదు. యూనియన్ ప్రభుత్వంతో కన్ఫ్రంట్ చేషన్ ఆదేశి మా ఉద్దేశ్యంకాదు. మన రాష్ట్ర ప్రజల పేదరికాన్ని, నిర్మాణించకం, వారి బాధలు తీర్చడం, వారికి కావలసిన అసరాలు అందించేయడం అదే మా ద్వేయం అని సవివరంగా మనవిచేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా గ్రామీణాభివృద్ధి విషయం చర్చిస్తున్నాడు అప్పదాత రైతు, దేవానికి వెన్నెముక రైతు. రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని కండలు విరిగేటట్లు పనిచేసే రైతుకు మేలుచేసే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నామా అంటే లేదనే చెప్పవచ్చు. అది కేరళం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతిలో లేదు. ఈనాడు ధరలు నిర్ణయించే అధికారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతుల్లో లేదు. ఎగ్రికల్చరల్ ప్రైస్ కమిషన్ లో మనకు ప్రాతినిధ్యంలేదు. ఉన్న చెరువు 250 రూపాయలు నిర్ణయిస్తే న్యాయంగా వుంటుందని నేను ఉత్తరం వ్రాశాను. దానికి వారు నిర్ణయించింది 140 రూపాయలు. ఇది ఏవిధంగా న్యాయం, రైతుకు ఏవిధంగా సంతోషం జరుగుతుంది? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సలహా ఇవ్వగలదు కాని దానికి అధికారంలేదు. కేరళం ప్రభుత్వ పరంగావున్న తోఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో, కండసారి ఫ్యాక్టరీలలో ఉన్నాకు 50 రూపాయలు, పర్వేష్ ట్యాక్స్ లో పది రూపాయలు ముదరాగా ఇలా మొత్తం 60 రూపాయలు అదనంగా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది మా ప్రభుత్వం చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ధాన్యం పండించే రైతుకు క్వింటాల్ కు అదనంగా పదిరూపాయలు ఇస్తున్నాము. పత్తి పండించే రైతుకు ధరలేదు. మనకు ఎగుమతిచేసే అధికారంలేదు. కేంద్రం తన చేతుల్లో పెట్టుకున్నది. ఇందులో మధ్య దళారీలు ఎందుకు వుండాలి? ఈ రోజు పొగాకు పండించే రైతులకు, ఉత్పత్తిదారులకు సహాయ పడటానికి సహకార సంఘాల ద్వారా వారికి సరైన ధర ఇప్పించటానికి, కొనుగోలు చేసుకోటానికి వీలుగా రెండు కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో వారికోసం నిధి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. హార్వెస్టర్ కు సంవత్సరానికి 50 రూపాయలే విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయం ఉన్నా రైతులకు ఈ ప్రభుత్వం సహాయ పడుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. కరువు రాకకాలా వరదలు వచ్చిస్తప్పుడు ఏవిధంగా సబ్సిడీ ఇవ్వాలి, ఎరువులు, విత్తనాలు ఏవిధంగా సఫల్యం చేయాలి అనే విషయంతో వారికి చేతనైనంత సహాయం అందజేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు వేరుసెగ గురించి చెప్పారు. మధ్యదళారీల లాభాలు పొందుతున్నారు. అలాగాక పండించిన వారికే ప్రయోజనం దక్కాలని యిచ్చే బస్తాల వరకూ వారు తీసుకోటానికి అనుమతి ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు ఇచ్చిన విలువైన సూచనలను ఈ ప్రభుత్వం గౌరవిస్తుందని, పరిశీలిస్తుందని, సభ్యులు చేసిన సూచనలన్నీ రికార్డు చేయబడ్డాయి కనుక వాటిన్నీటిని పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మనకు పోలీసుల, ఇన్స్పెక్టర్లు, పోలీసులు, ఖిమా, జ్యూరం, పదద రాజస్వామీ ప్రాజెక్టులు అనేకం వున్నాయి. వీటికి సి.పి.డబ్ల్యు.సి. వారి పట్టవన్నీ అంది

చకపోవడంవల్ల ఆగిపోయాయి. ప్రతివానికి వారి అనుమతి కావాలి. అలాగే తెలంగాణ ప్రాజెక్టు వుంది. అలాగే వరదల సాగు ప్రాజెక్టు వుంది. ఏదో 40 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో చెట్లూ చేమలూ చూపులు అనుర అపామని అంటున్నారు. ఇది మార్కెటా ధర్మమా? ఇటు వంటి చిన్న అటవీలు పెట్టినా మనం వాటిని సాధించాలి. దానికి మనమందరం కృషి చేయాలి. జాతీయప్రాజెక్టులుగా తీసుకోవే విషయం గురించి గౌరవనీయులు చెప్పారు. పోలవరం నిర్మించుకోవాలంటే దాని అంచనా 1200 కోట్ల రూపాయలు. ఇప్పుడు రూ. 1500 కోట్లకు దాటవచ్చు. రాష్ట్రానికి వున్న సనరులతో దీనిని ఏవిధంగా మనం నిర్మించగలమో మనం అందరం ఆలోచించాలి. ఏలేరు కాలననుండి విశాఖ స్టీల్ ప్లాంటుకు నీరు అందించడానికి రూ. 50 కోట్లు ఇస్తుండని కేంద్రాన్ని అడిగాము. మా దగ్గర నిధులులేవు రసీను అప్పుగానైనా ఇస్తుండి అని అడిగినా ఇవ్వలేదు. ఎందుకు ఇవ్వలేదో అర్థం కావడంలేదు. అప్పుగానైనా ఇవ్వవచ్చుకదా. మరి ఏందుకు ఈ విషయంలో జాప్యం అవుతున్నదో మాకు తెలియడంలేదు. ఇందులో దురభిప్రాయం వుందనే భావం మా మనసులో లేదు. యూనియన్ ప్రభుత్వం ఇలామాపల్లె చేస్తున్నదని నేను అనడంలేదు, అనను అని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఆహార సమస్య కేరళం రాష్ట్ర సమస్యకాదు. మన రైతులు 110 లక్షల టన్నులను పైగా ఆహారధాన్యాలు పండిస్తున్నారు. పండించినంత మనం తినడంలేదు. మనం తినగా మిగిలింది ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపిస్తున్నాము. ఇది జాతీయ సమస్య. మనకు సరేడగా మిగిలింది పంపిస్తున్నాము. ఇది జాతీయ సమస్య అయినప్పుడు సెంట్రల్ ఫూల్లో వారు ధాన్యం తీసుకుంటున్నప్పుడు ధాన్యాన్ని పండించే రైతుల సమస్యకూడా జాతీయపరంగా ఆలోచించాలని కోరడం జరిగింది. వంశధార విషయంలో అర్థంపాలు చెబుతున్నారు. కొంతభూమి మునిగిపోతుండటాన్ని చూసి ముఖ్యమంత్రిని, నన్ను కలపండి, మేము సంప్రదించుకొని ఒక ఏర్పాటు చేసుకుంటాము అని రెండు సంవత్సరాలనుండి యూనియన్ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూనే యున్నాను. అది ఇంతవరకూ వారు ఏర్పాటు చేయలేదు. ఇచ్చంపల్లి ఇంటర్ స్టేట్ ప్రాజెక్టు, మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడు రాష్ట్రాలకు సంబంధించింది. మూడు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులూ ఒకచోట కూర్చుని చర్చించుకొని ఒక జాయింట్ బోర్డు ఏర్పాటు చేసుకుంటే, సంతకాలు పెట్టుకుంటే సి.పి.డబ్ల్యు. పరిష్కారం సాధించవచ్చు, పని మొదలుపెట్టవచ్చు. అని రెండు సంవత్సరాలనుండి మేము తెలుపుతున్న ఇందులో జాగు జరుగుతున్నది. ఇది మా ప్రభుత్వం చేతుల్లో లేదు. ఈ సభలోని అన్ని పక్షాలవారూ మాతో సహకరిస్తే ఇది పరిష్కారం అవుతుంది. అందరూ అభిగ్రహించని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే శరిత్రమల విషయం. గోదారి పర్తిలై జర్నల్ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించి పని జరుగుతున్నది. అదేవిధంగా గోదారి పర్తిలై జర్నల్ ఫ్యాక్టరీ విషయములో కో-ప్రమోటరును ఏర్పాటుచేయడం అది కూడ పని ప్రారంభించడం జరిగింది. మంగళగిరి పైన్

ఫ్యాక్టరీ అనుమతి ఇవ్వడం అపి మొన్ననే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు పరిష్కరించిన యిచ్చారు. కాబట్టి వెంటనే దానికి చూడ కో ప్రమోటరును ఏర్పాటు చేయడం ఒంగింది, అది పూర్తిగా పని ప్రారంభించడం ఒరుగుతుందని సోదరులను చూచి చేస్తున్నాను. అభివృద్ధి రాష్ట్ర ప్రమాణ విషయములో చెప్పారు. ముఖ్యంగా రాయలసీమ సమస్యల గురించి చెప్పారు. రాయలసీమ సమస్యల విషయంలో ఏ మాత్రం విస్మరించడం జరుగదు. ప్రాంతీయభావాలు వద్దు, ఆ ప్రాంతీయ భావనే మనం వాడకక్కరలేదు. అందరము తెలుగువాండు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు చెందినవారము అని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ విషయములో అయినా ప్రతి ఒక్కరికి బాధ్యత వుంది. ప్రాంతీయ భావం మాట రాకుండా అందరం కూడ పని సమగ్రమైనటువంటి రాష్ట్రాభివృద్ధికి పాటుపడవలసిని ఆసరం వుంది. ఈ రోజు మా రాయలసీమ, మా తెలంగాణ, మా కోస్తా ఆరే బేధభావం లేకుండా అందరం కలిసి కృషి చేద్దామని మా ప్రభుత్వం మీ అందరిని ఆహ్వానిస్తున్నది. మీ అమూల్యమైన సలహాలను ఆహ్వానిస్తున్నది. ఏదో ఒకరు చాసేది కాదు. ఇటీ ఆరు కోట్ల ప్రజాసేకానికి సంబంధించిన సమస్య. కాబట్టి దీని విషయములో ప్రతి ఒక్కరు భాగస్వాములు కావడానికి అవకాశం వుంది, అధికారం వుంది. మీరందరు కూడ మా ప్రభుత్వ ఆలోచనలో పాలు పంచుకో వచ్చని ప్రతి ఒక్కరికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇందాక వారు చెప్పారు. ఆ కుడి కాలవ విషయంలో పూర్తిగా మైలదరం రిజర్వాయరు బుగ్గవంక వరకు కూడ దానిని తీసుకుపోయి అక్కడ సంపత్తిగా అందించాలని వుంది. అదే విధంగా 250 మె. వా. విద్యుచ్ఛక్తి కర్మాగారాన్ని చూడ అక్కడ నెలకొల్పాలనే నిర్ణయం ప్రభుత్వం తీసుకున్నది. అదే విధంగా ఎన్నో కరువులు అందించడానికి వీలుంటుంది. ప్రతి మెరకప్రాంతాన్ని ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలో అది చేసుకోవడానికి మా ప్రభుత్వం సంసిద్ధంగా వున్నది మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు పచ్చని పంటతో పల్లెంను అభివృద్ధి చేయడమే ప్రభుత్వ ఆద్యం ప్రతి భూభాగం కూడ - అది వీలు లేకప్పుడు పారిశ్రామికవంతంగా దానిని అభివృద్ధి చేయడానికి ఏ మాత్రం కూడ వెనుదీయకుండా కృషి ఒరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎన్నో పరిశ్రమలను ఆ విధంగా ఎగువ ప్రాంతాల వారికి ఏర్పాటు చేయబడి వున్నవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్కూటర్స్ మోపెడ్ యూనిట్లు తిరుపతిలో పెట్టాండుంటున్నాయి. అట్లాగే స్పన్ సిల్క్, నేస్ట్ సిల్క్ రోలింగ్ యూనిట్ ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలని, అదే విధంగా 'సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఒకటి, రాయలసీమలో, ఎంక్ట్రాక్ కాంక్రెట్ ఒకటి తిరుపతిలో, అదే విధంగా 250 మె.వా. థర్మల్ స్టేషను రాయలసీమలో ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుందని మనవి చేస్తున్నాను కాబట్టి ఎప్పుడూ ఏ ప్రాంతం వారికి అభ్యయం అంది జరుగదు. అంతా మనదే, మనమందరం ఒకటే అనే భావం ప్రతివారు గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయములో రెండు సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వం ఎంత అభివృద్ధి చేసింది మీకు మనవి చేస్తాను. 1981-82 లో మన యాన్వర్ ఫ్లాస్ అవుట్ 539 కోట్లు వుంటే 1984-

85 లో రూ. 978.31 కోట్లను పెరిగింది అనే దేనిపై పెరిగిందో దయతో అర్థమవుతుందని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా రాష్ట్రపాదాంశం 1981-82లో రూ. 3,896 కోట్లు వుంటే యిప్పుడు అది రూ. 4,278.63 కోట్లను పెరిగిందంటే ఎందుకు యీ విధంగా పెరిగిందో దానికి కారణం ఏమిటో అర్థమవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే తలసరి ఆదాయం 81-82లో 716 రూపాయలు వుంటే యిప్పుడు అది 755 రూపాయలకు పెరిగిందంటే దానికి కారణం ఏమిటో గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా పవర్ జనరేషన్ అ రోజు 9077 మెగావాట్ కిలో వాట్స్ వుంటే యీనాడు 10,900 కిలో వాట్స్ కు పెరిగిందంటే దానికి కారణం ఏమిటో అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. 1981 లో ఒక లక్ష 88 వేల యిండ్ల స్థలాలు అయితే యీ రోజు 31 లక్షల 17 వేలకు పెరిగిందంటే కారణం ఏమిటి అనేది గుర్తించాలి. అదే విధంగా హరిజన సంక్షేమ కార్యక్రమాల కొరకు అర్థిక వ్యయం పెరిగిందని సహాయం అరోజు లక్ష 50 వేల 431 కుటుంబాలకు జరిగితే యీ రోజు 2 లక్షల 73 వేల 676 కుటుంబాలకు ఆ కార్యక్రమం అందజేయబడింది. ఇలాగ ఒక లిఫ్ట్ వుంది. ప్రభుత్వపరంగా జరిగినటువంటి వివరాలు అందిస్తున్నాను. అట్లాగే యీ రోజు మనకు యూనియన్ ప్రభుత్వం నుండి వచ్చే సహాయాన్ని గమనించాలని అన్ని పక్షాలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. 1980-81 లో రూ. 465 కోట్లు యాన్వల్ ప్లాను వున్నప్పుడు రూ. 190 కోట్ల సహాయం యిచ్చారంటే అది 35.35 పర్సెంటు సహాయం అద జేయబడింది. అదే 1984-85 లో రూ. 978 కోట్లకు యాన్వల్ ప్లాను పెరిగినప్పుడు కేవలం రూ. 248 కోట్లు మాత్రమే యిస్తే అది 25.35 పర్సెంటు అది కేంద్ర సహాయం అని మనవి చేస్తున్నాను. పెరగడంసింది పోయి మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చే సహాయం తరగడానికి కారణం ఏమిటి అనేది పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు మన రాష్ట్రానికి వ్యవస్థలో పెట్టుకొని అర్థమవుతుందని ప్రతి ఒక్కరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

పోతే మైనార్టీస్ సమస్యల గురించి చెప్పారు. 30 పర్సెంటు ముస్లిం సోదరులు వున్న చోట ఉర్దూను రెండవ అధికార భాషగా గుర్తించడం జరిగింది. 15 పర్సెంటు వున్న చోట వారి వ్యవహారాలు పుత్తర ప్రతుత్తరాలు ప్రభుత్వపరంగా వున్నవి, ఉర్దూలో చేయడం జరుగుతుంది ఈనాడు ముఖ్యంగా మైనార్టీస్ కొరకు మైనార్టీస్ కార్యరేక్షను ప్రారంభించడం జరిగింది. బీహార్ రాష్ట్రములో వుంది, మన రెండవ రాష్ట్రం. కోటి రూపాయల పెట్టుబడితో అన్ని సంఖ్యాకవర్గాలవారికి అర్థిక సహాయం చేయాలని యీ విధంగా చేయడం జరిగింది. 50 లక్షలు ఎక్సాన్స్ గా యివ్వడం, మిగతా 50 లక్షలు అది భర్తీ పెట్టడం తరువాత వెంటనే అందించడం జరుగుతుంది. కోటి రూపాయల పెట్టుబడితో యిన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ నిర్మాణం జరిగింది. ఓర్వో సిటీ విషయంలో రూ. 30 కోట్లు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు మంజూరు చేయడం జరిగింది. కులీ కుతబ్ షా అధిపతితో

చర్చించి చార్మినార్ నుండి ఫలక్ ను మా వరకు వుండే రహదారిని వెదల్పు చేపడడానికి గాని, మంచి లైట్లు, డ్రేన్ షా, మంచినీటి సరఫరా విషయంలో గాని ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. అల్ప సంఖ్యాకులకు పరిపూర్ణమైనటువంటి రక్షణ కల్పించడము లో వారి ఆచార కులకట్టుబాట్లను, వారి ధర్మాలను పరిరక్షించాలనే విధానం ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నదని సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను. ఏ మతం అయినా ఏ కులం అయినా పూజ్య బాపూజీ ఏదైతే చెప్పారో ఆ విధంగా కుల, మత, వర్ణ వర్గభేదాలకు అతీతమైనటువంటి సమ సమాజమే తెలుగు దేశ ప్రభుత్వ ద్వేయమని మరొకసారి మనవి చేస్తున్నాను.

میں بہت ساری باتیں آپس میں چھیڑ چھاؤں
- رکن وطن ہے ملک و ملت

అది మా నిర్ణయము. కాబట్టి సోదరులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఏ విధమైన అపనమ్మకం అక్కరలేదు. మైనార్టీ వర్గాల సంక్షేమం కొరకు పరిపూర్ణమైన ద్వేయముతో అంకిత మైనటువంటి భావంతో కృషిచేస్తున్నాము. అందరము కూడ సోదరభావముతో వుండి ఆన్యోన్యమైన వాతావరణ కల్పించబడాలని సోదరులందరికి మనవి చేస్తున్నాను. మిగిలిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలన్నింటి విషయములో కూడ మా ప్రభుత్వం పరిపూర్ణమైనటువంటి శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. ఎవరు ఏ విధమైనటువంటి హాని, విచిత్ర చర్యకు పూనుకున్నప్పటికీ - ఏ పార్టీవారైనా ఎవరై నప్పటికీ - సహించడం జరుగదు. కాంతి భద్రతల రక్షణ విషయములోగాని ప్రతి విషయంలోగాని సంపూర్ణమైనటువంటి న్యాయం అందరికి లభింపజేయడం జరుగుతుందని సవినయముగా తెలియజేస్తున్నాను. మిగులు భూముల పంపకం విషయములో గౌరవసభ్యులు సూచనలు చేశారు. దాని విషయములో పూర్తిగా అమలు చేయడం జరుగుతుంది. మిగులు భూముల విషయములో మా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని ఎవరైనా ఏ విధంగా అయినా దామకున్నారా చాటుగా పెట్టుకున్నారా అనే విషయాన్ని పూర్తిగా గమనించే విధానాన్ని అనుసరిస్తుందని సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను. పోతే మాండలిక విధానాన్ని గురించి అడిగారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంటే కేవలము హైదరాబాదులోనే లేదు. సామాన్య ప్రజానీకము వద్దకు పోయి పేదవాడి తలుపు తట్టి మీ సమస్యలు ఏమిటి అని తెలుసుకొని వాటికి పరిష్కారం అందించాలనే భావముతో అధికార వికేంద్రీకరణ చేసి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఎక్కడి వారికి అక్కడ అందించాలని ఆలా చేసిన్నదే సరైనటువంటి సక్రమమైనటువంటి సంక్షేమ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతాయనే భావముతో యీ విధానాన్ని అవలంబించడం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు సుమారు 1,100 సమితులు వస్తున్నాయంటే ఏ విధంగా ఎక్కువ మందికి అవకాశం కలిగించ బడుతుందో మీరే ఆలోచించండి. ఈ నాడు డిస్ట్రిక్ట్ ప్లానింగు బోర్డు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది, ఏ జిల్లాకు ఆ జిల్లాకు సంబంధించినటు

పంటి ఒక మంత్రిని దానికి అధ్యక్షుడిగా ఏర్పాటు చేసి ఎం.ఎల్.ఎ లను ఎం.ఎల్.సి లను యం.పి లను అందుతో సభ్యులుగా వుండేట్లుచేసి ఆ జిల్లా యొక్క అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వారి అజ్ఞాయితీ వైది సిద్ధయించే ఏర్పాటు ప్రస్తావనగా యీ ప్రభుత్వం కలుగజేసిందని మంచి చేస్తున్నాను. ఇవి అన్ని మనరాష్ట్రాన్ని ఒక సమగ్రమైనటువంటి, పద్ధతిలో తీసుకుపోవడానికి సమానమైనటువంటి, న్యాయవంతమైనటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అందరికీ అందించాలనే భావముతో, తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు అని ప్రతి ఒక్కరికీ సవినయముగా తెలియజేస్తున్నాను.

1-30 p.m. ఈనాడు యెంతో ఆదరణతో, అభిమానంతో విలువైన సూచనలు యిచ్చినారు. ఆ సూచనలన్నీ పూర్తిగా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. ఈనాడు కాలాభావంవల్ల అందరికీ చేరుకోని సమాధానం యిచ్చే అవకాశం కలుగకపోయింది. కాని అన్ని సమస్యలకు మీ రిచ్చిన సూచనలు పరిశీలించడరాయని, వాటిని సరియైన భావంతో అర్థం చేసుకొనివాటిని అమలుచేసే విధానంతో ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకుంటుందని మనసోదరులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో ఉన్న 6 కోట్ల ప్రజానీకం ఒకమహత్తరమైనటువంటి మంచి పొందే దిక్కునాడు. ఈ సందర్భంలో మన 6 కోట్ల అశేష తెలుగు ప్రజానీకానికి మా ప్రభుత్వం తరఫున హృదయపూర్వకమైనటువంటి కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన సమస్యలు తెలియపెట్టుతున్నాను. ఈనాడు యేదై తే ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించుకోవాలని ప్రతి ఒకరం కోరుకుంటున్నామో ఆ ప్రజాస్వామ్యమే దురదృష్టవశాత్తు ఒకప్పుడు దెబ్బతిన్నప్పుడు ఆ ప్రజాస్వామ్యంపట్ల మేము నిలుస్తామని యెంతోమంది అమరజీవులు యెంతోమంది ఆత్మ త్యాగం చేసినారు. రక్తాన్ని ధారపోసినారు. ఈ సందర్భంలో వారందరికీ నా హృదయ పూర్వకమైన గ్రధాంజలి సమర్పిస్తున్నాను. అదేవిధంగా యీనాడు ప్రజాస్వామ్యం విషయంలో కూడా యెంతో ఉత్సాహంతో వారందరూ కూడా యెన్నికలలో పాల్గొని తిరిగి వారికి కావలసిన ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నందుకు వారిచ్చిన గౌరవానికి అనుగుణంగా యే మాత్రం కూడా తగ్గని రీతిలో అంకితమైన భావంతో మా ప్రభుత్వం ప్రజా సంక్షేమానికి కృషి చేస్తుందని తెలుగుజాతి బెన్నత్యాన్ని కాపాడడానికి పూర్తిగా అంకితమైన భావంతో పనిచేస్తుందని మనోహరి తమద్వారా అశేష ఆనానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు ముఖ్యంగా మహిళా సంక్షేమం విషయం కూడా సోదరీమణులకు మనవిచేయాలని ఉంది. ఈనాడు 100కి 50 మంది మన సమాజంలో ఉన్న సోదరీమణుల సంక్షేమం విస్మరించడం తెలుగుదేశం పార్టీయొక్క ఆదర్శంకాదు. వారికి యీనాడు చరకట్నంలాంటి పిశాచం యింకా సమాజంలోనుంచి పోలేదంటే అది కేవలం మన సమాజానికి సిగ్గుచేటు, దీనికి పరిష్కార మార్గం - కేవలం వారికి ఆర్థికపరమైన స్థోమతలాని అధికారంకాని కల్గించడమే ధర్మం అనే భావంతో మగవారితోపాటు ఆడవారికికూడా తల్లివచ్చినట్లు ఆస్తిలో సమానమైన హక్కు కల్గించాలనేది మా ప్రభుత్వం ధ్యేయం. అదేవిధంగా 30 పర్సంటు ఉద్యోగ

గాలు ఆడవారు చేయగలిగి వేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా వృత్తి విద్యార్థులైనటువంటి విద్యార్థి బోధనతో వారికి సంజేమ జీవితాన్ని ప్రసాదించాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీనాడు పద్మావతి విశ్వవిద్యాలయం తిరుపతిలో ప్రారంభించడం జరిగింది. ఒక రెండు పతిరోనేకాదు ప్రతి జిల్లాలో కూడా యీ విద్యనైత మహిళా కళాశాల ప్రారంభించానీ దీనికి అనుబంధమైన కళాశాల ప్రతి జిల్లాలో కూడా. ఆ యూనిట్ పని చేయాలనే భావంతో ప్రభుత్వం అటువంటి నిర్ణయం తీసుకోవడానికి ఆలోచిస్తోందని మనం చెప్పవచ్చును. అదేవిధంగా యీనాడు విధవరాండ్రకు యెర యిస్తున్నాము అని అంటే—

You must cut your coat according to the cloth you are having.

ఏదో ఉన్నదానిలోనే యీ ఆడవారు కోసం పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వం— ఆ దానికి చేయాలి, అందరికీ యివ్వాలి అని అంటే అందరినీ యెక్కువ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉంది. కాని మనకు ఉన్నటువంటి ఆదాయ పరిమితిని సరిపెట్టుకోవడంవల్ల కొంతమందికి అంచెలవారీగా దానిని పూర్తిగా ఆవరణలో చేయవచ్చును కాని ఒకేసారి సాధ్యం కాదనే భావంతో యీనాడు సహాయం చేయగలసిన వారికి అందరికీ చేయడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా యీనాడు వృద్ధ వ్యవసాయ కార్మికులు— యెరయితే జీవితం అంతా పంటలు పండించడం, రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని కండలు కరిగించుకుంటున్నారో, యెరయితే దిక్కులేక కేవలం పంగి కృశించిపోతున్నారో అటువంటివారికి సహాయపడడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకొని పెన్షన్లు అందచేయడం జరుగుతోంది. అదేవిధంగా యీ సంజేమ కార్యక్రమాలు— త్రోక్కివానిదే రిజ్జా, మచ్చవళారీ కమీషన్ దారు ఆ శ్రమలో భాగం పంచుకుంటే ఆ శ్రామికుడు తన శ్రమను యికెవరో పాలు పంచుకోవడానికి మూలం అవుతున్నావో, తన శ్రమను తన కుటుంబానికి వినియోగించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ పథకం ప్రారంభించడం జరిగింది. అదేవిధంగా యీనాడు పేదవారి బిడ్డలకు పాఠశాల యెక్కడనో ఉంటుంది. వారు అంతదూరం నడిచి వెళ్లడం ఆరోగ్యపంతుకాదు. అటువంటి విజ్ఞానాత్మకమైన బోధనకు మనము ప్రోత్సాహం యివ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో మా ప్రభుత్వం ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యం 12 సంవత్సరములు లోపు ఉన్న పిల్లలకు కల్పించడం జరిగింది. అన్నీటిరందె ముఖ్యమైనది యీనాడు ఉన్న విద్యార్థులకు నిరుద్యోగానికి మూలకారణమైందని నిరూపయోగమైనదని, బ్రిటిష్ నిరంకుశత్వ విద్యా విధానానికి అనేకంగా మిగిలిపోయినటువంటి ఆ బానిస విద్యా విధానం అవలంబించడం కేవలం దురదృష్టకరం అని భావిస్తున్నాను. ఈనాడు విద్య ఉన్నవారు అంతా ఉద్యోగం కావాలని అతగడంతప్ప రాను స్వంతంగా తన విజ్ఞానంతో తన కాళ్ళమీద రాను నిలబడాలనే ధ్యాసలేదు. కేవలం వృత్తిపరమైన విద్యా విధానంతో వారి జీవితాన్ని సంస్కరించాలి, యెరరికివారు వారి విజ్ఞానంతో వారి కాళ్ళమీద నిలబడేట్లు అవకాశం కల్పించాలి. అటువంటివారికి యే బాంకులద్వారానో పడ్డికి రుజువు యిచ్చి ప్రతి కుటీరాన్ని

ఒక పారిశ్రామిక కేంద్రంగా మార్చాలి. దానివల్లనే పారిశ్రామికాభివృద్ధిని సాధించగలుగాము, నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించగలుగాము అని, అది మా ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం అని సభకు తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. విద్య, విజువల్ సౌండ్ సిస్టమ్. అడికూడా ఒకవిధమైన యీ డేప్స్ రికార్డుచేసి ఆ ధ్వనిద్వారా వారందరికీ యీవిద్యనుబోధించే విధానాన్ని అమలుపరచే దానిగురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈవిధమైన విజ్ఞప్తికమైన విధానంతో సంస్కరణ భావంతో యీనాడు ముందుకు సాగిపోవాలని యెప్పుడో మిగిల్చిపోయినటువంటి బ్రిటిష్ విధానాన్ని అంటిపెట్టుకొని కూర్చుంటే దేశాభివృద్ధి సాగదని భారతీయ పౌరునిగా చెబుతున్నాను. మన జాతీయపరంగా మన దిగుమతులను నిషేధించాలి, మన ఎగుమతులను పెంచుకోవాలి. అప్పుడుకాని మనకు ఆర్థికపరమైన పరిష్కారం రాదు.

అటువంటి విధానాన్ని అవలంబించాలంటే వృత్తిపరమైన విద్యా విధానానికి తగినటువంటి ప్రాధాన్యత ప్రతిబోధం యివ్వాలి. విజ్ఞానధనులైన ప్రతి వ్యక్తి తన దేశానికి పారిశ్రామిక ప్రగతికి మార్గం వేసి వాడుగా తయారయితేకాని మనము పరిపూర్ణమైన రాష్ట్ర ప్రగతిని దేశ ప్రగతిని సాధించలేమని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి విద్య విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతీసుకుంటున్నది. అదేవిధంగా వైద్యసౌకర్యాలు ఉన్నాయి. దీనిని గురించి కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు. ఆరోగ్యవంతమైన విధానాలు అవలంబించడం లేదన్నది ఒప్పుకుంటున్నాను. ఆ విధానాలు అవలంబించాలంటే ప్రతి మండలంలో ఒక హెల్త్ సెంటర్ ఉండాలి. మండలంలో వనర్లు అన్నీ ప్రతి ఒకరికీ లభించాలి. అప్పుడు సౌకర్యాలు అందరూ పొందగలిగేవిధానం యీమాండలిక విధానం రాజ్యాంగ పరిపాఠాన్ని విధానంలో ముఖ్యమైన విశేషం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నాడు విద్య, వైద్య సౌకర్యాలు లభింపజేయాలి. ప్రతివారికీ విజ్ఞానం, ఆరోగ్యం చాలా అవసరం. యీ నాడు ప్రభుత్వ పరంగా యిస్తున్నటువంటి గై టింగు చార్జీలు పెంచినాము, డాక్టర్లను పెంచినాము. ఇంకా ఎన్నో పెంచినాము. ఈ విధంగా యెన్నో చేసినాము. కాని అది తృప్తికరంగా ఉన్నదా లేదని చెబుతున్నాను. మా ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించను. ఎన్నో చేయాలని ఉంది. మీ అందరి సహాయం కూడా కావాలి. మనము పరిపూర్ణమైన, ఆర్థిక పరమైన వనర్లు సమకూర్చుకోవాలి. అప్పుడు కాని అన్నీ పూర్తి చేయలేము. ఈ విధమైన కార్యక్రమాలతో నడిచే యీ ప్రభుత్వానికి మీ ఆశీస్సులు, అండదండలు చాలా అవసరం అని మనవిచేస్తున్నాను. మీరందరూ, తెలుగుదేశం వారు 200 మంది ఆ ప్రక్కకు కూర్చున్నారు, మీరు ఆ ప్రక్కకు కూర్చున్నారనే భావం లేకుండా మొత్తం 294 మంది సభ్యులు కలిసికట్టుగా ఒక దీక్షతో పనిచేసి మన రాష్ట్ర సమగ్రతను మరింత కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు మీరిచ్చిన సూచనలకు క్లుప్తంగా జవాబు యిచ్చే అవకాశాన్ని కల్గించినందుకు గౌరవనీయులైన అధ్యక్షులకు నా అభినందనలు, కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ మీ అందరికీ అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. జై తెలుగునాడు. జై హింద్..

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మంక్ పేట) : మధ్యాహ్న భోజనం పథకం గురించి ఒక మాట కూడా చెప్పలేదు. ఈ మధ్యాహ్న భోజన పథకం తీసివేసినారా? ఉన్నదా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు : నేను చెప్పకపోవడంలోనే ఉంది. దాని విషయం గ్రహిస్తారని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : ముఖ్యమంత్రి గారి రిప్లయ్ అయిపోయిన తరువాత సభ్యులు క్లారిఫికేషన్ అడగటం అనేది వుంది.

శ్రీ ఎన్. రామారెడ్డి : ముఖ్యమంత్రిగారిని భూసంస్కరణల విషయంలో తిరిగి రీ ఓపెన్ చేయడం, అందుకు కచ్చెర్లకు అధికారాలిస్తూ, వచ్చే సెషన్ లో నైనా చట్టానికి అమెండ్ మెంట్ తెస్తారా? ఇదివరకు సెషన్ లో వాగ్దానము చేసినట్లు గుర్తు. యింకొక విషయం ఈ ఆహార ధాన్యాల దోకు వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వము స్వాధీనము చేసు కొంటుందా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథ రెడ్డి : ముఖ్యమంత్రి గారు పట్టణ ఆస్తుల పరిమితి గురించి, అర్బన్ సీలింగ్ ప్రభుత్వ విధానము గురించి, సహకారసంస్థల ఎన్నికలగురించి వెల్లడించ లేదు. మండలాలకు సంబంధించి నామినేషన్ పద్ధతికి స్పష్టి చెప్పి, ఎన్నికలు జరిపి, బలహీన వర్గాలకు, వెనకబడిన వర్గాలకు, మహిళలకు రిజర్వేషన్ విషయం గురించి చెప్పలేదు.

దీనికి క్లారిఫికేషన్ చెబుతారా ?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : మధ్యాహ్న భోజన పథకము వుంచుతున్నారా ? తీసివేస్తున్నారా ? స్పెసిఫిక్ గా చెప్పవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. బాలిరెడ్డి (కారవాన్) : భాగ్యనగరములో కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు పెడ తారా లేదా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు : సోదరులు మధ్యాహ్న భోజన పథకము గురించి అడిగారు. అపథకము ఇక్కడ సాగుతూనే వుంది, ప్రస్తుతం. కార్పొరేషన్ ఎన్నికల విషయంలో ఓటర్ల జాబితా తయారవుతున్నది. ఆ లిస్టు అవగానే ఎన్నికల విషయం వెంటనే ఏర్పాటు చేస్తాము. అమరనాథరెడ్డి గారు నామినేషన్ సిద్ధాంతము గురించి అడి ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధంగా జరుగుచున్న పద్ధతియని అన్నారు, నామినేషన్ సిద్ధాంతము మా ప్రభుత్వ సిద్ధాంతమయొక్క సిద్ధాంతము కాదని మనవి చేస్తున్నాము. అర్బన్ సీలింగ్ అనేది సమగ్రమైన విధానము. వారి సలహాను గుర్తుంచుకొంటాను. దాని విషయం

అలోచన చేయడం జరుగుతుంది. రానున్న రోజు గారు భూసంస్కరణల విషయం గురించి మనవి చేశారు. ఆ విషయం కూడా చూసుకొంటాను, భూ సంస్కరణలు ఎంతవరకు పరిష్కరించారోగా చేయటానికి వీలుంటుందో ఆ విధంగా అమలు చేయాలనే ఉద్దేశముంది. దానికి కూడా అలోచన చేస్తాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు : డిస్ ప్లెస్ విలేజీ ఆఫీసర్లుకు కాంపెనేషన్ ఇచ్చే అలోచన ఏమయినా వుందా? అమరనాథరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, అర్హులైన ఎస్. సి; బి. సి; ఎస్. టి. అప్రెంటిసు చదువుకొన్నవారన్నారు. అటువంటి వారిని రిహాబిలిటేషన్ చేస్తారా? ఎ. పి. స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ వుంది. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ఏమీ లేదు. దాన్ని ఇంప్రూవ్ చేయటానికి ప్రత్యేక నిధి నుండి నిధులు కేటాయించడానికి ప్రభుత్వము అలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు : మానవతా దృష్టితో కేవలము ఒకరిని బాధించాలనేది మా ప్రభుత్వానికి లేదు. ఎవరయితే విలేజీ ఆఫీసర్లు పదవి విరమణ చేశారో వారి విషయంలో తగిన పరిహారము చేయడం జరిగిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. అర్హతలున్న వారి విషయమై అడిగారు. వారి విషయం ఈనాడు సుప్రీం కోర్టులో వుంది. అందువల్ల దానిని గురించి మాట్లాడడం సబబు కాదు. క్రిడలను ప్రోత్సహించవలసిన విధానము మా ప్రభుత్వ విధానము. ఈ రోజు ప్రతి విద్యార్థి విధానములో కూడా ఫీజుకల్ ఎడ్యుకేషన్ కు చాలా ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలని మా ఉద్దేశము. ఇంకా నిధులు కేటాయించడానికి వీలైనంతవరకు తప్పకుండా అలోచన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి : ముఖ్య మంత్రి గారు చెప్పిన ధర విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వము టన్నుకు రూ. 140 లు మినిమం స్టాట్యూటరీ ప్రయస్ పెట్టిందని అందువల్ల మనకు ముప్పుంది వచ్చిందని అన్నారు. కేంద్రము మినిమం స్టాట్యూటరీ ప్రయిస్, అంతకు తక్కువకు ఏ రాష్ట్రమయినా డబ్బు ఇచ్చి వుంటే వారి మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని చెప్పారు; గదా. ప్రక్క రాష్ట్రమైన కర్ణాటక మాకు బార్దరు. 15 కి. మీ. దూరంలో వుంది. రూ. 250 లు వారు ఇస్తున్నారు. రూ. 300 ల వరకు మహారాష్ట్ర ఇస్తున్నారు. మన రైతులకు ఎక్కువ ధర ఇవ్వాలని అనుకోంటే మనం పర్సెంచేజీ ఆఫ్ రికవరీ పెంచాలి, మహారాష్ట్రలో రేట్లు పెంచారంటే

Harvesting and transportation is done by the Maharashtra Corporation.

దానివల్ల రికవరీ శాతం పెరిగినా. హార్వెస్ట్ అయిన తరువాతకూడా 20.గంటలలో క్రష్ అయితే ఇక్కడ ఏమవుతున్నదంటే 1.2 రోజులు చెరకు ఎండి చెక్కర దిగుబడి

తగ్గిపోతున్నది. అందువల్ల మనకు ఆదాయం తగ్గిపోతున్నది. కనుక మహారాష్ట్ర సిస్టాన్ని పెడితే ఇంకా 10-20 రూపాయలు లాభాన్ని వచ్చే అవకాశముంది. ఆ విధంగా పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. డి. రామారావు : గౌరవనీయులు బాగారెడ్డి గారు సూచనలు చేశారు. ఈ రోజు 8.5 రికవరీ మీద, ఈ ధరలు వచ్చే సంవత్సరము వచ్చే పెంటకు నిర్ణయించడం జరుగుచున్నది. నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి డన్నుకు ఇంకా ఆదనంగా రూ. 15 లు యివ్వాలనే నిర్ణయాన్ని వారికి అందజేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా వచ్చే కాలంలో చెరుకును ఎక్కువ కాలము ఆపరుండా వెయింగ్ చేయడం సబబైనన విధానము కావచ్చు, తప్పకుండా దానిని ఆలోచన చేస్తాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లూపూర్) : ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ప్రసంగములో గతసారి వారు అధికారంలో వున్నపుడు యిచ్చిన హామీని మరచినట్లుంది. మంత్రి వర్గము, సభ్యుల ఆస్థులను ప్రకటిస్తామని పదేపదే చెబుతూ వచ్చారు. ఇప్పుడైనా ప్రకటించడానికి సిద్ధపడతారా?

శ్రీ ఎన్. డి. రామారావు : తప్పకుండా.

శ్రీ వి. జయపాల్ (పరకాల) : పౌర సరఫరాల విషయంలో గత ముఖ్యమంత్రి అంజయ్య గారు వున్నపుడు స్టేట్ రెవెన్ నుండి గ్రామ స్థాయి వరకు పౌర సరఫరాలు దుర్వినియోగం కాకుండా ప్రజల యొక్క లేక ఆల్ పార్టీ యొక్క విజిలెన్స్ సెర్వీసు ఏర్పాటు చేశారు. వాటికి కమిటీలు వేసినచో, ఇప్పుడు ముఖ్య మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన రూ. 2 లు కిలో బియ్యం పథకము జయప్రదంగా జరుగుతుంది. ఇది లేకుండా 50 బస్తాల వరకు బియ్యం మరల రైస్ మిల్లర్ దగ్గరకు పోతున్నాయి. విజిలెన్స్ చాలా అవసరం. దాని విషయంలో ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ ఎన్. డి. రామారావు : ఇప్పుడే కొత్త ప్రభుత్వము వచ్చింది. కాబట్టి ఇప్పుడు విజిలెన్స్ బోర్డులున్నాయి. తప్పకుండా దుర్వినియోగం కాకుండా, అజమాయిషీ చేయాలనేదే మా ఉద్దేశము; కుడా.

(బెల్)

శ్రీ ఎం. వి. మైసూరా రెడ్డి : శ్రీ శైలం కుడికాలువను మైలవరం - బుగ్గ వరకు పొడిగించాంన్న విషయం పరిశీలనలోవున్నట్లు చెప్పలేదు. ఆ పథకాన్ని చేపట్టారా? చేపట్టి వుంటే కృష్ణ నీటిని ఎంతవరకు కేటాయించారు? కేటాయించి వుంటే అది అన్యూయ్ వాటారా? లేక వరద నీరా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు : ఒక ఇన్వెస్టిగేషన్ డివిజన్ కడపలో వుండి కటి కంభములో పనిచేస్తున్నది. కాబట్టి, వారీ విషయంలో పూర్తిగా ఇన్వెస్టిగేట్ నిర్ణయం చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri M. Baga Reddy :- Sir, I beg to move

Add the following at the end

“But nothing has been mentioned about the employment potential to the unemployed Graduates.”

Sri Ch. Rajeswara Rao :- Sir, I beg to move

Add the following at the end

“But regrets for the omission of the programme of rural employment and unemployment relief.”

Sri N. Raghava Reddy :- Sir, I beg to move

Add the following at the end

ప్రభుత్వం కార్మికులకు ప్రావిడెంటు ఫండ్ సమకూర్చుటతోపాటు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల బోకువ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం నిర్వహించకపోవడానికి విచారిస్తున్నాం.

Sri N. Raghava Reddy :- Sir, I beg to move

Add the following at the end

నిరుద్యోగ భృతి ఇవ్వనందుకు విచారిస్తున్నాం.

Mr. Speaker : Moved.

Mr. Speaker :- The question is :

“But nothing has been mentioned about the employment potential to the unemployed graduates.”

(pause)

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :- The question is :

“But regrets for the omission of the programme of rural employment and unemployment relief.”

(Pause)

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :- The question is :

“వ్యవసాయ కార్మికులకు ప్రావిడెంటు ఫండ్ సమహర్షుడతోపాటు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల బోకు వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం నిర్వహించకపోవడానికి విచారిస్తున్నాం.”

(Pause)

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :- The question is :

“నిరుద్యోగ భృతి ఇవ్వవందుకు విచారిస్తున్నాం.”

(Pause)

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :- The question is :

“that an address be presented to the Governor as follows:-

“That the members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly assembled in this Session are deeply grateful to the Governor for the address which he has been pleased to deliver to both the Houses of the Legislature on 12-3-1985.”

(Pause)

The Motion was adopted.

1-53 p.m.

Mr. Speaker :- The House now stands adjourned to meet again at 4-00 pm., to-day.

(The House then adjourned to meet again at 4-00 p. m., the same day ie., on 14th March. 1985.)

The House re-assembled at 4.00 P.M.

(Mr. Speaker in the Chair.)

BUDGET FOR 1985-86 (Vote on Account)

SRI P. MAHENDRANATH : Sir, I beg to move;

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1940, 55, 79, 200 in advance in respect of the essential expenditure for a part of the financial year 1985-86 as per the heads of demands shown in the notice dt. 12th March, 1985.”

(See Appendix)

MR. SPEAKER : Motion moved.

Dr. R. Ravindranath Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 25, 71 06, 000 for
District Administration by Rs. 100/-

అలంపూర్ నియోజకవర్గములో శ్రీ రంగాపురం ఫిర్కాను మండల “పెచ్.క్యూ” చేయకపోవడమువల్ల నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 6,31,41,600 for
Land Revenue Dept by Rs. 100/-

వర్ధన్నపేట నియోజకవర్గములోని జమాండ్లపురం గ్రామంలోని హరిజనులు చాలా సంవత్సరాలనుండి తబ్దాలో వుంటున్నవారికి తహసీలుదారుగారు పట్టాలు యివ్వకుండా వేరే వారికి పట్టాలు యిచ్చినట్లు తెలిసిన విషయంలో నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 6,31,41,600 for
Land Revenue Dept by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో గతంలో భూస్వాములు తమ భూములు అన్యాయక్రంతములుచేసి భూ సంస్కరణ చట్టమునుండి తప్పించుకొన్నందుకు ప్రయత్నము చేసినారు, ఆ ప్రయత్నంలో వమ్ముచేయుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for Rs.100/-
Excise Administration by

అల్కాహాల్ తో నడిచే పరిశ్రమలకు సరియైన అల్కాహాల్ కోటా ఇచ్చి సపై చేయ
నందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకాలో సాయిముస్తాఫీరలు చట్టవిరుద్ధంగా బ్లాక్
దుకాణములు పెట్టుచున్నందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకాలు - రుస్తుంపేట్, అన్నంతపూరు, గోవిందురాజు
పల్లి జీకరుద్దూరు, చిలపుచేడ్, కొన్కాలి మొదలగు గ్రామాలలో బోగసు సొసైటీస్ నిర్మా
ణముచేసి గీత పారిశ్రామికీకరణులు లాభాలు సంపాదించుకుంటున్నందులకు అలాంటి చర్యలు
లేనందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకాలో 'నారాయణపూరు' ల ఒక్క గీత పారిశ్రామిక
కుటుంబములనుండి చట్టవిరుద్ధంగా మొత్తము సభ్యులను తీసుకొని బోగసు గీత పారిశ్రా
మిక సంఘము నిర్మాణము చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూర్ తాలూకాలో 'రుస్తుంపేట్' లో గీత పారిశ్రామికీకరణకు
కుటుంబాలులేకున్న, బోగస్ గీత పారిశ్రామిక సంఘ నిర్మాణము చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకాలో సీలాంపల్లిలో గీత పారిశ్రామిక కుటుంబాలు లేకున్న గ్రామంబింపుచేడలో ఉన్న గీత పారిశ్రామికాలతో బోగసు టి. ఎఫ్. టి. నిర్మాణము చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూర్ తాలూకాల, కొన్యాల, చీకురుదూర్, మరియు గోవిందురాజు పల్లిలో, గీత గీసేవాడలెక్కు, బోగసు టి ఎఫ్. టి నిర్మాణం చేసినందుకు నిరసనగా,

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Exise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకాలో (1) చందూరు (2) శీలాంపల్లి (3) అన్నంతపూరు (4) రుస్తుంపేడు (5) నారాయణపూర్ (6) కొన్యాల (7) చీకురుదూరు (8) గోవిందురాజుపల్లి గీతపారిశ్రామికాల కుటుంబాలు లేనట్లుగా, విచారణలో (గతంలో) తేలిన తర్వాత కూడ బాధ్యతగల అధికారులు బోగసు సొసైటీస్ నిర్మాణం చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకాలో (1) చిటుకుల (2) నర్సాపూరు (3) సీలాంపల్లి (4) అన్నంతపూరు (5) రుస్తుంపేడ్ (6) సత్నాయిపల్లి (7) ఒడ్డేపల్లి మొదలగు బోగసు గీత పారిశ్రామిక సంఘములలో కల్రికట్ట ఉన్నట్లుగా పలుసార్లు ధృవీకరణల ఒప్పకొన్నా ఇంతవరకు రద్దు చెయ్యినందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూరు తాలూకా గ్రామం బందూర్లో అసలే గీత పారిశ్రామికాల

చుంబాలు లేకుండా, బోగిపేట్ రోడ్డు గీత పారిశ్రామికంలో బోగసు గ్రామానికి సంఘ నిర్మాణం చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు రాయాకారో, హస్తంతపూరులో గీత పారిశ్రామికం కుటుంబాలు లేకుండా, ఇతర గ్రామాదులలో వున్న గీత పారిశ్రామికాలను చేర్చి బోగసు గీత పారిశ్రామిక సంఘ నిర్మాణం చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు రాయాకారో (1) రుస్తుంపేట (2) అస్మంతపూరు (3) నారాయణపూరు (4) చందూరు (5) శీలాంపల్లి (6) బిలపుచేడ్ మొదలగు బోగసు గీత పారిశ్రామిక సంఘముం నిర్మాణం జరిగినదని మాజీ శ్రీ జాయింట్ కలెక్టర్ విచారణచే బోగసు సొసైటీలను రద్దచేసిన మరో సంవత్సరము తిరిగి బోగసు సొసైటీస్ నిర్మాణం చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,86,58,400 for
Excise Administration by Rs. 100/-

వర్ధన్నపేట నియోజకవర్గపు ఊర్బాన్ ట్రాన్స్ పోర్టు వంద వాతపై సారా రంబ్రాక్షర్లతో ఎక్స్ ప్రెజువారు దాడిచేసి 2 సం. అయిన ఇంతవరకు బీచెయి- కొప్పెర్లు ఇంతవరకు యిక్ష్వికపోషడంపట్ల నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranath Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800
for Transport Dept by Rs. 100/-

అలంపూర్ రాయాకా 'శాంతినగర్' గ్రామముతో బస్సు స్టేషను నిర్మాణం కాక పోషడానికి నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranath Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800 for
Transport Dept by

Rs. 100/-

ఆలంఘర్ తాలూకాలో ఎస్. హెచ్. 7 వివిధ గ్రామాల దగ్గర బస్సు స్టెల్టర్స్ నిర్మాణం కాకపోవడమువల్ల నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranath Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800 for
Transport Dept by

Rs. 100/-

ఆలంఘర్ తాలూకాలో రాజ్ కాలనీ గ్రామములో బస్సు స్టేషన్ నిర్మాణం కాకపోవడమువల్ల నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranath Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800 for
Transport Dept by

Rs. 100/-

ఆలంఘర్ తాలూకా 'హెచ్ క్యూ' బస్సు స్టేషన్ నిర్మాణం కాకపోవడమువల్ల నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800 for
Transport Dept by

Rs. 100/-

వర్ధన్నపేట నియోజక వర్గములో అనేక గ్రామాల్లో ఆర్.టి.సి. బస్లు ఇడిమిలో నడిపినారు. కాని మధ్యలో ఆపినారు. ఇంతవరకు ఆ బస్లు నడుపకపోవడంవల్ల నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800 for
Transport Dept. by

Rs. 100/-

వర్ధన్నపేట నియోజకవర్గములో రోడ్డు బాగుచేసినా (1) వరంగల్ - మైలారం - తిక్కల (2) వరంగల్ - గండలపెల్లి ఆర్.టి.సి. బస్లను సంవత్సరంనుండి అనేక పర్యాయాలు విన్నపాలు చేసినప్పటినుండి ఇంతవరకు బస్లు నడపకపోవడంవల్ల నిరసనగా.

Sri R. Ravindranath Reddy :- Sir I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800 for
Transport Dept by

Rs. 100/-

ప్రాధాబాదునుండి ఎక్స్ప్రెస్ మానపాడు, ఆలంపూర్, శాంతిగర్, రాచి, క్యాతుడుకు ఆర్. టి. సి. బస్సులు నడపడానికి చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy :- Sri I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 7,88,66,800 for
Transport Dept by Rs. 100/-

పోత నగరములోని తలావ్ కట్టలో ఆర్. టి. సి. చార్మివార్ డిపోను మార్చమని స్థానిక ప్రజల డిమాండ్ను ఇంతవరకు మార్చనందులకు నిరసనగా.

R. Ravindranath Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 62.31,68,600 for
Police Administration by Rs. 100/-

ఆలంపూర్ బాలాకాలో 'కోదండాపురం' గ్రామములో కొత్త పోలీస్ స్టేషను ఏర్పాటు చేయకపోవడమువల్ల నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 62,31,66,600 for
Police Administration by Rs. 100/-

చాంద్రాయణగుట్ట నియోజక వర్గములో సువరాన్ శామిలో పోలీస్ స్టేషన్ ఇంత వరకు వోపెన్ పోలీస్ యుద్ధా కూడ నిర్మించనందులకు నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 62,31,68,600 for
Police Administration by Rs. 100/-

ప్రైదరాజాద్ లో కార్వాన్ నియోజకవర్గంలో లంగారాజ్ లో పోలీస్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయలేనందులకు నిరసనగా. ముఖ్యముగా అక్కడ అవుట్ పోస్టును పోలీస్ స్టేషన్ గా మార్చాలి.

Sri N. Indrasena Reddy .- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 62,31,68,600 for
Police Administration by Rs. 100/-

ప్రజాపాలన గురించి శాంతి ఉండాలను, దోపిడీలను అరికట్టించు

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 20,53,35,700 for
Public Works by

Rs. 100/-

కారాన్ వానపర్యట నియోజక వర్గములోని వివిధ ప్రాంతములో నీటి సరఫరా
(సప్లై) పుష్కరాచెయ్యకుండుటకు ముఖ్యంగా ఇందిరానగర్, సంజయ్ నగర్, జియోగూడ
ఎం. సి. హబ్ లోనివి.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 20,53,35,700 for
Public Works by

Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా రాజీవ్ గాంధీ ప్రాధమిక ఒకటోగ్రామము ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీ
ఆధ్వర్యమున ఉన్న భవనమును ఇంకొకరు నీరు సప్లయ చెయ్యనందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce that the allotment of Rs. 3,83,83,200 for
Fire Services by

Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా కర్నూలు మండల స్థాయిలో ఫైర్ స్టేషన్ నిర్మాణము చెయ్యకం
దుకు నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,83,83,200 for
Fire Services by

Rs. 100/-

వర్ధన్న పేట నియోజక వర్గంలోని వర్ధన్న పేటలో ఫైర్ స్టేషన్ కొరకై ఎన్నిసార్లు
విన్నవించినా పెట్టకపోవడం వల్ల నిరసనగా

Dr. R. Ravindranath Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,83,83,200 for
Fire Services by

Rs. 100/-

అంజుర్ టౌన్ లో ఫైర్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయకపోవడానికి నిరసనగా

Dr. R. Ravindranath Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336, 43,66,900 for
Education by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకాలో డిగ్రీ కాలేజీ ఓపెన్ చేయకపోవడము వల్ల నిరసనగా

Sri R. Sreenivasa Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336,43,66,900 for
Education by Rs. 100/-

రామాయంపేట నియోజకవర్గములోని రామాయంపేట, శంకరంపేట గ్రామాలలో
జూనియర్ కళాశాలలకు ఇంతవరకు భవన సముదాయముగాని, సరిపోవు లెక్కరద్దు
లేనందుకు నిరసనగా

Dr. R. Ravindranath Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336,43,66,900 for
Education by Rs. 100/-

అలంపూరు తాలూకా రాజోలి మరియు మనోహడుగ్రామాలలో జూనియర్ కాలేజీలు
ఓపెన్ చేయకపోవడానికి నిరసనగా

Sri R. Ravindranath Reddy : Sri, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336,43,66,900 for
Education by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకా ఎన్నో గ్రామాల్లో స్కూల్ బిల్డింగు నిర్మాణం

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336,43,66,900 for
Education by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని ఆలియాబాద్ జూనియర్ కాలేజీని డిగ్రీ కాలేజీగా మార్చనందు
లకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy ; Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336-43,66.900 for
Education by Rs. 100/-

మధ్యాహ్న భోజనపద్ధతం సరిగా నిర్వహించక పోవడానికి నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336,43,66,900 for
Education by Rs. 100/-

కార్పాస్ శాసనసభ నియోజకవర్గంలోని కుల్స్పింపురా ఉన్నత పాఠశాలయొక్క ఆవరణలోని భూఅక్రమదారులను నివారించనందులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 336, 43,66,900 for
Education by Rs. 100/-

కార్పాస్ శాసనసభ నియోజకవర్గములోని కుల్స్పింపురా ఉన్నతపాఠశాలను జూనియర్ కాలేజీగా మార్చనందులకు, స్థానిక ప్రజల చిరకాల కోరికను వమ్ము చేసినందులకు నిరసనగా

Sri V. Sreeramulu : Sri. I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 136,41,70,300 for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

చర్లపేట నియోజకవర్గ కేంద్రమయిన వర్ధన్నపేటలో దవాఖానా ఉన్నా సరియైన డాక్టర్లు, స్టాఫ్, ఎక్స్పర్ట్ స్టాండ్ను ఉపయోగించకపోవడం - ప్రస్తూతికి సరియైన వసతులు కల్పించకపోవడం - అనేకసార్లు ఉద్యమం - సత్యాగ్రహాలు జరిపినారు. ప్రభుత్వపెద్దలు హామీ ఇచ్చినప్పటికీ ఇంతవరకు ఏమీ చేయకపోవడం పట్టి నిరసనగా

Dr R. Ravindranatha Reddy :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 136,41,70,300 for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఆంధ్రా తాలూకా శాంతినగర్లో ప్రైవేట్ హెల్త్ సెంటర్ ఓపెన్ చేయకపోవడము వల్ల నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 136,41,70,300 for
Medical and Health Service by Rs. 100/-

ఆంధ్రా తాలూకా శాంతినగర్, రాజోలి, ఇటికాల, శ్రీరంగాపురంలో గవర్నమెంటు డిస్పెన్సరీలు ఓపెన్ చేయకపోవడానికి నిరసనగా

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 136,41,70,300 for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ తాలూకా ప్రాథమిక కేంద్రములు: కొడిపల్లి, శివంపేట, హతి
నూర్, తాలూకా కేంద్రము నర్సాపూర్ లో సివిల్ హాస్పిటల్ లో సరిపడు వృందలనిన
డాక్టర్లను నియమించనందుకు నిరసనగా

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 136,41,70,300 for
Medical & Health Services by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ తాలూకా, హతినూర్ డిస్పెన్సరీ కి సంపూర్ణ రిపేర్
చేయడానికి గతంలో విడుదలైన డబ్బులు పూర్తిగా ఉపయోగించనందుకు నిరసనగా

Sri V. Narayana Rao : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 136,41,70,300 for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ నియోజకవర్గములో చింతలచేప కంట్రీబ్యూషన్ క్రింద
హాస్పిటల్ భవనములు పూర్తియై సుమారు 2 సంవత్సరములు అయినప్పటికిని ఇంతవరకు
స్టాఫ్ ను శాంక్షన్ ఇవ్వడంలో, లేనిపోని ఆక్షేపణలు తెల్పుతూ కాలము వృధా చేయు
చున్నందులకు నిరసనగా

Sri V. Narayana Rao : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 136,41,70,300 for
Medical and Health services by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ తాలూకాలో జిన్నారము హాస్పిటల్లో డాక్టరును కాని,
స్టాఫ్ ను కాని ఇంతవరకు డై రెక్టరుగారు పోస్టింగ్ చేయనందులకు నిరసనగా

Sri V. Sreeramulu : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 16,54,35,400 for
Housing by Rs. 100/-

పద్దన్నపేట నియోజకవర్గంలోని, చౌటపల్లి, గర్రిల్లపల్లి, చాడుగు గ్రామాల్లో
నెక్కొండ ఏనుగుల్ మరియు అనేక గ్రామాల్లో హరిజనులకు, లంబాదాలకు

ఇండ్లస్థలాలు కేటాయించక పోవడం - ఇండ్ల నిర్మాణానికై నిధులు కేటాయించకపోవడం పట్ల నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,800 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలను సుమారు 20 సంవత్సరముల క్రిందట జరిపించిన కని 15 సంవత్సరముల నుండి ఎన్నికలు జరపనందులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

కార్పొరేషన్ నియోజకవర్గములోని బియాగూడాలోని ఎమ్. సి. హెచ్. కాలనీలో, సంజయ్ నగర్ కాలనీలో, కార్పొరేషన్ ఎమ్. సి. హెచ్, వారు స్థలంలోనికి తీసుకోవలసినవి నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ నగరములో ముఖ్యముగా పాత నగరములోని మొగల్ కాళా ప్రాంతములో భూ ఆక్రమ దారులను నివారించడంకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ నగరములోని పురానాపూర్ బ్రిడ్జి నుండి గోల్కొండ వరకు యున్న రోడ్డు వెడల్పు చేయనందులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sri, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ సిటీలోని దోమలు ముఖ్యంగా మలక్ పెటలే నివాసించలేనందుకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100 -

కార్పొరేషన్‌లోని రామ్‌సింగ్ దేవాలయములోని భూమిని ఆక్రమణ్ణి అరికట్టలేకుండు
లకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాదు పాతకర్రలలోని తలావర్లు పట్ల రామనాథ్ దేవాలయ ఆక్రమణ్ణి
అరికట్టలేకుండులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

ఇంటిరాకర్ గుఫాహ్, మంగల్‌హాట్ ప్రాంతములో ఇంతవరకు రోడ్డులను,
వీధి వీధులను వేయకుండులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ నగరంలోని పాటిగల్లు చలావ్‌కట్ట ప్రాంతంలో భూ ఆక్రమదారు
లకు నివాసించుకుండులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

సంతయ్యనగర్, జీమాగూడా ఎమ్. సి. హెచ్ కాలనీలోని రోడ్డులను వీధివీధులను
త్రాగడానికి పూయించు వేయకుండులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy: Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని చార్మినార్ నుండి ఫంక్షనుమా వరకు రోడ్డు వెడల్పు చేయగలదు
అకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 38,32,31,400 for
Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ నగరంలో ముఖ్యముగా కార్వాన్ శాసనసభ నియోజకవర్గములోని
బస్ స్టేషన్ లో దోచుకుని నివారించగలదు అకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,81,22,000 for
Labours Employment by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని ఎంప్లాయిమెంట్ డిపార్టుమెంటు వారి నుండి రిజిస్టరు చేసుకున్న
నిరుద్యోగులకు 10 సం॥లు కాంప్లీస్ కూడా ఫారికి కాలే తెలుపు రానందులకు
నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 8,81,22,000 for
Labour and Employment by Rs. 100/-

డి. బి. ఆర్ మిట్ట తెరిపించి అక్కడి కార్మికులకు పని కల్పించగలదు అకు
నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 8,81,22,000 for
Labour and Employment by Rs. 100/-

ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజీలోని అవకతవకలను అరికటలేనందులకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 98.95,00,200 for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకాలో ఎస్సెన్షియల్ కమడిటీస్ సరిగా సప్లయ జరగక పోవ
డానికి నిరసనగా

Sri V. Jayapal : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 98,95,00,200 for
Civil Supplies Administration by Rs. 100 -

వరంగల్ జిల్లాలోని చిట్టూల తాలూకాలో 7ల అజంనగర్ మరియు తడతర
గ్రామాలకు 2 రూపాయల కిలో బియ్యం గాని, పామాన్ ఆయిల్ గాని సబ్సిడైజ్డ్
బట్టలు గాని సరిగా పంపిచే కానందుకు నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 98,95,00,200 for
Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అందరికీ సక్రమంగా సప్లయ చేయకందుచు
నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 154,73,12,600 for
Social Welfare by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని ముషీరాబాద్ నియోజకవర్గములోని మైసమ్మబండ, చోమల్ గూడా
లోని గుడిసెవాసులకు ఇంతవరకు పట్టాలు యివ్వకందులకు నిరసనగా

Sri V. Sreeramulu : Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 154,73,12,600 for
Social Welfare by Rs. 100/-

వడ్డపేట నియోజకవర్గములోని గ్రామాలలో యూత్ క్లబ్స్ రిజిస్టరు అయినవాటిని
గుర్తించి వాటి సంక్షేమ కార్యక్రమాలకై తగిన నిధులు ఆటవస్తువులు ఇచ్చి ప్రోత్స
హించక పోవడం వలన నిరసనగా

Dr. R. Ravindranatha Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 154,73,12,600 for
Social Welfare by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకాలో వృద్ధాప్య పింఛనులు, విధవ పింఛనులు సరిగా యివ్వక
పోవడము వల్ల నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 154,73,12,600 for
Social Welfare by

Rs. 100/-

రామాయపేట నియోజకవర్గములోని భాగమైన నెల్లూరి పేర్కొన్న గ్రామస్తులకు ప్రభుత్వం చేస్తున్న సబ్సిడీ భరతు విర, ధోవతి పథకము అందుబాటులో లేకపోవడము వలన నిరసనగా

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 154,73,12,600 for
Social Welfare by

Rs. 100/-

అలంఘూర్ తాలూకాలో హరిజన, వెనుకబడ్డ విద్యార్థులకు సరిపోయినన్ని హస్తప్రసాద వోపెన్ చేయవలదుకు నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranatha Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 154,73,12,600 for
Social Welfare by

Rs. 100/-

అలంఘూర్ తాలూకాలో హరిజన, వెనుక బడ్డ తరగతులవారికి ఇ-డ్ల స్థలాల కేటాయింపులో రెవెన్యూ అధికారుల నిర్లక్ష్యానికి, నిర్లక్ష్యతకు నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 154,73,12,600 for
Social Welfare by

Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని ముషీరాబాద్ నియోజకవర్గంలోని వడ్డర బస్తీ దోమలగూడ గుడుసెవాసులకు ఇంతవరకు పట్టాలను ఇవ్వనందులకు నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 8,98,70,000 for
Relief on account of natural calamities by

Rs. 100/-

వర్షాన్ని పేటలోని ఆశీక గ్రామాల్లో పోయిన సంవత్సరం తుఫానుకు పంటపొలాలు నష్టంపడ్డ రైతులను, ఇసుక తిన్నలుకట్టి, పొలాలు చెడిపోయిన రైతులను ఆదుకోక పోవడంపట్ల నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 1,08,97,400 for
Relief and Rehabilitation by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకా శ్రీశైలం పునరావాస గ్రామాలకు పక్కా ఇండ్ల నిర్మాణం
తీసుకోకపోవడానికి నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranatha Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 1,08,97,400 for
Relief and Rehabilitation by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకా పునరావాస గౌరదివల్ల గ్రామములో ఇండ్లు కాలిపోయినం
దుల వారికి పక్కా ఇండ్లు కట్టుకోవడానికి శాంక్షన్ ఇవ్వకపోవడానికి నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranatha Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 81,61,98,300 for
Agriculture by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకా ఆర్. డి. యస్. కెనాల్ క్రింద పూర్తి సేద్యపు భూమి
అయకట్ క్రిందికి తీసుకురానందుకు నిరసనగా.

Sri R. Sreenivasa Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 29,42,63,200 for
Minor Irrigation by Rs. 100/-

రామాజంపేటి తాలూకాలోని గ్రామాలు అయి, పోలవల్లి, కల్వకుంచి వెంకటా
పూర్ చెరువులు గండ్లుపడి రెండు సంవత్సరములుకొనవచ్చు ఇంతవరకు వాటికి మరమ్మత్తు
కానందుకు నిరసనగా.

Sri V. Sreeram :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 29,42,63,200 for
Minor Irrigation by Rs. 100/-

వర్షాన్ని పేట నియోజకవర్గములోని, ఆకేరు ప్రాజెక్టును, ధ్వంస చెరువు మరమ్మత్తు
కాలువలు నిర్మించి 10 వేల ఎకరాలకు ఆ నీరు అందించక పోవడంపట్ల నిరసనగా.

Sri R. Sreenivasa Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 29,42,63,200 for
Minor Irrigation by Rs. 100/-

ఏలాంటి పెద్ద నీటి చనరులులేని రామాయంపేట నియోజక వర్గములో ఉన్నటువంటి కాస్త పెద్దవైర చెరువులు అంబాగుపేట, వెంకటాపూర్ చెరువు మరమ్మత్తులు, కార్పొరలే సింగ్ చేయకపోయినందుకు నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranatha Reddy :- Sir I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 29,42,63,200 for
Minor Irrigation by Rs. 100/-

అలంపూర్ రాయాకా కొర్నిపాడు గ్రామములో రిజర్వాయర్ నిర్మాణము జరగనందువల్ల నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranatha Reddy : Sri, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 29,42,63,200 for
Minor Irrigation by Rs. 100/-

అలంపూర్ రాయాకా షాబాదా గ్రామ చెరువు బ్రిష్ ఆయి 10 సంవత్సరములు గడిచిన యరమ్మత్తులు జరగనందుకు నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 15,85,43,600 for
Animal Husbandry by Rs. 100/-

వర్ధన్నపేట నియోజనవర్గంలోని గత సంవత్సరం ఒకరోగం వచ్చి వేలకొద్దీ గొర్రెలు చనిపోయిన ఇప్పటివరకు గొల్లలకు, తడితరులకు ఎలాంటి ప్రభుత్వ సహాయము చేయకపోవడంపట్ల నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranatha Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 5,95,78,200 for
Dairy Development by Rs. 100/-

వనమర్తిలో మిల్క్ చిల్డింగ్ సెంటర్ కమిషన్ కాకపోవడానికి నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 6,35,64,300 for
Fisheries by

Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ తాలూకాలో రాంచంద్రాపూరులో బోగస్ పిషరీస్ సొసైటీ
మీద అధికారులు వ్యతిరేక చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 6,35,64,300 for
Fisheries by

Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూరు తాలూకాలో రాంచంద్రాపూరులో బోగస్ పిషరీస్ సొసై
టీని ఇంతవరకు రద్దుచెయ్యని పర్యవసానంగా గ్రామంలో తీవ్రమైన పరిణామములు సంభ
వించుతూ ఉన్నందుకు నిరసనగా.

Dr R. Ravindranatha Reddy :- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by

Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకాలో 'అలంపూర్ క్రాస్ రోడ్డు' దగ్గర రక్షిత మంచినీటి సరఫరా
లేకపోవడము' నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranath Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 112, 57,02,600 for
Community Development by

Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకాలో పెద్ద గ్రామాలకు (రాజోలి, శాంతిపర్గర్, ఉండవెల్లి, అలం
పూర్, ఇటిక్కాల్, మానోపాడి, జల్లాపూర్, చల్లూరు) 'విముక్తి' ప్రోగ్రాము విస్తరించక
పోవడానికి నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by

Rs. 100/-

వర్ధన్నపేట నియోజకవర్గములోని నెక్కొండ (చింత) గ్రామములోని మంచినీటి
రక్షిత స్కీం టాంకు 5 సంవత్సరములనుండి నిర్మాణం జరుగుచున్నా ఫూర్తిచేయక
త్రాగే నీరు అందక ప్రజలు అనేక బాధలు పడుచున్నందున నిరసనగా.

Sri V. Sreeramulu : Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

వర్ధన్ పేట నియోజకవర్గములో వీనుగట్లు గ్రామంలో మంచినీటికై రిగ్గవేసినారు. కాని గత 3 సం.ల నుండి ప్రొచెక్టెడ్ వాటర్ సపై స్కిం టేంక్ నిర్మాణం చేయక పోవడంపట్ల- నిరసనగా.

Sri B. Balreddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

అలంపూర్, శా.తి.గర్, రాజ్ గ్రామాలలో దోభిమాట్ నిర్మాణం కాకపోవడానికి నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy : Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూర్ తాలూకాలో నారాయన్ పూర్ లో న్యూ హరిజనవాడకు త్రాగేనీరు లేక తీవ్రమైన బాధలకు గురి అవుతున్నందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy : Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూర్ తాలూకాలో పలుగ్రామాలలో మంచినీరు లభించని గ్రామాలు, వెంకట్రావుపేట్, బిప్పలత్నం, అమ్మదునగరము, కాజిపేజ్, పారింబండా, పోతులగూడ, కన్నవరము, ఏలూవతపూరిలో మినీ వాటర్ పథకము ఇంతవరకు ప్రారంభించలేని పర్యవసానంగా మంచినీరు లభించక ప్రజలు వలసలు వెళ్ళుచున్నందుకు నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నరసాపూర్ పట్టణములో నూతనంగా నిర్మించిన రక్షిత వీటి పథక

మను ప్రారంభి చి ప్రజలకు ఇంతవరకు నీరు అందించని చర్యలనుబట్టి, ప్రస్తుతం నీటి
కారతను తొలుగించడంకు నిరసనగా.

Sri V. Narayana Rao : Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100 -

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూర్ తాలూకాలో గ్రామంపా బాండ్లలో త్రాగేనీరు కారత
తీరంగా ఉన్నది. పరిస్థితులు అద్వాన్నంగా అయ్యే పరిస్థితులు ఉన్నప్పటికీ ఇంతవరకు
ఏమి చర్యలు తీసుకోలేదును నిరసనగా.

Dr. R. Ravindranatha Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

అలంపూర్ తాలూకాలో ఎన్నో గ్రామాంలో గైస్ వారమ్ కన్సెప్షన్ ఎన్నో
సంస్కరాలనుంచి ఉన్న రక్షిత మంచినీటి సదుపాయములు చేయకపోవడమువల్ల
నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy .- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని కాచిగూడ గైచ్చిఫ్టేజన్ సమీక్షించులోయన్న దొక్కల ఫ్యాక్టరీని
ఇంతవరకు మూసివేయకులై నిర్ణయించడంకు నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లో ముఖ్యముగా పాతపట్టణములో తరచుగా మతకల్లోలాలు జరుగు
చున్నందున చీరబిహోడానికి ఎం. వి. రైల్వేను మేయంబులందుకు నిరసనగా.

Sri N. Indrasena Reddy :- Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 112,57,02,600 for
Community Development by Rs. 100/-

ప్రైదరాబాద్ లోని ముషీరాబాద్ నియోజకవర్గంలో పూర్వబాగ్ లో పబ్లిక్ లాండ్స్ (మరుగుదొడ్లను) ఇంచేజరు నిర్మించవలసిన నిరసనగా

Sri C. Vittal Reddy : Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 81,72,91,200 for Road Development by

Rs. 100/-

మెరుగైన మార్గాలను తయారుచేయడానికి బిటకులనుండి పట్నం చెల్లించుకునే వెళ్ళే రహదారిపైన బి. టి. (తారు రహదారి) కార్పొరేషన్ నిర్వహించుటలో జాప్యము జరుగుతున్నందున నిరసనగా.

Mr. Speaker :- Out Motion moved.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గత 28 సంవత్సరాలనుండి ఈ బడ్జెట్ ప్రసంగాలను వినడమూ, పుస్తకాలు చదవడమూ నాకు అలవాటు అయిపోయింది. ఈ రోజు ఆర్థికమంత్రి మహేంద్రనాథ్ గారు మాట్లాడిన బడ్జెట్ ప్రసంగం మీద మాట్లాడాలంటే నాకు ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. వారు నాకు చిరపరిచితులే. మిత్రులే కాకుండా వారూ, నేనూ క్లాస్ మేట్స్ గా ఉండే అంశం కూడా ఉంది. ఈ బడ్జెటు మనకు ఒక రోటీన్ స్కేచ్ రంగా నడుస్తున్నది. సెక్రటేరియట్ లో ఉన్నవారు బడ్జెట్ ప్రిపేర్ చేయడమూ, కాబినెట్ దానిని దృఢీకరించడమూ తరువాత అసెంబ్లీ ఆ ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ పై ఒక రోజు, రెండు రోజులలో చర్చించడమూ జరుగుతుంది. డిబెయిట్ బడ్జెట్ వస్తే నెల రోజులు చర్చించినా కూడా కనీసం ఒక్క పైసా కూడా తగ్గించడమో, పెంచడమో చేసి అధికారంలోని విషయం తెలియనిది కాదు. తగ్గిస్తేనో, పెంచితేనో గవర్నమెంటు రిజైన్ చేయవలసి వస్తుంది. కనుక ఈ చర్చల సందర్భంగా వచ్చే సలహాలను దృష్టిలో ఉంచుకుంటే వాటిని అమలు చేయడానికి పనికి వస్తుంది. ఆర్థికమంత్రిగారికి చాలా స్టాఫ్ పరిస్థితులలో ఆ పోస్టుపోలియో వచ్చిందని భావిస్తున్నాను. 28 సంవత్సరాలక్రితం బడ్జెటు చూస్తే, కొన్ని వందల కోట్లు మాత్రమే ఉండేది. ఇప్పుడు వేల కోట్లకు పెరిగింది. ఎంత పెరిగినా, పర్సెంటిజ్ పక్షం ఆఫ్ కరెన్సీ చూస్తే, దానికి దీనికి పెద్ద తేడా లేదు. బడ్జెటులో ఆర్థికమంత్రిగారి అంశం చూస్తే, సంతోషంగా ఉంటుంది చూడడానికి మాత్రం. 1982-83లో రు. 8,898 కోట్ల బడ్జెటు ఉంటే 1983-84లో రు. 10,625 కోట్లకు పెరిగింది. ఒక వెయ్యిపైస పెంచాము. అదే విధంగా పెర్సెంటేజ్ ఇన్కం 6.64 శాతం పెరిగిందన్నారు. ఈ డబ్బు ఏమి చేస్తున్నాము? ఇదంతా రాష్ట్రాభివృద్ధి కోసం ఖర్చు పెడుతున్నారా? అనే జరిగితే గతసారి అంతా ఖర్చు చేశారా? 1982-83, 1983-84, 1984-85 సంవత్సరాలు లెక్కవేస్తే షెడ్యూల్ ఆఫ్ రేట్స్ ఇన్ ఫ్లీషన్, ఎల్వీసీసీ, రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ విషయంలో జులై 1983లో 20 శాతం పెరిగింది. 1984లో 25 శాతం పెరిగింది. రెండు సంవత్సరాలలో

45 శాతం పెరిగింది. ఆ రీతిగా మన బడ్జెట్ చూసే మాత్రం పెరిగలేదు. అవివేకంగా పెరిగినప్పుడు మనం పనులు తక్కువ చేసుకో లసి వస్తుంది. రిసోర్సెస్ పెరిగివున్న మాత్రం ఫిగర్స్ కనిపించవు. అటువంటప్పుడు ఎన్ని పనులు చేయగలుగుదామో అనుకుంటామో అన్ని చేయలేకపోతున్నాము. రు. 257 కోట్ల లాటు బడ్జెటును ఆర్థిక మంత్రి ప్రవేశపెట్టారు. ఇది చెడ్డ విషయం అనుకోను. ఎసెన్స్ ఆఫ్ డెవలప్ మెంట్ అడుగుపెట్టాను. దాతోపాటు పత్రికలలో, బాధ్యత పరిగెనవాడూడా పెద్ద ఓర్వో డ్రాఫ్ట్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉందని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఎమంటే ఈ విషయాన్ని కూడా శాసన సభ్యులకు మాత్రమే కాకుండా, మనలను ఎన్నుకున్న ప్రజలకు కూడా విరిచాలి. మనం వారి గుమాస్తాలం మాత్రమే. నిజమైన అధికారం బయట ఉన్నాడు. వారికి తెలుసుకునిన బాధ్యత మరకుంది. మన ఓర్వో డ్రాఫ్ట్ ఎ త ఉంది? ఈ విషయంలో ఒక స్వేచ్ఛ పత్రాన్ని సమర్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

అనారాధన అనుమానాలకు లావులేకుండా క్లియర్ పిక్చర్ లో మనకెంత ఓర్వో డ్రాఫ్ట్ ఉంది. ఏవిధంగా దానిని సరిదిద్దగలుగుదామో, తగ్గించడానికోలేదో అసలు లేకుండా చేయడానికో ఎట్లా చేస్తామో, ఏ పద్ధతులను అవలంబిస్తారు అనే విషయాన్ని సూచించాలని బాధ్యత ఉంది. గౌరవ సభ్యులు చాలామంది మాట్లాడారు. బి. జె. పి. అధ్యక్షులు మాట్లాడారు. ఈ బడ్జెటును రాష్ట్రమంతా పెట్టాలనిపప్పుడు, లా అండ్ ఆర్డర్ పొజిషన్ కూడా రాష్ట్రంలో బాగుంటున్నాడు. వారు చెప్పిన దానినిబట్టిచూస్తే లా అండ్ ఆర్డర్ పిటీ లేనట్లుపించింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకాబు చెబుచారేమో అనుకున్నాను రానీ చెప్పలేదు. లా అండ్ ఆర్డర్ లేవు పుడు బడ్జెట్ శా. డి. నేనీ దాన్ని జిల్లాలో కార్యక్రమాలను ఎట్లా తీసుకుంటారో, ఎట్లా ఖర్చు చేస్తారో తెలియదు ఈ విషయం మారు దాదా కలిగిస్తుంది బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది ఇందుకు గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ విటిస్ కి బేసిక్ సీడ్ లా అండ్ ఆర్డర్ సమగ్ర అతన చేయడం. అది లేకుండా ఎట్లా ఈ బడ్జెటు ఎందుకు చేస్తున్నట్లు? ఏ ప్రభుత్వ ఉద్దేశమయినా కామన్ సేస్ రీ మేలు కలగా లనే. ఏ పార్టీ ప్రభుత్వమైన సామాన్య మానవుడి అభివృద్ధికోసం పాటు పడాలి. రెండు రూపాయలు సంపాదించుకునేవాడు, నాలుగు రూపాయలు, నాలుగు రూపాయలు సంపాదించుకునే వాడు ఎనిమిది రూపాయలు ఈ రకంగా సామాన్యుడి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగు పడాలి. ప్రతి మనిషికి డని రోజూ ఉండాలి. అప్పుడే పేదరికం పోతుంది. మనిషికి డని దొరికి, అందుకు తగిన కూలీ దొరకాలి. అప్పుడే పేదరికం పోతుంది. దానికోసం కార్యక్రమాలను చేయాలనిన అనారాధన ఉంది.

నేను ఫిర్యాఫ్ మినిస్టరుగారికి తమరిద్వారా ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. మన ఇన్ ఫర్మ్ ఎంతో ఎక్స్ పెండిచరు ఎంతో మనం ఒడ్జెటు చేసుకుంటున్నాము. పాకెట్ లో

ఉన్న డబ్బు వివిధంగా మార్చి పెట్టుకుంటాము. కానీ మన దగ్గరలేని డబ్బు బయటి నుండి తెచ్చి మన రాష్ట్రాన్ని ఎట్లా డెవలప్ చేసుకోవాలో గొప్ప విషయం. మన దగ్గర ఉన్న డబ్బు మన ఇంట్లో చిల్లెట్లు ఎప్పుడయినా ఖర్చు చేసుకోవచ్చు. గౌరవ సభ్యులు చాలామంది చెప్పారు. సోల్ డెవలప్ చేసుకోవచ్చు అన్నది తప్పు అని. బిట్ నాట్ ఎడ్ ది కాస్ట్ ఆఫ్ ది డెవలప్ మెంట్. డెవలప్ మెంట్ అంటే అది సోషల్ వెల్ ఫేర్ మీద మొత్తం ఖర్చు పెడితే రోడ్లు, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఎట్లా పెరుగుతుంది? పర్ ర్యాపిటా ఆఫ్ కన్సంప్షన్ ఆఫ్ ఎన్జర్జింగ్ రిసోర్సెస్ పెరుగుతుంది? రాబట్టి డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ స్టేట్ దానికి దెబ్బతీయడం కాదు. సోల్ డెవలప్ మెంట్ అంటే సామాన్య జనాభాలో ఉద్దేశంతో నేను మాట్లాడుతున్నాను. అంతే వేరే కిస్ట్స్ మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి కానీ, మిత్రులు అమరనాథ్ రెడ్డిగారు చెప్పారు, నేను చదువుకుంటున్నాను విద్యార్థులకు మిగిలినా ఉన్నాను, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి కానీ, బిరాని సహకార చదానికి మేము, మా పార్టీవారు మీ వెనుక నుంటారు. నేను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు బెన్ డైరెక్ట్ ది ప్లాన్ రు. 150 కోట్లు ప్లాన్ తెచ్చాము. నెవర్ లాంటి గర్బు చెబుతుంటారు. 18 కోట్లు తెచ్చాము. రోడ్స్ కొరకు, ఎంజర్జింగ్ రిసోర్సెస్ తెచ్చాము అలా కంప్లీట్ చేసుకుంటే కూడా మహారాష్ట్ర గర్బు పెంటు తెచ్చింది. నేను ఇప్పుడు ఆ డివైలప్ మెంట్ పోలం కోలేదు. ముఖ్యంగా మన డబ్బు మన ఖర్చు పెట్టకోవడం అని బయటి నుండి అదర్ రీసోర్సెస్ ఏ విధంగా తెచ్చుకో గలుగుతాము మన రీసోర్సెస్ ఎలా పెరుగుతాయి గానీ అనే విషయం లేకుండా ఉన్న డబ్బులు ఖర్చు పెడతామని అంటే లాభంలేనిది. కొన్ని సూచనలు ఈ విషయంలో మనవి చేయవలసి ఉన్నాయి. మనదేశం ముఖ్యంగా అగ్రికల్చర్ పైన ఆధారపడిన దేశం. కేవలం అగ్రికల్చర్ పైన ఆధారపడితే జరిగే పనికాదు. పూర్తి ఇండస్ట్రీయల్ డివలప్ మెంట్ కావాలి. దానికి కావల్సిన ఖనిజాలు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. దానికంటే లిమిటేషన్ లేదు. హామి కొరకు లిమిటేషన్ ఉన్నది. గ్రామాల్లో మేము ఎకరాలు ఉంటే రెండువేల ఎకరాలు చేయడానికి వీలులేదు. కానీ ఇండస్ట్రీస్ పెడితే కొన్ని వేలమంది లక్షలమంది పనిచేసే ఇండస్ట్రీస్ పెట్టవచ్చు. ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు అమెరికా వెళ్లి వచ్చారు. 'చూజ్ ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టరు గారు కూడా చిదేశాలు వెళ్ళే అవకాశం కలిగింది. అప్పుడు కొన్ని ఇండస్ట్రీస్ తెచ్చి స్టార్ట్ చేసాము కాని స్టార్ట్ కాలేదు మరి వారు కూడా అలాంటి ఇండస్ట్రీస్ గురించి ఏమయినా చెబుతారేమో అనుకున్నాను. అమెరికాలో ఉన్న వారు చాలా మంది ఆంధ్రదేశానికి చెందిన వారు ఉన్నారు. చాలా డబ్బు సంపాదించిన వారు ఉన్నారు. ఆ విషయం మనందరికీ సంతోషమే. వారిలో ఎంతోమంది ఎక్స్ పర్ట్స్, టెక్నిషియన్స్ ఉన్నారు. డాక్టర్స్ ఉన్నారు. వారి దగ్గర కాపలసినంత డబ్బు ఉంది. ప్రభుత్వం వారికి కొంత రిలాక్షేషన్ ఇచ్చి టాక్సెస్ తగ్గించి కొన్ని సౌకర్యాలు వాళ్ళకు ఇస్తే, వారు ఇక్కడికి వస్తారు. లా అండ్ ఆర్డర్ పొటెన్షియల్ మెరుగుపడదు. నేనాక విషయం చెబుతున్నాను. ఒక సర్క్యూలర్ అవమానించాము. మంగళగిరి ట్రైల్ ఫ్యాక్టరీ గురించి అక్కడికి వెళ్లి నన్ను ఆయన

حاجب می ہنپی رہا، پہاں پر چٹا، پہاں پر ہنپی رہا

ఆ పరిస్థితి కాకుండా లా అండ్ ఆర్డర్ ను మెరుగుచేస్తేనే ఇండస్ట్రీస్ వస్తాయి. మూడు జిల్లాలకు పెద్ద ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నాయి. ఆనంతపూర్, శ్రీకాచలం, విశాఖపట్నంలో ఉన్నాయి. ఆ ప్రాజెక్టులు ఎంతవరకూ వచ్చాయో మరి స్రుధు రావానికి ఆ విషయంకూడా తెలపలేదు. న్యూక్లియర్ ప్రాజెక్టులో 88700 మందికి ఉద్యోగాలువచ్చే అకాశం ఒక్కొక్క డిస్ట్రిక్టులో ఉంది. కానీ రు. 900 కోట్లు శాంక్షన్ చేసారు. ఇవన్నీకూడా పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. బజ్జెటు నుంచి ఫాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్ తీసుకుని, ఈ పద్ధతు ఇంత, దేనికి ఎంత ఎక్కువచేయాలి, దేనికి ఎంత తగ్గించాలి అనేదిలేకుండా చేస్తే లాభం ఉంటుంది. మనకు ఉన్న డబ్బును ఈవిధంగా బియ్యపెడుతున్నాము అనేది చాలా చిన్న విషయం. ప్రొడక్షన్ పెంచుకునే విధానంలో మనం పోవాలి. మన రీసోర్సెస్ ఎట్లా పెంచుకోవాలన్నదే ముఖ్య ఉద్దేశంగా ఉండాలి. బయటినుంచి తెచ్చుకుని మన రీసోర్సెస్ ఎట్లా పెంచుకోవాలనే దానికి రెండు మూడు సూచనలు చెప్పదలచుకున్నాను. నేను ఇండస్ట్రీస్ మినిష్టరుగా ఉన్నప్పుడు కొన్ని ప్రయత్నాలు చేసాను. మన దగ్గర చాలా ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నాయి. ఢిల్లీ, గుజరాత్, రాజస్థాన్ వంటి బయటివాడిని ఇక్కడ ఉన్నాయి. హెడ్ ఆఫీసెస్ బొంబాయి, కలకత్తా. ఢిల్లీలో ఉంటాయి. ఎక్సంటు అన్ని అక్కడే సెటిల్ అవుతాయి. మనకు లాభంసిన ట్యాక్సులు ఆ రాష్ట్రాలకు పోతాయి. నేను వారిని ఫోర్స్ చేసాను. రిజిస్ట్రేషన్ ఇక్కడే చేసుకోండి అని మనవి చేసాను. దానివల్ల మనకు రావలసిన ఇన్రం టాక్స్, ఇతర లాభాలు మనకు రావడంలేదు. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం మనకు రాకుండా పోతోంది. రెండవది, పెద్ద పరిశ్రమలు కొన్ని ఉన్నాయి. ఆర్.టి.సి. ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుఉన్నది. ఇటువంటి కొన్ని సంస్థలు ఉన్నాయి. వీళ్ళ సంపత్నరానికి కొన్ని వస్తువులు కోట్ల రూపాయలవి వర్చేజ్ చేస్తున్నారు. నేను వారిని పిలిపించి బోర్డు మీటింగులు పెట్టాను. ఈ పర్చేజెస్ ఎక్కువ బయట రాష్ట్రాలనుంచి కొంటున్నారు. వేరే స్టేట్స్ నుంచి కొనకూడదని నేను అప్పుడు ఒక ఆర్డర్ ఇచ్చాను. మహారాష్ట్ర మీటింగుకు పోతున్నాము.

اگر آپ ایسے آرڈر دے رہے ہیں ایسے آرڈر دے رہے ہیں
آپ ضرور دے رہے ہیں ہمارے پاس سے آپ کے کوئی لکڑی
کر لے رہے ہیں جانے والے نہیں رہیں گے -

దీనిమీద రాబర్సిస్ సేల్వ్ టాక్స్, ఇన్ కం టాక్స్ ఇతర రాష్ట్రాలకు పోతోంది. మన రాబర్సిస్ ఆదాయం వేరే దారికి పోతోంది. దీనికి కారణం ఏమిటి? ఎలా రెడ్డిచే చేయాలి? మనకు ఒక ఛార్జ్ తిరుపతిలో ఉంది. దానికి కావలసిన వస్తువులు లేకపోతే వేరేచోట కొరకూడదు. దాదలసిక వస్తువులకు కూడా ఇంకొక ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలి. ఇక్కడ మెటీరియల్ ఉండగా వేరే రాష్ట్రాలకుంచి కావలసిన అవసరం ఏముంది? అలాంటివి కూడా లాస్సీ ప్రశీలించి కొన్ని వస్తువులమీద చోట్ల రూపాయలు సేల్వ్ టాక్స్ కాని, ఇన్ కం టాక్స్ కాని బయటకు పోతుంటే చూడమని బారా?

కొందరు గౌరవ సభ్యులు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారు గ్రూప్ చేసి పోయిందని అన్నారు. అదేవట్టు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చేసినా, ఈ ప్రభుత్వం చేసినా ర్యాయం దే సరిదిద్దుకోవాలి. దానివల్ల ఎలాగు పెరగుతుంది కొన్ని కోట్ల రూపాయల ఆదాయం పెరగవచ్చు అని చూచిచేస్తున్నాను ఈ విధంగా పిన్న అవకాశాలు ప్రభుత్వ ఆదాయం పెంచుకొనే దానికి అవసరమైతే కావాలంటే ఒక కమిటీని వేసి దానిని పరిశీలించాలని మంచి చేస్తున్నాను. దానితోబాటు బయటకు పో వీరయినా తెచ్చుకుని చేసేదానిని మా సహకారం వీటి కావాలంటే అది చేసేదానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇంకొక రెండు మూడు విషయాలు అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేయదలచుకున్నాను.

మ్యూజిక్ విలువ, మన పెద్ద, పెద్ద ప్రాజెక్టులు, ఇండస్ట్రియల్ ప్రాజెక్టులు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాము. స్టీల్ ప్లాంట్, ల్యూనెస్ ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం చేస్తున్నాము. వందలు, వేల ఎకరాల భూమిని స్పాటింగ్ చేసుకుని స్వపరిహారం చెల్లిస్తున్నాము. ఆ నష్ట పరిహారాన్ని ఇంకా అధికం చేయమని కోస్తాకు వెళ్ళారు. అప్పుడు మంబడ్డే సరి పోదు. స్కిములన్నీ చాలా వరకు రికం మరయు 5వ, 7వ మరియు 5వ పంచ్ వ ప్రణాళికకు వస్తున్నాయి. 7వ మరియు 5 వ పంచ్ వ ప్రణాళికకు వచ్చినప్పుడు రివెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ వస్తాయి. అందులో చూపించిన అంకెలు సరిపోవు. షెడ్యూల్ ఆఫ్ రెవ్యూ మారుతాయి. కాబట్టి అవి హద్దుమీరి పోతాయి. ఈ బడ్జెట్ అలా తారుమారులు పువ యోగానికి రాని పరిస్థితిలో పోతుంది. మన తొందరచేస్తేనే ప్రాజెక్టు పని చేస్తుంది. మనం ఎంత ఆలస్యం చేస్తే అంతడబ్బు అప్పు అవుతుంది, స్వపరిహారం ఇన్వెంట్ కాకుండా ఎక్కడయినా స్టీల్ ప్లాంట్ లో కానీ, ల్యూనెస్ ఫ్యాక్టరీలో కానీ భూమి పోతుందో అలాంటివారి కుటుంబంలో ఎవ్వరయినా ఒకరికి ఎరిజబిలిటీ వున్నవారికి వుద్యోగాలు యివ్వాలనే సిద్ధం ధన పెట్టాలి. కానీ ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులలో భూములు పోతున్నవి. శ్రీకైం, సింగూర్ ప్రాజెక్టుల క్రింద ఇదే విధంగా ఇంకా కొన్ని ప్రాజెక్టుల క్రింద భూములు పోతున్నవి. భూములు పోయిన వారికి నష్టపరిహారం చెల్లిస్తున్నాము. పునరావాసం గురించి కూడా మాట్లాడడం లేదు. ఎక్కడయితే ప్రాజెక్టుల క్రింద గవర్నమెంటు భూమి ఇరిగేషన్ లో వస్తున్నాయో ఆ భూములలో రసీనం హరిజన, గిరిజనులకు, భూములు దే

మన దగ్గర చాలా వువాళ్ళుగా కాలేజీలు, డిగ్రీ రాజీతు సాంస్కృతిక చైతన్యము చాలా మంది బి. ఎ., బి. ఎస్.సి., బి. కామ్, చదివి-రు. బి. కామ్ అయిన తరువాత బేరాయి ఆవుతున్నారు. ముఖ్యంగా స్టేట్ ఫ్యాంట్ వస్తున్నది. ఆర్థికస్థితి పాశ్చాత్యలో మహాకల్ పాశ్చాత్య స్థితి. మరి ఇలాంటి ఇంస్టిట్యూషన్లలో తగినట్లు కొత్తలు పెట్టి బి.డి.బి. రాజీ పొందినట్టికే రాజీ కర్మయోగమునుండి వైదొలగి ఆ కాలేజీలో పెట్టే బాగుంటుంది. బి, సి, సువర్ణరాం రమణా వాళ్ళ ఆ సలహా వుంటుంది. రాజకీయ అధికారంగా కాలేజీలు తెరిచే లేకపోతే పొందినట్టికే, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో ఆ కోర్సులు పెట్టి మనం విద్యార్థులను తయారు చేస్తే యువకులు, చదువుకు లోకం వాళ్ళ శక్తిగా వున్నాగా అభివృద్ధిని మనవి చేస్తున్నాము. పొందినట్టికే కాలేజీలో ఆ కోర్సు వాళ్ళు తీసుకోవాలని రాంగ్ గెస్ ప్రభుత్వం లో ఒక పి. ఎ. వో వుండెను. సున్నం వుంటే బైటవాకు - ఒక మోర్ డాన్ త పర్సనల్ అని ఒక వుండెను. కానీ ఈ ప్రభుత్వం బిచ్చం రుదాత దానిని తీసి వేసింది. అయిదు ఏడం రూపాయలు ఇచ్చి విద్యంగా బిచ్చం పెట్టే నా నియమాలు కల్గితే త సంవత్సరాలలో త ఒకల రూపాయలు కట్టి వాళ్ళను అయిదు మందికి మాత్రమే అడ్మిషన్ దొరికే ది. ఆ విషయం తీ కన్సిడర్ చేసి చరితించాలి. లోకల్ వాళ్ళను ఈ ఇంజనీరింగ్ లో వున్నా అంశాలు దొరికేటందుకు ఏర్పాటు చేయకపోతే, కనీసం ఒక రెషియో అన్నా పెట్టి తరి శాతం అన్ని లోకల్ వాళ్ళను వున్నాగా దొరికే టుదుకు సుయత్నం చేయాలి. మా దగ్గర ఇంజనీరింగ్, ప్రాజెక్ట్ లు వచ్చియాయి. ఇక్కడి వాళ్ళను తీసుకోనే పీరింగ్స్ వచ్చి విప్లవముగా తయారయి, చెడ్డ ప్రభావం పడుతుంది మనవి చేస్తున్నాము. రాజకీయ గోదావరి పెట్టెల్ల జర్నల్ కానీ ఇ. ర. ఎ. క్లబ్బుగా కానీ లోకల్ వాళ్ళను అందులో ప్రాధాన్యం వుండాలని మనవి చేస్తున్నాము. ఒకరే ప్రాథమిక

మీద శ్వేత పత్రమును విమర్శల చేయకుండునట్లు ఆరుకోట్ల ప్రజానికానికి సంజాయిషీ చెప్పబరిసిన దాద్యత మర మీద వుందని మరవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ (సుజాతాగర్) :- అధ్యక్షా, 1985-86 కు కారంసిన బడ్జెట్ను గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు శ్రీ మహేంద్రనాథ్ గారు ప్రసేగపెట్టారు. ఇందులో చూపించిన విషయం, 25వ కోట్ల రూపాయల లోటు బడ్జెట్తో మనం ప్రయాణం చేస్తున్నామని. మనరుల సేకరణ విషయంలో వారు ఏమీ చెప్పలేదు. ఎలా భర్తీ చేస్తారో వారికే తెలియదు. చూస్తే ఒక్కచేబకటి వున్నది ప్రజలమీద పన్నుల భారం. అది పరోక్షంగా చెప్పబడుచున్న విషయమని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. పన్నుల భారమే రద్దీ ప్రజలమీద పడితే ప్రజలతోపాటుగా ఉత్పత్తాలు, ప్రతిపత్తాలన్నీ కలిసి దానికి వ్యతిరేకమైన దృశ్యాన్ని ఎత్తగలమన్న విషయం ఈ సందర్భంలో తెలియజేయదలచుకున్నాను. మీరు స్పష్టంగా మీ ఆచారం చెప్పారీ. ప్రధానమైన పద్ధతులలో ఈవాళ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంపైన అనేక ఆశలున్నాయి. కానీ ఈ బడ్జెట్ వివరణ చూపిన మర రాష్ట్ర ప్రగతి విషయంలో అనేకమంది ఆశలను అడియాశలు చేసింది. అనేకమైన నీటి సనరుల విషయంలోకానీ, రైతాంగానికి వాళ్ళు పండించే పంటలకు గిట్టుబాటుధరల రూపంలో కానీ రాష్ట్రం పటిష్టవంతంగా పనికికేంద్రంనుంచి తగు మోతాదుతో తీసుకురావలసిన శ్రద్ధ విషయంలో అన్నిటిపైన ప్రభుత్వం ఒక అయోమయ స్థితిలో పడి వున్నదని మరవి చేస్తున్నాను.

4-30 a.m. శ్రీ శ్రీ ప్రభుత్వం వచ్చాక ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజల మనోభావాలకు, ఆశయాలకు అనుగుణమైన రీతిలో రాష్ట్ర బడ్జెట్ రూపొందించబడాలి. ఆవరణకు దీక్షాకంకణ బద్ధులై వుండాలి. ప్రతి చిన్న, పెద్ద మీటింగ్స్ లో, సభలలో చెప్పినమాటలు, చేసిన వాగ్దానాలు, ఓట్లు అడిగినప్పుడు చేసిన వాగ్దానాలను, అధికారంలోనికి వచ్చాక ఆచరించడానికి కక్షి వంచన లేకుండా కర్తవ్యమును నిర్వహించడంలో మనవంతు పాత్ర మనం నిర్వహిస్తే ప్రజలకు మనపట్ల విశ్వాసం, సానుభూతి వుంటుంది, లేకపోతే వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక భూసంస్కరణల విషయంలోనుకుంటే మరసభలో చాలామందికి భూసంస్కరణలగురించి తెలియదు. దాని బ్యాక్ గ్రౌండ్ తెలియదు. భూసంస్కరణల గురించి మన ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ రామరావుగారు రెండు మూడుసార్లు జవాబుల సందర్భంలో ప్రెస్ చేసి అడిగారు. ఏదో చేస్తాములే అనేవిధంగా సమాధానం వచ్చింది. వారు చెప్పడానికి కావలసినటువంటి ప్రోసెస్ లో వున్నట్లు కనిపించడంలేదు. ఇటీవలి కాలంలో సుప్రీంకోర్టు యిచ్చిన జడ్జి మెంట్ నుబట్టి చూస్తే మన దగ్గరవున్న గరిష్ట పతిమితి చట్టాన్ని సవరించవలసిన అవసరం, గురుతర బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి వుంది. ఈ సత్వాన్ని విస్మరించి మేము చేస్తాములే అంటే ఎలా? వైకోర్టు తీర్పుకూడా వచ్చింది. తదనుగుణమైన ఎమెండ్ మెండ్ సభా ముఖంగా రాలేదు. ప్రజలకు విశ్వాసం కలుగలేదు. రామరావుగారు తేలికబాధగా చెప్పారు.

కమ్యూనిస్టు వారముగా మేము పదే పదే భూసంస్కరణల గురించి చాలా చాటా చాటాలు చేసిన సంగతి తమకు తెలియనిదికాదు. మొదటినుంచి కమ్యూనిస్టుపార్టీ భూమి భుక్త కోసం పోరాటం చేసింది. భూమి తున్నేవానికే లభించాలనే నివాదాన్ని ప్రతిధ్వనింపజేసింది. నిరంతరం సంఘర్షించింది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో వ్యవసాయ కార్మికులు, రైతులు, భూస్వాముల ఆగడాలకు, వారి దౌర్జన్యాలకు గురియైనప్పటికీ, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాన్ని అణచడానికి పట్టిన యూనియన్ సైన్యాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడి ఐదువేలమంది కామ్రేడ్స్ బలి అయినారనే సంగతి తమకు తెలుసు. అంత పెద్ద మహోల్లసమైన భారతదేశాన్ని ఈవై ప్పు మళ్ళించింది ఆ పోరాటలవల్ల ఏమి తేలింది? దున్నేవానికే భూమి ఎంతదరకూ మిగిలింది. ఏమిటి అనే విషయం చూసినట్లయితే, ఇప్పటిదరకూ పదిమంది ముఖ్యమంత్రులు మారినారు, రామారావుగారు పదకొండువారు. ఎంతమంది ముఖ్యమంత్రులు మారినా ఈ సమస్యకు న్యాయం జరుగలేదు. నామటుకు నేను నాలుగవసారి ఎన్నిక అయిన తరువాత కూడా అదే వాదన చేస్తున్నాను. కానీ న్యాయం జరగడంలేదు. బి.ఎస్. ప్రోబ్లమ్స్ ఫున్నాయి మిగులు భూములు పక్కతోటల పేరుతో, యితర పేర్లతో వేలాది ఎకరాలు ఈనాటికీ ఫున్నాయి అంటే ఈ విషయం మీకూ తెలుసు. ప్రభుత్వంవారి గణాంక వివరాల ప్రకారమే దేశంలో కోటానుకోట్ల ఎకరాల మిగులు భూములున్నాయి, మన రాష్ట్రంలోనూ ఫున్నాయి. వాటిని వెలికితీయడానికి ప్రభుత్వం ఏ ప్రయత్నంచేయలేదు, ఏ సరళిచేయలేదు. ఇదికావాలని చూపుతున్న అలక్ష్యం, ప్రభుత్వాల యొక్క వర్గ స్వభావం అని మా అభిప్రాయం, అయినా చివరివరకు ఈ కార్యక్రమం అమలు జరిపించడానికి మేము కత్తివంచన లేకుండా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఎం. ఎల్. ఏ. పదవులను అలంకరించిన తరువాత కూడా ఆ విషయాలను మేము మరచిపోలేదు. ఈ కార్యక్రమం సక్రమంగా అమలు జరుగడం నుంచే ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పనిచేయాలి. ఇది ప్రజల ప్రభుత్వం. అశేష ప్రజానీకం మీకు నివాళులు అర్పించి మీకు ప్రభుత్వాధికారం కైసం చేశారు. ప్రజల వాంఛలను తీర్చడానికి మీరు ప్రయత్నం చేయాల్సివస్తుంది. వాళ్ళ ఆశించిన కార్యక్రమాల్ని చేపట్టి ముందుకు తీసుకుపోవలసిన బాధ్యత మీపైన వుంది. అప్పట్లో రెవెన్యూ మినిస్టర్ గావున్న మన ఇప్పటి ప్రాంతాన్ని మినిస్టర్ గారికి దీనిపైన ఎమెండ్ మెంట్ మూవ్ చేయడని చెప్పడం జరిగింది. ఎన్నిసార్లు ప్రార్థించినప్పటికీవారు ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలు ఏమీ కనబడడంలేదు. అందువల్ల ఏదో బేద్దాములే అంటే ఏమీ బేద్దాము: పిదకలు బేద్దామా: మనం చేసేది ఏమీలేదని ఈ సభా ముఖంగా ఈ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో మీకు ఒత్తి తెప్పడంకు కున్నాను.

ఈ విషయంలో మీరు ఇప్పటికయినా చిత్తశుద్ధిని ప్రదర్శిస్తే, రాయలసీమలో, తెలంగాణాలో, కోస్తాలో ఆంధ్రలో వర్చులక్షలాది ఎకరాల మిగులు భూములను తీసుకోవచ్చు. నిన్ను కాక మొన్న చల్లవల్లి జమిందార్ గారి మిగులు భూములపైన మీరు మేము అలా కలిసి

పోరాటం సరిపెన తరువాత పైచోట్ల చిట్టచివరికి తరువాత క్లియరెన్సు తీసుకొని భూములను ఆక్రమించుచున్నారు. రీగలైడ్ చేయడం మొన్న జరిగింది. కేటాయించే విషయంలో (మిగులు భూములు) పొందకుండా అడుగుదుగునా అడ్డంకులు కల్పించడం జరిగింది. ప్రజా పోరాటం చూపం భరించాలి అని పక్షాలు రంగంలో ప్రవేశించి అన్ని పార్టీలు కలిసి ప్రయత్నం చేసిన ద్వారా రాష్ట్ర చూస్తో న్యాయం జరిగింది. చట్టపరమైన దానిని మూడువేల ఎకరాల మిగులు భూమి బదులుగా క్రితం క్లియరెన్సు దొరికింది. నిపుడగలగని నిపులాగా చూస్తూన్న వర్గాలవారు ఎంతకాలం తమ మిగులు భూములు దాస్తారు? ఈ బ్యాంక్ స్టాంపులను యుద్ధప్రాధికారమీద కన్విక్షన్ పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ తీసుకొని ఎందుకు అమలుచేయక? నిమగ్న మమ్మల్ని వేధిస్తూ వుంది. ఈ భూసంస్కరణలకు మూడు రైతల సంబంధాల ద్వారా వుంది. మా వెంటపూర్వ అనేకమంది కామ్రేడ్లు ఈ భూములకు పోరాడి అమరులయ్యారు. ఈ విషయాన్ని నేను ప్రస్తావించకుండానే చిత్తశుద్ధితో అమలుపరచడానికి పూనుకొనివుంటే మీకుమారు వైరం వుండేదికాదు. ఈ విషయాన్ని చిత్తశుద్ధితో అమలుపరచాలని తపద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదృష్టం, మరల ద్వారా విద్యుచ్ఛక్తి కొరతగురించి తమరుకూడా తెలుసు. వ్యవసాయాత్మకతను అధికం చేయడంకోసం రైతులకు విద్యుచ్ఛక్తికి అవినాభావ సంబంధం వుంది. మనకు పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు సహజవనరులైన వాగులు, నదులు లేక బావులపై, గ్రౌండ్ వాటర్ పై ఆధారపడిన రైతులకు ఇవాళ రెక్కలు ముక్కలు చేసుకున్నా కూడా చాలీచాలని నిక్కచ్చినితో మీరు మీరు అని అలమడుస్తున్నారు. మెరక ప్రాంతాలలోనూ, తక్కువ వ్యవసాయ ప్రాంతాలలోని ప్రాంత కరెంట్ బావులు, గ్రౌండ్ వాటర్ మీద ఆధారపడుతున్నారు. మీరు 1983లో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత చూపిన సూచిక మీరు ఈనాడు చూపిన సూచిక వ్యత్యాసం వుందా అని అడుగుతున్నాను. రెండు సంవత్సరాలు యుద్ధంతో గడచినమాట వాస్తవం. మీరు ఎన్నికలయిన తరువాత 18 మాసాలకే యుద్ధ భేరి మ్రోగింది. తరువాత 6 లేక 7 మాసాలుగా కొంత సద్దు మణిగింది. ఈ ప్రభుత్వ ఆచరణ జరిగిన తరువాత విద్యుదుత్పాదక శక్తిని పెంచడానికి దానికి కేటాయించిన నిధులు ఎంతవరకు వినియోగం అయ్యాయి? ఈ రాష్ట్రం సర్వతోముఖంగా ముందుకు పోవడానికి రైతులకు విద్యుత్ సరఫరా అతి ముఖ్యం. నేను మహేంద్రనాథ్ గారిని వారు ఏ గ్రామీణ ప్రాంతానికి వెళ్ళినా ప్రజలు కరెంట్ కావాలని అడుగుతున్నారా, లేదా? అని అడుగుతున్నాను.

హరిజన, గిరిజన కాలనీలకు ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్యక్రమం చేపట్టడంలేదు. ఏ గ్రామమునకు పోయినా అక్కడి ప్రజలు ఈ పొయింటుకే అడుగుతున్నారు. మేము ఏ మొగం పెట్టుకొని గ్రామానికి పోవాలి? తగినంత ఉత్సాహం శక్తి లేకనా అంటే ఉత్సాహం శక్తి ఎక్కువగానే వుంది ఎందుకు ఈ సత్తరడక వ్యవహారము? ఈ సమస్యకు పరిష్కారాన్ని

ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారు. గ్రామాలలో పేదవాడు అడిగితే ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వలేకపోతే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పట్టకం తే, వారిని తీర్చి వీటిని చూడండి. మనము చేసే పనులనుబట్టి తీర్పు ఇచ్చేది ప్రజలు. దానికి బద్ధంపై ఆధారపడి ప్రభుత్వం ప్రమాదం అవుతుంది. ప్రయత్నం చేయండి. రైతులు ఏకాగ్రతలో ఉన్నారు. ఒక మరచేతిలో లేనిమాట వాస్తవమే, దానికోసం మనము చేస్తున్న ప్రయత్నం ఎటువంటి పొగాకు రైతులు ఎకరానికి 4000 ఖర్చుపెట్టి పొగాకు పండిస్తూ వుంటే రైతులకి కొనుగోలుచేసే పరిస్థితిలేదు. మర ర్యాగ్ములో 9 బిల్లియన్ల పొగాకు ఉత్పత్తి ఉండేది తెలుసు. దీనివల్ల మరకు ఫారిన్ ఏక్స్‌చేంజీ వస్తుంది. అఫ్ఘాన్ ఏక్స్‌చేంజీలో రాత భాగము ర్యాగ్మునికి వస్తుంది. పొగాకు రైతుల పరిస్థితిగూడగా ఉండటం చేయడానికి నానా రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో ఒక రివెన్యూ డివిజన్ పనిచేయాలి. దానిలో అన్ని పార్టీలవారము ఎప్పుడు. తెలుగుదేశం మంత్రిగారికి వప్పుట్టు కొట్టడానికి ఛార్జీ రాలేదు. మేము రివ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందినవారము. పార్లమెంటు ఎన్నికలలో వారి ఫెన్ వాల్యాని ఉంచుకోవాలంటే ఈ ధరలను నింపెట్టాలని అడిగాము కేంద్రప్రభుత్వాన్ని. అక్కడక్కడ కొనుగోలు కేంద్రాలు పెట్టి ఎక్కువగా పొగాకు కొనండి. ఎస్.టి.సి.ని రంగములోకి తీసుకురావాలని చెప్పాము. ఈ విషయంలో పొగాకు రైతులకు న్యాయము చేయకపోతే పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ఆంధ్రదేశములో దెబ్బతింటానని చెప్పాము. బ్రహ్మచంద్రరెడ్డిగారిని, విద్యుత్ నాన్‌గరెడ్డిగారితోను, రంగాగారితోను మాట్లాడినప్పుడు స్థిరీకరణకు ప్రయత్నం చేయకపోతే చావుదెబ్బ తింటారని చెప్పాము. ఈ ర్యాగ్ములో కాంగ్రెస్ పార్టీకి రి సీట్లు చూత్రమే ఉన్నాయి. ఇది చివ్వి విషయం కాదు. పార్లమెంటు ఎన్నికల సైములో 2000 రూపాయలు వుంటే మిచ్చిన 800 రూపాయలకు పడిపోయింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొనే చర్య ఏమిటి? ధరల స్థిరీకరణ ర్యాగ్ము చేతిలో వేడు. కేంద్రం చేతిలోనే వుంది. గిట్టదాటా ధర రావడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా లేదా? వారికి మెకారిటీ వుందని ఊహించారా? అచరణలో రైతులు తగిన ధర వచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి. మిచ్చి అట్లాగే పడివుంది. వేలంవేస్తే రైతు ఆరిపోతాడు. కందులు గత సంవత్సరం క్వింటాలు 10, 500 అమ్మింది. ఈ సంవత్సరం 350 రూపాయలు అమ్ముతోంది. ఎవరు దీనికి చక్కా? ఎవరు దీనికి రక్షకులు? మధ్య దళారీమీద అధికారం ఉంది. జీవించే చర్ల అక్షదాలుగల ప్రభుత్వాలతో మనము సాధించేది ఏమీలేదు. పార్టీల వివక్షలు లేకుండా అందరం కలిసి రైతులకు గిట్టదాటా ధర లభించడానికి కృషి చేద్దాము.

దానిని విస్మరిస్తే గుర్తుకు తెస్తున్నాను. దీనిని స్మరించాలని మరచిపోయాము. గిట్టదాటాధరలు చూసేసాయ కార్మికులున్నారు. నాన్ అఫీషియల్ తీర్మానము గతములో ఈ శాసనసభలో పెట్టాను. తీర్మానమును అంగీకరించారు. కాని ప్రభుత్వమే అమలు

చేస్తాను అన్నది తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా పాస్ చేశాం. అది ఏమైనది? దానికి సంబంధించి రూల్స్ చేసి డిపార్టుమెంటుకు అప్పగించి ఆవరణలో పెట్టడానికి తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి? ఆరోజున చర్చలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంటర్ ఫియర్ ఆయి మనం చేయవలసిన కార్యక్రమము అన్నారు. ఆసెంబ్లీ చరిత్రలో పెద్ద కార్యక్రమం చేశామన్నారు. వ్యవసాయ కార్మికులు చేసే కష్టానికి యిప్పించే కూలిమాట ఏమైంది? మిత్రపక్షములో వున్న ఈ విషయాన్ని చెప్పకతప్పదు. ఒక్కొక్క దాన్ని బట్టికొంద మూసివేస్తే చెప్పేవారులేరు. వ్యవసాయ కార్మికులకు పెన్షన్ యివ్వడం మంచిదే. ప్రభుత్వం సంకల్పించిన సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో ప్రధానమైనది యిది. వారి దగ్గర వున్న దరఖాస్తులను ఎట్లా పూరి చేస్తారో చెప్పారు. రు. 257 కోట్ల లోటుతో వున్న బడ్జెటు వారి దగ్గర వున్న కాగితాలకు న్యాయం జరుగుతుందా అనేది ఆలోచించాలి. ఆవరణలో నల్లనడక నడుస్తోంది. కాంక్షనింగ్ పవర్ ఆర్. డి. ఓ కి యిచ్చారు. దరఖాస్తులన్నీ ఆక్కడపడి వున్నాయి. ఎంతవరకు యివ్వగలమనేది ఆలోచించకుండా వుంటే ఎట్లా? ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలుచేస్తే మంచిదే. కాని త్వరగా చేయాలనే మనవిచేస్తున్నాను. వ్యవసాయ కార్మికులకు కాళ్ళత ప్రాతిపదికమీద చక్రీయ జెండాలు యిచ్చింది. కేరళ యిచ్చింది.

ఇక రెండవ విషయం వుంది. సబ్సిడీ బియ్యం పథకం వుంది. ఇది మంచి పథకమే. ఈ సబ్సిడీ బియ్యం పథకం సర్వరోగ నివారిణి పథకం అనుకుంటున్నాము. నాకు కుడివైపు వున్న మిత్రులు దీనితో పోటీ పడుతూ ఇతి మేము ప్రారంభించాము అని వెలుతున్నారు. కోడి ముందా గుడ్డుముందా అన్నట్లుగా ఇక్కడ-మాట్లాడటం కంటే ఈ పథకాన్ని కేంద్రంతో మాట్లాడి ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా ప్రారంభింపజేస్తే బాగుంటుంది. బెంగాల్ లో కిలో. ఆరు రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. మద్రాసులో అమ్ముతున్నారు. ఈ పథకాన్ని ఇక్కడ అమలు జరపడం హర్షించదగినదే. అయితే కొరత ప్రాంతాలలో కూడా అమలు జరిపించండి. లోటుతో ఇది నడుస్తున్నా ఇది ప్రాపరుగా పంపకం అవుతున్నదో లేదో చెకప్ కావాలి. డిస్ట్రిక్ట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో మేము ఈ విషయాన్ని తీసుకుంటున్నా రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క అండ కూడా మాకు కావాలి. తొడుక్కోటానికి చెప్పలు లేని ప్రభుత్వాధికారులు బిల్డింగులు కడుతున్నారు. డీలర్స్ బిల్డింగులు కట్టుకుంటున్నారు. దీనిపై ప్రాపర్ చెకింగ్ వుండాలి. ప్రజలకు అందటం లేని చోట్ల అంద చేయటానికి పూనుకోవాలి. ప్రాపర్ చెకప్ వుండటానికి అభిలషక్ష కమిటీలు వేయండి. చిత్తకుడితో అమలు జరపటానికి చర్యలు తీసుకోండి. కేవలం అధికారుల మీద ఆధారపడితే ఇబ్బంది వస్తుంది,

ఇక, లంబాడి తంజాలు, కోయ గూడెములూ వెలుతున్న మాడని ప్రాంతాలు వున్నాయి. ప్రభుత్వ స్కీములు వున్నాయి కాని అవి ఆవరణలో అమలు కావడం లేదు వాటిని తక్షణం అమలు జరిపి ఆ ప్రాంతాలలో దీపాలు వచ్చేట్లు చేయాలని మనవిచేస్తు

న్నాను. గ్రామంలో దీపాలు పున్నా తమ వాడంలో, రేడు రుదాం ప్రాంతాలలో దీపాలు లేని పరిణామలు, లంబాడిలు చెబుతున్నారు. పంచాయితీల తీర్మానం చేయాలనే సమస్య లకే ఒక నైడు కాయక ప్రవృత్తివటానికి ఆర్థికస్థానత లేకుండా వుండి, అటుం పప్పుడు పంచాయితీ అధిక స్థానత ఎంత వుంటుందో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. శాంక్షన్ అయి దీపాలు రాని గ్రామాల లిస్ట్ చేసు ఇస్తున్నారు. వంద రూపాయలు ఇస్తే గాని ఒక్క పోల్ పడదు. ఇక సైరింగ్కు, కనెక్షన్ ఇవ్వటానికి ఎంత ఖర్చు పెట్టాలో అర్థం చేసుకోండి. ఈ పరిస్థితుల్లో తండాలు ఎలా బాగు పడతాయో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. రవాణా సౌకర్యాలు లేక ఏకట్లోకి బ్రతుకుండా వెళ్ళుచున్నారే దానలో, క్రోధంతో వోట్లు వేయము అని పోలింగ్ను దుర్వినియోగించిన గ్రామాలు కూడా వున్నాయి. కాకిరాలపై అంకెల గారకి చేసే అధికారంపై ఆధారపడితే, ప్రజలు ఒక్కసారి కొండ నాలుక కాలస్తారు, అప్పుడు ఎంత దాం పడినా ప్రయోజనం వుండదు. వాస్తవ విషయాలను కాకిరాలపై చూపి పేద ప్రజల అభివృద్ధికి, వెనుకబడిన వారికి, హరిజన గిరిజన ప్రాంతాలవారికి మేలు కలుగజేయాలి. మన రాష్ట్రంలో లక్షమందికి పైగా ఇండ్ల స్థలాలు, ఇండ్లు ఇవ్వలేదు. స్థలాలు ఇచ్చిన చోట ఆ స్థలాలలో గాడిదలు ఉండున్నాయి. ఇండ్లు కట్టుకోటానికి ఇస్తున్న డబ్బును మధ్య దళాలకు కాజేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ స్కీమును కరెక్ట్ల అభ్యర్థం క్రింద పెట్టారు కాని కరెక్ట్ల ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళి చూడాలనే దారి లేదు. శాంక్షన్ అయిన ఇండ్లు ఎలా కడుతున్నారో, సిమెంటుతో కడుతున్నారో, బాడినతో కడుతున్నారో చూడ టానికి వెళ్ళానే దారి లేదు. సరైన మాగ్నం లేదు, కష్టం ఇండ్లు చూపిస్తున్నాయి మా ప్రాంతంలో ఒక దుర్మయోతు, మనిషి, ఒకముసలామె చనిపోవడం జరిగింది. కష్టం జిల్లాలో 18 తాలూకాలు వున్నాయి. ఆ 18 తాలూకాలలో 9 తాలూకాలు షెడ్యూల్డ్. వీరియారో వున్నాయి. అక్కడ ఎన్ ఎఫ్ సెవెన్ యార్డు లమలులో వుంది. కష్టం జిల్లా పరిపత్తులో 60 లక్షల రూపాయలు ఇండ్ల స్థలాం సేకరణకు పెట్టాము. అందులో 20 లక్షలు ఖర్చు అయి మిగిలింది ల్యాండ్ ఎమాండ్గా మిగిలిపోయింది. ఇంకో పద్మక్రిందను ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తున్నారు. హరిజన్, గిరిజనుల ఇండ్లను వెగ్గెట్ చేస్తున్నారు. ఈ గ్రూప్ వై ద్యం ఎందుకు చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను.

గ్రూప్ వై ద్యం ఎందుకు చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. ఒక్కొక్క జిల్లాలో స్టేన్ 5-00 p.m. వీరియాన్లో మూడు నాలుగు తాలూకాలు విడిచి మిగతా 9, 10 తాలూకాలలో అమలు జరుపకపోతే యీ డబ్బు మిగిలిపోలే తండాల్లో గూడెములలో చేపట్టాలి, తూర్పు, నల్లపే గోదారో జిల్లాల్లో విశాఖపట్నములో పరిస్థితులు యిదే విధంగా వున్నవి, అందుకని యీ కార్యక్రమాన్నింటిని మీరు సున్నితమైకమునంటి విషయముగా ప్రహించి అట్టడుగున వున్న బడుగుర్లాలను వాటిని ఆదించాలి. మనవారు అన్నం తిని ఏ చెట్టు క్రిందనో

పడుకుంటారు, వాగురు తడిచి, చరికి చదివి, ఎండకు తట్టుకుని వుంటారు. అది మన దేశములో గాజిద్దీ సరిహద్దుది గాని విదేశాల్లో అయితే వారు శిలావిగ్రహాల్లాగా అయి పోతారు. ఆ వాచరణానికి భిన్నంగా యిక్కడ వుండడం వల్ల చెట్ల క్రింద పడుకుంటారు. ఇవి అన్ని గమనించాలి. ప్రతిదానికి ఎంతో డబ్బు పెడుతున్నామంటున్నారు. ముత్యాలమ్మకు పెట్టి చదివి పూజారి భోంచేస్తున్నాడు గాని ముత్యాలమ్మ భోంచేయడం లేదు. ఈ పద్ధతిలో యింట్ల సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఈ సంవత్సరము రాష్ట్రములో ప్రజలు అనాచ్యుష్టితో బాధపడుతున్నారు. మెరక ప్రాంతాలలో మంచి నీటికి కటకటలాడి పోతున్నారు. దాని గురించి యుద్ధప్రాతిపదిక మీద చర్చ తీసుకోవాలి. దీనిలో దశారీలు ప్రోగు అయిపోయారు. ఒక్కొక్క దోరు వేస్తే పది వేం రూపాయల బిట్లు చేస్తున్నారు. 40 అడుగులు వేస్తున్నారు, మిగతాది కాగిరాల మీద వ్రాస్తున్నారు. తీరా చూస్తే వాటిల్లో నీటి చుక్క వుండడం లేదు. గరములో చేశారు, యిప్పుడు జరుగుతున్నది. మీరు అదే సెటప్ మీద ఆధారపడుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి దాని మీద చెక్ లేదు. ఇట్లా ఏర్పడిన గర్భిను పూడ్చాలి. అనేక ప్రాంతాలలో ప్రజలు మంచినీటికి కటకటలాడుతున్నారు మా సుజాతనగర్లోని అంజనాపురం అనే గ్రామములో 9 కిలో మీటర్ల దూరము పోయి మంచినీరు తెచ్చుకునే పరిస్థితి వుంది అందుకని అక్కడ ఆడపడచులు మేము ఓట్లు వేయం అన్నారు. ఏ. ఎం. ఎల్. ఎ. వున్నా పనికిరాదు అని వాస్తవ దృక్పథముతో చూస్తున్నారు ప్రజలు. ఆచరణలో వీరు ఏమి చేస్తున్నారు, ఎవరు వస్తే మాకేమిటి అనే పద్ధతిలో వున్నారు. ఎంతో నైరాశ్యముతో వున్నారు, అందుకని మంచినీటి సమస్య చాలా ప్రధానమైనది, యుద్ధప్రాతిపదిక మీద మన రాష్ట్రములో చేపట్టాలి. ఉత్తర కాశ్మీర అప్పడే పోయింది, పడ్డం చినుకు లేదు, తుఫాను తెలంగాణ యితరలి ప్రాంతాలకు తాక లేదు. అందువల్ల గొండువాటరు లోతుకు పోయింది, ఏ గ్రామానికి పోయినా బురద నీటితో కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భములో బోర్ వెల్స్ గురించి చెప్పాలి. వాటిని పంచాయతీల అజ్ఞాయీషి క్రింద యిచ్చినట్లయితే స్థానికంగా ఒక కమిటీమెంటు వుంటుంది. ఎంత లోతుకు పోతే నీటి సప్లయ అవుతుందనే ఒక కమిటీమెంటుతో చేస్తారు. లేకపోతే ప్రజలు వారికి శాస్త్ర చేస్తారు. అందుకని యీ విషయము మీద తగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక శాంతిపర్యంతం విషయం చూస్తే అవి కొరవడి ప్రజల ధన మాన ప్రాణాలకు రక్షణ లేకుండా వుంది. పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తుందో తెలియడం లేదు. ఒక మిడిల్ క్లాసు రైతు వూరిలో వుండే పరిస్థితి లేదు. పోలీసు డిపార్టుమెంటును కట్టుదిట్టం చేయడానికి ఏకసభ్య కమిషనును వేసి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామన్నారు. దాని మీద అభిప్రాయ సేకరణ జరిగింది. ఆయన అభిప్రాయ సేకరణ చేసి ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు యిచ్చారో లేదో తెలియదు. ఈనాడు రాష్ట్రములో ఒక స్టేబుల్ గవర్నమెంటు ఏర్ప

డిండి ప్రజల ధన మాన ప్రాణ రక్షణకు నూతన శక్తివహరముతో స్వీకరించవలసి వుందని గవర్నరు ప్రసంగములో చెప్పారు. కాని ఏ గ్రామంలో చూచిన ఆడవారిపేద అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. పట్టపగలే యింట్లలో దొంగతనాలు దోపిడీలు జరుగుతున్నాయి. అరీచెరు ఆపి దోపిడీలు చేస్తున్నారు. నిలువు దోపిడీలు జరుగుతున్నాయి. చాత్యలు జరుగుతున్నాయి. 50 మంది ప్రోగ్రె వీ కొంప మీద పడి అయిదా యాటి చేయడం జరుగుతున్నది, పట్ట గ్రామం కూడ మిగులనివ్వడం లేదు, రైల్వే యార్డు నిలవడం లేదు. పెద్ద పెద్ద గోదాములు నిలవడం లేదు. దేనికి రక్షణ లేదు, ప్రజలను కాపాడలేని ఏ ప్రభుత్వం అయినా వుండి లాభం లేదు. అందుకని దీని విషయములో శ్రద్ధ తీసుకోవలసి అవసరం వుంది. పోలీసు డిపార్ట్మెంటులో జరుగుతున్న అధికార దుర్వినియోగానికి అంతులేదు. రక్షక భటులు భక్షక భటులు అవుతున్నారు. రాజకీయ పార్టీలను అవదానికి వారు కొంత మంది చేతుల్లో పావుల్లాగా వుపయోగ పడుతున్నారు. వారు చేస్తున్న దౌర్జన్యాలు చెప్పాలంటే అనేకం వున్నవి. మొన్న జరిగిన ఎన్నికల్లో కూడా చాలా కన్పించివి. పోలీసుల మీద ఎక్కడ చెక్ ప్ లేదు. క్రిందివాడు చెప్పేది పైవాడు వినేడి లేదు, పైవాడు చెప్పేది క్రిందివాడు వినేడిలేదు. నిజంగా యింటిజెప్పు డిపార్ట్మెంటు ఎక్కడ పోతుందో తెలియడం లేదు. ఈ రకమైనవి కాళ్ళక్రమాలే అమలు దరిగితే ఒకరిని ఒకరు చోచుకోడానికి పరిస్థితి తయారై యిదిపోట్ల రాజ్యాంగా పరిణమిస్తుంది. ఒక రిట్రోగ్రేడ్ ప్రాంతంగా మారే కార్యక్రమం వస్తున్నది, విశాఖపట్టణం, విజయనగరం, హైదరాబాదు నగరం ఎక్కడ చూచినా మంచి మంచి వారి యింట్లను టాగ్గెటుగా పెట్టుకొని తెల్లవారేసరికి దొంగ తనాలు చేస్తున్నారు. చంపాలంటే చంపుతున్నారు. గ్లేరింగ్ ఎక్స్ ఛేంజర్ ప్రభుత్వములో జరిగిన సంఘటన. మాజీ మంత్రి యింట్లలో కిక్కులు చేస్తున్నారు, యీ డిపార్ట్మెంటు ఏమి చేస్తున్నది? అయితే పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ పనికి రాదు అనను. అందులో హాన్డె ఆఫీసర్లు వున్నారు, కాని సాదాచీఫ్ చేసేవారు కూడ వున్నారు. అటువంటి పురుగులను ఏరి పారవేయాలి. రాజకీయ కార్యక్రమాలను చితుర కొట్టడానికి వారు పనికి వస్తున్నారు. విచ్చలవిడిగా వారు డబ్బులు సంపాదిస్తున్నారు. పిచ్చి పిచ్చిగా సంపాదిస్తున్నారు. అటువంటి పురుగులను తీసివేసే కార్యక్రమం చేపట్టాలి. రిట్రెయ్ అయిన పోలీసు అఫీసరు యింటిలో దొంగతనం జరిగింది. ఎందుకంటే అతనివద్ద అప్రమంగా సంపాదించిన డబ్బు వుండవచ్చు. చిన్నవాడి నెత్తిని పెద్దవాడు కొడితే, పెద్దవాడి నెత్తిని పెరుమాళ్లు కొడుతాడనేది వుంది. అలాంటి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. గతములో జరిగినవి, యిప్పుడు జరుగుతున్నవి, ఇప్పుడు దానికి ఫుల్ స్టాప్ పెట్టకపోతే ప్రజల ధన మాన ప్రాణ రక్షణ చేస్తామనే మాటకు న్యాయం వుండదని మంచి చేస్తున్నాను. గాలిని ప్రోగు చేసి గాలితో నడిపించాలంటే, బురదలో రాయి వేసుకునే పద్ధతిలో చేస్తే ప్రజలకు యిచ్చిన మాట నిలువలేదు. అందుకని యీ లోటును అయోమయ స్థితిలో నడిపి పెట్టకండి. పన్నులు వేస్తే వేస్తామని చెప్పండి, పన్నుల సేవరక్షణ చేస్తామని పరోక్షంగా

పన్నులు వేయడం మరిగితే, పన్నులు గవనక వేస్తే ప్రజలకు మీకు తగాదా తప్పదని మరచి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. ఇందిర (షాద్ నగర్) :- అధ్యక్షా, నేను యీ శాసన సభకు మొదటిసారిగా యెన్నిరమి రావడం జరిగింది. గౌరవనీయ సభాపతిగారికి, గౌరవనీయ లైన ఆర్థికశాఖామంత్యులు మహేంద్రనాథ్ గారికి, యీ సభలో గౌరవ సభ్యులు పెద్దన యొక్క ఆశీస్సులు కోరుతూ నేను యీ ప్రసంగాన్ని ప్రారంభిస్తున్నాను. ఇటీవల జరిగిన శాసనసభ యెన్నికలలో మన ప్రయత్నమ నాయకుడు ఎన్. డి. రామారావుగారి యొక్క నాయకత్వాన్ని ప్రజలు తమ ప్రగాఢ విశ్వాసాన్ని పట్టకపరచినారు. దీనికి కారణాలు యెన్నో ఉన్నాయి. వారి నాయకత్వంలో చేపట్టిన సంక్షేమ కార్యక్రమాలే కారణం అల నేను ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను ఆ సంక్షేమ కార్యక్రమాలకే మన బడ్జెటులో ప్రాధాన్యం యిచ్చి అటువంటి సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి చర్చించాలని అనుకుంటున్నాను. ఈసంక్షేమ కార్యక్రమాలతో మొదట చెప్పకోతగిన సబ్సిడీ పథకం. ఈ సబ్సిడీ బియ్యం పథకం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే ప్రజలకు అందుబాటులో లేదు. దీనికి కారణాలు యేమిటంటే సంవత్సరానికి రూ. 6,000 లు అదాయం పైగా ఉంటున్నటువంటి వారికి, 5 ఎకర ములు పొలం ఉన్నటువంటి వారికి యీ పథకం లేదు. అటువంటి నియమాన్ని సడలించి గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉండే ప్రతి పొదునికి కూడా లభించేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఈ సబ్సిడీ పథకంలో ఉన్న ఆచరణపథకంను గురించి యిక్కడ మాట్లాడినటువంటి గౌరవ నీయులైన పెద్దలు యెంతోమంది ఉన్నారు. ఈనాడు మన ప్రభుత్వం యెంతో చాక చక్కింగా యీ పథకాన్ని సువేళ పెట్టినప్పుడు, దీనిని బాగా సడలడానికి డిలర్స్ సక్రమంగా సహకరించడంలేదు. అటువంటి ఆచరణపథకంను ప్రభుత్వం సుదీర్ఘంగా కోరుతున్నాను. ఈ సబ్సిడీ బియ్యంకొరకు మన ప్రభుత్వం 1984-85లో రూ. 100 కోట్లు పాచ్చించగా రూ. 137 కోట్లు ఖర్చు అయింది. అంటే రూ. 37 కోట్లు అధికంగా ఖర్చుపెట్టినట్లు అవు తుంది. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం దీనికొరకు రూ. 180 కోట్లు కేటాయించింది. దీనికంటే యెక్కువ ఖర్చు అయినప్పటికీ భరి చి యీ సబ్సిడీ పథకాన్ని అమలుపరచగలరని ఆశిస్తు న్నాను. తర్వాత మన ప్రభుత్వం బంహిసర్గాల వారికి గృహ నిర్మాణపథకాన్ని చేట్టి యెంతో పటిష్టంగా గృహాలు నిర్మించడం జరుగుతున్నది. ఈ పథకం విస్తృతం కావల సిన ఆవసరం యేర్పడినప్పుడు యీ గృహ నిర్మాణం పథకం కొరకు అధికంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టి మన పేద ప్రజలందరికీ గృహ నిర్మాణం కొరకు రూ. 40 కోట్లు సబ్సిడీ సమకూర్చడమే కాకుండా రుణాలు యిచ్చే సంస్థలకు మన ప్రభుత్వం సిఫార్స్ చేసి రుణాలు యిప్పించడం జరుగుతున్నది. కనుక అదికూడా యేర్పాటుచేసి యింకా దీని కొరకు కావలసిన డబ్బును కేటాయించి తప్పకుండా యీ గృహ నిర్మాణ పథకాన్ని యెంతో హృదయపూర్వకంగా అమలు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ మహిళా సంక్షేమంలో - మరుగుదొడ్డు నిర్మాణం చాలా ముఖ్యమైన కార్యక్రమం. ప్రతి గ్రామములో యీ కార్యక్రమం అమలు జరిగితే మహిళల అభివృద్ధిని పెంచిన వారవుతారని, వీరి ఆదరణను పొందగలరని తెలియజేస్తున్నాను. దీనికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ఆదాయాన్ని కేటాయించి యీ మరుగుదొడ్డు నిర్మాణం చేసి మహిళలకు యీ సదుపాయాన్ని కల్పిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఆ తర్వాత వృద్ధాప్యపు పెన్షన్లు, వితంతువులకు పెన్షన్లు మున్నగువి యిప్పుడం జరుగుతున్నవి. ఈ పెన్షన్లు కేవలం కృత్యంకు, వితంతువులకు యిప్పుడమే కాకుండా వికలాంగులకు కూడా పెన్షన్ సౌకర్యం కల్పించడం యెంతో అవసరం ఉంది. ఎందుచేతనంటే వికలాంగులను యీ సమాజం వారు శాపగ్రస్తులుగా చూడడం అన్నది మనము చూస్తూనే ఉన్నాము. కనుక అటువంటి వికలాంగుల యొక్క అవసరాలను తీర్చి వారికి కొంత ఉపాధిని కల్పించి పెన్షన్ సౌకర్యం కల్పించినప్పుడే ఆ సమాజానికి సేవ చేసినవారము అవుతామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక మంచినీటి కొరత సమస్య ప్రతి గ్రామములోను ఉంది. ఎందుచేతనంటే మేము ప్రచారానికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ గ్రామములో శ్రీలు మా దగ్గరకు వచ్చి మంచినీటికొరత యెక్కువగా ఉన్నదని, యీ సమస్యను తీర్చాలనిందిగా విప్పించుకోవడం జరిగింది. కనుక ప్రభుత్వం కోశాగారంలో డబ్బు లేనప్పటికీ యెంత ఖర్చుఅయినా భరించి వారికి మంచినీటి సదుపాయాన్ని కల్పించగలరని ఆశిస్తున్నాను. ఇకపోతే మన ప్రభుత్వం ఉద్యోగస్థులకు కరువుభత్యాన్ని యెప్పుడూ హెచ్చిస్తూనే ఉంది. వీరికి కరువుభత్యాన్ని హెచ్చించినప్పడల్లా ఆ మరునాడే బజారులో వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఈ కరువుభత్యాన్ని హెచ్చించేదానికంటే వస్తువుల ధరలు అదుపులో పెడితే బాగుంటుంది. ఇక విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ విషయానికి వస్తే యిది గ్రామాలలో చాలా వెనుకబడి ఉంది. ఎందుచేతనంటే అప్పుడప్పుడు గ్రామాలకు మేము పీకట్లో ప్రచారానికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ విద్యుచ్ఛక్తి దీపాలు లేనట్లు కిరసనాయిలు దీపాలు ఉపయోగిస్తున్నట్లు గమనించినాము. కావున ప్రభుత్వం ప్రతి గ్రామములో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం గురించి యెంతో కృషి చేయవలసి అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా కేవలం ఒక విద్యుత్ దీపాలకే కాకుండా రైతుల పంటలు కొరకు ఉపయోగించే యింజన్ల నిమిత్తం సరఫరా చేయవలసిన అవసరం కూడా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి అవకాశాలు కల్పిస్తారని ఆశిస్తూ నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు సభాపతిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వీరయ్య(వేమూరు): అధ్యక్షా, యీ బడ్జెట్టు మన రాష్ట్రం ప్రగతిని సూచించే ఆదర్శవంతమైన బడ్జెట్టు. ఇదిలోటుబడ్జెట్టు లోటుబడ్జెట్టుయెప్పుడూకూడా ప్రగతి సూచకంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే అభివృద్ధి చెందినప్పటి దేశాలు, యు.ఎస్.ఎ లాంటి దేశాలలోకూడా కొన్నివేల కోట్లతో లోటు బడ్జెట్టు ఉన్నాయి. అవిధంగానే యీ

రాష్ట్ర బడ్జెట్టు కూడా రూ. 250 కోట్లు లోటు బడ్జెట్టు అయితే అదేదో పెద్ద లోటు బడ్జెట్టు అని, దివాళాకోరు ఎట్టైతే అని మిత్రపక్షాలవారు కూడా వాపోతూఉండే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. వారికి యింకా యీ బడ్జెట్టు విషయాలు ముఖ్యంగా ఆర్థిక కారడంలేదని చెప్పుకుని పరిస్థితి యేర్పడుతున్నదని ముఖ్యమంత్రి చెప్పినాను. ఈ బడ్జెట్టులో రాష్ట్ర ప్రగతికి సంబంధించిన సాంఘిక సంక్షేమ రాష్ట్రకీర్తనలు అనేకం ఉన్నాయి. ఈ సాంఘిక కార్యక్రమాల వల్లే మనకు దాదాపు రూ. 200 కోట్లు అవసరంగా ఖర్చు అవుతున్నది. అందులో ముఖ్యంగా కిలో విద్యుత్ కేంద్ర రూపాయలకు యిచ్చే పథకం పద్దతి కేంద్రం మన వద్ద, విద్యుత్ ప్రొడ్యూర్ చేయడం, బారే తిరిగి మనకు యివ్వడం యీ పరిస్థితిలో మనము కనీసం రూ. 100 కోట్లు అయినా వ్యర్థమైపోతున్నాయి ఆ పద్ధతి కేంద్రం వదులుకొని మన రాష్ట్ర ఆవసరాలకు కావలసిన విద్యుత్ మనమే ఉంచుకొని వాడుకోవడం, అదనపు విద్యుత్తుని కేంద్రానికి పంపించడం ల వివరాలను అధికారాన్ని మన రాష్ట్రానికి యిచ్చినట్లు యితే యిందులో సగం లోటు కొట్టుకుపోతుంది. అ.తేకాదు యీ లోటును పూర్తిగానే మన కమర్షియల్ టాక్సెస్ కాని,

(నిస్టర్ డిప్యూటీ సీక్రెటరీ యిన్ డి చైర్)

అగ్రికల్చరల్ హార్వెస్ట్ రిలీఫ్ కాని టోల్స్ చేసుకుంటే చాలా పెద్ద మొత్తం సేకరించి దీనిని సర్దుదాటు చేసుకోగలగామని మనవిచేస్తున్నాను.

సివిల్ సప్లయ్స్ డిపార్టుమెంటు విషయంలో విజిలెంట్ గా వుంటే అదనపు చర్యలు తప్పించుకోవచ్చు. బాగా రెగ్యులర్ ప్రతిపక్ష నాయకులైనా, వారి మాటలు చాలా బాగా వున్నాయి. ప్లాన్ ఎలాబ్ మెంట్ కొన్నింటిని సెంటర్ నుండి తెచ్చుకొంటాం. పుష్పరాజు గారు చెప్పారు, సర్పార్టీ కేంద్రమునుండి తెచ్చుకుంటే అదనపు ఆదాయం అవుతుంది. మన రాష్ట్రములోని కొన్ని ప్రాజెక్టులను నేషనల్ ప్రాజెక్టులుగా డిక్లర్ చేస్తే మన ఖర్చు కొంతవరకు తగ్గవచ్చు. ఎక్స్ యిజు చప్పుడు సక్రమంగా చూలుచేస్తే చాలావరకు మన ఖర్చు తగ్గవచ్చు. అవసరముతేనిదోట జీవులుగాని, టూర్స్ గాని, ముత్రులుగాని, ఆగ్నిసర్ప గాని తగ్గించుకుంటే కొంతవరకు ఖర్చుతగ్గే అవకాశముంది. డెలిఫోన్స్ విషయంలో కూడా అమితమైన ఖర్చు అవుతున్నది. ఈవిధంగా మిగిల్చిన డబ్బుతో యింకో సంక్షేమ కార్యక్రమానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఎల్ట్రాసిటి, ఇన్ ఫ్రాగ్రేడ్ షిప్, మురుగునీరుపైన అదనపు బడ్జెటుకు కేటాముచేమని కొరుతున్నాను. కొన్నింటిపైన మనము ఖర్చుచేస్తే అదాయం వస్తుంది. అటువంటివాటిపైన ఎంత ఖర్చుచేసినా ఫలవాలేదు. డెగ్రీయేజీ సెస్సును చూలు చేశారు. సర్ ఆర్థర్ కాటన్ గారు గోదావరి మీద, ధవళేశ్వరం బ్యారేజీని నిర్మించారు. తద్వారా మురుగునీటి కాలువలు ఏర్పడ్డాయి. ముతికినీరు నిండి చేలల్లోకి వస్తున్నది. వంటలు దెబ్బ తింటున్నాయి. కొందరు కాంగ్రెసు మిత్రులు సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఇంత డబ్బు ఖర్చు

చేయడం ప్రధానంగా అన్నాదు. అందుకు ఆశ్చర్యము వేస్తున్నది. దీనినే ప్రజలలోకి వెళ్ళే ప్రయత్నం. ప్రజలు అంగీకరిస్తారా? ఈవిధంగా చొకదారు మాటలు అన్నాడు. ఎస్. డి. రామారావుగారి మంచి మనసు, వారి ఆదరణద్వారా అందరికీ మంచియే జరుగుతోంది. 250 కోట్లు లోటు చూపడంపల్ల అదనపుభారం ప్రజలమీద పడుతుందని కొందరు సభ్యులన్నారు. చాలా జాగ్రత్తగానే ఆర్థిక శాఖామంత్యులుగారు బడ్జెటును తయారుచేశారు. ఏవిధమైన అదనపు పన్నులుపడే స్థితిలేదు. సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఏమాత్రం విఘ్నము జరగదు. ఇంకా అవి పరిష్కారంతోగా ఆదర్శవంతంగా విస్తృతంగా ఆచరణలో పెట్టాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు (హిందీ) :- అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్యులు ప్రేమక పెట్టికె లాక్కానికి బడ్జెటును సమర్థిస్తున్నాను. మనము ఎక్కువగా వ్యవసాయమీద ఆధారపడి వున్నాము. అందువల్ల దీనికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వబోతో వ్యవసాయమీద ఆధారపడిన రైతులు, రైతులమీద ఆధారపడిన రూరీయ చాలా సంస్థలకు గురై వారి జీవన పరిస్థితి కూడా చాలా దుర్భరంగా వుంటుంది. రైతు పండించిన దాన్నే గిట్టుబాటు ధర ఎప్పుడయితే లేదో, రైతు అతనిమీద ఆధారపడిన వ్యవసాయ కూలీలకు కూడా సరియైన వేతనములేక ఎక్కువ నష్టపోతాడం జరుగుచున్నది. ప్రకృతి వైఫల్యాలవల్ల రైతు చాలా నష్టాలకు గురవుతున్నాడు. రెండవపంట చేతికి వచ్చేసరికి తెగుల్ల వచ్చి, 8 దినాలు వచ్చేచోట 2-3 దినాలు మాత్రమే వస్తున్నవి. అందువల్ల ముందుగా ఒక స్టాక్ తయారుచేసుకొని, ఏ పంటలకు ఎప్పుడు తెగుల్ల వస్తాయో దీని ముందుగా అంచనా వేసుకొని, ఆ సమయానికి మందులు రైతులకు అందించే ఏర్పాటుచేస్తే తెగుల్లవల్ల వచ్చే నష్టాలను చాలావరకు తగ్గించవచ్చు. జాగ్రత్త చర్యలు చాలా అవసరము.

రామారావుగారు వచ్చిన తరువాత రైతుకు వచ్చిన ఎక్కువ ఉపయోగం ఏమింటుంటే మండలులు ఏర్పాటు కావడం, క్లాబు లెటు పోతాడో ఇవి రైతుకు ఉపకరణం కలిగించాయి. గ్రామాధికారులను కట్టు చేశారు. రైతులకు పునఃస్థాపన కలిగింది. సహకార సంస్థలు వచ్చి, రైతుకు అదుకోకపోతే రైతు ఇంకానూ ఎక్కువ నష్టానికి గురయ్యే అవకాశముండింది. ఈ సహకార సంస్థలు రైతుకు ఎక్కువ ఋణాలు టుచ్చి వారిని బాదుచుంటాయని ఆశీస్సున్నాను.

ఎప్పుడు అయితే రైతుకు గిట్టుబాటు ధరలేదో అప్పుడు క్లింటన్ కు తెండు రూపాయలు ఎక్కువచేసి సహకార సంస్థలద్వారా పంపిణీచేయడం జరిగింది. అట్లాగే యీ సంవత్సరంలో కూడా ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొని కనీసం సహకార సంస్థల ద్వారా సహజపంటకు రైస్ మిల్సులద్వారా 10 రూపాయలు సబ్సిడీ యిచ్చి రైతులకు చాలా పండించే దానిమును గిట్టుబాటుధర వచ్చేటట్లు కొనుగోలు చేయాలి. ఇక వీటి పాఠదం

ప్రాజెక్టుల విషయంలో పబ్లిక్ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి, విశాఖపట్నం, కృష్ణా జిల్లా లకు యీ పోలవరం ప్రాజెక్టు నీరు అందిస్తుంది కాబట్టి 7వ ప్రణాళికలో అయినా దానికి తగినంత నిధులు కేటాయించాని యీ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అట్లాగ యీ ప్రాజెక్టుకు సరైన నిధులు యీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం కూడా సమకూర్చడంలేదని ఆ ప్రాంతపు ప్రజలు బలవంతం చెబుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం గోదావరి నది డెల్టాలో నీరు అంతగా అంతక పంటలు పండించడం తగ్గించారు. ఈ పోలవరం ప్రాజెక్టు వస్తే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతాలు కూడా సాగు అయ్యే ఆ కారం ఉంది. ఆ దుర్లభ పోలవరం ప్రాజెక్టుకు వెంటనే యీ ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయించాలి. కోరుతున్నాను అదేవిధంగా తొందరలో యిక్కడలాల కేటాయించు విషయంలో కూడా యీ ప్రభుత్వం సత్వర నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను అట్లా చేసి గ్రామాలలోనూ, పట్టణ ప్రాంతాలలోనూ కూడా పెర్మనెంటు యిప్పు కట్టడానికి యీ ప్రభుత్వం ప్రణాళికలు వేయాలి. ఇదివరకు సంవత్సరం అటుపంటి ప్రణాళికలు వేసి బాగా ఇంప్లీమెంటేషన్ చేయడం జరిగింది. తరువాత డెల్టా ప్రాంతంలో 7,000 రూపాయ లతో ఇప్పుడు కట్టడం అంటే చాలా కష్టమైతే ఉంది. అక్కడ గట్ట ప్రాంతాలు ఎక్కువ ఉంటాయి కాబట్టి వుండి ఎక్కువ వేసుకోవాలి ఉంటుంది. అందువల్ల బెనిఫిషియరీకి కనీసం 1000 రూపాయల ఎక్కువ అవుతున్నది కాబట్టి డెల్టా ప్రాంతంలో కచ్చే యిళకు బెనిఫిషియరీకి అదేవిధంగా 1000 రూపాయలు కాంక్షన్ చేయాలని ఆవిధంగా ఎస్టిమేటు లోనే ఇంప్లీమెంటేషన్ చేయాలని యీ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇక డెల్టా ప్రాంతంలోని రహదారులు బాగా లేనందువల్ల, కొన్నిచోట్ల అసలే రహదారులు లేనందువల్ల యీనాటికి కూడా కొన్ని గ్రామాలకు వెళ్ళడానికి సౌకర్యంలేక ప్రజలు చాలా బుద్బుందులు చదు తున్నారు. గతములో 7, 8 సంవత్సరాల క్రితము వెంగళరావుగారు బ్రైములో ఆర్. ఆండ్ బి. వారు రోడ్డు వేయడానికి వేసిన ప్రణాళికలు యిప్పటివరకూ పూర్తికాలేదు. ఇక వల్లపు ప్రాంతంలో ఉన్న రహదారుల విషయం చెప్పనక్కరలేదు. ముఖ్యంగా రైతులు వారు పండించిన ధాన్యాన్ని రవాణా చేసుకోవడానికి వీలులేకుండా యీ రోడ్ల పరిస్థితి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చాలా అభ్యాసంగా ఉన్నాయి. కాబట్టి యీ రహదారులను వెంటనే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక వైద్య సౌకర్యాల విషయం తీసుకుంటే మా ప్రాంతం అంతా సముద్రతీర ప్రాంతం కాబట్టి అక్కడ ఆనేకమైంటుంటే రోగములు రావడానికి ఆస్కారం ఉంది. కాని గ్రామ ప్రజలకు సరైన వైద్య సౌకర్యంలేదు, రోడ్డు సరిగా లేనపుడు గ్రామంలో హాస్పిటల్స్ లేక, హాస్పిటల్స్ ఉంటే డాక్టర్లు లేక పట్టణాలకు రోగులను తీసుకువెళుతున్నపుడు వారు దారిలోనే ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. కాబట్టి ఏ ప్రాంతంలో అయితే వైద్య సౌకర్యాలు లేవో ఆ ప్రాంతాలు గుర్తించి మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడా వైద్య సౌకర్యాలు యీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక గ్రామంలో మంచినీటి వసతి పరిస్థితిమీద మెట్ట ప్రాంతాలలో అయితే ప్రజలకు త్రాగ

వానికి నీరులేదు. డెల్టా ప్రాంతాలలో నీరు ఉన్నా ఆ నీరు వ్రాగడానికి పీలులేదు. వెండ్ర పంటకు, మొదటి పంటకు నీరు రైతులకు లభించడంలేదు. దోసి పంటలకు నీరు లేక పోయినా కనీసం త్రాగడానికి కూడా నీరులేక ప్రజలు యిబ్బందులు పడుతున్నారు. వాల్మీ ప్రభుత్వం రక్షిత నీటి పథకాలు అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. 10,000 రూపాయలు ఆదాయము ఉన్న పంచాయతీలు యీ రక్షిత నీటి పథకాల స్వీకృతులకు రెంటిబిల్టబాకస్ కట్టకక్కరలేదన్నారు. అట్లా కాకుండా 25000 రూపాయలు ఆదాయముగల పంచాయతీ సమితులకు కూడా కంబిబిల్టబాకస్ కట్టకుండా ఉండే సదుపాయం ఏర్పాటుచేసి గ్రామాలకు యీ ప్రభుత్వం మంచినీటి సదుపాయం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక పరిశ్రమల స్థాపక విషయంలో పల్లెలలో కూడా యీ పరిశ్రమ స్థాపకకు ఏర్పాట్లు చేస్తే గ్రామాలలో ఉండే వ్యవసాయ కూలీలకు కూడా వారు వ్యవసాయం చేయడానికి లేని సీన్ లో యీ పరిశ్రమలు పనిచేసి వారు దాగుకడానికి అవకాశం ఉంది. అందువల్ల యీ ప్రభుత్వం పల్లె ప్రాంతాలలోకూడా పరిశ్రమలు నెలకొనేట్లు ప్రణాళికలు వేసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇక రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి విషయంలో మన రాష్ట్రంలోని విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు బాగా పనిచేయడంవల్ల చాలా విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేసుకోగలిగాము. దాని యింకా మంచినీటి పథకాలకు, వ్యవసాయపు పంపుస్థలకు గ్రామాలలో అవసరాలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి కాబట్టి యీ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి యింకా అధికంచేస్తే రాష్ట్రం సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చెందడానికి వీలు కలుగుతుంది. కాబట్టి యీ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తికి యింకా డబ్బు ఎక్కువ కేటాయించాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరత్ని (సత్తెనపల్లి) :- అధ్యక్షా, యీ బడ్జటు పూర్తి బడ్జటు రాదు కనుక యిది నామమాత్రపు బడ్జటు కనుక యిక్కడ నామమాత్రముగానే చర్చ జరుగుతోంది. దీనిలో అనేక విషయాలమీద చర్చకు పోకుండా ముఖ్యమైన అంశాలమీద మా పార్టీ అభిప్రాయాలను చెప్పదలచుచున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నికలముందు ఉన్న ప్రభుత్వం కనుక యీ ప్రభుత్వం తీసుకొన్న సంక్షేమ పథకాలకు ప్రజలు సంతృప్తి చెందారని ఎన్నికలు నిరూపించాయి. కాబట్టి మేము ఆ సంక్షేమ పథకాలను తిరిగి అమలు చేయాలని కోరుతున్నాము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బీదవారికి, చనిపోయిన వ్యవసాయ కార్మికులకు పెంషన్ యివ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

అయితే ఒక కుటుంబములో ఒక్కరే దీనికి అర్హులనుకోవచ్చు. కుటుంబంలోని సభ్యుల సంఖ్యతో నిమిత్తం లేకుండా 60 సంవత్సరాలనిండిన వ్యవసాయ కార్మికుల కందరూరు. 90/-ల చొప్పున ఆ దించడానికి చేసే బడ్జెటులో అయినా కేటాయంపు జరగాదని మరవిచేస్తున్నాను. రు. 2/- లకు కిలో బియ్యము పథకం. దాదాపు విఫలమయినట్లు కొందరు మాట్లాడుతున్నారు. నేను దానితో ఏకీభవించడంలేదు. సర్వసాధారణముగా అయ్యేద

మైనది. లోపాలు లేవనిపాడు. లోపాలుంటే సరైనవికో. ఒడుదాయనే నమ్మకంలేదు. లోపాలను సరిదిద్దాలని అవసరం వుంది. చాలా మారుమాం ప్రాంతాలలో పట్టణాలలో సైతము అర్హతకల్గి, చాలి రాష్ట్రాలు అందడంలేదు. దానిని సరిదిద్దాలనివుంటి. సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను మేము బంధువులన్నాం. మహిళా సంక్షేమం విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సభలలో ప్రస్తావిస్తున్నారు. ఉదయంకూడా ప్రస్తావించారు. మహిళలకు అస్థిలో పురుషులతోపాటు సమాన హక్కు యివ్వడంబాగా ఈ సమస్య పరిష్కారంకాదు. అస్థి వుండేవారికి సగము ఇస్తుంది. అస్థిలేనివారు ఎక్కువమంది వున్నపుడు వారికి ఏమి వస్తుంది? ఈనాటికి కనీస వేతన చట్టము సక్రమముగా అమలు జరగడంలేదు. శ్రీ పురుషులు సమానమైనపని చేస్తూంటే సమాన వేతనాలిచ్చే చట్టముకాని, అమలుచేసే యంత్రాంగముకానిలేదు. శ్రీలు ఎక్కువగా పనిచేసే కరిష్రమలు ఎక్కువగా చూతపడుతున్నాయి. పొగాకు యీదెలుకనే పరిశ్రమతో ఎక్కువమంది శ్రీలకు ఉద్యోగ సౌకర్యం వోయింది. అస్థి లేని శ్రీలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పరరాను రూపొందించాలి. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగు కావాలి. 257 కోట్ల లోటుతో బడ్జెటును ప్రవేశపెడుతూ కేంద్రంనుంచి వచ్చే అదనపు సహాయంతోను, ఖర్చులు తగ్గించడంబాగాను, పరిపాలనా పాటవాన్ని పెంచడం బాగాను, పన్నులు సక్రమంగా వసూలుచేయడం బాగాను లోటును పూర్తి చేయగలుగుతాము అన్నారు. చనులు అంటే కొత్తగా వేరే పన్నులూ లేక ఎగకొట్టి పన్నులూ కొత్తగా వచ్చేవి రావడమని, ఎగకొట్టేవి కావాలని మా కోరిక. ఎగకొడుతున్న పన్నులలో సేర్వీ టాక్స్ బాగా రావలసివచ్చింది. 500 కోట్లవరకు వుంటుంది. అంతెంతో భేదించవచ్చు. టాక్స్ ఎగకొట్టి సరుకు సరిహద్దులు దాటేడుతోంది. దీనినినివారించి టాక్స్ సక్రమంగా రాబట్ట గలిగితే లోటును నివారి చట్రానికి వీలవుతుంటి. ఎనిమిదవ ఫ్రాన్స్ కమిషన్ సిఫార్సులు వున్నాయి. పరిపాలనా సామర్థ్యము కల్గి వై. బి. చవాన్ గారి అధ్యక్షతన ఏర్పడిన కమిషన్ సిఫార్సులకు ఏమి గతి పట్టింది? దీని ప్రకారం మనకు మార్చి 31 తో పూర్తి కాదోతున్న 1984-85కు రు. 180 కోట్లు రావలసివుంటే దానిని ఏదో వంకతో నిరాకరించడం జరిగింది. ఆ మొత్తాన్ని రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయకపోతే అది మనకు దొరకదు. గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. తలసరి ఆదాయం పెరుగుదల గురించి ప్రస్తావించారు. రు. 7080 నుంచి 7550 కు పెరిగిందన్నారు. తాతలు, బిడ్డలు అందరిని కలిపి తలసరి ఆదాయం పెరిగిందంటే విప్లవం లేకుండా గుణపాఠాలు రావు. మనది వ్యవసాయాధారమైన రాష్ట్రమని చెబుతున్నారు. ఇంగ్లీషన్ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలు చాలవు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు వుంది. ఇది 90 కోట్ల అంచనాతో 5 సంవత్సరాలలో పూర్తిచేయడానికి ఉద్దేశించబడిన ప్రాజెక్టు. 29 సంవత్సరాలయి, 800 కోట్లు ఖర్చుఅయినా యింకా పూర్తికాలేదు. ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ నష్టము జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణములో వున్న లోపమేమిటంటే పరిశోధన చేశారో లేదో తెలియకు, కుడికాలువకు 10 అడుగుల సొరంగం పడింది. ఎడమకాలువకు గండి పడింది.

చుట్టి కాలన ఆముత్యమును సంబంధించి కాలనకు గుడి పడదానికి ముందు పంట వేసుక
చాకి 30 బస్తాలు, తరువాత పంట వేసినవారికి 30 బస్తాలు పంపాయి. మునుపటివారు
చరువులకు కూడ గ్రాసములేదు. ఈ విధమైన స్వము రావడానికి కారణమేమిటి? ఒక
సారంగం పడేవరకు ఏమీ చేస్తున్నారు. అధికారులు దానినన్నింటికీ పనులు ఉన్నవారు
వని చేశారు. 100 అడుగులున్న గట్టుకు 10 అడుగుల సారంగం ఎంచుకు
పడింది. దానివల్ల కోట్ల రూపాయల పంట నష్టమయింది. ఇదేకారణంగా దానినన్నింటికీ
కట్టు ఏరియాలో టెయిల్ ఎండ్ భూములున్నాయి వాటిని నీరు అందడంలేదు. నీరు అందడం
పోతే బాధ్యత ఎవరిది? 10 సంవత్సరాల తరువాత టెయిల్ ఎండ్ ఆయకట్టుకు సరిగ్గా
ధించి రమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీ యిచ్చిన నివేదికకు 30 సంవత్సరాలుగా ముఖంపెట్టారు.

ఈ గర్భమెంటు వచ్చిన తరువాత ఆమోదించింది. ఈ ఆమోదించిన ముఖ్య
మయిన సూత్రం ఏమిటంటే, సప్లైమెంటరీ స్కీములద్వారా అదివరకు రమిడ్ అయిన
అయకట్టుకు నీళ్లు అందించాలి అని. దానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందో ఆ ఖర్చు ప్రాజెక్టు
ఖర్చులో భాగంగా ఆమోదిస్తామని అన్నారు. కానీ అటువంటి స్కీముకు రు. 15, 20
కోట్ల రూపాయలు కావాలని అంచనా వేశారు. ఇంత తక్కువ ఖర్చుతో రాన్నివేల ఎకరాలు
సాగయ్యే కార్యక్రమాలు చేపడితే దాగుంటుంది. సుమారు 30 వేల ఎకరాలు భూమి
సాగయ్యే అకారం కలుగుతుంది. ప్రభుత్వం చేతిలో ఈ స్కీములున్నాయి. వీటికి
పెక్కికల్ శాంతన్ రామ.

ఇరిగేషన్ కు రు. 50 లక్షలు కేటాయించారు గత సంవత్సరం. ఈ సంవత్సరం
దాని వివరాలు అందుకోలేవు. ఇరిగేషన్ పద్ధతి అయినా ఉంటుందా? లేదా? ఉంటే ఎంత
ఉంటుంది? రు. 2, 3 కోట్లు అయినా చేయించినా లేదా? లేకపోతే బయట ప్రజలు అందుకో
కలుపడే సమస్యలను మరం తెరిగి జూన్ లోకానీ జూలై లోకానీ చర్చిస్తాము. రాన్ని
స్కీములు ఉప మార్గం, రెండు మాసాలు అని పూర్తిచేస్తే తక్కువ వెంటనే సాగులోకి
రావడానికి వీలులేని భూములు అక్కడ ఏళ్ళ తరబడి ఎదురు చూస్తున్నాయి. అలాంటి
సమస్యలు మాసాల తరబడి చర్చిస్తుంటే వాళ్ళు అంగీకరించే స్థితిలో లేరు, ఇరిగేషన్ ఎవ
యంతో. మన ప్రతిపక్ష మిత్రులు మేము అసలు ప్రతిపక్షం అంటూ, సమ్మూలను ముఖ్య
మధ్యలో మిత్రపక్షాలు, మిత్రపక్షాలు అంటున్నారు. మిత్రపక్షాలు అనే విషయం ఏమి
యినా రహస్యమా? బహిరంగమే. మిత్రపక్షం అంటే చప్పట్లుకొట్టే పక్షం కాదు. అపక్షంలో
కూడా ఖచ్చితమయిన విషయాల గురించి చర్చించేవారు ఉండరా? ప్రభుత్వాన్ని అడగరా?
అందువల్ల ఆ పదాలతో ఎగతాళి చేసుకునే జోలికిపోవద్దు. అట్లా అయితే వారు తమిళ
నాడులోకానీ, పాండిచ్చేరిలోకానీ ఎవరి సహాయంతో చేస్తున్నామో అనేది జాతీయపార్టీ
వారికి తెలియకుండా ఉండదు, అని చెప్పి నేను అడుగుంటున్నాను. మన తెలుగుగంగ

ప్రాజెక్టు విషయంలో అనేక సమస్యలు ఉండవచ్చు. అనేక బేదాభిప్రాయాలు ఉండవచ్చు. ముఖ్యమయిన విషయం ఏమిటంటే లక్షలాది ఎకరాలకు నీటి సప్లయ జరుగుతుంది రాయల సీమ ప్రాంతానికి. దీనిని ముద్రాపకు మ చినిటి సమస్య తీరుతుంది. దీనిని కీర్తికేషులు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు శంకుస్థాపన చేసారు. కానీ ఇంతవరకూ దానికి ఆమోదముద్ర లభించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారి ఏమి అడ్డంకులు వచ్చాయి? ఈ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు కేంద్ర ప్రభుత్వంనుండి గట్టి పత్తిథులు తెచ్చి, ఆందోళనచేసి ప్రజల ముందుకు ఈ విషయం తీసుకువెళ్లి, వారిని కాన్ఫిడెన్సులోకి తీసుకోవాలి. మన మిత్రులు ఈ విషయంలో మన సహాయకరంగా అటున్నారని కనుక దానికి అనుమతి బహుత్వరంగా లభిస్తుందని వారిద్వారా ఆశకులున్నాను. శ్రీరాంసాగర్ రెండవదశ. 1980లో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వెళ్ళింది. దానిని అసమర్థిలో లేక నిరాకరిస్తారో తెలియదు. చాలా తీవ్రంగా పనిచేసి ప్రభుత్వం అక్కడ నడుస్తున్నది. మరి 1980 నుంచి 85 వరకూ కూడా దీనికి ఆమోదం లభిచిలేదు అంటే పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వమో, పవీపాటా లెకుండా ఉన్న ప్రభుత్వమో, నాకు అర్థం కావడంలేదు.

ధరం విషయంలో మన మిత్రులు, ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు చెప్పారు. 13.01 లోకు ధరల పెరుగుదల సూచిక ౬.౫౫. వినిమయ వస్తువులు 11.08కు పెరిగింది. ఈ ధరల పెరుగుదలకు దేని దారి తీస్తున్నది? 9 విధతలు వారికి మనం డి. ఏ. పెంచాము. ఈ వినిమయ వస్తువుల ధరల పెరుగుదలను ఆరికట్టడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా అన్ని డి. ఏ. లు మంజూరు చేసినా ప్రయోజనంలేదు. సామాన్య ప్రజల బాధకూడా చాలా బాధాకరంగా ఉంది. ఈ ధరల విషయంలో రెండు మూడు విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. డిసెంబరు వరకూ క్లింటాలు రు. 2 వేలు ధర ఉన్న మిర్చి జనవరి, ఫిబ్రవరి రావడంతోనే కొత్త మిర్చి వస్తువేరు. 700 లకు, రు. 800 లకు పడి పోతున్నది. దానికి ఏ చర్య తీసుకోవాలనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించాలి. వ్యవసాయ ధరల విషయం వాళ్ళ నిర్ణయం చేస్తారని, వాళ్ళ బాధ్యతేనని కూర్చుంటే లాభం లేదు. త్వరితగతినే కొంత సదుపాయం కొనుగోలుచేసి నిలువ చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. మిర్చి విదేశాలకు ఏమీ ఎగుమతి కావడంలేదు. కారం తినేది మనమే. కాబట్టి ఈ దేశంలో ఖర్చు అయ్యే మిర్చినికాని నిలువచేసి వికరీతమయిన ధరల పెరుగుదలను ఆరికట్టాలి. ఈ స్థితిలో కాయ పడి పైసలు పడుతోంది. ఇటువంటి పంటల ధరల విషయంలో తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవడానికి, పంట రాగానే కనీసం ఇంతకు తక్కువ అయ్యేట్లుంటే మేము కొంటాము అని చెప్పి, ఒక క్లింటాలు మిర్చిని పండించడానికి శాస్త్రీయంగా సగటున అయ్యే ఖర్చు ఎంతో దానిని బట్టి కనీసం చుట్టుంబం బ్రతకారి అంటే ఎంత మిగలాలో లెక్కబట్టి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం న్యాయమయిన ధరతో కొనుగోలు చేయడానికి పూనుకోవాలి, పంట పడించే ప్రస్థితిలో ధరలు పడిపోతున్నాయి. కొనుగోలు ధరలు పెరిగి

ఉత్కృష్టం సంక్షేప సందర్భంగా సమీపప్పుడు కొన్ని సమస్యలు తీర్చుచు
లంచగండితనం ఇచ్చి ఉన్నాయి. వాటిన్నిటిని సమాజంలో ఉన్న లోపాలుగా మనం
తీసుకుని, వాటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. వారు కోరుకున్న కొన్ని స్థాయ
సమయ కోర్కెలు ముఖ్యంగా రిటైరుమెంటు వరి పెంచిన తర్వాత వరి ఏళ్ళకే రిటైరు
యన వాళ్ళు వరి ఏళ్ళు నిండడండా ఉండి కొన్ని మాసాలకు ముందుగా రిటైరుస్ అయిన
వారు ఉన్నారు. మారు అభ్యాయం ఆరిగించి అంటున్నారు. వారిని తిరిగి సర్వీస్ లోకి
తీసుకుంటే సాంకేతిక ఇబ్బందులు చాలా ఉండవచ్చు. కానీ వారికి అర్థించవలసిన సజ్జం
ఎంత ఉన్నదో, ఆ వ్యక్తిని వారికి ఇచ్చి పాక్షికంగా అందంకి స్థాయం చరిగించాలి దా
అభిప్రాయం. ఇది గుర్తుమెంటు యజ్జ్రాంగం సరిగా పనిచేయడానికి అవకాశం చలుగు
తుంది.

కామ్యరసంగం గురి. బి. డి. బి. ఆర్. మిట్టా చాచావాం మూసివేసికొ తడువద
ప్రభుత్వం వారు తోకొం చేసుకుని దిరిగి వానిని ప్రారంభించడానికి పూనుచున్నారు. వారి
దానితో కి వేయించి కామ్యరసం ఉంచీ 1000 మందిని మాత్రమే పనిచేయడానికి తీసు
కుంటున్నారు. వీరింగు సెక్షను తెరవాడానికి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. అలాగే హేమల
మిట్టా పెనకాణిని, గుంటూరు జిల్లాలో ఉంది. 5, 6 రెండుగురు మూసివేయబడి ఉంది.
యాజమాన్యం చేసే దారుణమయ్య చర్యలను అడ్డుకట్టడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే తగు
చర్యలు తీసుకోవటాకే, కి మామూలు మాత్రమే ఉండే రాష్ట్రములు ఏం తిని బ్రతుకొక
వారికి మరొక మార్గం ఏమీ లేదు. అందుకే దానిని కక్షణమే తెరిచివేయానికి ప్రయత్నం
చేయాలని చెప్పి మరల చేస్తున్నాను.

సమితి అవ్యక్తునిగా పరిచేసిన అనుకూలత గృహ నిర్మాణ విషయంలో కొన్ని సూచనలు మరచిపోయినందువల్ల, గృహ నిర్మాణం మంచి ఫలితం. ఆచరణలో 6-00p.m. ఫలితం. రెండువందల 25 వందల అడుగుల ప్లీట్ ఏరియాలో ఆరువేల రూపాయల పెట్టుబడితో పక్కా గృహనిర్మాణం చేపట్టడం హర్షదాయకమే. కాని రెండువందల 25 వందల అడుగుల ప్లీట్ ఏరియాలో ఆరువేల రూపాయలతో పక్కా గృహాలు నిర్మించడం కచ్చితంగా కనపడుతున్నది. కాస్తో, కూస్తో వున్నవారు ఇంకా రూ. 1500 లు, 2,000ల కంటేకాని ఇంకా కట్టగలుగుతారు కానీ లేనివారు ఇంకా కట్టలేకపోతున్నారు.

ఈ పథకం కొంచెము చుట్టూ పుర్వవారికే సహాయపడుతున్నదికానీ లేనివారికి సహాయపడేట్లులేదు. ఒక ఇంటి ఓరు చనిపోయిందన్నా ఆయన పేరుమీదపున్న పట్టా ఆయన భార్య పేరుమీద మారడానికే చెడు సంవత్సరములనుండి సమితి అత్యవసరంగా చేసు తహా శీల్పారుతో మొరపెట్టుకున్నా, కలెక్టరుకు అప్పీలుచేసుకున్నా సాధ్యం కాలేదు. ఎంతో ప్రయత్నమీద చెడున్న సంవత్సరములకు ఆయన పేరుమీద నుండి ఆమె పేరుమీదకు మారింది. అప్పటికాని ఆమెకు డబ్బుయ్యిండ్లం వీలుకాలేదు. ఈవిధంగా ప్రభుత్వయంత్రాంగం నడిపే తీరులో వున్న ఎగుడు దిగుడులు సరిచేయడానికి సాధ్యంకాకపోతే ఎన్ని స్కీములు తయారుచేసినా కూడా సమస్యలు పరిష్కారం కాని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ఎన్నికల సమయంలో కా తి ద్రద్రతల గురించి చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ఇటీవల ఎన్నికలలో రాష్ట్ర మొత్తమీద 9 మంది వనిపోయారు. ఈ 9 మందిలో ఆరుగురు నగ్గాడ జిల్లాలో చనిపోయారు. ఆ ఆరుగురిలో అయిదుగురు మా పార్టీవాళ్ళు చనిపోయారు. ఎరు చంపారు; కాంతిభద్రతల గురించి అలోచించవలసిన సమయం వీడి; తుంగతుర్తి శాసనసభ్యుడు అర్జెస్ట్ అయినారని, లాక్‌ప్‌లో వుంచారని చెప్పారు. ఆ తుంగతుర్తి శాసనసభ్యుడు అర్జెస్ట్ కాలేదు, లాక్‌ప్‌లో పెట్టలేదు 70 సంవత్సరాల చుట్టూదీని హత్యచేశారు. ముద్దాయిలని లాక్‌ప్‌లో పెట్టారు. పోలీస్‌స్టేషన్ ముందు ఇంటరాగేషన్‌లో వున్న చ్యక్తిని నా ముఠా హత్యపెట్టకపోతే నేను ధర్నా చేస్తాను, లేకపోతే ఒత్తిడి చేస్తాను, నీవు నాకు ఊహించ చెప్పి అరెస్టు ఇంకా కాంతి భద్రతల పరిస్థితి అధికార పాత రాష్ట్రం చేతిలో వున్నట్లుగా కనిపిస్తోందితప్ప వారు ఏదో న్యాయంగా వుంటే పోలీసువారు వారిపై దండయాత్ర చేసారనే ప్రస్తావన తీసుకవచ్చారు. అది వాస్తవంకాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. చౌగారావు (ఎల్లారం) :- అధ్యక్షా, 1985-86 సంవత్సరానికి గాను అధికశాఖామూల్యలుగా ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌ను నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయవలచుకున్నాను. సుమారుగా 40, 50 సంవత్సరాలక్రితమే ఏదో కూలికోసం, చిన్న, చిన్న వ్యాపారాలకోసం గిరిజనేతరులు దిగువ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చి ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో స్థిరపడిపోయారు. ఇప్పటికీ ఏజెన్సీ మనుషులుగా వుండిపోయారు. ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో స్థిరపడ్డ వెనుకబడ్డ తరగతుల, అర్ధికంగా వెనుకబడ్డ తరగతుల వారికి ఎలాంటి సౌకర్యాలు అందకుండా వున్నాయి. ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలోని గిరిజనేతరులు సమితులకు సంబంధమైన తహశీల్దారుల దగ్గరకు వెళ్ళి తలదాచుకోడానికి కొంత మయినా స్థలం యివ్వమని అడిగితే గిరిజన ప్రాంతంలో గిరిజనేతరులకు స్థలం లేదని చెప్పారు తత్ఫలితంగా సుమారుగా 20 వేల నుంచి 30 వేల జనాభా కలిగిన గిరిజనేతరులు 40, 50 సంవత్సరాలనుంచి ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో స్థిరపడ్డవాళ్ళు నిస్సహాయ స్థితిలో వున్నారు. కనీసం వాళ్ళ తలదాచుకోడానికి ఇండ్ల స్థలాలు అయిదు సెంటులైనా గిరిజనేతర

చుటుండాలుకు యివ్వడని, దాన్ని నివాసానికి దారిలెదు, ఏదో విధంగా ప్రాజెక్ట్ చేసు
మని కలెక్టరుగారిని కోరినప్పుడు ఏజెన్సీ యాక్ట్ ప్రకారంగా చేయడానికి కలెక్టరుగారి ఆ
వారంలేదని చెప్పడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితిలో గత సంవత్సరమే గవర్నమెంటుకు దర
ప్రజెంటేషన్ కూడా యివ్వడం జరిగింది. కూర్చోబేస్తే కష్టం పట్టే గడచిన ఎన్నో కేసు
చుటుండాలు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో వున్నాయి. ఎన్నో సంక్షేమ చార్జీక్రమాలు తెలుపుత
ప్రభుత్వం చేస్తున్నప్పటికీ, ఇలాంటి పరిస్థితిలో వున్న వాళ్ళకు ఆ ఆందుబాటులో ఉం
దోవడం చాలా విచారకరమని మనవి చేస్తున్నాను. వీళ్ళకు పుండవాసిని నివాసం
మొదలైన చార్జీక్రమాలు చేయించే ఆలోచన 95 సంవత్సరాలుగా ఏ ప్రాంతానికీ ఉన్న
వుండలేదు. ఆ కారణంగా ఇప్పుడు వాళ్ళు ఎన్నో కాలాలు ఎదుర్కొన్న పడుతున్నారు.
అందువలన కనీసం ఈ సౌకర్యం వాళ్ళకు అందజేయడానికి ఏజెన్సీలో ఈ యాక్ట్ను సవ
రిస్తారో లేక ఏ విధమైన ఆలోచన చేస్తారో కానీ ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో స్థిరపడ ప్రజలకు
కనీసం గృహ నిర్మాణ సౌకర్యం మరలెదుగదే ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.
ఎందుకంటే రాజమండ్రి, గోవరం, ఏలూరు, కేరళాండ్ మొదలైన చోట్ల తిరుగుతూ
వుంటారు. అక్కడ వున్న మారు ఎలాంటి సౌకర్యం లేదు. మేము ఆంధ్రులము, మారు
న్యాయం ఏమిటి భావించుము కామా అని అవేదన పడుతున్నారు. తప్పుకుడా ఏజెన్సీ
ప్రాంతంలో వెనుకబడ్డ తరగతులకు, అర్ధికంగా వెనుకబడ్డ పేద వర్గాలకు క సంక్షేమము
అయినా పొగ్గెన్ట్ చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాలలో ఆసుపత్రు
లున్నాయి. నా నియోజక వర్గంలో సుమారుగా తొమ్మిది ఆసుపత్రులు వున్నాయి.
తొమ్మిది ఆసుపత్రులలో 8 మంది డాక్టర్ల హాస్టలు భాగంగా వున్నాయి. గత సంవత్సరమే
గవర్నమెంటుకు రిప్రజెంటేషన్ 9 మంది ఓకేసాని హాస్టింగు చేయించుకోవడం జరిగింది
తైలెర్లు గారిని, అందుకు సంబంధించి ముందుకు కలిసి ఆర్డర్లు వేయించివుడు 9
మందిలో 2 మాత్రమే డిప్లొమ్యాన్ అవడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఏడుగురు ఆయా
ప్రాంతాలకు సంబంధించి ప్రెసిడెంటు డ్వారానో, పారి డ్వారానో ప్రయత్నాలు చేసు
తుని జాయిన్ కాకుండా వేరే స్థలాలకు వెళ్లి జాయిన్ అవడం జరిగింది. ఆ 8 హాస్టలు
భాగంగా అలాగే వున్నాయి దాని కారణంగా అక్కడ పేదకు మాత్రమే ఆసుపత్రి వుంది
కానీ ప్రజలకు ఏ మాత్రం వైద్య సౌకర్యం అందుబాటులో లేదు. 100 కిలో మీటర్లు,
70 కిలో మీటర్లు దిగువ ప్రాంతాలకు వెళ్లి ప్రైవేట్ డాక్టర్ల దగ్గరనో, ఎంబర్ ఆసుపత్రి
లోనో ట్రీట్మెంట్ చేయించుకోవడం తప్పడం లేదు. ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో వున్న ఈ
ఆసుపత్రుల పంక వుపయోగం ఏమీ లేదు మనవిచేస్తున్నాను ప్రతి డాక్టరు ఏజెన్సీ
ప్రాంతాలలో ఖచ్చితంగా వువ్వోగం చేయాలని, కనీసం ఆర్డరును మళ్ళీరిప్పుకుండా వుండే
లాగా అందుకు సంబంధించి ముంద్రాధిక్యం సరైన చర్య తీసుకోవడం అన్ని ఆర్డరు
వేసినా వారు జాయిన్ కాని పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. నా నియోజక
వర్గంలో కనీసం సమితి హెడ్ క్వార్టర్స్లో కూడా ఒక రెడీ డాక్టరు లేదు. వైద్యకు

కలిసి మూడుసార్లు హాస్టింగ్ వేయించి— వారు సెలవుపెట్టి పోయి ప్రయత్నం చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ ట్రాన్స్ఫర్స్ విషయంలో ఇలా జరిగితే ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో ఎన్ని అనుష్ఠానాలు వున్నా చాలా రేటు. ఈ బదిలీలలో కాన్సిలేషన్ అన్న దానిలో కొన్ని నిబంధనలు పెట్టకపోతే ఏదో ప్రాంతాలలో చైర్మన్ సౌకర్యాలు సంపూర్ణంగా అందవు. ఆరోగ్య శాఖా మాతృక ఈ విషయంలో ఎంత మంది వత్తిడులున్నా వాటిని పట్టించుకొనక కనీసం రెండు సంవత్సరాలయినా ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో పని చేసి తీరాలనే నిబంధన పెట్టాలి. ఇంక్రిమెంట్స్ అన్నా అపు డేస్, ఏదో ఒక విధంగా వాళ్ళకు భయం పెట్టాలి.

(Smt. Y. Sita Devi in the Chair.)

మా కానర సభ్యులు చూడా బంధువులు, మిత్రుల వల్లిడుల వల్ల వారికి బదిలీలు జరిగినప్పుడు ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో వారి పిల్లల చదువులు సాగడం, అక్కడ వుండలేకపోవడావరణం సరిపడదనే బదిలీలు అవడానికి ప్రయత్నించడం, ఏజెన్సీ ప్రాంత ప్రాంతాలు రోగాలతో బాధపడడం ఒకటవుతున్నది. ప్రభుత్వం కల్పించే సౌకర్యాలు వారికి అందడం లేదు. అదే విధంగా నా నియోజక వర్గమైన ఎల్లారం ఏజెన్సీ ప్రాంతంతో రాలాకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో చూడా ఒక ఎక్స్ ప్లెంట్ కానీ, లేబరేటరీ కానీ లేవు. బ్లడ్, యూరిన్ తదితర పరీక్షలు జరపడానికి అక్కడ అకాశం లేకుండా వుంది. నేను గతంలో 1983 అసెంబ్లీ పూకాల సమావేశంలో ఈ విషయం గురించి మనవి చేయడమే కాకుండా, రిప్రజెంటేషన్ కూడా యిచ్చాను, కనీసం రాలాకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో అయినా ఎక్స్ ప్లెంట్, ప్లాంట్, లేబరేటరీలు పెట్టాలని లేట్ పోతే హాస్పిటల్ లో వున్న డాక్టర్లు పంద, రెండు రెండు కిలో మీటర్ల దూరంలో వున్న రాజమండ్రి, కాకినాడ మొదలైన పట్టణాలకు వెళ్లి బ్లడ్ టెస్ట్ ఎక్స్ ప్లెంట్ పగైరాలు తీయించుకు రమ్మని గిరిజనులకు, గిరిజనేతరులైన పేద వారికి స్థిరములు యిచ్చి రిఫర్ చేస్తున్నారు. వాళ్ళు అంతదూరం వెళ్లి టెస్టులు చేయించుకోవాలంటే రూ. 100, 200 బియ్యం చేయవలసి వస్తోంది. వాళ్ళు డబ్బు కూడ పెట్టుకొని టెస్టులు చేయించుకొనే లోపం రోగాలు ముడరడం, రోగులు చనిపోవడం సంభవిస్తోంది. పట్టణంలో టెస్టులు చేయించుకోని మళ్ళీ వెళ్ళి వచ్చి ఈ ఏజెన్సీ డాక్టర్ కు చూపించుకునే కంటే, ఎలాగూ అంతదూరం వెడుతున్నారు కనుక అక్కడి డాక్టర్ దగ్గరే చూపించుకోవడం కూడా జరుగుతోంది కనుక ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో రాలాకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో అయినా ఈ ఎక్స్ ప్లెంట్, బ్లడ్ టెస్ట్ క్లినిక్స్ తప్పక ఏర్పాటు చేయాలని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సాంకేతిక విద్య గురించి తీసుకుంటే మెడిసిన్, ఇంజనీరింగ్, పాలి టెక్నిక్ మొదలైనవి అభ్యసిస్తున్న గిరిజన విద్యార్థులకు రికార్డుల కోసం సంవత్సరానికి రూ. 300/- మాత్రమే చెల్లిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం యస్. సి. లకు సంవత్సరానికి రూ. 500/- పే చేస్తున్నారు. వీరు గిరిజనులతో పోల్చి చూసినప్పుడు అధిక సంఖ్యలో

పున్నారు. అల్ప సంఖ్యాకులైన గిరిజనులకు కూడా పీరితో సమానంగా రూ. 500/- సంవత్సరానికి చెల్లించవలసిందిగా రిప్రజెంటేషన్ కూడా యిచ్చడం జరిగింది. సమస్య చాలామంది దయచేసి ప్రభుత్వంవారు సమాధానం యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గిరిజనులు అల్పసంఖ్యాకులే కనుక బజెట్ చాలదనే సమస్య కూడా ఎదురు కాదు. యి.సి.ఎ కోసం కేటాయించుతున్న విధంగానే రూ. 500/- గిరిజన విద్యార్థులకు, డిప్లొమా ఎంపీ కేషన్ చేస్తున్న విద్యార్థులకు కేటాయించవలసిందిగా సేషన్ ప్రభుత్వానికి సూచించి చేస్తున్నాను. మరో విషయం ఏషన్ ప్రాంతాలలోని వుద్యోగులు ఎక్కువ క్రెడ్లలో పని చేయడం చేయాలి అని అయిరా పనియెందు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే ఏషన్ ప్రాంతాలకు, ముందుగా ప్రాంతాలకు వెళ్ళకొట్టడం గతకాలం అలా అంటుంటూ జరిగిపోయింది. మన ప్రభుత్వం కూడా అదేతప్పు చేస్తోంది. హైదరాబాద్ లో తప్పు చేస్తే ముందు ముందు ఏషన్ ప్రాంతాలకు విసిరిపోతే, వారు అక్కడ డ్యూటీకి వెళ్ళుచుంటే ఇంట్లో ఉంచుకుంటే అదిగో ఉన్నాడేమి. ఇలా పనియెందుటగా కాకుండా ఫెర్లెడ్ అప్పాయింట్ మెంట్లు, రెవెన్యూగా ప్రమోషన్ యిచ్చిన వారిని, యువకులను వేస్తే వాళ్ళ ఉల్లాసంగా ఏషన్ ప్రాంతంలో పున్న కొద్ది కాలం తమ సర్వీసు ముగిస్తూ ఉన్నాడేమిటో చెప్పాలి. పనియెందుటగా మాత్రం దయచేసి ఉద్యోగులను ఏషన్ ప్రాంతంలో వేయవద్దని ప్రార్థన. ఇక రిటైర్ మెంట్ స్టేజీలో పున్నవారికి ఈ ప్రాంతాల్లో వేస్తే ఏమవుతుందంటే వారు కాన్సిడర్డ్ పుంటారు. కాన్సిడర్డ్ లోకి, ఒక సంవత్సరంలోనో రిటైర్ అవుతారు కనుక ఆ లోపల ఏదో చేయాని గిరిజన వంద్స్ పుచ్చుకొనిపోయి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి అవకాశం వున్నది. రిటైర్మెంట్ స్టేజీలో పున్న వారిని దయచేసి ఏషన్ ప్రాంతాలలో వేయవద్దని మంచి చేస్తున్నాను. అలాగే రోడ్ల రహదారి సంగతి తీసుకుంటాము. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచి యిప్పటి వరకు మా ఏషన్ ప్రాంతంలో రోడ్లు వేసిన వారు లేరు. రాజమండ్రి నుంచి మార్కెట్ లోకి వాళ్ళు, కాకినాడ నుంచి అడ్డతీగల దాకాను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ హయాంలో సీకారామరాజుగారిని కట్టుకోవడానికి వేసిన రోడ్ల యిప్పటికీ వున్నాయి. కానీ ఏషన్ అభివృద్ధి కోసం ఏమీ చేయలేదు. గత 80 సంవత్సరాలుగా కొత్త రోడ్లు ఒకటిలేదు. సుమారు 80 సంవత్సరాల వరకు రాజమండ్రి నుండి మార్కెట్ మిల్లికి, చింటూరు మీదుగా భద్రాచలానికి ఒక రోడ్డు ప్రారంభించ బడింది. కానీ రాజకీయం ఏమీటో తెలియ కానీ, నూతన ప్రభుత్వం వచ్చేవరకు 80 కిలోమీటర్ల రోడ్డు మాత్రమే వేశారు. 7 కిలో మీటర్ల రోడ్డు ఇన్ కంప్లీట్ గా వుంది. వారు రోడ్డు మెయిన్ టెన్వెన్సి సిబ్బంది పున్నారు, డబ్బు ఖర్చు అవుతోంది, కానీ పూర్తి చేసే అలోచన ఒక్కరికి లేదు. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నేను ఆర్. ఆండ్ బి. మంత్రి గాని కలుసుకొని ఆ ఫైలును మెరికి తీయించి స్పెషల్ గ్రాంట్ తెప్పించి పరిస్థితిని ఒక దారికి తీసుకొని వచ్చారు అక్కడ నుంచి పని ప్రారంభించబడింది. 80 సంవత్సరాలనుంచి పున్న శాపం ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చాక తీరింది.

రాజమండ్రి నుంచి ప్రద్రావలం పయా మారేడుమిర్లి రోడ్డు 900 కిలోమీటర్లు దూరం వుంటుంది. రాజమండ్రి నుంచి ప్రద్రావలం పయా వుంగూరు అయితే 150 కిలోమీటర్లు దూరం వుంటుంది. సగానికి సగం దగ్గర. అంతేకాదు ఖమ్మం, విశాఖపట్టణం, తరువాత ఒరిస్సా, మద్రాస్ లకు కూడా ఆ రోడ్డుమీదుగా వెళ్ళడానికి కనెక్షన్ ఏర్పాటు చేయచ్చు అంతటి ప్రాముఖ్యం కల రోడ్డును 20 సంవత్సరాల ప్రితం మొదలుపెట్టి వదిలివేయడం జరిగింది. కనుక ప్రభుత్వం వారు ఇటుంటి రోడ్లను వేసే ఏర్పాట్లు చేయాలి. మారు మూల ప్రాంతాలకు ఎక్కువ రోడ్లు వేసి ఎక్కువ బస్లు నడిపించి ఏజన్సీ ప్రాంతాధి వ్యక్తికి ప్రభుత్వం రోడ్లను పంపిస్తుంది. బస్లకు రాక పోకలు వుంటే ఈ ప్రజలకు కొంత వరకు ప్రపంచ జ్ఞానం అట్టే అవకాశం వుంది. వారు బస్లకు వెళ్ళాలంటే 20 లేక 40 మైళ్ళు నడచి వెళ్ళాలనిపించుకుంటుంది. తరచు వెళ్ళలేక వారు నెంకు ఒకసారి సంతకు వెళ్ళి ఉప్పు, పప్పు, ఇతర నిర్మాణ సరఫరా వస్తువులు కొంటున్నారు. వారు తెల్లబట్టలుచూసి భయపడే పరిస్థితి కూడా వుంది. మారు మూల ప్రాంతాలకు కూడా బస్ సౌకర్యాలు వుంటే ఈ పరిస్థితి వుండదు. వారికి కొంత జరలో నాలెక్కి వస్తుంది. ప్రభుత్వం వారు రోడ్ల నిర్మాణం విషయంలో కూడా ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మరోవిషయం మహిళా సంక్షేమం ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో సాధారణంగా అడవులు, తుప్పలు వుంటాయి. ఇప్పుడు అవి అన్ని కొట్టి వేయడం కలన మహిళలు మరుగు దొడ్లకు వెళ్ళడానికి చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో కూడా మహిళలకు మరుగు దొడ్లు ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

వృద్ధులకు గాని, వ్యూహిక కాలీలకు గాని, విధవలకు గాని పెన్షన్ సక్రమముగా అందించడంలో అవికారం ఆశ్రద్ధ ఎక్కువగా వుంది. బి. ఎస్. డబ్ల్యు. గ్రామానికి వెళ్ళి ఒకసారి ఏ సర్పంచ్ తోనో కార్యోని వారికి షము పచ్చిన 4 పేర్లు వ్రాస్తున్నారు. అర్హత గలవారు ఏ కొద్దిమందో మాత్రమే అవుతున్నారు. ఇలా పెన్షన్ యిస్తారనే సంగతి అందరికీ తెలియకలేదు. ప్రతి గ్రామములోనూ దండ్రి వేయించి అర్హతగలవారందరికీ తెలియ పరచి వారి పేర్లు అన్ని పంపించే విధంగా ప్రభుత్వం క్రింది అధికారులకు తగు ఉత్తర్వులు జారీ చేయవలసినదిగా మనవి చేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో గిరిజన పంచాయతీలకు ఫండ్స్ వుండవు. ఉచితముగా వారికి సర్వీస్ యిచ్చినప్పటికీ కనీసము మెయింటెనెన్స్ చేయడానికి కూడా వారివద్ద ఫండ్స్ వుండవు. కనీసం బిల్లులను మార్చు కొనే స్తోమతులే ఎంక్విసిటీ వున్నా కూడా చీకటిలోనే వుంటున్నారు. గ్రామపంచాయతీల నుంచి తీసివేసి ఎంక్విసిటీ డిపార్టుమెంటువారికే ఈ మెయింటెనెన్స్ అప్పగిస్తే గిరిజన ప్రాంతాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయమును కలుగజేసిన ఉద్దేశ్యము వెలవేరుతుంది.

శ్రీ కె. జయరాం (కింగనమల) : అక్కడ, అంద్రదేశము మొత్తము వెనుకపడిన జిల్లాలు ఉత్తరాన ఒకటి, దక్షిణాన ఒకటి వున్నాయి. దక్షిణాన పున్న జిల్లా అంతపురం.

అక్షర క్రమంలో మొదట వచ్చిన జిల్లా వెనుక పడినదాని ఛేదన జరిగింది. పన్నుదాతలను పట్ల పంటలు లేవు. దానివల్ల పశుగ్రాసము కూడా తక్కువ అయింది. ముందుగా, గనువులు కూడా తిండి, గ్రాసము లేక యిబ్బంది పడుతున్న సంవత్సరం యిది. ఈ కష్ట సమయంలో రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యము చాల ఉపయోగ పడింది. దాని పనులు లేకపోవడంవల్ల రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం కూడా తీసుకొనే వల్లం లేక యిబ్బంది పడుతున్నారు. కరువు పనులు ప్రారంభించి అక్కడి పేద ప్రజలను అడుక్కోర చంసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్క నిర్మాణం ఇల్లు బాండ్స్ చేసినప్పుడు రూ. 285/- లు, రూ. 300/- లు డిపాజిట్ కట్టాడే రూలు పెట్టారు. ఇలా ఎందుకు పెట్టారో తెలియదు. అభివృద్ధి నిరోధకంగా తయారవుతోంది. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం కూడా కొనలేని స్థితిలో వున్నారు. రూ. 300/-లు డిపాజిట్ చేయాలంటే పేద ప్రజలకు చాల కష్టమవుతుంది. ఈ రూలును తీసివేయడానికి పీలురేకపోతే పని మొదట్లో దారుండా ఇల్లు పూర్తయ్యే లోపల శ్రమదాతలను చేయాలని చెప్పడం సజబుగా వుంటుంది. త్రాగు నీటి సమస్య ఎక్కువగా వుంది. ఎన్ని బోర్స్ వేసినా చెడిపోవుటవల్ల ప్రజల అసనాలకు దగిన విధంగా లేకపోవడం పరిపాటి అయింది. ప్రత్యేక అశ్రమగా తీసుకొని గ్రామాలలో బోర్స్ వేయించాలి. గ్రామీణ పారిశుధ్యము ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వానికి ఈ అలోచన రావడం అభిమంజన దగిన విషయం. ప్లష్ బాండ్ లేని ప్రాంతాలలో మడుగు దొడ్లను మరుమ్మలు కుట్రముచేసే దానికి స్వస్తి చెప్పాలనేది చాల సంతోషించదగిన విషయం. కొన్ని పట్టణాలలో మాత్రమే ఈ స్కీమును అమలుపరచాలన్నామన్నట్టుగా బడ్జెటు ప్రసంగములో మంత్రిగారు చెప్పారు. కర్నూటలో చేసినట్టు నెల రోజుల పైముతో ప్లష్ బాండ్ సిస్టమ్ కి క్వార్టర్ చేయాలని అచేస్తూ ఈ నివృత్తిని స్వస్తి చెప్పాలని సుకల్పించడం కొనియాడదగినది. అసంతృప్తం బిల్లాలో మైన్ యిరిగేషన్ డామ్స్ వున్నాయి. కొరకల్లి డామ్ ఉంది. ఎని మైన్ ఇరిగేషన్ హెడ్ లో వుండే లేదో తెలియదు. చిన్న డామ్. సంవత్సరాలు గడిచినా ఇంకా పూర్తి కాలేదు. పూర్తయితే 2కాలారాలకు ఉపయోగపడుతుంది. ఈ డామ్ నిర్మాణం పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఇక్కడ నీటి సదుపాయం కల్పించినట్టు అవుతుంది కరువురాకములో వాటి సహాయంచేసి నట్టు అవుతుంది, రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం 15 కిలోలు యిస్తున్నారు, దీనిని ఎక్కువ చేయాలి. సాధ్యము కాని పక్షములో నబ్బిడి రెండు రాగులు, సజ్జలు, యివ్వాళిని కొరుతున్నాను. ఈ సహాయం ప్రభుత్వం చేయకపోతే అక్కడనుంచి ప్రజలు చలనపోయే పరిస్థితి వస్తుంది.

SRI MD. MUKARAMUDDIN (Charminar):- Madam Chairman, as regards the much publicised scheme of supply of rice @ Rs. 2/- per k. g. I wish to make the following observations. This scheme is made available for people having an income less than Rs. 6,000 per annum. This works out to Rs. 16-50 per day. It means that a labourer who earns Rs. 18

per day and a rickshaw-puller who earns Rs. 20 per day is not entitled to the benefit of the scheme. I would suggest that the scheme may be extended to those whose annual income does not exceed Rs. 10 000 per annum. The other one is, a farmer who sells his paddy is not able to pay sales tax but if he converts into rice, he is liable to be registered as a dealer and he is liable to pay sales tax which is about Rs. 0.08 per kilo - 4%. This should be dispensed with the sales tax on the rice which is converted from paddy - and it will have the desired effect for making rice available @ Rs. 2/- per k. g. Thirdly, levy rice is taken and for every bag of levy rice, the miller is permitted to export 2 bags of rice outside the State. This scheme involves corruption and also rice will not be available in the State for common consumers. Consequently, the price of rice goes up. If this is stopped, rice will be available at much lesser rate than Rs. 2/- per k. g.

So far as the development of the old city is concerned, I raised this matter yesterday and to-day the Chief Minister promised that Rs. 30 crores would be made available to the Quli Qutub Shahi Development Authority for development of the old City. I request the Hon. Speaker to include this item before the Assurances Committee. I find from the Estimates of expenditure presented under Minor Heads-Plan and Non-Plan under item 284, only a sum of Rs. 27 crores is granted whereas for the development of old city, the Chief Minister has promised Rs. 30 crores. I request the Finance Minister to have this as a separate item for the development of the old city.

I also raised the issue of giving Urdu the status of second language where the population of muslims is 15%. This morning the Chief Minister assured that this would be followed in letter and spirit. Because the Act is there and the G. O. is there, the Collector has to issue only a notification. But, so far nothing has been done despite the previous promises. Hence, this may be taken up by the Assurances Committee. I request that a Directorate of Education for Linguistic Minorities be created so that this assurance can be given effect to.

I would like to bring to the notice of the House that Kondaparthi of Bhodan taluk which is on the banks of Godavari is not provided with electricity and protected water supply, inspite of representations made. These may be made available.

Lastly, I would like to submit about the police atrocities in the city. The police have resorted to violence by themselves. They are arresting innocent people, detaining them for more than 24 hours without producing before a Magistrate contrary to Art. 21 of the Constitution and beating them mercilessly. This should be stopped. We are not a barbarian country. We are a civilised nation where the Constitution mandates that the police should not punish any person. Contrary to the constitutional mandate, the Police are arresting people which should be stopped forthwith. I have also made a personal representation to the Home Minister who promised to look into the matter. I request the House that this matter should be taken up again because when I raised the issue, my motion has been disallowed. Thank you.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి (ఫైరబాద్ :- అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ఎంతో లాభదాయకంగా వున్నదో వారే చెప్పాలి. ఉదయం ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం చెప్పిన అన్ని కార్యక్రమాలు చేపడుతుందని తెలియ చేశారు. రెండు సంవత్సరాల నుండి అదే మాట చెబుతున్నారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగం సృష్టించు చెప్పారు కాని అది ఇంతవరకూ అమలు జరిగిరట్లు లేదు. 1982 డిసెంబరు వరకూ 17 లక్షలమంది నిరుద్యోగులు వుండి 84 జూన్ వరకూ వారి సంఖ్య 21 లక్షలకు పెరిగింది. అంటే మూడు లక్షలదాకా సంవత్సరములో నాలుగు లక్షలమంది నిరుద్యోగులు పెరిగారు. ఎన్నో లక్షల ఇండ్లు కట్టించామని తెలిపారు. రూరల్ ఇల్లారో అన్నదీ కాగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన ఈ ప్రభుత్వం పూర్తిచేసి రామ కట్టించామని చెబుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కేరళం డైలాగ్స్ చెప్పడం వాటిని ప్రాజెక్ట్ గా అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను, ఈ రాష్ట్ర ప్రాదరాజ్యం పట్టణంలో క్రాగ్ టారికి నీరులేదు. తెలుగుగంగ ద్వారా తమిళనాడుకు మంచినీరు ఉపయోగమున్న ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రాదరాజ్యంకు కూడా ఏదైనా ఒక గంగ ద్వారా మంచినీరు అందజేస్తే బాగుంటుంది. ప్రాదరాజ్యం పట్టణంలో మంచినీరు కొరతం లేదనే ఉద్దేశంతోనే ముఖ్యమంత్రిగారు గండిపేట వెళ్ళారని అనిపిస్తున్నది. ప్రాదరాజ్యంలో రోజురోజుకూ అక్కా చారాలు పెరుగుతున్నాయి. ఎన్నికలు శాంతియుతంగా జరిగాయని చెబుతున్నారు. జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయర్ జరిపిస్తే ఎన్నిచోట్ల పోలీసుల అక్కాచారాలు జరిగాయో తెలుస్తుంది కనుక జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయర్ జరిపించాలని కోరుతున్నాను. మరుగుదొడ్లకు సంబంధించి ప్రాదరాజ్యంలో ఫ్లేష్ అవుట్ సిస్టమ్ ఏర్పాటుచేశామని చెప్పారు. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రాదరాజ్యం పట్టణంలో పలానాచాటు కట్టామని చెప్పమంటే, ప్రాదరాజ్యం పట్టణంలో స్ట్రమ్ మీదాలలో మరు సర్జర్జీ వల్ల జల చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు,

మునిసిపాలిటీవారు ఏ పని చేస్తున్నారో లేదు. ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేపట్టడం లేదు. అధికమైన ట్రాఫిక్ మొదలైనవి కార్మిక్ ప్రభుత్వములో మంత్రిగా వుండినారు. వారు బాగా ఆలోచించి ప్రైవేటువారు సరఫరాలోని పాతపట్టణం, కొత్త పట్టణం అభివృద్ధి కార్యక్రమం గురించి సెప్టెంబర్ గ్రాంటు మంజూరు చేయాలని అదే విధంగా నిరుద్యోగులకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని మంచి చేస్తున్నాను. పోలే డి. బి. ఆర్. ఫ్యాక్టరీ బంద అయి పోయి. డి. ప్రైవేటు యజమానులతో అగ్రిమెంటు జరిగిందని విన్నాము. మూడు వేల మంది కామియం అడుగు పనిచేస్తూ వుంటే కేవలం 1500 మందిని మాత్రమే తీసుకుంటామని కొత్త షేడర్ మెంటువారు అంటున్నారు. ఏమీ అగ్రిమెంటు అయిందో మాకు తెలియదు. ఆ అగ్రిమెంటుకు బ్యాక్ గ్రౌండు ఏమైనా వుందా? కొత్త షేడర్ మెంటుకు ప్రభుత్వానికి ఏదైనా అగ్రిమెంటు వుందా? ఆ అగ్రిమెంటు కాపీని సభ్యులకు అందజేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే మూడువేల కుటుంబాలు అంటే కొన్ని వేలమంది కార్మికులకు సంబంధించిన సమస్య. వారికి ఎంతో బాధ కలుగుతున్నది. నిరుద్యోగ సమస్య విషయములో దాగా ఆలోచించి దానిని తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. సోదరీ మణులకు రక్షణ కల్పించాలి. నిన్న ఉదయం చెప్పాను. ఇదిగోరలో రంగనాయకులు ఆసే ఎం. ఎల్. ఎ. వుండేవారు, ఆయన ఒక స్త్రీని మానభంగం చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు.

(ఇంటర్వెన్షన్ ప్రం ది ప్రెజిడెంట్ బి. చెస్)

రక్షణ కల్పిస్తామంటున్నారు, యం. ఎల్. ఎ. లకు రక్షణలేదు. యం. ఎల్. ఎ. క్వార్టర్సులో ఒక యం. ఎల్. ఎ. వుంటే - ఏడవ అసెంబ్లీలో - ఆతనిని కౌన్సిల్ వాండ్లతో కొట్టించారు. అటువంటి గతి యికముందు రాహుడదని మరచి చేస్తున్నాను. ప్రైవేటువారు పట్టణములో పోలీసు రక్షణ వుందని ప్రజలకు విశ్వాసంలేదు. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు మంచి పేరు ప్రతిష్టలు తీసుకురావాలని మనవిచేస్తూ యీ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

జై హింద్ - జై ఇందిరా

శ్రీ ఎ. రామయ్య (ని సమోలు) :- అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు వ్యూహాన్ని కార్మికులను విస్మరించిందని మాత్రమే చెప్పదలచుకున్నాను. ఎందుకంటే బియ్యం ఇచ్చారు, కానీ చింతవండు, వుప్పు, మిరపకాయల ధరలు అకాశాన్ని అంటుతున్న విషయం అందరకు తెలుసు. అందుకని చింతవండు, వుప్పు, మి. సూర్యులులాంటి ముఖ్యమైనవింటే వస్తువులను చౌక దుకాణాద్వారా సరఫరా చేయడం పేరుపెట్టాలని అందించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను, దానికి వెంటనే తగిన చర్య తీసుకోవాలి. ఈ పథకం కొద్ది మందికి మాత్రమే

పునరాగమనమును గురించి యిదిగఱలో ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిషత్తు పెన్షన్లపూర్వకమున్నట్లుగా మొత్తం పన్నుసాయ కార్మికులకు పనిలో చేర్చే కార్యక్రమం ప్రారంభించి వారికి విజ్ఞప్తి చేశాము. సంవత్సరానికి 150 కోట్లకు పెరిగిపోయిన కార్మికుల గ్రామసమితిలో వున్నారు. అటువంటి కార్యక్రమం వారికి ఆకలితో మాట్లాడడం సరైనది కాదు. అందుకని వారికి పని చూపించండి, పని చూపించలేకపోతే లిండ్ లెట్టెం, రోజుకు తలకు అర కిలో బియ్యం, 50 పైసలు పనిలేనిరోజుల్లో వారికి యివ్వాలని ప్రభుత్వం వ్యక్తికి తెచ్చాము. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చూస్తే యీ బడ్జెటులో స్థానం వున్నట్లు లేదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. దాని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుకున్నాను. పోతే చాలీ లేదు గురించి ఒక జి. ఓ. వచ్చింది. కాని ఎంతమంది పన్నుసాయ కార్మికులకు యీ జి. ఓ. వుందని తెలుసు. వారికి తెలియడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవడం. వారికి చదువు సంధ్యలు చేస్తే గత జూన్ లో దాదాపు 2,500 కార్మికులకు ఒక పెద్ద కాంటిన్ పెట్టి జి. ఓ. వుందని మేర్కొండి అని ఉద్యమం నడిపాము. ఆ ఉద్యమం ఫలితంగా జి. ఓ. వుందని చాలాచోట్ల తెలిసిపోయింది. ఇవేవల కార్మికులు ముందుకు వచ్చారు. కాని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారిని అడిగితే జి. ఓ. వుందిగాని దానిని అమలు పరచడానికి చూడ అధికారం లేదంటున్నారు, పోలీసువారు కూడా మాకు అధికారం లేదంటున్నారు. అందుకని యీ జి. ఓ. ను అమలుపర్చేందుకు స్టాట్యూటరీ మెజిస్ట్రేట్ నిర్ణయించాలి. దానికి ఖర్చు అవుతుంది. కాని ఆ ఖర్చుకొరకు యీ బడ్జెటులో ఎక్కడా ప్రస్తావనలేదు. పన్నుసాయ కార్మికుల సంక్షేమానికే ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పాలేమంది నీవే నమస్కం పెద్ద ప్రాజెక్టుగా వుంది. లిండిచీకపోయినా మంచిదే యివ్వాలనేది గమనములో వుండాలి. ఆ నమస్కం యొక్క ప్రాతిపదికమీద కంప్యూటరైజ్ చేయాలి. స్టోరిన్ కంటెయిన్ వుండే ప్రాంతాలలో నెగర్ ల్యాప్స్ ఏదో స్క్రీనును ఉంచుతున్నది. దాని అవి మళ్ళీ వోలే ఆగిపోతున్నవి. ఎందుకంటే అగిపోతున్నవో తెలియదు. కాలనాలు తెలుసుకొని త్వరగా వాటిని అమలు చేయాలని కోరుకున్నాను. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకముతోబాటు పన్నుసాయ కార్మికుల స్కీం పెట్టారు. దానివల్ల గత 30 ఏళ్లుగా పన్నుసాయ కార్మికుల వ్యవసాయ ఉద్యమం ఉరుగుతున్నది. సాంఘిక పరిస్థితి గమనించి ప్రభుత్వం ఏదో కొంత కలుగజేసింది. ఇదిగఱలో ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసినప్పుడు చెప్పాము. 30 రూపాయలు చాలవు, 80 రూపాయలకు అయినా పెంచండి అని. ఇంటికి ఒక్కరికి యిస్తామన్నాడు. అర ఎకరం, ఎకరం మొట్టమొదట వున్నా అటువంటివారికి పన్నుసాయ కార్మికుల పెన్షన్ లేకుండా వుంది. ఆ యివ్వండి లేకుండా పన్నుసాయ కార్మికులందరికీ 80 రూపాయల చొప్పున వెంటనే యివ్వండి అని మేము కోరి వున్నాము. బడ్జెటు సందర్భములో దానిని విస్మరించారని అనుకుంటున్నాను. ఈ సభద్వారా ఆ విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా స్థలాలు పెద్ద నమస్కంగా వుంది. 30 ఏళ్లుండి అర్జీలు పెట్టుకున్నా స్థలాలకు నోచుకోని పరిస్థితి వుంది. దానికి కారణం ఏమిటి? కోర్టునుండి స్టేటు తెచ్చుకోవడం జరుగుతుంది.

తున్నది. ప్రభుత్వానికి ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. ఎన్నో ఆర్డినెన్సులు తీసుకు వస్తున్నారు. ఇంట్లోలా వియములో కోర్టు జోక్యం లేకుండా, కోర్టు పరిధిలేకుండా వుండే విధంగా ఆర్డినెన్సులు ఏర్పడుతున్నాయి. అ విధంగా తీసుకురావాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ విషయం బాగా లోలోచించి స్టే బెడద తొలగించడానికి సత్వర చర్య తీసుకోవాలి. ఏడువేల రూపాయల సత్కార ధ్య కట్టిస్తున్నారు, కాని అందరికి స్థలాలు అయిపోయిస్తే మెరక చేయి చుకొని గుడిసెలు వేయించుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. స్టేల్ టల్ 20, 30 ఏకరాలికి అవి అలాగే వుండిపోయివున్నాయి. ఆర్డినెన్సు ద్వారా కోర్టు బెడద లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. పోతే చేత పారిశ్రామికాలు వున్నారు. వ్యవసాయ కార్మికులతోపాటు చేత పారిశ్రామికాలకు కూడా దుర్భరమైనటువంటి సరిస్థితిలో వున్నారు. చేత పారిశ్రామికాలకు కూడా యీ వృద్ధావృద్ధ పెన్షన్స్ను పొందిగొచ్చాలని మా విజ్ఞప్తి. ఆరోగ్య సౌకర్యం ఇచ్చి, కేటాయింపులు వాస్తవ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా లేవు. ఇప్పటి కేటాయింపులు చూస్తే మన ద్వారా జనాభానుబంధిస్తే, సగటున రెండు మూడు పైసలు ప్రస్తుతం. ద్వారా తలనొప్పి బిళ్లకూడ రాదు. దీనివల్ల ఏమీ ఆరోగ్యం ప్రజలకు అందించగలమో, ఆరోపించుకోవాలి. మారుమూల గ్రామములలో ఆరోగ్య సౌకర్యం తక్కువ నుండిలేదు. శ్రీకాకుళం ఏజన్సీ ప్రాంతాలను చూశాను. అక్కడి గిరిజనులు బెహారు. అక్కడ ఎక్కడో రోడ్డుకు వుండే గ్రామములో అనుపత్రి వుంటుంది. అక్కడికి వెడితే డాక్టరు వుండడు. డాక్టరు వుంటే మందులు వుండవు, ఆయన ఏదో చీటీ వ్రాసి యిస్తే ఎక్కడో దూరంపోయి దానితో తీసుకువచ్చి వుంటుంది. అందుకని ప్రజల ఆరోగ్యం కాపాడడానికి ఎప్పుడో కేటాయింపులు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అట్లాగే గ్రామాలలో ఉండేటువంటి వ్యవసాయ కార్మిక పేద స్త్రీలకు ప్రసూతి హాస్పిటల్ సదుపాయాలు లేక చాలా అవస్థలకు గురి అవుతున్నారని. వీరికి ఆరోగ్య కేంద్రాలు దూరంగా ఉంటాయి. మంత్రసానులు దగ్గరలో ఉండరు. ఇటువంటి సందర్భాలలో కనీసం చివరి రోజులలో అయినా వీరికి మంచి పోషక ఆహారం తినే అవకాశం లేకుండా ఉంటుంది. కనుక గ్రామాలలో ఉండే వ్యవసాయ కార్మిక పేద స్త్రీలకు ప్రసూతి అలవెన్సు యిస్తే లాభం అవ్వడం ఉంటుందని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇదిచాలా ముఖ్యమైనది. తర్వాత యీ 1985-1986 బడ్జెట్టు మానీఫెస్టో తర్వాత యీ గృహనిర్మాణ పథకం అసలు కొనసాగుతుందా లేక మధ్యలోనే ఆగిపోతుందా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఆ వివరాలు చెప్పాలంటే సాధ్యంకాదు. ఆ స్కీము ఉందో, లేదో చెప్పాలి. ప్రభుత్వం ఆ స్కీము ఆగి పోయే పరిస్థితి లేకుండా కొనసాగించడం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇండాక్ మిట్రలు చట్టవల్ల భూములు విషయంలో 4.5 సంవత్సరాలు పెద్దపొరం జరిగిందని అన్నారు. ఆ పోరాటంలో నేనుకూడా పాల్గొని డి. జరిగింది ఆ సందర్భంలో హైకోర్టు తీర్పు యిస్తే ఆ తీర్పు ప్రకారం బినామీ కౌన్సిల్ ఆ భూమిలోనికి ప్రవేశించడానికి వీలు

* Dr. Mohd. Vizarat Rasool Khan :- Sir, the Budget completely ignores about the minorities, problems. One Chief Minister has announced that he was going to give Rs. 10-00 crores for the development of the old city. Now our Chief Minister just announced that he was going to give Rs. 30-00 crores for the development of old City. We want some concrete thing as to whether they are just giving or not and it has to be proved as to whether the amount has been kept in Quli Qutub Shah Development Authority account.

Secondly, whatever the Chief Minister has announced, I think it is only a false promise. We hear that the amount was taken from the Quli Qutub Shah Development Authority account we have made enquiries recently about that amount and it was shown that there was minus balance kept in that Quli Qutub Shah account. Whatever amount was there, the same was completely drawn and was utilised for some other purpose. So, I request the Chief Minister that instead of just announcing like this, we want that concrete amount should be given to the Quli Qutub Shah Development Authority and the amount has to be spent for the development of Quli Qutub Shah Development Authority. We know very well that we have gone down very badly in the

Educational field also and the Budget does not say anything about the minorities regarding their educational problems. You know very well that the Article 30 (1) of the Constitution has given right to establish our own Colleges and we can establish our own colleges by our own means. But the Andhra Pradesh Educational Act stops and prohibits for allowing these educational institutions. Without permission when the Constitution has given some rights to us, the Andhra Pradesh Educational Act stops and the Supreme Court Judgement is also there that nobody should put unreasonable conditions for the affiliation to whatever minorities, when wanted to start the colleges. Because of the unreasonable conditions that were laid down by the Andhra Pradesh Educational Act, we cannot start our own colleges.

I request the Government to avoid all these unreasonable conditions and allow us to live honourably allow us to read properly and encourage us to read well and allow to educate our children.

Secondly, suppose the Minorities wanted to establish a College, the A. P. Educational Act says that we have to give Rs. 30 lakhs as Corpus Fund. Is it fair? When we are not taking any aid from the Government, why the Government should stop us by imposing all these conditions? Asking for Rs 30 lakhs and keeping the same as Corpus fund - will it be justifiable? When the Constitution has given us the right, the Andhra Pradesh Educational Act says that we have to keep Rs. 30 lakhs as Corpus amount and Rs. 25 lakhs as recurring amount. Instead instead, I request the Government that this should be removed completely because we do not take any aid from the Government When we want to educate our children. you are not allowing us educate our children. If the proper education is imparted, I think that education is the power and by means of education, the illiteracy will go away and with the proper education, our people would be guided properly and they would make a very good India and they would be very good citizens of Andhra Pradesh,

I also wanted to tell you something about the problems of minorities. About one crore minorities are living in Andhra Pradesh and among that one crore, only three people are studying in Engineering Colleges, whereas about 10 years back more than hundred boys used to study. Now, only about three boys are studying as minority students in Government Engineering Colleges i. e. in 1st year.

Thirdly in medical colleges there were more than hundred students used to study about 10 to 15 years back and now only two to four students are studying. When the students had scored very good marks i. e., about 89%, they could not get admission because of the Rule of Reservation 52% seats were kept reserved for STs., SCs., BCs., Sports etc., Then where is our chance? So, you kindly think it over and see that at least those boys, whose monthly income is not more than Rs. 10,000, should be taken as B.C. community and even this was suggested by the Minorities Commission. You have to take it into consideration and see that whatever our students wanted to study, whatever may be their income, it has to be taken into consideration and they should be treated as Backward Class and Community. So, I request our Hon'ble Minister for Finance to consider these things and see that the technical reasons which are stopping us by way of imposing the condition of corpus fund etc., should be dropped in favour of minorities, because of the fact that the minorities are not taking any aid from the Government. The Government should cooperate with the Minority communities. If the Government does not co-operate with the minorities, they would become a liability to Hyderabad. I wanted to make these facts clear that some co-operation should be there for the minorities and the majority communities should gain confidence in minority communities and the minorities communities should feel that they are safe and that whatever the Government does, it would justify our rights.

The Hon. Minister should consider the problems the minorities are facing and see that they are solved.

Coming to the police julum, that matter has to be taken care of. We suggest that the Commissioner of Police and the Home Minister should conduct meetings with the local MLAs and sort out the problems. Our people have ruled Hyderabad and also held top positions, but they did not differentiate like this. Without making any difference and without thinking that we are second grade citizens of Hyderabad, minorities should be encouraged and they should be treated properly. Thanking you.

7-00 p.m. శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు (యిచ్చాపురం) :- అధ్యక్షా, ఫెనాన్స్ మినిస్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ బడ్జెట్టు మన రాష్ట్రాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుందని చెప్పడంలో యే మాత్రం సంపేదించలేదు. అయితే మన సా.మిక సంక్షేమానికి పెద్ద మొత్తంలో డబ్బు కేటాయిస్తున్నాము. ఈ సొమ్ము సక్రమంగా వినియోగించబడుతున్నదా? లేదా? మనము అనుకున్న రీతిగా యీ పేర ప్రజానీకానికి సహాయం అందుతున్నదా? లేదా? అనేది జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, ఒకవేళ యిది సక్రమంగా వినియోగించబడకుండా ఉంటే ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని కొంతవరకు సరించి మీయితే ప్రజాప్రతినిధులకు కొంత బాధ్యత అప్పగించి సక్రమంగా వినియోగించబడేట్లు చూడాలి ఉంది. సబ్సిడీ బియ్యం పథకం యేదై తేడిదో దానిమీద ప్రతి సంవత్సరం రూ. 197 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాము. రాబోయే సంవత్సరంలో రూ. 160 కోట్లు ఖర్చుపెట్టబోతున్నాము నేను కొన్ని విషయాలు గమనించింది యేమిటంటే డీలర్లు, అధికారులు తమ్ముక్కులయి కొన్ని నెండ్ల కోటాలు తక్కువ ఛార్జీలయని చెప్పి యీ సబ్సిడీ బియ్యాన్ని బ్లాక్ మార్కెట్ ద్వారా అమ్మివేస్తున్నారు. అదేవిధంగా యీ మిడ్ డే మీల్స్ పథకం ఉంది. దీనికి సుమారు రూ. 48 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాము. 5, 6 నెలలుగా యీ పథకం కొన్ని గ్రామాలలో సక్రమంగా అమలుజరగడంలేదు. కాని యే స్ట్రక్చర్ అయితే యీ మిడ్ డే మీల్స్ సరుకు అప్పగించబడిందో వారు 5, 6 నెలలుగా యీ రేషన్స్ తాలూకా ఆఫీసునుంచి తీసుకువచ్చి యే విధంగా ఉపయోగించుకుంటున్నారనేది మనము ఊహించుకోవచ్చును. ఈ సబ్సిడీ బియ్యం పంపిణీలో రెవెన్యూ ఆఫీసర్స్ ఒక క్రొత్త విధానం కనిపెట్టారు. ఆ సొమ్మును కాజేస్తున్నారు. ఎట్లాగు అంటే యీ ఫెయిర్ ప్రైస్ మెంట్ డీలర్స్ తమ కోటాను టీసికొనడానికి తెచ్చిన డ్రాఫ్టులు యీ రెవెన్యూ యిన్స్ పెక్టర్లు తీసుకొని, ఆ సమయానికి వారి కోటా రాలేదని చెప్పి ఆ డీలర్స్ తిరిగి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత ఆ డ్రాఫ్టుల సంబంధించిన కోటాను విలిద్రాచేసి బ్లాక్ మార్కెట్ డీలర్స్ కు అమ్ముడం జరుగుతోంది. ఉదాహరణకు యిచ్చాపురం తాలూకా ఆఫీసులో ఒక రెవెన్యూ యిన్స్ పెక్టర్ 12 మంది డీలర్స్ దగ్గర యీ విధంగా డ్రాఫ్ట్ కలెక్ట్ చేసి ఆ కోటా బియ్యం యిక్కడను అమ్మివేసి సుమారు రూ. 20,000 నుంచి రూ. 25,000 లు దాకా స్వంతం చేసుకున్న సంగతి యీ మధ్యనే తెలిసింది. దీనిమీద

ఏర్పాటు కూడా చేయడం జరిగింది. దీనిపై ప్రభుత్వం యే చర్య తీసుకుంటుందో చూడాలి. ఇకపోతే బలహీనంగా గృహనిర్మాణం విషయం ఉంది. ఇది చాలా మంచి విషయం కాకపోతే యీ గృహాలు యెక్కడ కడుతున్నారో యే గ్రామానికి చేరువులో యెక్కడయితే పోరంబోకు భూములు ఉన్నాయో అక్కడ, లేదా యే గ్రామంలో తేలికగా ఎస్టేట్ చేయడానికి భూములు లభిస్తాయో ఆ గ్రామాలలో కట్టడం జరుగుతోంది కాని యీ గృహ నిర్మాణం యెక్కడ అససరమో అక్కడ మాత్రం కట్టడంలేదు. నా సూచన యేమిటంటే యే యే గ్రామాలలో యీ గృహ నిర్మాణం అససరమో అక్కడ రిస్క్ తయారు చేసి అరిస్ట్ ప్రకారం యీ గృహనిర్మాణం చేయాలని కోరుతున్నాను. తర్వాత కౌన్సిల్ లెజిస్లేషన్ ఫివర్ మన్ విలేజర్స్ యీ గృహనిర్మాణం పీటగా ఉండడంలేదు. ఎందుకేనంటే సెంటివెన్స్ మీద యీయిక్కు కట్టుకోవాలి. లేకపోతే ఫౌండేషన్ సరిగా ఉండదు. వీరికి అప్రోప్రియేట్ లు, కన్స్ట్రక్షన్ మెటీరియల్ తీసుకొని వెళ్ళడానికి కాస్ట్ యెక్కువ అవుతున్నది. ఈ రూ. 4,000. రూ. 6,000 లు చాలడంలేదు. వీరికి తగిన విధంగా యిప్పు నిర్మాణం చేసుకోవడానికి ఆ పథకంతో తగిన మార్పులు తీసుకురావానిని కోరుతున్నాను. తర్వాత చేజన్ యిన్ ఎక్స్ కేషన్, గురించి చెప్పవలసి ఉంది. 8వ క్లాస్ లో ఒకేషన్ లై జేషన్ ఎడ్యుకేషన్ ను ప్రారంభించినారు. పర్సన్ ఫుల్ ఎడ్యుకేషన్ కు టుతి చాలదు. మనము 10వ క్లాస్ నుంచి గ్రాడ్యుయేషన్ వరకు సైన్స్ మరియు ఆర్ట్స్ విద్యార్థులకు ఇండస్ట్రీస్ గురించి నేర్పాలి. ఇండస్ట్రీస్ యే విధంగా ప్రారంభించాలి, యే విధంగా రా మెటీరియల్ ప్రొడ్యూర్ చేయాలి, యే విధంగా ఇండస్ట్రీస్ నడిపితే లాభసాటిగా ఉంటుంది, మార్కెటింగు యెట్లా అని యీ విషయాలు 10వ క్లాస్ నుంచి గ్రాడ్యుయేషన్ వరకు నేర్పితే ప్రతి విద్యార్థికి కాలేజీ నుంచి వచ్చిన తర్వాత తన కాళ్ళమీద తాను నిలబడి తనంతటానే యేదో ఒక ఎంటర్ ప్రైజ్ గురించి ఆలోచించుకొని విజ్ఞానం కలిగి ఉంటాడు. పర్సన్ ఫుల్ ఎడ్యుకేషన్ పై యీ విధంగా మార్పు తీసుకొని రావానిని కోరుతున్నాను. తర్వాత మన రాష్ట్రంలో లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీస్ ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రానికి 5 రాష్ట్రాలతో ఒక బోర్డు ఉంది. మద్రాస్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్ యీ బోర్డులో లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీస్ ఉన్నారు. దే ఆర్ ఫీలింగ్ నెగ్లెక్టెడ్. మన రెజియన్ మైనారిటీస్ కు కొన్ని రాయితీలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఈ బడ్జెట్ లోటు విషయం చెప్పాలంటే యిది పెద్దలోటు యేమిటాదు. కంకారు పథకం అవసరంలేదు. మనకు రావలసిన టాక్సులు అన్నీ చాలా జాగ్రత్తగా వసూలు చేసుకోవడం జరిగితే యీ లోటు పూర్తి అవుతుందని తెలియజేస్తూ నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

చైర్మన్ : ఈ సమావేశం రేపు ఉదయం 8-30 వరకు వాయిదా వేస్తున్నాను. 7-07 p.

సమావేశం మరునాడు 15-3-1985 ఉదయం గం. 8-30

వరకు వాయిదాపడెను.

APPENDIX

Notice : 12th March, 1985

On the recommendation of the Governor, the Minister for Finance will move that a sum not exceeding 1940,55,79.200 rupees be granted in advance in respect of the essential expenditure for a part of the financial year 1985-86 as per the Heads of Demands shown in the Annexure.

ANNEXURE

Demand Number	Service and Purpose	Sums not exceeding
(1)	(2)	(3)
		Rs.
I.	State Legislature	1,46,69,400
II.	Governor and Council of Ministers	21,48,000
III.	Administration of Justice	9,81,68,400
IV.	Elections	1,03,44,600
V.	General Administrative Services	11,99,16,600
VI.	District Administration	25,71,06,000
VII.	Land Revenue Department	6,31,41,600
VIII.	Stamps and Registration	3,59,92,100
IX.	Excise Administration	8,86,58,400
X.	Commercial Taxes Administration	9,17,75,400
XI.	Transport Department	7,88,66,800
XII.	Treasury and Accounts Administration	7,60,38,000
XIII.	Police Administration	62,31,66,600
XIV.	Jails Administration	4,75,95,200
XV.	Stationery and Printing Department	10,96,04,400
XVI.	Public Works	20,53,35,700
XVII.	Fire Services	3,83,83,200
XVIII.	Pensions	110,71,83,000
XIX.	Political and other Pensions	1,73,24,400
XX.	Education	336,43,66,900
XXI.	Medical and Health Services	136,41,70,300
XXII.	Housing	16,54,35,400
XIII.	Urban Development	38,32,31,800

ANNEXURE—(Contd.)

Demand Number	Service and Purpose	Sums not exceeding
(1)	(2)	(3)
		Rs.
XXIV.	Information and Publicity	4,19,47,200
XXV.	Labour and Employment	8,81,22,000
XXVI.	Civil Supplies Administration	98,95,00,200
XXVII.	Social Welfare	154,73,12,600
XXVIII.	Tribal Welfare	27,58,06,000
XXIX.	Women and Child Welfare	9,90,05,400
XXX.	Relief on Account of Natural Calamities	8,98,70,000
XXXI.	Relief and Rehabilitation	1,08,97,400
XXXII.	Administration of Religious Endowments	1,05,28,800
XXXIII.	Co-operation	33,32,62,800
XXXIV.	Agriculture	81,61,98,300
XXXV.	Minor Irrigation	29,42,63,200
XXXVI.	Animal Husbandry	15,85,43,600
XXXVII.	Dairy Development	5,95,78,200
XXXVIII.	Fisheries	6,35,64,300
XXXIX.	Forests	21,62,17,500
XL.	Community Development	112,57,02,600
XLI.	Industries	20,22,94,400
XLII.	Village and Small Industries	7,00,64,200
XLIII.	Mines and Minerals	3,68,60,200
XLIV.	Multipurpose River Projects	45,39,52,600
XLV.	Irrigation	218,36,05,700
XLVI.	Power Development	59,89,75,600
XLVII.	Minor Port Development	1,94,36,700
XLVIII.	Road Development	81,72,91,200
XLIX.	Tourism	43,41,400
L.	Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions	25,31,51,900
LI.	Other General Economic Services	3,99,13,000
LII.	Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans	14,27,50,000
Total :		1940,55,79,200

